

Україна
ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА

**Оцінювання державних видатків та фінансової
підзвітності (PEFA) на субнаціональному рівні**

Остаточний звіт
24 березня 2022 року

За фінансової підтримки:

**Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань
(SECO)**

Виконавець:

Оцінювання державних видатків та фінансової підзвітності (ДВФП)

Оцінювання субнаціонального уряду – міста Житомира (Україна)

Березень 2022 року

Секретаріат ДВФП підтверджує, що цей звіт відповідає вимогам забезпечення якості ДВФП і таким чином отримує «**Знак якості ДВФП**».

Секретаріат ДВФП

31 березня 2022 р.

УПРАВЛІННЯ ОЦІНЮВАННЯМ ТА КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ

Система управління оцінюванням, нагляду та забезпечення якості даного дослідження представлена у блоці 1.1 нижче. Оцінювання проводилося за фінансової підтримки **SECO** в рамках Проекту ElocFin. **Д-р Борис Петков** (загальний керівник команди експертів, Linpico SARL) за підтримки **Софі Джугелі** (Linpico SARL) виступали менеджерами проведення оцінювання.

Члени Координаційного комітету: Тетяна Грицун – начальник управління формування міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів Департаменту політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів Міністерства фінансів України; Світлана Ольшанська – перший заступник міського голови міста Житомир, за підтримки Діни Прохорчук, директора Департаменту бюджету та фінансів Житомирської міської ради. З боку донора наглядову групу представляли: Томас Штауффер, менеджер програми SECO; Ілона Постемська, старша координаторка програм у Посольстві Швейцарії в Україні; Наталія Старостенко, керівниця сектору місцевого розвитку Представництва Європейського Союзу в Україні; та Ірина Щербина, старший спеціаліст з державного сектору Представництва Світового банку в Україні. Контактною особою була Валентина Тимошук, заступник директора Департаменту бюджету та фінансів – начальник відділу міжбюджетних відносин та управління місцевим боргом Житомирської міської ради, яка виступала фасилітатором в організації та проведенні зустрічей (інтерв'ю).

PEFA Check

Система забезпечення якості була введена в дію з 1 січня 2018 року (див. Секретаріат PEFA, Примітка: Pefa Check: Схвалення якості оцінювання PEFA з 1 січня 2018 року www.pefa.org). Процес контролю якості даного звіту представлено в блоці 1.1 нижче. Перший проект звіту було подано на експертну оцінку 17 грудня 2021 року.

Блок 1.1: Організація управління оцінюванням та контролю якості

Засади управління оцінюванням PEFA

• Керівник та члени Координаційного комітету:

Тетяна Грицун , начальник управління формування міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів Департаменту політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів	Керівник комітету
SECO, Посольство Швейцарії в Україні Ілона Постемська , старший національний координатор проєктів	Член комітету
Представництво ЄС в Україні Наталія Старостенко , керівник сектору місцевого розвитку	Член комітету
Світовий банк Ірина Щербина , старший спеціаліст сектору державного управління	Член комітету

- Загальний керівник команди експертів: **Д-р. Борис Петков**
- Керівник команди: **Йоран Стіін**, Керівник команди 2
- Член команди з оцінювання: **Юлія Остріщенко**, PEFA експерт (команда 2)

Опрацювання Концептуальної записки

- Концептуальна записка була розіслана зацікавленим сторонам **7 серпня 2021 року**.
- Залучені рецензенти:
 - Джулія Дхімітрі**, Секретаріат PEFA;
 - Гійом Брюлле**, Секретаріат PEFA;
 - Тетяна Грицун**, Міністерство фінансів України;
 - Стефан Бруні**, SECO;
 - Наталія Старостенко**, Представництво ЄС в Україні;
 - Ірина Щербина**, Світовий банк;
 - Світлана Ольшанська**, перший заступник міського голови міста Житомир.
- Рецензенти, які надіслали/не надіслали коментарі: **усі рецензенти забезпечили зворотній зв'язок та надали коментарі**.
- Дата надсилання остаточного варіанту Концептуальної записки до Секретаріату PEFA: **29 серпня 2021 року**.

Огляд звіту про результати оцінювання

- Надсилання звіту до зацікавлених осіб: 17 грудня 2021 року
- Запрошені рецензенти та дати надання ними відгуків/коментарів:

Джулія Дхімітрі, Секретаріат PEFA – 1-ий проект звіту – 21 січня 2022 року, 2-ий проект звіту – 15 березня 2022 року;

Тетяна Грицун, Міністерство фінансів України – 31 січня 2022 року;

Стефан Бруні, SECO – 11 січня 2022 року;

Наталія Старостенко, Представництво ЄС в Україні – 19 грудня 2021 року;

Ірина Щербина, Світовий банк – 6 січня 2022 року;

Світлана Ольшанська, перший заступник міського голови міста Житомир – 21 січня 2022 року.

PEFA CHECK

- PEFA CHECK проведено в два етапи, що узгоджується із концептуальною запискою та відповідями на коментарі, надані до проекту звіту

Зміст

Зміст.....	5
Обґрунтування та мета.....	10
Основні сильні та слабкі сторони системи УДФ.....	11
Вплив ефективності УДФ на бюджетні та фінансові результати.....	12
Вплив ефективності УДФ на надання послуг.....	14
Зміни, що відбулися після проведення попереднього оцінювання.....	15
1. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КРАЇНУ ТА СУБНАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ВЛАДИ.....	17
1.1 Економічна ситуація.....	17
1.2 Фінансові та бюджетні тенденції у Житомирській МТГ.....	18
1.3 Засади міжбюджетних відносин.....	19
1.4 Інституційні засади УДФ.....	20
1.5 Засади надання послуг.....	25
2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ.....	27
КОМПОНЕНТ «МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ»: Міжбюджетні фінансові відносини.....	27
КОМПОНЕНТ 1: Надійність бюджету.....	33
КОМПОНЕНТ 2: Прозорість публічних фінансів.....	37
КОМПОНЕНТ 3: Управління активами та зобов'язаннями.....	51
КОМПОНЕНТ 4: Фінансова стратегія та бюджетування відповідно до цілей політики.....	66
КОМПОНЕНТ 5: Передбачуваність та контроль у процесі виконання бюджету.....	78
КОМПОНЕНТ 6: Облік та звітність.....	96
КОМПОНЕНТ 7: Зовнішній контроль та аудит.....	103
3. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ СИСТЕМИ УДФ.....	106
3.1 Комплексне оцінювання за результативними показниками.....	106
3.2 Сильні та слабкі сторони системи УДФ.....	111
3.3 Зміни, що відбулися після проведення попереднього оцінювання.....	113
3.4 Висновки щодо підходів з надання послуг.....	113

4. РЕФОРМИ УРЯДУ У СФЕРІ УДФ	116
4.1 Національний підхід до впровадження реформи УДФ.....	116
4.2 Нещодавні та поточні реформи у сфері УДФ, що мають вплив на місцеві органи влади 116	
4.3 Інституційні аспекти.....	119
4.4 Ключові аспекти окремих реформ у сфері УДФ на місцевому рівні	120
Додаток 1. Огляд показників ефективності.....	121
Додаток 2. Резюме спостережень за системою внутрішнього контролю	136
Додаток 3.1 Докази та джерела інформації для оцінювання показників	149
Додаток 3.2 Список осіб, з якими проведено інтерв'ю.....	157
Додаток 4. Лист розрахунку для HLG-1, PI-1, PI-2 та PI-3.....	159
Додаток 5. Оцінювання гендерно-орієнтованого УДФ.....	169
Додаток 6: Оцінювання надання послуг.....	193

АБРЕВІАТУРИ ТА СКОРОЧЕННЯ

АТО	Антитерористична операція на Сході України
БКУ	Бюджетний кодекс України
ВВП	Валовий внутрішній продукт
ГОБ	Гендерно-орієнтоване бюджетування
ГОУДФ	Гендерно-орієнтоване управління державними фінансами
ГРК	Головний розпорядник коштів
ДАСУ	Державна аудиторська служба України
ДФРР	Державний фонд регіонального розвитку
ІСЦ	Індекс споживчих цін
ЄКР	Єдиний казначейський рахунок
Мінфін	Міністерство фінансів України
МОЦ	Міста-обласні центри
МТГ	Міська територіальна громада
МТД	Міжнародна технічна допомога
НЗ	Не застосовується
КП	Комунальне підприємство
ПП	Приватне підприємство
ППП	Публічно-приватне партнерство
РПУ	Рахункова палата України
СБП	Середньострокове бюджетне планування
УДФ	Управління державними фінансами

МЕТОДОЛОГІЯ

Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO) визначив основним бенефіціаром послуг у рамках проекту ELocFin міста-обласні центри (МОЦ). Видатки бюджетів таких міст становлять майже 50 % загального обсягу державних видатків¹. На субнаціональному рівні вони також мають найвищу частку доходів – близько 6,5% ВВП. У своєму виборі «пілотних» громад для оцінювання PEFA, було віддано перевагу тим муніципалітетам, з якими SECO вже співпрацює у сферах енергоефективності та інтегрованого міського розвитку.

Отже, критерії відбору громад для проведення оцінювання базувалися на існуючих відносинах між SECO (та іншими партнерами з розвитку) та МОЦ, які мають досвід управління грантами МТД, включаючи розбудову технічного потенціалу для державних службовців. Крім того, органи влади відібраних МОЦ висловили зацікавленість у проведенні оцінки PEFA з метою визначення сильних та слабких сторін системи УДФ для проведення реформ у майбутньому. Оцінюваними громадами є міста: Вінниця, Житомир, Львів, Чернівці.

Тип оцінювання: оцінювання було проведено відповідно до Методології PEFA 2016 року, розробленої Секретаріатом PEFA, та Керівництва з проведення оцінювання PEFA на субнаціональному рівні за жовтень 2020 року. Для проведення оцінювання використовувалися вказані документи, а також інші інструкції, доступні на сайті Секретаріату PEFA (www.pefa.org), такі як друге видання Довідника PEFA – Том II від грудня 2018 року. Оцінювання здійснено із дотриманням вимог до контролю якості PEFA CHECK станом на січень 2018 року. Показники PEFA оцінювалися, ґрунтуючись на охопленні даних за певний період часу, як зазначено в Методології PEFA 2016 року, з акцентом на найбільш актуальних доступних даних. Окрім стандартного оцінювання PEFA, команда експертів провела оцінку гендерно-орієнтованого управління державними фінансами (ГОУДФ) у місті Житомир, а також оцінку системи надання публічних послуг відповідно до Керівництва з оцінювання ГОУДФ за січень 2020 року та пілотного модуля з оцінювання системи надання послуг за жовтень 2020 року.

Кількість застосованих показників: оцінювання було проведено із застосуванням 32 показників ефективності. Керівництво з оцінювання PEFA на субнаціональному рівні за жовтень 2020 року доповнено двома новими індикаторами (HLG-2² та PI-9bis³) крім існуючого HLG-1⁴, а також переформульовано PI-14 з метою врахування в ньому деяких характеристик PI-15 та PI-16. Змінене Керівництво від жовтня 2020 року тепер не містить показників PI-15 і PI-16. Таким чином, нове (пілотне) Керівництво з оцінювання PEFA на субнаціональному рівні тепер містить в цілому 98 параметрів. Важливо зазначити, що деякі показники ефективності/параметри не були застосовні при оцінюванні; зокрема, це стосується:

- (i) PI-7 (трансферти субнаціональним урядам) – тому що по відношенню до Житомирської міської ради немає органів влади нижчого рівня;
- (ii) параметри PI-10.2 та PI-10.3 (моніторинг субнаціональних органів влади та умовних зобов'язань відповідно) – аналогічна причина, а також відсутність умовних зобов'язань у рамках ППП;

¹ Розраховано на основі звітів Казначейства про виконання місцевих бюджетів за 2020 рік.

² HLG-2 - це "фіскальні правила та моніторинг фіскального стану".

³ PI-9bis - це "консультації з громадськістю".

⁴ HLG-1 - це "трансферти від вищих органів державного управління".

- (iii) PI -19 (адміністрування податків) – оскільки Державна фіскальна служба України адмініструє всі податки;
- (iv) PI.26.2, PI-26.3 та PI-26.4 – у зв'язку із відсутністю підрозділу з питань внутрішнього аудиту;
- (v) PI.27.2 – через відсутність проміжних рахунків.

Охоплення оцінки: дане оцінювання охоплює Житомирську міську раду та її виконавчі органи (зокрема виконавчий комітет міської ради, Департамент бюджету та фінансів, Департамент освіти, Департамент економічного розвитку, Відділ по управлінню та приватизації комунального майна), комунальні підприємства та бюджетні установи, Державну аудиторську службу України, Рахункову палату України, територіальні підрозділи Державної фіскальної служби та Державної казначейської служби України. Наразі у Житомирській МТГ є *двадцять чотири (24) комунальних підприємств* та *сім (7) комунальних некомерційних підприємств* у сфері охорони здоров'я, тоді як фонди соціального страхування у місцевих органах влади відсутні.

Терміни оцінки: 2018, 2019 та 2020 роки. Останній бюджет, поданий до міської ради, – це бюджет 2021 року. Деякі показники/параметри оцінювалися як на момент роботи на місці (безпосередньо у містах) у вересні/жовтні 2021 року (відповідно до Концептуальної записки червень 2021 року визначено граничною датою для оцінки даних).

Робоча місія з метою проведення оцінювання безпосередньо у місті Житомир розпочалася 6 вересня 2021 року і завершилася 22 вересня 2021 року семінаром з підведення підсумків та обговорення попередніх оцінок з посадовими особами Житомирської міської ради. 6 та 7 вересня 2021 року команда експертів провела дводенний навчальний семінар з питань, які стосуються методології PEFA. Семінар був організований з метою підготовки ключових посадових осіб Житомирської міської ради до проведення оцінювання шляхом опрацювання ними вказаної методології. У ході семінару були розглянуті практичні завдання і вправи, пов'язані з оцінюванням, відбулась жвава дискусія між учасниками, що сприяло формуванню та/або поглибленню знань у сфері планування та здійснення оцінювання, застосування методології PEFA 2016 року на субнаціональному рівні. Крім того, у рамках семінару його учасники ознайомилися з модулями щодо ГОУДФ та надання публічних послуг.

Зустрічі експертів з представниками міської ради були організовані відповідно до проекту графіка інтерв'ю, сформованою командою експертів до початку робочої місії та доведеною до місцевих органів влади завчасно. Валентина Тимошук, заступник директора Департаменту бюджету та фінансів Житомирської міської ради, відповідала за організацію та координацію всіх зустрічей; забезпечила дотримання усіма учасниками запланованих дат, у тому числі зустрічей, які були сплановані вже під час робочої місії. Експерти PEFA також представили список вимог до даних (англійською та українською мовами), необхідних для проведення оцінювання, до початку робочої місії. Всі відповідальні посадові особи Житомирської міської ради представили необхідні запитувані дані та інформацію до прибуття експертів у міста. У випадках, де були виявлені прогалини в даних, експерти PEFA пояснили всі конкретні вимоги до даних, і такі дані були отримані під час робочої місії. Ірина Мілаш забезпечувала переклад під час місії.

Джерела інформації: Додатки 3.1 та 3.2 містять детальний перелік інформації, що використовувалася для цієї оцінки, та перелік стейкхолдерів, з якими було проведено інтерв'ю в рамках оцінювання. Інші опитування та/або аналітичні дослідження не проводилися.

Фінансовий рік країни: з 1 січня по 31 грудня.

Валюта та обмінний курс валют: місцева валютна одиниця = українська гривня (UAH).
EUR1 = UAH31.59647 (станом на вересень 2021 року).

РЕЗЮМЕ

Обґрунтування та мета

Починаючи з 2016 року Україна перебувала на шляху макроекономічного зростання, що утримувалося після економічної кризи 2014-2015 років, частково через першу угоду stand-by з МВФ, затверджену в грудні 2018 року, і другий 18-місячний транш в розмірі 5 мільярдів доларів, затверджений у червні 2020 року, в поєднанні з обґрунтованою фіскальною та монетарною політикою, яка забезпечила скороченням державного боргу. Країну не оминула глобальна пандемія COVID-19. Гуманітарна та економічна криза підірвали зусилля уряду, спрямовані на забезпечення сталого та інклюзивного зростання.

Кілька років тому Україна прийняла стала на шлях децентралізації влади та фінансів, який став головним пріоритетом реформ Уряду. Реформа передбачала наділення субнаціональних органів влади численними дохідними повноваженнями, за якими природно відбулася децентралізація надання ключових публічних послуг, таких як освіта, охорона здоров'я та соціальне забезпечення. У міру того, як децентралізація набирала обертів, зростала й частка видатків субнаціонального рівня у загальнодержавних видатках країни.

Відповідно до Бюджетного кодексу України основними джерелами доходів міст-обласних центрів є 60% податку на доходи фізичних осіб, акцизного податку, рентної плати та зборів за користування природними ресурсами, податку на прибуток підприємств комунальної власності та місцевих податків і зборів (насамперед, єдиного податку, податку на майно та земельного податку), тоді як до видаткових повноважень таких міст належать надання послуг у галузях освіти (дошкільна освіта, загальна середня освіта, позашкільна освіта, професійна освіта), охорони здоров'я, місцевої пожежної охорони, житлово-комунального господарства, транспортної та дорожньої інфраструктури, а також видатки на засоби масової інформації, соціальні служби, фізичне виховання, заклади культури (бібліотеки, музеї та комунальні зоопарки).

Доволі амбітні плани щодо децентралізації органів влади призвели до укрупнення територіальних громад, для однієї з яких у 2019 році було проведено найперше в Україні оцінювання PEFA на субнаціональному рівні. Такою громадою стала Старосинявська об'єднана територіальна громада Хмельницької області. Згодом відбулись й інші оцінювання на місцевому рівні – для Хмельницької області, міста Хмельницький та Ізяславського району Хмельницької області (у період з 2019 по 2020 рр.). На національному рівні було проведено три оцінювання PEFA – у 2012, 2016 та 2019 роках.

Дане оцінювання PEFA в окремих містах-обласних центрах (включаючи місто Житомир) є частиною підготовчого етапу для впровадження проекту «Ефективне місцеве управління державними фінансами в Україні» (ELocFin), який планується реалізовувати у період з 2022 по 2025 роки за фінансової підтримки Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO).

Загальні цілі

Загальними цілями цієї субнаціональної оцінки PEFA є забезпечення:

- (i) Актуальної інформації про якість системи УДФ на рівні міст-обласних центрів в Україні;
- (ii) Можливості для відповідних центральних та місцевих органів влади визначати пріоритети реформ на основі результатів оцінки PEFA;

(iii) Забезпечити основу для впровадження ініціатив з розвитку потенціалу системи УДФ на рівні органів місцевого самоврядування;

(iv) Підґрунтя для внесення можливих коректив у відповідні реформи в країні.

Враховуючи зазначене, органи місцевого самоврядування зможуть отримати інформацію, необхідну для підготовки пропозицій щодо вдосконалення системи УДФ для подання їх до Міністерства фінансів (пропозиції можуть включати зміни до бюджетного законодавства або додаткові ініціативи/заходи до Стратегії реформування системи УДФ та/або Плану заходів з її реалізації). Результати оцінки будуть використані для виявлення сильних і слабких сторін системи УДФ у відповідному місті і причин, які лежать в основі результатів її функціонування. З іншого боку, оскільки Міністерство фінансів безпосередньо бере участь у даній оцінці як член Координаційного комітету, так і рецензент, результати оцінки можуть бути безпосередньо використані міністерством для внесення коригувань (у разі необхідності) у хід реалізації реформи УДФ та/або реформи децентралізації.

Специфічні цілі

Дане оцінювання проводиться з метою покращення надання публічних послуг шляхом підтримки реформи державних фінансів на субнаціональному рівні (рівень міст-обласних центрів) відповідно до завдань проекту ELocFin. Ґрунтуючись на отриманих доказах, цей підготовчий етап оцінювання націлений на розкриття сильних та слабких сторін системи УДФ обраних міст, використовуючи методологію PEFA 2016 року, включаючи модулі ГОУДФ та надання публічних послуг. З одного боку, звіти за результатами оцінки слугуватимуть основою для остаточного відбору громад-учасників проекту ELocFin, а також для розробки індивідуальних планів дій з реалізації реформи на початковому етапі впровадження проекту. З іншого боку, отримані результати допоможуть більш детально зрозуміти особливості УДФ в Україні, що є основою для проведення діалогу стосовно стратегії та пріоритетів реалізації реформи державних фінансів як серед вітчизняних стейкхолдерів, так і з міжнародними партнерами з розвитку.

Основними бенефіціарами даного оцінювання є Міністерство фінансів України та Житомирська міська рада. З метою забезпечення взаєморозуміння та комунікації у процесі проведення оцінювання ключові посадові особи, які беруть участь в його проведенні, пройшли навчання з використання методології PEFA, модуля з ГОУДФ та модуля з надання публічних послуг.

Основні сильні та слабкі сторони системи УДФ

Сильні сторони системи УДФ

Закони, правила та керівні принципи УДФ, встановлені центральним урядом, є дієвими; вони складають основу спроможної системи УДФ. Крім того, характерним є достатньо високий рівень дотримання правил та вимог, встановлених законодавством.

Високою ефективністю характеризуються бюджетна класифікація та бюджетна документація, що включається до бюджетної пропозиції, що сприяє підвищенню рівня прозорості державних фінансів. Прозорість та оприлюднення бюджетної інформації (проект бюджету, прийнятий бюджет, звіти про виконання бюджету, інформація про закупівлі, про ефективність надання послуг тощо) сприяють підвищенню відповідальності учасників бюджетного процесу. Також, використовується практика

залучення громадян до процесу підготовки бюджету через такий інструмент як консультації з громадськістю, що ще більше підвищує рівень прозорості державних фінансів.

Система управління боргом добре врегульована та підтримується центральним урядом в частині погодження та постійного моніторингу місцевого боргу Міністерством фінансів. Це ефективний інструмент управління ризиками та підвищення ефективності місцевих інвестицій.

У розпорядженні учасників закупівельних операцій багатофункціональна система державних закупівель. Інтернет-портал Prozorro містить повну та актуальну інформацію про закупівлі, у тому числі про плани закупівель, тендери, переможців тендерів, скарги, пов'язані із закупівлями, та статистику закупівель. Ця інформація оперативно оприлюднюється. Прозорі системи закупівель сприяють зниженню витрат на надання відповідних послуг, що, в свою чергу, дозволяє підвищити ефективність та результативність закупівельних операцій.

Також, місцева система УДФ характеризується дієвими механізмами управління грошовими коштами та підходами до формування звітності про їх використання, який забезпечує своєчасне виділення фінансових ресурсів розпорядниками бюджетних коштів для здійснення видатків, що, в свою чергу, дозволяє уникати заборгованості за видатками. Система управління грошовими коштами є ефективною завдяки використанню ЄКР, що дозволяє міській владі належним чином відстежувати залишки коштів на їх рахунках.

Слабкі сторони системи УДФ

Суттєві відхилення у структурі видатків (між першочергово затвердженими показниками та фактичними видатками) як за економічною, так і функціональною класифікаціями, що обумовлено виділенням протягом бюджетного періоду трансфертів з державного бюджету, негативно впливають на рівень виконання запланованих показників. Однак, така практика не залежить від місцевих органів влади, оскільки відповідні рішення приймаються на національному рівні і регулюються бюджетним законодавством.

Хоча річна фінансова звітність є комплексною, вона не відповідає вимогі методології PEFA щодо порівнянності показників звіту із відповідними показниками (в частині кодів відомчої класифікації, див. PI-28.1), затвердженими рішеннями про бюджет. Це ускладнює процес належного відстеження інформації про бюджет.

Зовнішній нагляд, який забезпечується Рахунковою палатою України, є частковим та не дозволяє здійснювати всебічний незалежний аудит діяльності міської влади. Відповідні обмеження щодо повноважень РПУ встановлені законодавством, яке регулює її діяльність. Зазначене суттєво обмежує незалежність РПУ. Міська рада також не має можливості оперувати звітами за результатами зовнішнього аудиту, оскільки такі звіти не готуються та не подаються до міської ради.

Вплив ефективності УДФ на бюджетні та фінансові результати

Загальна бюджетна дисципліна

На загальну бюджетну дисципліну має вплив дієве та ефективне бюджетне законодавство. Для міської ради характерним є дотримання правил і процедур, встановлених у сфері оплати праці; це також посилює рівень фінансової дисципліни. Фінансова дисципліна також посилюється надійністю сукупних доходів. При цьому вона дещо ослаблюється відмінностями у структурі доходів, які затверджені радою, та фактичних доходів бюджету. Сукупне виконання показників видатків можна вважати надійним, разом з тим наявні значні відхилення у структурі видатків (як у розрізі функцій, так

і економічних категорій), що обумовлено трансфертами з державного бюджету, які не були заплановані на етапі затвердження бюджету. Це негативно впливає на рівень фінансової дисципліни.

Доходи і видатки, які не включені до бюджетної звітності, не представляють загрози для фінансової дисципліни, оскільки становлять менше 2% сукупних доходів та видатків бюджету міста. Однак, у майбутньому вони можуть вплинути на фінансову дисципліну, якщо матиме місце тенденція до зростання таких показників і якщо органи влади не запровадять належну функцію внутрішнього аудиту, яка дозволить контролювати відповідні процеси. Насправді, краща практика передбачає поріг не більше 1% доходів та/або видатків бюджету. При цьому, операції за межами бюджетної звітності повинні контролюватися та вчасно повідомлятися.

Діяльність комунальних підприємств міської ради належним чином контролюється, більшість таких підприємств (з точки зору частки їх видатків) підлягають щорічному зовнішньому аудиту. Це знижує ризик надання додаткового фінансування збитковим підприємствам. Тим не менш, комунальні підприємства з незадовільними результатами діяльності можуть бути сигналом для посилення рівня контролю за їх діяльністю. Аудит оплати праці є задовільним, що позитивно впливає на посилення фінансової дисципліни.

Причини неефективного зовнішнього контролю з боку РПУ та міської ради головним чином пов'язані із обмеженнями повноважень РПУ, встановленими законодавством, і, як наслідок, відсутністю аудиту з боку органів місцевого самоврядування. Все це призводить до послаблення системи внутрішнього контролю з подальшим негативним впливом на фінансову дисципліну.

Стратегічний розподіл ресурсів

Бюджетна класифікація, що застосовується у бюджетному процесі, в тому числі на рівні міста, відповідає міжнародним стандартам. Ця передова практика в поєднанні з комплексною інформацією про бюджетну документацію підвищує стратегічний розподіл ресурсів. Напрями та цілі використання бюджетних коштів можна легко простежити.

Фінансовий ресурс, що спрямовується на бюджетні видатки, розподіляється із урахуванням стратегічних пріоритетів. Одночасно, недостатнім є період часу, який відводиться на підготовку бюджетних запитів головними розпорядниками коштів. Це знижує їх спроможність ефективно визначати пріоритети діяльності на середньострокову перспективу. Разом з тим, після затвердження річного бюджету ГРК мають можливість та ресурс вчасно розпочати виконання їх бюджетних програм та заходів з метою використання виділених коштів у повному обсязі та поліпшення якості послуг, які ними надаються.

Обсяг фінансового ресурсу у розпорядженні міської ради, у тому числі за рахунок трансфертів з державного бюджету, є адекватним для надання необхідних послуг та виконання закріплених функцій (незважаючи на непередбачуваність надходження деяких трансфертів протягом року). Однак, існує занепокоєння щодо частоти та значущості перерозподілу бюджетних асигнувань протягом року, що нівелює розподіл бюджетних коштів з урахуванням пріоритетів на середньострокову перспективу. Однак, такий негативний ефект мінімізується за рахунок законодавчого визначення переліку конкретних випадків, в яких може здійснюватися перерозподіл, тобто випадків, в яких можуть вноситися зміни до бюджету протягом року. Стратегічний розподіл ресурсів посилюється стабільністю системи обліку доходів та ефективністю системи управління грошовими коштами, а також доступністю ресурсів для оперативного вирішення питань, пов'язаних із наданням публічних послуг.

Ефективне використання ресурсу для цілей надання послуг

На ефективність використання ресурсів для надання послуг позитивно впливає дієва бюджетна класифікація, яка дозволяє розподіляти ресурси із урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку. Тим не менш, відхилення між першочергово затвердженими показниками бюджету і фактичним показниками його виконання є суттєвими, що негативно впливає на стратегічний розподіл ресурсів і призводить до неефективного надання послуг.

Система управління закупівлями є дієвою, більшість закупівельних операцій відбувається із застосуванням методу відкритих торгів, що дозволяє знизити витрати на їх проведення, а отже поліпшити надання послуг. Вільний доступ громадськості до повної та актуальної інформації про закупівлі (як запланованих, так і досягнутих показників) також сприяє залученню громадян до бюджетного процесу та підвищення ефективності використання ресурсів для надання послуг. Практика проведення консультацій з громадськістю потребує перегляду та посилення, хоча деякі обговорення дизайну програм щодо надання послуг відбувалися протягом періоду, який оцінювався (2018-2020). Участь громадськості в підготовці бюджету та проведенні державної політики сприяє ефективному використанню ресурсів для надання послуг. Наявність належної відповідальності за ресурси, отримані в готівковій формі і в натуральному вигляді, дозволяє поліпшити надання первинних послуг.

На ефективність використання ресурсів для надання послуг негативно впливає слабка система внутрішнього і зовнішнього аудиту. Покращення у даному напрямі гарантує підвищення ефективності та результативності надання послуг. Своєчасна підготовка та оприлюднення інформації про бюджет (звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року) забезпечує кращий рівень підзвітності громадськості, що забезпечило ефективне використання ресурсів для надання послуг. Основні засоби, необхідні для надання послуг, добре зберігаються, обліковуються і контролюються; це позитивно впливає на ефективність надання послуг, оскільки ресурси використовуються за цільовим призначенням.

Вплив ефективності УДФ на надання послуг

Процес надання послуг є основою для формування одного з ключових принципів бюджетної системи, а саме принципу субсидіарності, який передбачає, що розподіл різних груп видатків між державним бюджетом та місцевими бюджетами, а також між різними рівнями місцевих бюджетів здійснюється із урахуванням необхідності наближення публічних послуг до громадян.

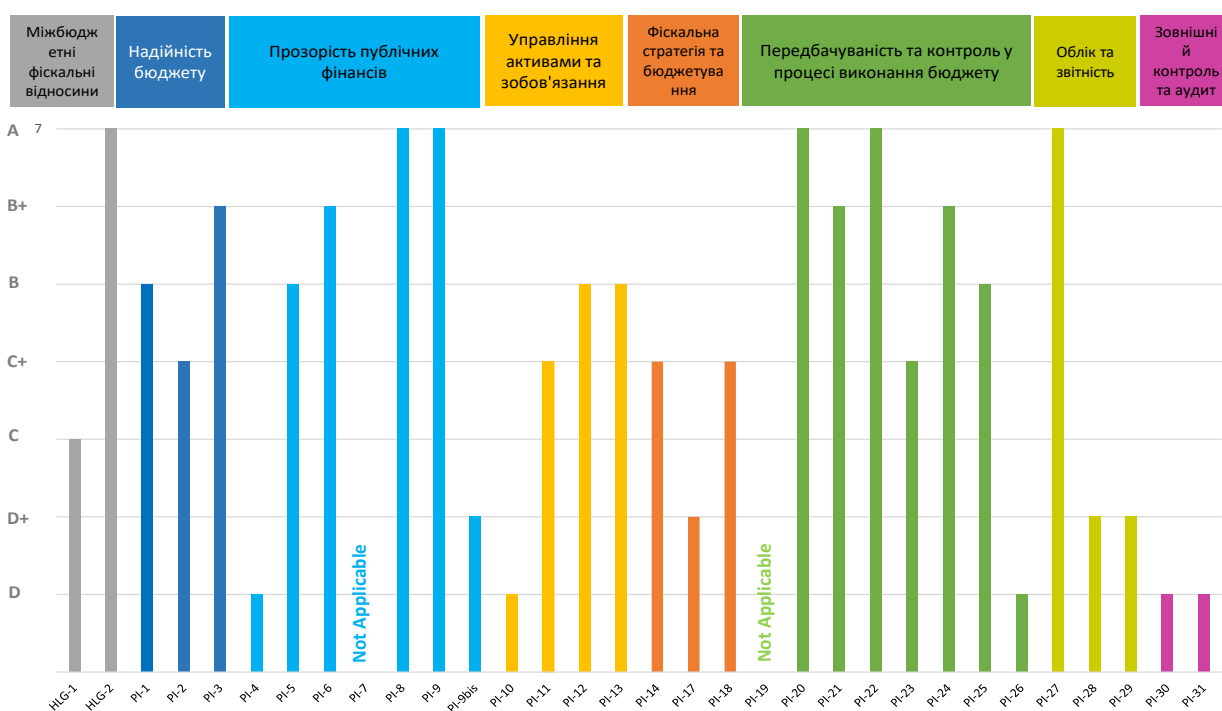
Підвищення якості таких послуг і, як наслідок, покращення добробуту громадян були одними з ключових завдань бюджетної реформи та реформи децентралізації, яка була започаткована урядом у 2014 році та стала основою для поступової передачі повноважень та відповідальності за надання публічних послуг з центрального рівня до органів місцевого самоврядування.

У результаті впровадження реформи децентралізації на сьогодні на місцевому рівні надаються численні адміністративні послуги. Серед них: реєстрація місця проживання, видача документу, що посвідчує особу, державна реєстрація суб'єктів господарювання, підприємців, об'єднань громадян, реєстрація цивільного стану, майнових прав, регулювання земельних відносин. Це сприяє підвищенню доступності таких послуг та скороченню часу, необхідного для їх надання.

Зміни, що відбулися після проведення попереднього оцінювання

Оскільки дане оцінювання є першим для Житомирської міської ради, немає можливості простежити зміни в показниках ефективності. Одночасно, дане оцінювання стане основою для аналізу змін у рамках майбутніх оцінок.

У таблиці 1 нижче наведено **узагальнені оцінки** кожного параметра та індикатора. Розділ 2 містить детальний аналіз та оцінку ефективності УДФ у розрізі параметрів/показників. Діаграма 1 – це **графічне представлення оцінок** про систему УДФ міста Житомир у розрізі зведених показників ефективності.

Діаграма 1: Графічне представлення результатів УДФ у розрізі показників.

Таблиця 1: Огляд оцінок показників (2021 рік)

Показник (PI)		Метод оцінювання	Бал параметру				Загальний бал
			i	ii	iii	iv	
Компонент «Місцеві органи влади»: Міжбюджетні фінансові відносини							
HLG-1	Трансферт від вищих органів державного управління	M2	C	D	A	D	C
HLG-2	Фінансові правила та моніторинг фінансового стану	M1	A	A	A		A
Компонент I: Надійність бюджету							
PI-1	Сукупне виконання видаткової частини	M1	B				B
PI-2	Відхилення у структурі видатків	M1	C	C	A		C+
PI-3	Виконання дохідної частини	M2	A	B			B+
Компонент II. Прозорість публічних фінансів							
PI-4	Бюджетна класифікація	M1	D				D
PI-5	Бюджетна документація	M1	B				B
PI-6	Операції органів влади, що не відображені у фінансовій звітності	M2	B	B	A		B+
PI-7	Трансферти місцевим органам влади	M2	NA	NA			NA
PI-8	Інформація про ефективність надання послуг	M2	A	A	A	B	A
PI-9	Доступ громадськості до ключової фінансової інформації	M1	A				A
PI-9 bis	Консультації з громадськістю	M2	D	C	D		D+
Компонент III. Управління активами та зобов'язаннями							
PI-10	Звітність про фінансові ризики	M2	D	NA	NA		D
PI-11	Управління державними інвестиціями	M2	C	C	C	A	C+
PI-12	Управління публічними активами	M2	C	C	A		B
PI-13	Управління боргом	M2	A	A	D		B
Компонент IV. Фінансова стратегія та бюджетування відповідно до цілей політики							
PI-14	Бюджетна стратегія на середньостроковий період	M2	A	D	B	D	C+
PI-17	Процес підготовки бюджету	M2	C	C	D		D+
PI-18	Розгляд бюджетів законодавчим органом влади	M1	A	C	A	B	C+
Компонент V. Передбачуваність та контроль у процесі виконання бюджету							
PI-19	Адміністрування надходжень	M2	NA	NA	NA	NA	NA
PI-20	Облік доходів	M1	A	A	NA		A
PI-21	Передбачуваність виділення ресурсів упродовж року	M2	A	A	A	C	B+
PI-22	Заборгованість за видатками	M1	A	A			A
PI-23	Засоби контролю фонду оплати праці	M1	B	A	A	C	C+
PI-24	Закупівлі	M2	A	C	A	B	B+
PI-25	Засоби внутрішнього контролю незарплатних видатків	M2	A	C	B		B
PI-26	Внутрішній аудит	M1	D	NA	NA	NA	D
Компонент VI. Облік та звітність							
PI-27	Достовірність фінансових даних	M2	A	NA	A	B	A
PI-28	Бюджетні звіти впродовж року	M1	D	A	C		D+
PI-29	Річна фінансова звітність	M1	D	D	B		D+
Компонент VII. Зовнішній контроль та аудит							
PI-30	Зовнішній аудит	M1	D	D	NA	D	D
PI-31	Законодавчий контроль аудиторських звітів	M2	D	NA	NA	NA	D

1. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КРАЇНУ ТА СУБНАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ВЛАДИ

1.1 Економічна ситуація

1.1.1. Економічна ситуація в країні

1. Будучи країною, що розвивається, з населенням чисельністю 41,9 млн. осіб, понад 30% якого є жителями сільської території, Україна постраждала від глобальної пандемії COVID-19. Рівень економічного зростання у 2018 році склав близько 3,5%, а потім дещо скоротився до 3,2% у 2019 році. У 2020 році відбулося різке зниження до -4% через пандемію. Рівень безробіття в 2018 році склав 8,8%, але знизився на 0,6% в 2019 році до 8,2%. Хоча до кінця 2020 року були очікування стосовно високих темпів росту безробіття в країні через наслідки COVID-19, превентивні заходи уряду забезпечили фактичний рівень у 9,5%. Інфляційний тиск знизився у 2019 році до 4,1% з показника в 9,8% у 2018 році. Інфляція зросла лише на 0,9% до 5,0% у 2020 році. Фіскальний баланс має тенденцію до зростання: у 2018 році його від'ємне значення складало 75,1 млрд грн і зросло до 84,5 млрд грн та 237,1 млрд грн у 2019 та 2020 роках відповідно. Економічні дисбаланс призвели до того, що центральний уряд звернувся до МВФ за фінансовою допомогою у 2018 році з продовженням у 2020 році, з метою стабілізації економіки. Державний борг як частка ВВП скоротився на 10,7% в 2019 році проти 2018 року і склав 50,2%. Однак, тенденція до скорочення змінилася у зв'язку пандемією у 2020 році і сума боргу повернулася до рівня 2018 року – 60,9%. У таблиці 2 нижче наведені деякі основні макроекономічні показники.

Таблиця 2: Окремі макроекономічні показники України (млрд. грн)

Показники	2018	2019	2020
ВВП	3,560.3	3,977.2	4,191.9
ВВП на 1 жителя (тис. грн)	84.0	94.4	100.0
Ріст реального ВВП, у постійних ринкових цінах (%)	3.5	3.2	-4.0
Рівень безробіття (%)	8.8	8.2	9.5
Інфляція (ІСЦ, %)	109.8	104.1	105.0
Публічні фінанси (% у ВВП)	41.9	41.6	45.7
Бюджет центрального уряду			
Доходи	1,417.7	1,569.0	1,677.0
Видатки	1,492.8	1,653.6	1,914.0
Фіскальний баланс	- 75.1	- 84.5	- 237.1
Державний борг (% у ВВП)	60.9	50.2	60.9

Джерело: Державна служба статистики України (<http://www.ukrstat.gov.ua/>), у тому числі:

Рівень безробіття: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/vidkryti_dani/menu/rp_vd.htm

ВВП: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2003/vvp/vvp_kv/vvp_kv_u/arh_vvp_kv.html

ІСЦ: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cit.htm

Публічні фінанси: [https://mof.gov.ua/storage/files/2_Budget_of_Ukraine_2020_\(for_website\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/2_Budget_of_Ukraine_2020_(for_website).pdf)

1.1.2. Основні факти про субнаціональний орган влади та його економічні показники

2. Основні факти та окремі економічні показники Житомирської МТГ наведено нижче у таблицях 3 та 4.

Таблиця 3: Загальні факти про Житомирську МТГ

Орган влади	Інформація
Рівень органу влади	2-ий рівень
Населення	263,507
Основні характеристики	Місто-обласний центр
Економіка	Переробна промисловість (більше 60 % сукупного виробництва), харчова промисловість (22%), виробництво товарів з гуми та пластику (14.3%), металургійна промисловість (7.5%)
Послуги, які надаються органом влади	Державне управління, освіта, охорона здоров'я, фізична культура і спорт, заклади культури, громадський транспорт, дорожня інфраструктура, житлово-комунальне господарство

Джерело: Державна служба статистики України (<http://www.ukrstat.gov.ua/>);
Департамент економічного розвитку Житомирської міської ради.

Таблиця 4: Окремі економічні показники Житомирської МТГ (2018-2020)

Показники	2018	2019	2020
Кількість нових зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності*, у тому числі:	2800	2799	2092
<i>ФОП</i>	2455	2330	1670
<i>Юридичні особи</i>	345	469	422
Обсяг реалізованої промислової продукції (млн. грн)	17,082.6	18,100.4	18,506.6
Обсяг реалізованої продукції на 1 жителя (тис. грн)	148.4	150.1	164.0
Баланс зовнішньої торгівлі (млн. дол)	-11.7	-31.5	-29.2

Джерело: * Інформація Департаменту економічного розвитку Житомирської міської ради;
** Інформація Головного управління статистики в Житомирській області.

1.2 Фіскальні та бюджетні тенденції у Житомирській МТГ

3. У таблиці 5 нижче представлені бюджетні тенденції, притаманні для Житомирської МТГ. Фактичні загальні доходи скоротилися лише на 1% у 2019 році проти 2018 року, у 2020 році сукупне скорочення обсягу доходів склало 15% у порівнянні з 2019 роком, тоді як трансферти з державного бюджету скоротилися в 2 рази. Це зниження відбулося внаслідок негативного впливу COVID-19 на глобальну економічну діяльність, що також позначилося на економічних процесах в Україні. З іншого боку, власні доходи бюджету зросли на 22% у 2019 році у порівнянні з показниками 2018 року; у 2020 році спостерігалось подальше зростання таких доходів – на 4,8% проти 2019 року, не зважаючи на негативний вплив COVID-19. Щодо видатків бюджету, їх сукупні обсяги були майже однаковими у 2018 та 2019 роках, однак у 2020 році видатки бюджету зросли на 15,4% порівняно з 2019 роком.

Таблиця 5. Сукупні бюджетні показники Житомирської МТГ (млн. грн)

Показник	2018	2019	2020
Сукупні доходи	3,154.3	3,186.3	2,722.7
Власні доходи	1,649.7	2,016.4	2,112.6
Трансферти	1,504.5	1,169.9	610.1
Сукупні видатки	3,147.1	3,156.7	2,669.9
Видатки, не пов'язані зі сплатою відсотків	3,141.6	3,152.3	2,666.1
Видатки на обслуговування боргу	5.5	4.4	3.8
Кредитування	1.7	2.1	16.7
Сукупний дефіцит/профіцит (з урахув. трансфертів)	5.4	27.4	36.1
Поточний дефіцит/профіцит	5.4	27.4	36.1
Фінансування	-5.4	-27.4	-36.1
зовнішнє	-8.6	-15.4	-17.0
внутрішнє	3.2	-12.0	-19.1

Джерело: Звіти Казначейства про виконання бюджету Житомирської МТГ у 2018-2020 рр.

1.3 Засади міжбюджетних відносин

4. Основним документом бюджетного законодавства, що визначає ключові принципи та правила міжбюджетних фіскальних відносин, є Бюджетний кодекс України. Стаття 81 БКУ містить визначення «міжбюджетних відносин», які є відносинами між державою, Автономною Республікою Крим та територіальними громадами щодо забезпечення відповідних бюджетів фінансовими ресурсами, необхідними для виконання функцій, передбачених Конституцією України та законами України.

1.3.1. Розподіл видаткових повноважень

5. Видатки місцевих бюджетів визначені та деталізовані у статтях 89, 90 та 91 БКУ. Відповідно до статті 89 до видаткових повноважень місцевих органів влади належать повноваження у сферах освіти (дошкільна освіта, середня освіта, заклади дошкільної освіти, позашкільна освіта, професійна освіта), охорони здоров'я, місцевої пожежної охорони, житлово-комунального господарства, транспортно-дорожньої інфраструктури, а також видатки на засоби масової інформації, соціальні служби, фізичне виховання, розвиток культури, бібліотеки, музеї, комунальні зоопарки.

6. Відповідно до статті 85 БКУ уряд може делегувати органам місцевого самоврядування повноваження на здійснення окремих видатків, одночасно передавши на місцевий рівень адекватні фінансові ресурси. Такі фінансові ресурси можуть бути передані у вигляді частки загальнодержавних податків та/або бюджетних трансфертів. Такий же підхід застосовується і до делегування видаткових повноважень від одного субнаціонального рівня до іншого.

1.3.2. Розподіл податкових надходжень

7. Податкові надходження адмініструються Державною фіскальною службою України. Джерелом доходів місцевих бюджетів є податкові надходження, які зараховуються до бюджету відповідно до нормативів, встановлених бюджетним та податковим законодавством. Відповідно до статті 64 БКУ основними джерелами доходів бюджету міста обласного значення є: 60% податку на доходи фізичних осіб, акцизний податок, рентна плата та збори за користування природними ресурсами, податок на прибуток підприємств комунальної форми власності, а також місцеві податки і збори (насамперед, єдиний податок, податок на майно та земельний податок).

1.3.3. Міжбюджетні трансферти

8. Бюджетні трансферти (дотації та цільові субвенції) є інструментом реалізації міжбюджетних фіскальних відносин. БКУ передбачає законне право національних та субнаціональних урядів передбачати бюджетні трансферти між державним бюджетом та місцевими бюджетами, а також між різними місцевими бюджетами.

9. До 2021 року діяла трирівнева бюджетна система (а отже і система міжбюджетних відносин), відповідно до якої у державному бюджеті трансферти передбачалися для обласних, районних бюджетів та бюджетів міст обласного значення (у тому числі для міст-обласних центрів). У свою чергу, з районних бюджетів надавалися трансферти для бюджетів сіл, селищ та міст районного значення. Такий механізм був змінений у міру просування процесу об'єднання громад. Наразі функціонує дворівнева бюджетна система, за якої бюджети усіх громад мають прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом. Реформа покликана підвищити ефективність бюджетного менеджменту, сприяти скороченню періоду надходження трансфертів до місцевих бюджетів, а також зменшити залежність муніципалітетів від районних рад.

10. Що стосується бюджету Житомирської МТГ, то обсяги дотацій і субвенцій з державного бюджету та обласного бюджету значно скоротилися – з 42,8% у 2018 році до 22,1% у 2020 році. У деякій мірі це було пов'язано з відміною субвенцій соціального характеру та включенням відповідних видатків до програм державного бюджету. Основними видами бюджетних трансфертів для бюджету Житомирської МТГ є: субвенції на розвиток освіти та охорони здоров'я, субвенція на соціально-економічний розвиток територій, субвенції сімей та дітей, субвенція на житло для бійців АТО, субвенція на дорожню інфраструктуру (детальна інформація про структуру та обсяги бюджетних трансфертів для бюджету Житомирської МТГ у 2018-2020 роках представлена у додатку 4).

1.3.4. Місцеві запозичення

11. Статті 16, 17, 18 and 74 БКУ містять правила та процедури щодо здійснення місцевих запозичень, відповідно до яких обласні та міські ради можуть здійснювати місцеві запозичення. Правила визначають граничний розмір місцевого боргу – не більше 200 % середньорічного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку, визначеного відповідно до показників на наступні за плановим два бюджетні періоди у прогнозі відповідного місцевого бюджету. Ліміти видатків на обслуговування боргу не можуть перевищувати 10 % видатків загального фонду місцевого бюджету. Граничні розміри місцевого боргу суворо контролюються Міністерством фінансів. Хоча БКУ дозволено відповідним місцевим органам влади здійснювати місцеві запозичення, їх схвалення Міністерства фінансів залишається обов'язковим.

1.4 Інституційні засади УДФ

1.4.1. Загальні інституційні засади УДФ

12. Обов'язки та функції в галузі управління публічними фінансами визначаються та чітко розподіляються відповідно до законодавства. Першим серед основних законодавчих та нормативно-правових актів в даній сфері є Конституція України, в якій визначаються обов'язки та функції виконавчої, законодавчої та судової гілок влади в процесі управління публічними фінансами. Згідно із Конституцією в Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування, яке відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21.05.2019 № 280/97-ВР) здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

13. Міська рада є органом місцевого самоврядування територіальної громади. Повноваження міських рад визначені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (статті 27-40) і включають повноваження у наступних сферах:

- соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку;
- бюджету і фінансів;
- управління комунальною власністю;
- житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку;
- будівництва;
- освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту;
- регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища;
- соціального захисту населення;
- зовнішньоекономічної діяльності;
- оборонної роботи;
- вирішення питань адміністративно-територіального устрою;
- адміністративні послуги.

14. Житомирська міська рада є незалежною у прийнятті власного бюджету. Міська рада видає власні рішення та розпорядження міського голови, однак такі документи не повинні суперечити рішенням уряду та законодавству.

15. Виконавчу владу в місті здійснює **виконавчий комітет** міської ради, який очолює міський голова. Виконком розглядає та схвалює проект бюджету перед його поданням до міської ради. Після схвалення проект бюджету подається до міської ради для розгляду та затвердження.

16. Органи місцевого самоврядування мають право самостійно наймати власних посадових осіб, у тому числі фахівців з фінансів та бухгалтерів. Процес найму регулюється Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

17. Починаючи з 2001 року, Бюджетний кодекс України (БКУ) є основним законодавчим актом, який регулює:

- відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів усіх рівнів, звітування про їх виконання, контролю за дотриманням бюджетного законодавства;
- питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства;
- правові засади утворення та погашення публічного боргу, у тому числі місцевого.

18. Питання, які безпосередньо стосуються формування показників місцевих бюджетів, їх планування, затвердження та виконання, міжбюджетних відносин між бюджетами різних рівнів, залучення місцевих запозичень, урегульовані в розділі III (статті 63-108) БКУ.

19. У сфері закупівель діє Закон України «Про публічні закупівлі», який регулює процес державних закупівель, а також обов'язки і функції його різних учасників, наприклад, установ, що здійснюють закупівлі, відповідального органу влади у цій сфері та органу з врегулювання спорів.

20. Питання збору і адміністрування податків і зборів, порядок їх зарахування до бюджетів різних рівнів, у тому числі селищних бюджетів, особливості реалізації податкової політики на місцевому рівні регулюються, в першу чергу, Податковим кодексом України. Питання, пов'язані з митною політикою та адмініструванням митних зборів, врегульовані Митним кодексом України.

21. Перелік і зміст функцій та процедур, які здійснюють структурні підрозділи територіальних органів Державної фіскальної служби, закріплення функцій та процедур за територіальними податковими органами визначено в наказі Державної фіскальної служби України від 19.10.2016 №875

«Про функціональні повноваження структурних підрозділів територіальних органів Державної фіскальної служби».

22. Система державного фінансового контролю в Україні, в тому числі внутрішнього, регламентується:

- БКУ, який визначає загальне регуляторне середовище щодо управлінської підзвітності, внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту всередині розпорядників бюджетних коштів (зокрема, глава 17 кодексу (статті 109-115) містить положення щодо здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства, у тому числі в частині термінів складання, затвердження та виконання місцевих бюджетів, контролю за цільовим та ефективним використанням їх коштів тощо);

- Законом України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» (від 26.01.1993 №2939-XII), який регулює функції та повноваження органу державного фінансового контролю щодо перевірок (включаючи аудит);

- Постановою Кабінету Міністрів № 1001 від 28 вересня 2011 року «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту»;

- Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» (від 16.07.1999 №996-XIV), згідно з яким підрозділи бухгалтерії наділяються функціями у сфері внутрішнього контролю.

23. Державний фінансовий контроль в Україні, у тому числі внутрішній, здійснюється безпосередньо:

- уповноваженими центральними органами законодавчої й виконавчої влади;

- територіальними органами (підрозділами) центральних органів законодавчої й виконавчої влади;

- підрозділами (або посадовими особами) внутрішнього аудиту, що повинні функціонувати у структурах установ місцевих органів влади.

24. Відповідно до статті 43 БКУ при виконанні місцевих бюджетів в Україні застосовується казначейське обслуговування бюджетних коштів, що передбачає зокрема відкриття рахунків бюджетним установам в органах Казначейства. Порядок казначейського обслуговування, який затверджено наказом Мінфіну від 23.08.2012 №938, регламентує організаційні взаємовідносини між органами Казначейства, місцевими фінансовими органами, місцевими радами та їх виконавчими органами, платниками податків, розпорядниками бюджетних коштів та одержувачами бюджетних коштів у процесі казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Усі операції здійснюються через рахунки, відкриті для ГРК, розпорядників коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів в Казначействі.

25. Відповідно до положень частини другої статті 56 та частини дев'ятої статті 78 БКУ ведення бухгалтерського обліку і складання звітності про виконання місцевих бюджетів здійснюють органи Казначейства у порядку, встановленому Міністерством фінансів.

26. У той же час, відповідно до статті 78 ПКУ, місцеві ради можуть приймати рішення про обслуговування своїх бюджетів в частині коштів бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ у банках державного сектору.

27. **Інформація щодо функцій системи УДФ може бути консолідована наступним чином:**

- *Оплата* – місцеві органи влади беруть на себе зобов'язання та здійснюють оплату видатків без втручання центральної влади.

- *Адміністрування доходів* – відповідно до Податкового кодексу України адміністрування податків, зборів, платежів здійснюють органи ДФС, тоді як органи місцевого самоврядування

уповноважені здійснювати контроль за правильністю та своєчасністю справляння податків і зборів, інших надходжень до місцевого бюджету.

- *Моніторинг діяльності органів влади нижчого рівня* – регіональні органи влади (обласний рівень) здійснюють моніторинг діяльності органів влади субрегіонального рівня (райони) та місцевого рівня (муніципалітети), зокрема в частині перевірки рішень відповідних місцевих рад про затвердження бюджетів.

- *Державні інвестиції* – управління у сфері державних інвестицій забезпечується відповідними структурними підрозділами виконавчих органів місцевих рад, на які покладено функції та обов'язки у сфері реалізації політики економічного розвитку регіону/території.

- *Управління, моніторинг та облік активів* – процес управління, моніторингу та обліку основних фондів є децентралізованим, кожна бюджетна установа відповідає за управління та збереження своїх активів. Відчуження основних засобів потребує прийняття місцевою радою відповідного рішення.

- *Управління боргом* – обласні та міські ради мають право на здійснення запозичень. Міста-обласні центри (такі як Житомир) мають право здійснювати запозичення, які повинні бути погоджені Міністерством фінансів України.

- *Макроекономічне прогнозування* – виконавчі органи влади готують макроекономічні прогнози окремих показників на три бюджетні періоди, що характеризують економічний розвиток відповідної території.

- *Моніторинг та прогнозування грошових потоків* – прогнозування надходжень та витрат бюджету (формування розпису) здійснює Казначейство на рік із помісячною розбивкою.

- *Оплата праці* – децентралізований підхід до реалізації даної функції: кожна бюджетна установа має власний фонд оплати праці та індивідуально розраховує видатки на оплату праці.

- *Закупівлі* – кожна бюджетна установа/ГРК готує плани закупівель, які підлягають оприлюдненню. Дані про закупівлі розміщені на веб-сайті <https://prozorro.gov.ua/>.

- *Внутрішній аудит* – функція внутрішнього аудиту є децентралізованою, кожна бюджетна установа повинна мати підрозділ внутрішнього аудиту або посадову особу, на яку покладено функції у сфері внутрішнього аудиту. Такі підрозділи (відповідальні особи) готують річний та середньостроковий план внутрішнього аудиту. Щорічні аудиторські звіти готуються, але для них характерним є низький рівень відповідності міжнародним стандартам.

- *Фінансова звітність* – щорічні фінансові звіти готуються, але не підлягають зовнішньому аудиту.

- *Зовнішній аудит* – Рахункова палата забезпечує зовнішній фінансовий контроль (аудит) відносно місцевих бюджетів в частині зарахування до таких бюджетів закріплених за ними загальнодержавних податків і зборів, а також видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання місцевому самоврядуванню.

- *Державна аудиторська служба* – координується Міністерством фінансів України та має повноваження здійснювати аудит доходів та видатків місцевих бюджетів.

1.4.2. Інституційні механізми УДФ на субнаціональному рівні

28. Відповідно до статті 7 БКУ усі місцеві бюджети є самостійними і ця самостійність забезпечується 1) закріпленням за місцевими бюджетами відповідних джерел доходів бюджету, 2) правом відповідних органів місцевого самоврядування визначати напрями використання бюджетних коштів відповідно до законодавства, 3) правом відповідних місцевих рад самостійно і незалежно одне від одного розглядати та затверджувати відповідні місцеві бюджети.

29. Структура бюджетної системи України визначені в БКУ, стаття 5 якого передбачає, що державний бюджет та місцеві бюджети (обласні та районні бюджети і бюджети громад) складають бюджетну систему України. При цьому, враховуючи складність бюджетного процесу, де за кожним учасником закріплені численні повноваження та обов'язки, система інституційних механізмів для УДФ може бути представлена наступним чином.

30. **Міністерство фінансів України** (Департамент місцевих бюджетів) – доведення відповідним місцевим органам влади особливостей складання розрахунків показників бюджету; доведення показників міжбюджетних відносин, а також організаційно-методологічних вимог щодо складання проектів місцевих бюджетів, визначених у проекті Закону про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період.

31. **Територіальні органи Казначейства** (такі ж функції, які виконує Державна казначейська служба України на рівні центрального уряду) – казначейське обслуговування бюджетів; контроль за бюджетними повноваженнями при зарахуванні надходжень бюджету; контроль за відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету та відповідністю взятих бюджетних зобов'язань бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми.

32. **Територіальні органи Державної фіскальної служби України** (такі ж функції, які виконує ДФС на рівні центрального уряду) – адміністрування податків та зборів до місцевих бюджетів, контроль за справлянням надходжень бюджету.

33. **Рахункова палата України** – здійснення зовнішнього аудиту як на центральному, так і на місцевому рівнях; контроль за місцевими бюджетами в частині трансфертів з державного бюджету та видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання місцевому самоврядуванню на основі принципу субсидіарності.

34. **Державна аудиторська служба України** – контроль за цільовим, ефективним та результативним використанням коштів місцевих бюджетів, своєчасним поверненням кредитів (позик), одержаних під місцеві гарантії; відповідності показників бюджету паспорту бюджетної програми; веденням бухгалтерського обліку, а також складанням фінансової і бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, кошторисів та інших документів.

35. **Обласні державні адміністрації** – контроль за відповідністю бюджетному законодавству показників затверджених бюджетів, розпису бюджету, кошторисів бюджетних установ та інших документів, які використовуються у бюджетному процесі (зокрема, відповідно до статті 115 БКУ обласні державні адміністрації забезпечують такий контроль по відношенню до районних бюджетів, бюджетів міст обласного значення і бюджетів ОТГ).

36. **Місцеві ради** – розгляд та затвердження рішення про місцевий бюджет, контроль за виконанням рішення про місцевий бюджет.

37. **Місцеві фінансові органи** (Департамент бюджету та фінансів) – підготовка проектів місцевих бюджетів, розробка прогнозів місцевих бюджетів, їх схвалення перед поданням місцевій раді; контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу щодо місцевих бюджетів.

38. На підставі інформації, представленої вище, для виконавчих органів Житомирської міської ради притаманною є «подвійна» інституційна підзвітність. З одного боку, Міністерству фінансів, яке розробляє показники бюджетних трансфертів, що повинні бути враховані при підготовці місцевого бюджету, та забезпечує контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожному етапі бюджетного процесу. З іншого боку, Житомирській обласній державній адміністрації, яка здійснює перевірку затвердженого міською радою бюджету та інших документів, що використовуються в бюджетному процесі.

39. У таблиці 6 представлено установи та підприємства Житомирської міської ради та їх кількість.

Таблиця 6: Установи та підприємства Житомирської міської ради (2020 рік)

Назва	Бюджетні установи	Позабюджетні установи*	Комунальні підприємства
Кількість установ/підприємств	183	7	24
Видатки, млн. грн	2,669.9	676.5	1,784.4

Джерело: звіти Казначейства про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2020 рік;

Департамент бюджету та фінансів, Департамент економічного розвитку Житомирської міської ради.

* неприбуткові комунальні підприємства охорони здоров'я.

1.5 Засади надання послуг

40. Одним з ключових принципів бюджетної системи (найбільш актуальним з точки зору ефективності надання послуг) є принцип субсидіарності, який відповідно до статті 7 БКУ передбачає розподіл видатків між державним бюджетом та місцевими бюджетами, а також між різними рівнями місцевих бюджетів, виходячи з необхідності наближення державних послуг до їх споживачів (громадян).

41. Для цілей забезпечення надання публічних послуг у найбільш ефективний спосіб видатки бюджету поділяються на (стаття 82 БКУ):

- видатки на забезпечення конституційного ладу, державної цілісності та суверенітету, незалежного судочинства, а також інші видатки, які не можуть бути передані на виконання місцевому самоврядуванню;
- видатки, які визначаються функціями держави і можуть бути передані на виконання місцевому самоврядуванню з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципу субсидіарності;
- видатки на реалізацію прав та обов'язків місцевого самоврядування, які мають місцевий характер і визначені законами України.

42. Реалізація реформи децентралізації та Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р) стала основою для поступової передачі ряду повноважень та відповідальності за надання публічних послуг з центрального рівня органам місцевого самоврядування. Основною метою такого делегування було підвищення якості публічних послуг і, як наслідок, підвищення добробуту громадян.

43. Змінами до Бюджетного кодексу України, прийнятими Верховною Радою України у 2014 році (закон від 28.12.2014 № 79-VIII), запроваджено нову модель фінансового забезпечення місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, яка ґрунтувалася на засадах фіскальної децентралізації та передбачала наступне:

- забезпечення бюджетної автономії та фінансової спроможності місцевих бюджетів, підвищення самостійності процедур розробки та затвердження місцевих бюджетів (незалежно від остаточного прийняття парламентом закону про Державний бюджет України) на основі фіксованих стабільних довгострокових джерел доходів і видатків, а також основних параметрів, викладених у проекті бюджету, схваленому Урядом та поданому до Верховної Ради України;

- встановлення стабільних джерел надходжень до місцевих бюджетів, у тому числі передачу з державного бюджету до місцевих бюджетів плати за адміністративні послуги, державного мита, 10% податку на прибуток підприємств приватного сектору (лише для обласних бюджетів), а також розширення бази податку на нерухоме майно;
- запровадження нового механізму горизонтального фіскального вирівнювання, який є більш прогресивним, ніж попередня система «балансування», і спрямований на заохочення місцевих органів влади до нарощування доходів до бюджету та розширення існуючої податкової бази;
- децентралізацію видаткових повноважень шляхом передачі понад 360 бюджетних установ у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури та спорту з державного бюджету до місцевих бюджетів;
- запровадження дворівневої бюджетної системи (більш детально буде розглянуто в розділі 4 звіту).

44. Як результат реалізації реформи децентралізації численні публічні послуги наразі надаються на місцевому рівні. Серед них: реєстрація місця проживання, видача документу, що посвідчує особу, державна реєстрація суб'єктів господарювання, підприємців, об'єднань громадян, реєстрація цивільного стану, майнових прав, регулювання земельних відносин. Зазначене сприяє підвищенню доступності публічних послуг для громадян та скороченню часу, необхідного для надання послуг.

45. У освітній галузі місцеві органи влади також отримали більше видаткових повноважень, що супроводжувалося одночасною передачею відповідного фінансового ресурсу для забезпечення таких повноважень. І хоча видатки на оплату праці педагогічного персоналу досі фінансуються з державного бюджету (за рахунок освітньої субвенції), відповідальність за утримання закладів освітньої інфраструктури покладена на органи місцевого самоврядування.

46. **Нормативно-правова база** для впровадження реформи децентралізації в Україні включає:

- відповідні зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України, прийняті Верховною Радою України;
- Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні;
- Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад»;
- Закон «Про співробітництво територіальних громад» (забезпечив функціонування механізму фінансування спільних об'єктів та завдань громад);
- Закон «Про засади державної регіональної політики»;
- Методика формування спроможних територіальних громад (постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 № 214);
- проект Закону про внесення змін до Конституції України, спрямованих на створення нового адміністративно-територіального устрою (де ліквідується районний рівень).

2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

КОМПОНЕНТ «МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ»: Міжбюджетні фіскальні відносини

HLG-1. Трансферт від вищих органів державного управління

47. Цей показник оцінює, наскільки трансферти, які надаються місцевим органам влади вищими органами управління, узгоджуються з першочергово затвердженими показниками бюджету та чи надаються вони відповідно до заздалегідь узгоджених (визначених) термінів. Індикатор містить чотири параметри: періодом оцінки для HLG-1.1, HLG-1.2 та HLG-1.3 є останні три завершені бюджетні періоди (2018-2020), HLG-1.1 – останній завершений бюджетний період (2020).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
HLG-1. Трансферти від вищих органів державного управління (M2)	C	
HLG-1.1. Рівень виконання трансфертів від вищих органів державного управління	C	Дані таблиці HLG.1 свідчать про те, що у двох із трьох років досліджуваного періоду відхилення між першочергово затвердженими та фактичними показниками трансфертів були між 92 та 116 %. Відхилення фактичних обсягів міжбюджетних трансфертів від запланованих показників за роками досліджуваного періоду виглядає наступним чином: 2018 – 112.5 %; 2019 – 95.1 %; 2020 – 122.7 %
HLG-1.2. Відхилення структури міжбюджетних трансфертів	D	У кожному із трьох років досліджуваного періоду відхилення у структурі цільових трансфертів склало більше 15 відсотків: 2018 – 15.8 %; 2019 – 17.6 %; 2020 – 18.3 %
HLG-1.3. Своєчасність перерахування трансфертів від вищих органів державного управління	A	Перерахування трансфертів місцевим бюджетам, включаючи бюджет Житомирської МТГ, здійснюється відповідно до Порядку, який розробляється на центральному рівні та затверджується постановою Кабінету Міністрів № 1132 ⁵ . Перед початком бюджетного періоду місцевий фінансовий орган складає помісячний розпис бюджету, який визначає графік надходжень до місцевого бюджету трансфертів. У кожному з років досліджуваного періоду (2018, 2019 та 2020 рр.) понад 90 % усіх трансфертів надходили до бюджету своєчасно відповідно до термінів, передбачених законодавством
HLG-1.4. Передбачуваність трансфертів	D	У 2021 році вищі органи влади (Мінфін) <i>вперше</i> довели до місцевих органів влади інформацію про прогноз трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди (на 2022-2024 рр.)

⁵ Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 «Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів».

Параметр HLG-1.1. Рівень виконання трансфертів від вищих органів державного управління

48. Результати аналізу загального обсягу трансфертів (дотацій і субвенцій), які надаються бюджету Житомирської МТГ з державного бюджету та обласного бюджету Житомирської області, представлено в таблиці HLG.1. У 2020 році відхилення між першочергово затвердженими та фактичними показниками трансфертів було більше 116 %, у 2018 та 2019 роках – у межах 92 та 116 %. Отже, з одного боку у 2018 та 2020 роках органи влади Житомирської МТГ отримували більше фінансових ресурсів, ніж було заплановано, з іншого боку така практика свідчить про недоліки системи планування трансфертів і призводить до того, що бюджетні кошти розподіляються протягом року без урахування середньострокових пріоритетів розвитку громади.

49. Основними причинами таких відхилень є те, що місцеві органи влади до початку бюджетного періоду (затвердження місцевого бюджету) не мають інформації та законодавчих підстав для врахування деяких трансфертів у місцевому бюджеті, оскільки відповідно до БКУ місцеві органи влади можуть планувати в доходах місцевих бюджетів лише ті трансферти, які передбачені в законі про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період.

Таблиця HLG.1: Рівень виконання трансфертів від вищих органів державного управління

Сукупні трансферти	2018	2019	2020
Затверджені показники, млн. грн	1,283.4	1,174.2	476.2
Фактичні показники, млн. грн	1,444.3	1,116.3	584.2
Рівень виконання трансфертів, %	112.5	95.1	122.7
Відхилення структури цільових трансфертів, %	15.8	17.6	18.3

Джерело: Річні звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2018-2020 рр.

50. Крім того, протягом бюджетного періоду можуть вноситися зміни до державного бюджету з метою передбачення нових видів трансфертів, що надаються місцевим бюджетам. Таким чином, до початку фінансового року місцеві органи влади не володіють інформацією щодо повного переліку трансфертів з бюджету вищого рівня, на які вони можуть розраховувати протягом року.

51. **Оцінка параметра = С.**

Параметр HLG-1.2. Відхилення структури трансфертів

52. Для оцінки даного параметру трансферти, передбачені у бюджеті Житомирської МТГ, проаналізовано за наступними умовними групами: субвенції на видатки у галузі освіти, субвенції на видатки у галузі охорони здоров'я, субвенція на соціально-економічний розвиток територій, субвенції на забезпечення житлом учасників АТО, субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, субвенція на місцеві вибори, субвенція на заходи, пов'язані з COVID, інші субвенції. Інформація щодо обсягів та структури зазначених трансфертів у 2018-2020 рр. представлена у додатку 4.

53. Дані таблиці HLG.1 свідчать про те, що відхилення у структурі трансфертів були досить високими у кожному із трьох років досліджуваного періоду: у 2018 році – 15.8%, у 2019 році – 17.6 %, у 2020 році – 18.3 %. Причини таких відхилень зазначені вище в рамках аналізу параметру HLG.1 і не залежать від місцевих органів влади.

54. **Оцінка параметра = D.**

Параметр HLG-1.3. Своєчасність перерахування трансфертів від вищих органів державного управління

55. Перерахування трансфертів місцевим бюджетам, включаючи бюджет Житомирської МТГ, здійснюється відповідно Порядку, який розробляється на центральному рівні та затверджується постановою Кабінету Міністрів № 1132⁶. Вказаною постановою визначено граничні терміни перерахування трансфертів, а саме: медичної та освітньої субвенції – щомісяця, два рази на місяць до 10 та 25 числа; інші трансферти – щомісяця протягом двох операційних днів після подання платіжних документів до Казначейства.

56. Після затвердження бюджету громади відповідною місцевою радою місцевий фінансовий орган складає помісячний розпис бюджету, який визначає графік надходжень до місцевого бюджету трансфертів. Щоденна інформація Казначейства про перерахування бюджетних трансфертів, надана Департаментом бюджету та фінансів, відображає фактичні дати надходження трансфертів до бюджету громади. На підставі цієї інформації команда експертів зробила висновок про те, що у кожному з років досліджуваного періоду (2018, 2019 та 2020 рр.) понад 93 відсотка усіх трансфертів надходили до бюджету своєчасно відповідно до термінів, передбачених законодавством. Наприклад, перерахування освітньої та медичної субвенцій відбувається двічі на місяць – не пізніше 10 та 25 числа, субвенція на соціально-економічний розвиток територій перераховується один раз на місяць протягом двох операційних днів після подання платіжних документів відповідних фінансових органів.

57. **Оцінка параметра = А.**

Параметр HLG-1.4. Передбачуваність трансфертів

58. У 2020 році Міністерство фінансів України не доводило до місцевих органів влади прогнозні показники трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди.

59. Інформація щодо прогнозу міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам на 2022-2024 роки (у розрізі видів трансфертів та територіальних громад) була доведена до місцевих органів влади вперше у липні 2021 року.

60. **Оцінка параметра = D.**

HLG-2. Фіскальні правила та моніторинг фіскальної позиції

61. Цей показник оцінює ступінь, в якій центральний уряд встановлює фіскальні правила, що окреслюють бюджетний процес на місцевому рівні та надають право місцевим органам влади на здійснення запозичень. Цей показник також оцінює ступінь, в якій центральний уряд здійснює моніторинг фінансового стану місцевих органів влади. Показник передбачає оцінку наступних трьох параметрів:

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
--------------------------	--------	----------------------

⁶ Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 «Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів».

HLG-2. Фіскальні правила та моніторинг фіскального стану (M1)	A	
HLG-2.1. Фіскальні правила для місцевих органів влади	A	Основні правила та процедури, що застосовуються при складанні, розгляді, затвердженні та виконанні місцевих бюджетів, формуванні звітності про виконання місцевих бюджетів, урегульовані в БКУ, який містить зокрема норми щодо обмежень у прийнятті місцевих бюджетів з дефіцитом/профіцитом
HLG-2.2. Правила боргової політики для місцевих органів влади	A	Правила боргової політики для місцевих органів влади врегульовані в БКУ. Відповідно до статті 16 кодексу міські ради мають право здійснювати: місцеві внутрішні запозичення; місцеві зовнішні запозичення шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій; інші місцеві зовнішні запозичення (міські ради міст-обласних центрів). Граничний обсяг місцевого боргу та гарантованого боргу станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 200 відсотків середньорічного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку на наступні за плановим два бюджетні періоди. З метою забезпечення дотримання граничних обсягів місцевого боргу та місцевих гарантій Мінфін веде Реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій
HLG-2.3. Моніторинг місцевих органів влади	A	Відповідно до Бюджетного кодексу України (статті 60 і 61) всі органи державної влади складають і подають річну фінансову звітність до Казначейства до 31 березня року, що настає за звітним бюджетним періодом. Докази, надані територіальними органами Казначейства у місті Житомир, свідчать про те, що всі місцеві органи влади подають свою річну фінансову звітність у встановлені законодавством терміни.

Параметр HLG-2.1. Фіскальні правила для місцевих органів влади

62. Основні правила та процедури (бюджетні правила), що застосовуються при складанні, розгляді, затвердженні та виконанні місцевих бюджетів, формуванні звітності про виконання місцевих бюджетів, урегульовані в БКУ, який містить зокрема норми щодо обмежень у прийнятті місцевих бюджетів з дефіцитом/профіцитом.

63. Відповідно до статті 72 БКУ місцевий бюджет може затверджуватися з дефіцитом: за загальним фондом – у разі використання вільного залишку бюджетних коштів; за спеціальним фондом – у разі залучення до бюджету розвитку коштів від місцевих запозичень, коштів із загального фонду такого місцевого бюджету, надходження внаслідок продажу цінних паперів, а також у разі використання залишків коштів спеціального фонду місцевого бюджету, крім власних надходжень бюджетних установ.

64. Таким чином, у разі затвердження дефіциту по загальному та/або спеціальному фондах завжди враховується так званий «компенсаційний механізм» його покриття: по загальному фонду – це вільний залишок бюджетних коштів, по спеціальному – місцеві запозичення та/або «профіцитні» кошти загального фонду бюджету. Таким чином, в цілому місцевий бюджет має бути збалансований.

65. Місцевий бюджет може затверджуватися з профіцитом: за загальним фондом – у разі спрямування до бюджету розвитку коштів із загального фонду такого місцевого бюджету, виконання зобов'язань за непогашеними позиками, а також для забезпечення встановленого розміру

оборотного залишку бюджетних коштів; за спеціальним фондом – у разі погашення місцевого боргу, придбання цінних паперів.

66. Статтею 116 БКУ визначено випадки порушення бюджетного законодавства, одним з яких є порушення вимог Кодексу щодо затвердження державного бюджету (місцевого бюджету) з дефіцитом або профіцитом. Стаття 117 деталізує заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, серед яких призупинення бюджетних асигнувань та зупинення операцій з бюджетними коштами. У разі порушення закону відповідні представники органів влади несуть цивільну, дисциплінарну, адміністративну чи кримінальну відповідальність.

67. Кодексом визначено також особливості формування надходжень та здійснення витрат місцевого бюджету у разі несвоєчасного прийняття рішення про місцевий бюджет. Крім того, статтею 77 БКУ передбачено, що у разі неприйняття Державного бюджету України до 1 грудня року, що передує плановому, місцеві ради при затвердженні місцевих бюджетів враховують обсяги міжбюджетних трансфертів, визначені у проекті закону про Державний бюджет України на плановий бюджетний період, поданому Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України.

68. Бюджет Житомирської МТГ підготовлено, затверджено та виконано із дотриманням вимог бюджетного законодавства.

69. **Оцінка параметра = А.**

Параметр HLG–2.2. Правила боргової політики для місцевих органів влади

70. Правила боргової політики для місцевих органів влади врегульовані в БКУ. Відповідно до статті 16 кодексу міські ради мають право здійснювати: місцеві внутрішні запозичення; місцеві зовнішні запозичення шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій; інші місцеві зовнішні запозичення (міські ради міських територіальних громад з адміністративним центром у місті обласного значення).

71. Право на здійснення місцевих запозичень у межах, визначених рішенням про місцевий бюджет, належить міській територіальній громаді в особі керівника місцевого фінансового органу за дорученням міської ради.

72. У статті 18 кодексу визначено, що граничний обсяг місцевого боргу та гарантованого міською територіальною громадою боргу станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 200 відсотків середньорічного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку на наступні за плановим два бюджетні періоди, визначеного у прогнозі місцевого бюджету.

73. З метою забезпечення дотримання граничних обсягів місцевого боргу та місцевих гарантій Мінфін веде Реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій. Інформація з відповідних реєстрів щомісячно публікується на офіційному сайті міністерства. Порядок ведення Реєстру місцевих запозичень та місцевих гарантій затверджено наказом Мінфіну від 25.07.2012 №866.

74. Стаття 18 також передбачає, що у разі очікуваного перевищення цієї граничної величини місцевий фінансовий орган невідкладно звертається до відповідної місцевої ради за дозволом на тимчасове перевищення граничної величини боргу та подає для схвалення план заходів з приведення такого загального обсягу боргу у відповідність із положеннями БКУ за умови попереднього погодження з Міністерством фінансів України.

75. Щодо санкційних механізмів управління боргом, окрім положень статей 116 та 117 БКУ, розглянутих вище в рамках параметру PI-2.1, Постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 110 передбачено, що у разі невідповідності прийнятого відповідною місцевою радою рішення про запозичення умовам такого запозичення, погодженого Мінфіном, Міністерство звертається в установленому порядку до суду для визнання його недійсним.

76. Моніторинг місцевого боргу здійснюється самими місцевими органами влади та Мінфіном. До Мінфіну подається інформація про місцевий борг, яка оновлюється у разі змін.

77. Група експертів з оцінки засвідчила дотримання з боку Житомирської міської ради вимог бюджетного та іншого законодавства під час реалізації боргової політики.

78. **Оцінка параметра = А.**

Параметр HLG–2.3. Моніторинг місцевих органів влади

79. Відповідно до Бюджетного кодексу України (статті 60 і 61) всі органи державної влади складають і подають річну фінансову звітність до Казначейства до 31 березня року, що настає за звітним бюджетним періодом. Докази, надані територіальними органами Казначейства у місті Житомир, свідчать про те, що всі місцеві органи влади подають свою річну фінансову звітність у встановлені законодавством терміни.

80. **Оцінка параметра = А.**

КОМПОНЕНТ 1: Надійність бюджету

81. Показники компоненту 1 дозволяють відповісти на питання, чи є бюджет органу влади реалістичним та таким, що виконується відповідно до запланованих бюджетних показників, шляхом порівняння фактичних доходів та видатків з першочергово затвердженим бюджетом.

PI-1. Сукупне виконання видаткової частини

82. Цей показник дозволяє відповісти на питання, наскільки сукупні показники виконання видаткової частини бюджету відповідають початково затвердженому обсягу, визначеному в бюджетній документації та фінансовій звітності. Період оцінювання для даного показника – останні три завершені бюджетні періоди, тобто 2018, 2019 та 2020 роки.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-1. Сукупне виконання видаткової частини (M1)	В	
PI-1.1. Сукупне виконання видаткової частини	В	Фактичне сукупне виконання бюджету за видатками склало 111.1 %, 105.2 % та 104.4% у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно. Тобто, у двох із трьох років відхилення було менше 10%

83. У таблиці 1.1 представлені затверджені й фактичні показники видатків бюджету Житомирської МТГ та відхилення між ними, що мали місце у 2018-2020 роках.

Таблиця 1.1: Сукупне виконання видаткової частини (млн. грн)

Сукупні видатки	2018	2019	2020
Затверджені показники, млн. грн	2,832.6	3,001.5	2,556.2
Фактичне виконання, млн. грн	3,147.1	3,156.7	2,669.9
Відхилення, %	111.1	105.2	104.4

Джерело: Річні звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2018-2020 рр.

84. Проаналізувавши норми бюджетного законодавства щодо окремих питань планування, затвердження та виконання місцевих бюджетів, а також на підставі інформації, наданої Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради, можна зробити висновок, що такі відхилення зумовлені зовнішніми чинниками, які не залежать від місцевих органів влади. Такими чинниками є: 1) розподіл на центральному рівні трансфертів, що надаються з державного бюджету місцевим бюджетам, після затвердження місцевих бюджетів; 2) законодавчо визначена можливість розподіляти вільні залишки коштів, що склалися на початок року, лише після затвердження річного звіту про виконання місцевого бюджету, який подається місцевій раді у двомісячний строк після завершення минулого бюджетного періоду (тобто до 1 березня).

85. Оцінка параметра = В.

PI-2. Відхилення у структурі видатків

86. Показник характеризує рівень перерозподілу видатків між основними категоріями функціональної та економічної класифікацій бюджету в процесі його виконання та відображає вплив такого перерозподілу на кінцеву структуру видатків. Показник містить три параметри. Оцінка охоплює бюджетні установи та ґрунтується на показниках за останні три завершені бюджетні періоди (2018-2020 роки).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-2. Відхилення у структурі видатків (M1)	C+	
PI-2.1. Відхилення у структурі видатків у розрізі функцій	C	Відхилення у структурі видатків за функціональною класифікацією становило більше 15 відсотків у всіх трьох роках досліджуваного періоду: 8.2 %, 12.4 % та 10.7 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно
PI-2.2. Відхилення у структурі видатків у розрізі економічних категорій	C	Відхилення у структурі видатків за економічною класифікацією у 2019 році було значно вище порівняно із відповідним показником, розрахованим для відхилення за функціональною класифікацією. Однак, відхилення були менше 15 % у 2018 та 2020 роках. Як представлено у таблиці 2.1 та додатку 4 відхилення склали: 8.5 %, 30.6 % та 14.3 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно
PI-2.3. Використання коштів резервного фонду	A	Протягом 2018-2020 років видатки з резервного фонду бюджету не здійснювалися, хоча й планувалися у обсязі не більше 1 відсотка початково затвердженого обсягу видатків загального фонду бюджету громади

Параметр PI-2.1. Відхилення у структурі видатків у розрізі функцій

87. У таблиці 2.1 нижче (та в додатку 4 у більш деталізованому форматі) представлено матрицю результатів дисперсії структури видатків бюджету за функціями за останні три повні фінансові роки. Аналіз свідчить про те, що перерозподіл коштів між асигнуваннями були в обсязі менше 15 відсотків у кожному з трьох розглянутих років. Фактичні відхилення структури склали 8.2 %, 12.4 % та 10.7 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно. Протягом досліджуваного періоду найбільші відхилення мали місце за видатками на охорону здоров'я та державне управління (у 2018 та 2020 рр.), а також на соціальний захист та економічну діяльність (у 2019 році).

Таблиця 2.1: Відхилення у структурі видатків (%)

Відхилення	2018	2019	2020
Функціональна класифікація	8.2	12.4	10.7
Економічна класифікація	8.5	30.6	14.3

Джерело: Річні звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2018-2020 рр.

88. Значні відхилення у структурі видатків бюджету пов'язані із розподілом та використанням коштів трансфертів з державного бюджету та обласного бюджету, які надійшли у процесі виконання бюджету Житомирської МТГ. Серед таких трансфертів були субвенції на: соціально-економічний

розвиток територій; фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах; проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів. Розбіжності у структурі видатків бюджету також пов'язані із спрямуванням коштів від перевиконання доходів бюджету на здійснення його видатків. Відповідно до статті 78 БКУ такі доходи можуть розподілятися та використовуватися за підсумками першого півріччя та наступних звітних періодів на підставі офіційних висновків місцевого фінансового органу.

89. **Оцінка параметра = С.**

Параметр PI-2.2. Відхилення у структурі видатків у розрізі економічних категорій

90. Відхилення у розрізі економічних категорій були значно вищими, ніж у розрізі функцій. Вони склали менше 15 % у 2018 та 2020 роках. Як зазначено в таблиці 2.1 і додатку 4, фактичні відхилення склали 8.5 %, 30.6 % та 14.3 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно.

91. **Оцінка параметра = С.**

Параметр PI-2.3. Використання коштів резервного фонду

92. Дані таблиці 2.2 нижче свідчать про відсутність фактичних видатків за рахунок коштів резервного фонду протягом останніх трьох повних фінансових років, хоча такі видатки і планувалися протягом 2018-2020 рр. у обсязі відповідно 0.8 %, 0.7 % та 0.8 % видатків загального фонду (що відповідає вимогам БКУ – не більше 1 відсотка загального фонду бюджету).

Таблиця 2.2: Використання коштів резервного фонду

Відхилення	2018	2019	2020
Частка видатків резервного фонду у видатках бюджету, %	0.00	0.00	0.00

Джерело: Річні звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2018-2020 рр.

93. **Оцінка параметра = А.**

PI-3. Виконання дохідної частини

94. Показник використовується для оцінки відхилення між першочергово затвердженим обсягом доходів бюджету та їх фактичним виконанням станом на кінець року. Період оцінювання показника – три останні повні бюджетні періоди (2018-2020 роки).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-3. Виконання дохідної частини (M2)	B+	
PI-3.1. Сукупне виконання дохідної частини	A	Сукупне фактичне виконання дохідної частини склали: 105.4 %, 109.1 % та 101.8 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно
PI-3.2. Відхилення у структурі доходів	B	Відхилення у структурі доходів за роками: 9.7 %, 6.6 % та 7.4 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно

Параметр PI-3.1. Сукупне виконання дохідної частини

95. Враховуючи відхилення фактичних показників доходів бюджету від запланованих (105.4 %, 109.1 % та 101.8 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно), підходи до планування доходів можна охарактеризувати як стабільні та прогнозовані.

Таблиця 3.1: Сукупне виконання дохідної частини (млн. грн)

Сукупні доходи	2018	2019	2020
Затверджені показники, млн. грн	1,564.8	1,848.9	2,075.2
Фактичне виконання, млн. грн	1,649.7	2,016.4	2,112.6
Відхилення (у % до затверджених показників)	105.4	109.1	101.8
Відхилення у структурі доходів (%)	9.7	6.6	7.4

Джерело: Річні звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2018-2020 рр.

96. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-3.2. Виконання структури доходів

97. Як свідчать дані таблиці 3.1 та додатку 4, показник дисперсії структури доходів бюджету Житомирської МТГ зберігався на рівні менше 10 відсотків % у кожному із трьох останніх фінансових років: 9.7 %, 6.6 % та 7.4 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно. Це свідчить про те, що показники дисперсії структури доходів були меншими порівняно із аналогічними показниками для видатків бюджету.

98. Протягом досліджуваного періоду найбільші відхилення мали місце: у 2018 році – за неподатковими надходженнями від продажу товарів та послуг, надходженнями від адміністративних штрафів; у 2019 році – за доходами від власності та підприємницької діяльності; у 2020 році – за податками на товари та послуги, а також за доходами від власності та підприємницької діяльності.

99. **Оцінка параметра = В.**

КОМПОНЕНТ 2: Прозорість публічних фінансів

100. Показники компоненту 2 дозволяють оцінити, наскільки інформація про публічні фінанси є всеосяжною, послідовною та доступною для користувачів. Це досягається шляхом: застосування у бюджетному процесі комплексної бюджетної класифікації; забезпечення прозорості усіх публічних доходів та видатків, включаючи міжбюджетні трансферти, та вільного доступу користувачів до фіскальної та бюджетної документації; оприлюднення інформації про результати та ефективність надання суспільних послуг.

PI-4. Бюджетна класифікація

101. Цей показник характеризує ступінь відповідності бюджету та бюджетної класифікації міжнародним стандартам та має один параметр. Оцінка охоплює останній завершений бюджетний період (2020 рік).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-4. Бюджетна класифікація	D	
PI-4.1. Бюджетна класифікація	D	Планування та виконання бюджету здійснюються із використанням деталізованої відомчої, економічної, функціональної та програмної класифікації відповідно до стандартів СДФ/КФОУ. Однак, бюджетна звітність ґрунтується лише на використанні функціональної, економічної та програмної класифікації видатків бюджету. Бюджетна класифікація наближається до стандартів Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів 2001 року

Параметр PI-4.1. Бюджетна класифікація

102. Бюджетна класифікація затверджена наказом Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 "Про бюджетну класифікацію". Міністерством фінансів також затверджено складові програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів (наказ Мінфіну від 20.09.2017 № 793). Бюджетна класифікація наближається до стандартів Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів 2001 року. Бюджетна класифікація є уніфікованою та використовується як на центральному, так і на місцевому рівнях відповідно до стандартів КФОУ. При формуванні бюджетних запитів видатки деталізуються за кодами відомчої, функціональної, програмної та економічної класифікацій. Документи, що використовуються у процесі виконання бюджету, також формуються із застосуванням зазначених класифікацій. Однак, бюджетна звітність ґрунтується лише на використанні функціональної, економічної та програмної класифікації, відомча класифікація не застосовується.

103. **Оцінка параметра = D.**

PI-5. Бюджетна документація

104. Показник містить один параметр для аналізу повноти інформації, що відображається в щорічній бюджетній документації, яка надається виконавчим комітетом до місцевої ради в рамках процесу підготовки проекту бюджету. Показник оцінюється на підставі переліку "базових" та

"додаткових" елементів, включених до бюджетної документації у рамках останнього бюджету, поданого до місцевої ради, тобто бюджету Житомирської МТГ на 2021 рік.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-5. Бюджетна документація	В	
PI-5.1. Бюджетна документація	В	Бюджетна документація, подана до Житомирської міської ради у 2020 році, включає три з чотирьох основних елементів та чотири із восьми додаткових елементів, як представлено в таблиці 5.1

Параметр PI-5.1. Бюджетна документація

105. У таблиці 5.1 представлено інформацію щодо врахування у бюджетній документації Житомирської міської ради на 2021 рік базових та додаткових елементів відповідно до методології оцінки державних витрат та фінансової підзвітності.

Таблиця 5.1: Бюджетна документація

Назва елемента		Включено (Так/Ні)	Джерело підтвердження та коментар
Основні елементи			
1	Прогноз дефіциту або профіциту бюджету (або операційного результату нарахування).	Так	Інформація міститься текстовій частині рішення про місцевий бюджет та у Додатку 2 до рішення щодо фінансування бюджету Житомирської МТГ.
2	Виконання бюджету за попередній бюджетний період представлено в тому ж форматі, що й проект бюджету на плановий період.	Ні	Проект бюджету не має того самого формату, що й інформація про його виконання за попередні роки, бюджетна звітність не формується у розрізі кодів відомчої класифікації.
3	Бюджет поточного року (бюджет з урахуванням змін) подано в тому ж форматі, що й проект бюджету.	Так	Зміни до бюджету на поточний рік, затверджені рішенням міської ради, відображені у додатках до бюджету, які мають такий же формат, як і додатки до проекту бюджету.
4	Одночасно із деталізацією показників доходів та видатків забезпечується представлення зведених показників доходів і видатків бюджету, які відображені за агрегованими кодами бюджетної класифікації (див. PI-4) та містять дані за поточний та попередній роки.	Так	Бюджетна документація містить агреговані дані про доходи і видатки на плановий бюджетний період. Одночасно забезпечується детальна розбивка таких показників. У додатках до рішення про бюджет наводяться дані лише на плановий бюджетний період (відображення даних за попередній період не передбачено типовою формою рішення про місцевий бюджет). Разом з тим, у додатках до прогнозу місцевого бюджету, який також є складовою бюджетної документації, наводяться дані за попередній та поточний бюджетні періоди, а також дані на плановий та наступні за ним два бюджетні періоди.
Додаткові елементи			
5	Фінансування дефіциту, пояснення щодо очікуваної його структури	Так	Інформація міститься текстовій частині рішення про місцевий бюджет та у Додатку 2 до рішення щодо фінансування бюджету Житомирської МТГ.

6	Макроекономічні припущення	НЗ	Такі макропоказники як ВВП, індекс споживчих цін та відсоткова ставка прогнозуються на національному рівні.
7	Накопичений борг, включаючи інформацію принаймні на початок поточного року, представлену з урахуванням вимог СДФ чи іншого подібного стандарту	Так	Відповідна інформація включена до додатку 2 до рішення про бюджет та додатку 4 до прогнозу бюджету Житомирської МТГ.
8	Фінансові активи, включаючи інформацію принаймні на початок поточного року, яку представлено з урахуванням вимог СДФ чи іншого подібного стандарту	Так	Інформація про фінансові активи включається до річних звітів Держказначейства про виконання місцевих бюджетів.
9	Зведена інформація про фінансові ризики, включаючи такі умовні зобов'язання, як гарантії, та умовні зобов'язання, включені до інструментів структурного фінансування, таких як договори ДПП тощо	НЗ	Цей елемент оцінено як такий, що «не застосовується», оскільки індикатори PI-10.2 і PI-10.3 також оцінено як НЗ.
10	Пояснення щодо наслідків для бюджету внаслідок впровадження нових політичних ініціатив та суттєвих інвестиційних проектів із представленням оцінки впливу на бюджет основних нововведень в частині реалізації дохідної та видаткової політики	Ні	Такі пояснення не наведено в бюджетній документації, поданій до місцевої ради у 2020 році.
11	Документація щодо показників бюджету на середньострокову перспективу	Так	Відповідно до вимог статті 75 ¹ БКУ документом середньострокового бюджетного планування, що визначає показники місцевого бюджету на середньостроковий період і є основою для складання проекту місцевого бюджету, є прогноз місцевого бюджету, який щороку складається місцевим фінансовим органом спільно з іншими головними розпорядниками бюджетних коштів. Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2022-2023 рр. (включає бюджетні показники на 2021-2023 рр.) затверджено рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради від 16.12.2020 № 1481.
12	Кількісне вираження втрат від податкових пільг	Ні	У пояснювальній записці до проекту бюджету Житомирської МТГ на 2021 рік наведено інформацію щодо надання пільг зі сплати земельного податку двом комунальним підприємствам, однак не вказано кількісного вираження втрат від надання таких податкових пільг.

106. Оцінка параметра = В.

PI-6. Операції органів влади, які не відображені у фінансовій звітності

107. Цей показник вимірює ступінь відображення доходів та видатків місцевих бюджетів поза межами фінансових звітів про їх виконання.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-6. Операції органів влади, які не відображаються у фінансовій звітності (M2)	B+	
PI-6.1. Видатки, які не відображаються у фінансовій звітності	B	Частка видатків неприбуткових комунальних підприємств охорони здоров'я, які не включаються до бюджетної звітності Житомирської міської ради, до загального обсягу видатків бюджету громади становила у 2020 році 1,9 відсотка
PI-6.2. Надходження, які не відображаються у фінансовій звітності	B	Частка доходів неприбуткових комунальних підприємств охорони здоров'я, які не включаються до бюджетної звітності Житомирської міської ради, до загального обсягу доходів бюджету громади становила у 2020 році 1,8 відсотка
PI-6.3. Фінансова звітність позабюджетних установ	A	Річна фінансова звітність була підготовлена усіма установами, які фінансуються з бюджету громади, та подана до відповідних ГРК протягом двох місяців після закінчення попереднього бюджетного періоду, як це передбачено законодавством. Річна фінансова звітність містить повну інформацію про доходи, видатки, фінансові та нефінансові активи, зобов'язання та звірені дані про рух грошових коштів

Довідкова інформація

108. Частиною дев'ятою статті 13 БКУ визначено, що створення позабюджетних фондів органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими бюджетними установами не допускається. Це ж стосується і відкриття позабюджетних рахунків, крім випадків, коли такі рахунки відкриваються для розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на депозитах (частина восьма статті 16 БКУ) та/або обслуговування бюджетних коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору (частина друга статті 78 БКУ).

109. Наказом Мінфіну від 24 січня 2012 року № 44 передбачена вимога щодо підготовки розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів звітності щодо стану коштів на позабюджетних рахунках, зазначених вище, та подання її до відповідних фінансових органів та органів Держказначейства. В той же час, комунальні неприбуткові підприємства охорони здоров'я мають доходи та видатки, які не відображаються у бюджетній звітності міської ради, оскільки отримують відповідні кошти від Національної служби здоров'я України або як власні доходи таких підприємств.

110. Перелік таких підприємств охорони здоров'я Житомирської міської ради, які враховані при оцінці параметрів PI-6.1, PI-6.2 та PI-6.3, включає:

- 1) КП "Центр первинної медико-санітарної допомоги";
- 2) КП "Лікарня №1";
- 3) КП "Лікарня №2";
- 4) КП "Дитяча лікарня імені В.Й.Башека";
- 5) КП "Стоматологічна поліклініка №1";

- 6) КП "Стоматологічна поліклініка №2";
- 7) КП "Дитяча стоматологічна поліклініка".

111. У таблиці 6.1 нижче представлено доходи та видатки зазначених вище семи підприємств охорони здоров'я, не відображені у бюджетній звітності органу влади.

Таблиця 6.1: Аналіз доходів та видатків за межами бюджетної звітності (за 2020 рік)

Власні доходи (всього для підприємств)		Відповідні видатки (всього для підприємств)	
Доходи за межами бюджетної звітності (млн. грн)	49.4	Доходи за межами бюджетної звітності (млн. грн)	49.4
Сукупні доходи бюджету міста (млн. грн)	2,722.7	Сукупні видатки бюджету міста (млн. грн)	2,669.9
Частка доходів підприємств, %	1.8%	Частка видатків підприємств, %	1.9%

Джерело інформації: звіти Казначейства про виконання бюджету міста за 2020 рік; фінансова звітність підприємств охорони здоров'я за 2020 рік.

Параметр PI-6.1. Видатки, які не відображаються у фінансовій звітності

112. Позабюджетні фонди отримуються від діяльності підприємств охорони здоров'я. Як видно з таблиці 6.1, у 2020 році частка видатків таких підприємств, що не включені до бюджетної звітності, складала 1.9 % загального обсягу видатків бюджету міста. Інші видатки бюджету міста включені до бюджетної звітності.

113. Оцінка параметра = В.

Параметр PI-6.2. Доходи, які не відображаються у фінансовій звітності

114. Як зазначено в таблиці 6.1, у 2020 році частка доходів поза межами бюджетної звітності становила 1.8 % загального обсягу доходів бюджету міста.

115. Оцінка параметра = В.

Параметр PI-6.3. Фінансова звітність позабюджетних установ

116. Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419 встановлено терміни (протягом двох місяців після завершення попереднього бюджетного періоду) для підготовки та подання річної фінансової звітності усіма бюджетними та позабюджетними установами до відповідних ГРК (департаментів, відомств, яким такі установи підпорядковані). На підставі доказів, отриманих від Управління охорони здоров'я міської ради, встановлені законодавством терміни були дотримані. Річні фінансові звіти містять повну інформацію про доходи, видатки, фінансові та нефінансові активи, зобов'язання. Оскільки підприємства охорони здоров'я не можуть надавати гарантії на користь інших суб'єктів, відсутня інформація про включення даних щодо гарантій до фінансової звітності підприємств.

117. Оцінка параметра = А.

PI-7. Трансферти місцевим органам влади

118. Цей показник характеризує рівень прозорості та своєчасності надання трансфертів від місцевих органів влади вищого рівня місцевим органам влади нижчого рівня, а також особливості міжбюджетних відносин. Показник передбачає врахування підстав для надання таких трансфертів, а також своєчасності отримання місцевим органом влади нижчого рівня інформації, необхідної для врахування міжбюджетного трансферту при плануванні бюджету.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-7. Трансферти місцевим органам влади	НЗ	
PI-7.1. Система розподілу трансфертів	НЗ	Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня
PI-7.2. Своєчасність інформації про трансферти	НЗ	Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня

Dimension PI-7.1 System for allocating transfers

119. Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня.

120. **Оцінка параметра = НЗ.**

Dimension PI-7.2 Timeliness of information on transfers

121. Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня.

122. **Оцінка параметра = НЗ.**

PI-8. Інформація про ефективність надання послуг

123. Цей показник оцінює інформацію про ефективність надання послуг, що міститься в проекті бюджету органу виконавчої влади, у підтвердних документах та річній звітності. Він дає змогу оцінити, чи проводиться аудит або оцінювання ефективності бюджетних програм. Цей показник також оцінює підходи до збору та реєстрації інформації про ресурси, отримані надавачами послуг. Показник має чотири параметри. Період часу, що оцінюється: для параметру PI-8.1 – показники ефективності й проміжні та кінцеві результати на поточний бюджетний період (2021); для параметру PI-8.2 – проміжні та кінцеві результати за останній завершений бюджетний період (2020); для параметрів PI-8.3 та PI-8.4 – результати за три останні завершені бюджетні періоди (2018-2020).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-8. Інформація про ефективність надання послуг (M2)	A	
PI-8.1. Плани надання послуг	A	Усі 14 ГРК розробляють паспорти бюджетних програм (для кожної програми окремо), які містять результативні показники їх виконання, мету та завдання, які мають бути виконані протягом бюджетного періоду. Для усіх ГРК (100 % їх загальної кількості) паспорти бюджетних програм, які містять результативні показники, що мають бути досягнуті протягом бюджетного періоду, публікуються на веб-сайті Житомирської міської ради
PI-8.2. Досягнуті результати надання послуг	A	Усі головні розпорядники коштів (100 % їх загальної кількості) готують та публікують на веб-сайті Житомирської міської ради річні звіти про виконання паспортів бюджетних програм (для кожної програми окремо) у терміни, визначені бюджетним законодавством. Інформація, яка в них відображається, містить фактичні результати, досягнуті у процесі реалізації бюджетних програм, а також інформацію щодо ефекту від реалізації програми
PI-8.3. Ресурси, отримані надавачами послуг	A	Кожна установа (розпорядник коштів), що забезпечує надання послуг, готує звіти про надходження, отримані в натуральній та готівковій формах, які надаються Департаменту бюджету та фінансів міської ради та органам Казначейства. Інформація про надходження у натуральній формі, які обраховуються одночасно у грошовому виразі та консолідується органами Держказначейства, включається до річної фінансової звітності. Документальне підтвердження, отримане від міської ради, підтверджує, що інформація про ресурси, отримані на виконання бюджетної програми, дизагрегована за джерелами фінансування. Усі ресурси (100 % їх обсягу), отримані бюджетними установами, включаються до звітів Казначейства
PI-8.4. Оцінювання результатів надання послуг	B	Оцінка ефективності бюджетних програм здійснюється головними розпорядниками коштів, що означає недотримання критерію щодо незалежності такої оцінки. Результати оцінки у розрізі бюджетних програм та узагальнені результати оцінки публікуються на веб-сайті Житомирської міської ради. Оцінка ефективності бюджетної програми включає: аналіз відповідності бюджетної програми загальнодержавним і місцевим пріоритетам соціально-економічного розвитку, а також вимогам законодавства, встановленим бюджетним законодавством; оцінка ефективності бюджетної програми шляхом встановлення співвідношення між досягнутими результатами та обсягом використаних бюджетних коштів; аналіз дисперсії планових і фактичних показників діяльності; визначення факторів, що гальмують виконання бюджетних програм; розробка пропозицій щодо підвищення ефективності бюджетної програми

Довідкова інформація

124. Паспорти бюджетних програм та звіти про їх виконання розробляються відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 26 серпня 2014 року № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів», яким визначено, що паспорт бюджетної програми – це документ, який містить мету, завдання та напрями використання

коштів бюджетної програми, її результативні показники, які мають бути досягнуті протягом бюджетного періоду. Паспорти бюджетних програм складаються окремо за кожною бюджетною програмою, таким чином усі характеристики, які відображають результати надання публічних послуг, дезагреговані за бюджетними програмами.

125. Відповідно до БКУ та наказу Мінфіну, зазначеного вище, паспорти розробляються головними розпорядниками коштів. Враховуючи зазначене, а також те, що комунальні некомерційні підприємства охорони здоров'я, які розглядалися в рамках показника PI-6, не мають статусу ГРК, такі підприємства не розробляють окремих паспортів бюджетних програм, однак вони враховані в паспортах бюджетних програм ГРК, якому підпорядковуються зазначені підприємства.

Параметр PI-8.1. Плани надання послуг

126. Усі 14 ГРК розробляють паспорти бюджетних програм відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 26 серпня 2014 року № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів».

127. Зазначені 14 ГРК – це виконавчий комітет Житомирської міської ради; Департамент бюджету та фінансів; Департамент економічного розвитку; Департамент освіти; Департамент містобудування та земельних відносин; Управління у справах сім'ї, молоді та спорту; Управління охорони здоров'я; Департамент соціальної політики; Управління культури; Управління житлового господарства; Управління капітального будівництва; Управління транспорту і зв'язку; Відділ по управлінню та приватизації комунального майна.

128. Як уже зазначалося, паспорти бюджетних програм визначають мету, завдання та показники виконання бюджетних програм. Крім того, команда з оцінювання проаналізувала вибіркові бюджетні програми всіх ГРК бюджету громади, особливо в частині програм, які найбільше стосуються надання послуг, і встановила, що кожен ГРК мав принаймні два паспорти із запланованими результативними показниками та очікуваним ефектом від реалізації програми. Наприклад, бюджетна програма, розроблена для високоспеціалізованих медичних закладів, включає такі результативні показники як середня вартість спеціалізованої медичної допомоги та збільшення капітальних витрат у зв'язку із збільшенням обсягу послуг; ефект від реалізації програми полягає у зниженні смертності та підвищенні рівня виявлення захворювання на ранніх стадіях.

129. Паспорти всіх бюджетних програм за усіма ГРК (100 % від їх кількості), які містять результативні показники, що мають бути досягнуті протягом бюджетного періоду, публікуються на веб-сайті Житомирської міської ради: <https://zt-rada.gov.ua/passports>.

130. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-8.2. Досягнуті результати надання послуг

131. Наказом Міністерства фінансів України від 26 серпня 2014 року № 836 затверджено нормативно-правові та методичні засади щодо підготовки головними розпорядниками коштів звітів про виконання бюджетних програм. Відповідно до зазначеного наказу ГРК зобов'язані:

подавати до місцевих фінансових органів звіти про виконання паспортів бюджетних програм (за кожним паспортом готується окремий звіт) у терміни, визначені для подання зведеної річної бюджетної звітності;

протягом трьох робочих днів після подання зведеної річної бюджетної звітності оприлюднювати на своїх офіційних веб-сайтах звіти про виконання паспортів бюджетних програм.

132. Результати моніторингу та аналізу відповідної інформації, доступної на сайті Житомирської міської ради, підтверджують дотримання головними розпорядниками коштів бюджету Житомирської МТГ встановлених Мінфіном вимог. Звіти про виконання паспортів бюджетних програм публікуються на сайті міської ради (<https://zt-rada.gov.ua/reports>) і містять результативні показники, які відображають ефект (показники якості) від реалізації бюджетних програм, для усіх ГРК (100% від їх кількості).

133. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-8.3. Ресурси, отримані надавачами послуг

134. Наказом Міністерства фінансів від 08.08.2012 № 938 затверджено Порядок казначейського обслуговування місцевих бюджетів, відповідно до якого всі розпорядники коштів щоквартально повинні звітувати про ресурси, отримані в натуральній формі. БКУ також визначено вимогу для усіх розпорядників коштів готувати щомісячні звіти про використання коштів, отриманих в готівковій формі.

135. ГРК подають зазначені звіти до місцевого фінансового органу та відповідного територіального органу Казначейства.

136. Інформація та підтверджуючі документи, отримані від Департаменту бюджету та фінансів Житомирської міської ради, свідчать про наявність консолідованого звіту щодо використання ресурсів у натуральній формі. Крім того, інформація щодо використання ресурсів у натуральній формі у річному звіті відображається також і у грошовому виразі. До такого звіту додаються також довідки про використання ресурсів у натуральній формі та акти, які містять детальну інформацію щодо конкретних предметів, товарів, послуг, які надавалися у натуральній формі, надавачів та отримувачів таких ресурсів. Усі ресурси (100 % їх обсягу), отримані бюджетними установами, включаються до звітів Казначейства.

137. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-8.4. Оцінювання результатів надання послуг

138. Відповідно до статті 20 БКУ на всіх стадіях бюджетного процесу його учасники здійснюють оцінку ефективності бюджетних програм, що передбачає заходи з моніторингу, аналізу та контролю за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів. Оцінка ефективності бюджетних програм здійснюється на підставі даних моніторингу, аналізу результативних показників бюджетних програм, а також іншої інформації, що міститься у бюджетних запитах, кошторисах, паспортах бюджетних програм, звітах про виконання кошторисів та звітах про виконання паспортів бюджетних програм.

139. Відповідно до Методичних рекомендацій щодо здійснення оцінки ефективності бюджетних програм, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 17 травня 2011 року № 608⁷, така оцінка здійснюється самостійно головними розпорядниками коштів, тобто незалежна оцінка не проводиться.

⁷ <https://mof.gov.ua/uk/mbo-at-the-local-level>.

140. При проведенні оцінки ГРК також застосовують Методику порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм місцевих бюджетів, схвалену Мінфіном⁸.

141. Узагальнені результати оцінки ефективності бюджетних програм публікуються на веб-сайті Житомирської міської ради за посиланням: <https://zt-rada.gov.ua/results>.

142. Оцінка ефективності бюджетної програми включає: аналіз відповідності бюджетної програми загальнодержавним і місцевим пріоритетам соціально-економічного розвитку, а також вимогам законодавства, встановленим бюджетним законодавством; оцінка ефективності бюджетної програми шляхом встановлення співвідношення між досягнутими результатами та обсягом використаних бюджетних коштів; аналіз дисперсії планових і фактичних показників діяльності; визначення факторів, що гальмують виконання бюджетних програм; розробка пропозицій щодо підвищення ефективності бюджетної програми.

143. На основі інформації, розміщеної на веб-сайті та отриманої від міської влади, усі ГРК щонайменше один раз протягом 2018-2020 років забезпечили проведення оцінки ефективності бюджетних програм: більшість – у 2019 та 2020 роках, тоді як Департамент бюджету та фінансів, Управління культури та Відділ по управлінню та приватизації комунального майна – у кожному з трьох останніх завершених фінансових років.

144. Результати оцінки можуть бути використані, зокрема, для: 1) виявлення причин відхилення фактичних показників від запланованих; 2) визначення рівня ефективності бюджетної програми; 3) розробки пропозицій щодо шляхів підвищення ефективності бюджетної програми та прозорості використання бюджетних коштів.

145. **Оцінка параметра = В.**

PI-9. Доступ громадськості до фіскальної інформації

146. Цей показник оцінює повноту фіскальної інформації, доступної для громадськості, на основі визначених дев'яти елементів інформації (п'яти основних та чотирьох додаткових), доступ до якої з боку громадськості вважається критично важливим. Період оцінювання – останній завершений бюджетний період (2020 р.).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-9. Доступ громадськості до фіскальної інформації	А	
PI-9.1. Доступ громадськості до фіскальної інформації	А	Місцеві органи влади Житомирської МТГ надають громадськості широкий та вільний доступ до фіскальної інформації. Зокрема, це стосується чотирьох основних та одного додаткового елементів, про що зазначено в таблиці 9.1 нижче. Елементи 5 та 7 не застосовуються, оскільки законодавством не передбачено вимоги щодо проведення зовнішнього аудиту звітності про виконання місцевих бюджетів

⁸ https://www.ibser.org.ua/sites/default/files/metodyka_zdiysnennya_porivnyalnogo_analizu.pdf.

Довідкова інформація

147. Статтею 28 БКУ визначено, що органи місцевого самоврядування забезпечують публікацію інформації про місцеві бюджети, в тому числі рішень про місцевий бюджет та квартальних звітів про їх виконання. Рішення про місцевий бюджет має бути опубліковане не пізніше ніж через десять днів з дня його прийняття у газетах, визначених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідними місцевими радами.

148. Одночасно, виконавчі органи відповідних місцевих рад забезпечують оприлюднення на своїх офіційних сайтах або в інший спосіб відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» наступної інформації: 1) прогнозу місцевого бюджету – у п'ятиденний строк з дня його схвалення; 2) проекту рішення про місцевий бюджет – не пізніше ніж через три робочі дні після подання його відповідній місцевій раді; 3) рішення про місцевий бюджет – у десятиденний строк з дня його прийняття; 4) інформації про виконання місцевого бюджету – за підсумками відповідного звітного періоду (місяця, кварталу, року).

Параметр PI-9.1. Доступ громадськості до фінансової інформації

149. Місцеві органи влади Житомирської МТГ надають громадськості широкий та вільний доступ до фінансової інформації. Зокрема, це стосується чотирьох основних та одного додаткового елементів, про що зазначено в таблиці 9.1 нижче. Елементи 5 та 7 не застосовуються, оскільки законодавством не передбачено вимоги щодо проведення зовнішнього аудиту звітності про виконання місцевих бюджетів.

Таблиця 9.1: Доступ громадськості до фінансової інформації, 2020 рік

Інформація	Критерій (так/ні)	Пояснення	Джерело/підтвердження	
Базові елементи				
1	Документація до щорічного проекту бюджету. Повний комплект документів до проекту бюджету (який більш детально описаний в показнику PI-5) доступний громадськості протягом одного тижня з моменту її подання органом виконавчої влади до законодавчого органу (місцевої ради).	Так	За словами міської влади, документацію оприлюднили протягом трьох робочих днів після подання до місцевої ради. Документ доступний на сайті міської ради, однак можливості визначити дату публікації немає	https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1578928718.pdf
2	Затверджений бюджет. Щорічний закон про бюджет, затверджений законодавчим органом, оприлюднюється протягом двох тижнів після затвердження.	Так	За словами міської влади, документацію оприлюднили протягом десяти робочих днів після затвердження. Документ доступний на сайті міської ради, однак можливості визначити дату публікації немає	https://zt-rada.gov.ua/?3398%5B0%5D=10029

3	Звіти про виконання бюджету, які надаються протягом року. Доступ громадськості до таких звітів (які оцінюються показником PI-28) забезпечується на регулярній основі протягом одного місяця після їх випуску.	Так	За словами міської влади, документацію оприлюднили протягом двох місяців після завершення звітного періоду (кварталу). Звіти доступні на сайті міської ради, однак можливості визначити дату публікації немає	https://zt-rada.gov.ua/?3398%5B0%5D=1225
4	Річний звіт про виконання бюджету. Звіт стає доступним для громадськості протягом шести місяців після закінчення бюджетного року.	Так	За словами міської влади, документацію оприлюднили протягом двох місяців після завершення звітного періоду (2020 року). Звіти доступні на сайті міської ради, однак можливості визначити дату публікації немає	https://zt-rada.gov.ua/?3398%5B0%5D=1225
5	Перевірений річний фінансовий звіт, що включає або супроводжується висновком зовнішнього аудитора. Звіт стає доступним протягом дванадцяти місяців після закінчення бюджетного року.	НЗ	Законодавством не передбачено проведення зовнішнього аудиту звітності про виконання місцевих бюджетів	
Додаткові елементи				
6	Доповідь про проєкт бюджету. Загальні параметри, на яких ґрунтується проєкт бюджету, в частині видатків, запланованих доходів та боргу надаються громадськості не менше ніж за чотири місяці до початку бюджетного року.	Ні	Доповідь про проєкт бюджету транслюється наживо на веб-сайті міської ради, однак не оприлюднюється	
7	Інші звіти за результатами зовнішнього аудиту. Усі неконфіденційні звіти про консолідовані операції органу влади стають загальнодоступними протягом шести місяців з моменту їх подання.	НЗ	Законодавством не передбачено проведення зовнішнього аудиту звітності про виконання місцевих бюджетів	
8	Узагальнена інформація про проєкт бюджету. Чіткий, простий виклад інформації про проєкт бюджету або прийнятий бюджет (який часто називають «бюджетом для громадян» і у разі необхідності перекладають	Ні	«Бюджет для громадян» Житомирської МТГ був оприлюднений на сайті міської ради, однак перевірити дату публікації неможливо.	https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1608106249.pdf

	на місцеву мову) доступний для громадськості протягом двох тижнів з моменту подання проекту бюджету до законодавчого органу та протягом одного місяця після затвердження бюджету.		Після затвердження бюджету така інформація не оновлюється	
9	Макроекономічні прогнози. Прогнози, які оцінюються у рамках показника PI-14.1, доступні протягом одного тижня з моменту їх затвердження.	Так	Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2022-2023 рр. (включає показники на 2021-2023 рр.) оприлюднено відразу після схвалення виконавчим комітетом міської ради 16 грудня 2020 року (у 2020 році прогноз був затверджений міською радою разом з щорічним бюджетом, див. основний елемент 1). Макроекономічний прогноз на 2021-2023 роки включено до Пояснювальної записки до річного бюджету громади на 2021 рік, поданої до міської ради	https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1608305146.pdf https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1607951113.pdf

150. Оцінка параметра = А.

PI-9bis. Консультації з громадськістю

151. Цей показник оцінює те, чи проводять і в якій мірі місцеві органи влади громадські консультації при підготовці бюджету, розробці програм з надання послуг та плануванні інвестиційних проєктів.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-9bis. Консультації з громадськістю (M2)	D+	
PI-9bis.1. Консультації з громадськістю щодо підготовки бюджету	D	Міська влада використовує «громадський бюджет» як інструмент для врахування громадської думки при підготовці бюджету, однак такий підхід не передбачає публічного обговорення проекту бюджету в цілому. Мова йде про певну частину коштів міського бюджету, визначену міською радою, яка може бути спрямована на реалізацію проєктів, запропонованих та розроблених жителями Житомирської МТГ
PI-9bis.2. Консультації з громадськістю щодо розробки	C	За інформацією міської влади у 2020 році мали місце громадські обговорення бюджетної програми середньої освіти. Пропозиції, отримані від громадян, відображені у річних звітах директорів шкіл, які публікуються на сайтах відповідних навчальних закладів

бюджетних програм з надання послуг		
PI-9bis.3. Консультації з громадськістю щодо реалізації інвестиційних проєктів	D	Громадські консультації з обговорення інвестиційних проєктів у 2020 році не проводилися

Параметр PI-9bis.1. Консультації з громадськістю щодо підготовки бюджету

152. Міська влада використовує «громадський бюджет» як інструмент для врахування громадської думки при підготовці бюджету (<https://zt-rada.gov.ua/budgetgromad>), однак такий підхід не передбачає публічного обговорення проєкту бюджету в цілому. Мова йде про певну частину коштів міського бюджету, визначену міською радою, яка може бути спрямована на реалізацію проєктів, запропонованих та розроблених жителями Житомирської МТГ.

153. Оцінка параметра = D.

Параметр PI-9bis.2. Консультації з громадськістю щодо розробки бюджетних програм з надання послуг

154. Відповідно до інформації, отриманої від міської ради, та ґрунтуючись на аналізі даних, доступних на веб-сайті міської ради, для врахування громадської думки при розробці бюджетних програм з надання послуг також використовується «громадський бюджет». Цей механізм реалізується через онлайн-портал, який дозволяє громадянам висловлювати власну позицію щодо потенційних переваг бюджетних програм та пріоритетності їх реалізації. За такі пропозиції голосують усі бажаючі жителі міста. Пропозиції-«переможці» реалізуються протягом бюджетного періоду в залежності від обсягу коштів, передбачених міською радою на «громадянський бюджет».

155. За інформацією міської влади у 2020 році мали місце громадські обговорення бюджетної програми середньої освіти. Пропозиції, отримані від громадян, відображені у річних звітах директорів шкіл, які публікуються на сайтах відповідних навчальних закладів.

156. Як приклад, такий звіт для ЗОШ №28 можна знайти за посиланням: https://docs.google.com/document/d/1ulPqQt5oqJwy8x_cwNnIANSvapfhQC8K/edit/

157. Оцінка параметра = C.

Параметр PI-9bis.3. Консультації з громадськістю щодо реалізації інвестиційних проєктів

158. Міська влада не надала підтверджуючої інформації щодо проведення громадських консультацій з обговорення інвестиційних проєктів у 2020 році.

159. Оцінка параметра = D.

КОМПОНЕНТ 3: Управління активами та зобов'язаннями

160. Показники компоненту 3 вимірюють ефективність публічного управління активами та пасивами та ступінь, в якій публічні інвестиції забезпечують співвідношення ціни та якості, активи обліковуються та керуються, фіскальні ризики оцінюються, а борги та гарантії розумно плануються, затверджуються і контролюються.

PI-10. Звітність про фіскальні ризики

161. Цей показник вимірює ступінь звітування про фіскальні ризики, які виникають для місцевих органів влади. Фіскальні ризики можуть виникати внаслідок несприятливої макроекономічної ситуації, фінансового положення місцевого органу влади, комунального підприємства та непередбачених зобов'язань за власними програмами та діяльністю органів влади, у тому числі у сфері ППП. Оцінка цього показника ґрунтується на інформації, наявній за останній завершений бюджетний період (2020). Для оцінки параметру 10.1 до уваги беруться комунальні підприємства, діяльність яких координується місцевим органом влади. Параметр 10.2 стосується місцевих органів влади, тоді як у рамках параметру 10.3 оцінюються явні умовні зобов'язання, що впливають із фінансування державних інвестиційних проектів.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-10. Звітування про фіскальні ризики	D	
PI-10.1. Моніторинг комунальних підприємств	D	Річна перевірена фінансова звітність трьох найбільших комунальних підприємств за 2020 фінансовий рік була опублікована на веб-сайті міської ради протягом дев'яти місяців після закінчення фінансового року. Ці три підприємства, які пройшли аудит, за своєю вартістю становлять 65,7 %. Річна фінансова звітність за 2020 фінансовий рік по всіх підприємствах Житомирської міської ради була подана до Департаменту бюджету та фінансів до 1 березня року, наступного за звітним періодом (передбачено Порядком, затвердженим рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради від 19.08.2015 № 541 (див. таблицю 10.1 нижче))
PI-10.2. Моніторинг субнаціональних органів влади	H3	Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня
PI-10.3. Умовні зобов'язання та інші фіскальні ризики	H3	Цей параметр не застосовується, оскільки міська рада не має досвіду реалізації ППП та не має значних умовних зобов'язань

Параметр PI-10.1. Моніторинг комунальних підприємств

162. Житомирська міська рада має 24 комунальних підприємств. Інформація про 10 найбільших з них (з точки зору обсягу їх видатків) представлена у таблиці 10.1.

163. Інструкція із підготовки, затвердження та моніторингу фінансових планів комунальних підприємств (далі – Інструкція) затверджена рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради від 19.08.2015 № 541.

164. Відповідно до Інструкції, комунальні підприємства щокварталу подають свої фінансові звіти (у тому числі форми №1 «Баланс» та форму № 2 «Звіт про фінансові результати») до відповідних ГРК, які перевіряють такі звіти та надають консолідовану по ГРК звітність до Департаменту бюджету та фінансів міської ради із урахуванням наступних термінів: звіт за перший квартал – до 1 травня, за другий квартал – до 1 липня, за третій квартал – до 1 листопада, за рік – до 1 березня.

165. Після опрацювання поданих звітів Департамент бюджету та фінансів подає їх для схвалення до виконавчого комітету міської ради. Схвалені звіти публікуються на веб-сайті міської ради.

166. У 2020 році аудиторські звіти трьох великих комунальних підприємств були опубліковані на веб-сайті міської ради протягом дев'яти місяців після завершення звітного періоду. Такі три підприємства складають 65.7 % від сукупних видатків усіх підприємств.

167. **Оцінка параметра = D.**

Таблиця 10.1: Фінансова звітність комунальних підприємств Житомирської міської ради

№	10 найбільших комунальних підприємств	Сукупні видатки (млн. грн)	Частка держави у володінні	Питома вага підприємства у сукупних видатках	Дата аудиту звітності	Дата подання звіту до міської ради	Консолідований звіт (Т/Н)
1.	КП «Житомиртепло-комуненерго»	629,9	100 %	35,3	30.06.2021	25.02.2021	Так
2.	КП «Житомир-водоканал»	282,7	100 %	15,9	23.04.2021	25.02.2021	Так
3.	КП "Житомирське трамвайно-тролейбусне управління"	258,5	100 %	14,5	13.05.2021	01.03.2021	Так
4.	КП "Управління автомобільних шляхів"	100,0	100 %	5,6	Не проводився	01.03.2021	Так
5.	КП "Автотранспортне підприємство 0628"	39,6	100 %	2,2	Не проводився	01.03.2021	Так
6.	КП «Спеціалізований комбінат соціально-побутового обслуговування»	31,8	100 %	1,8	Не проводився	25.02.2021	Так
7.	КП «ЕМЗО «Міськвітло»	25,1	100 %	1,4	Не проводився	25.02.2021	Так
8.	КП «Зеленбуд»	22,0	100 %	1,2	Не проводився	25.02.2021	Так
9.	КП «Експлуатація штучних споруд»	13,0	100 %	0,7	Не проводився	25.02.2021	Так
10.	КП «Інспекція з благоустрою м.Житомира»	11,8	100 %	0,7	Не проводився	25.02.2021	Так

Джерело: фінансова звітність комунальних підприємств за 2020 рік; Департамент економічного розвитку.

Параметр PI-10.2. Моніторинг субнаціональних органів влади

168. Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня.

169. Оцінка параметра = НЗ.

Параметр PI-10.3. Умовні зобов'язання та інші фіскальні ризики

170. Цей параметр не застосовується, оскільки міська рада не має досвіду реалізації ППП та не має значних умовних зобов'язань.

171. Оцінка параметра = НЗ.

PI-11. Управління державними інвестиціями

172. Цей показник оцінює економічний аналіз, відбір, розрахунок витрат та моніторинг державних інвестиційних проєктів місцевим органом влади. Він також дає оцінку тому, в якій мірі оприлюднюється інформація щодо стану реалізації проєктів з акцентом на найбільші та найзначніші з них. Показник має 4 параметри. Оцінка базується на останньому завершеному бюджетному періоді (2020 р.).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-11. Управління державними інвестиціями (M2)	C+	
PI-11.1. Економічний аналіз інвестиційних пропозицій	C	Для оцінки інвестиційних проєктів не існує визначених/затверджених місцевим органом влади рекомендацій. Однак, економічний аналіз чотирьох великих інвестиційних проєктів (№№ 1, 2, 3 і 4 в таблиці 11.1) було проведено відповідно до форми технічного завдання, встановленої наказом Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80 ⁹ . Така форма використовується для відбору проєктів, що можуть фінансуватися за кошти ДФРР, і передбачає оцінку таких характеристик проєкту як: територія, на яку проєкт матиме вплив; кількість населення, на яке поширюватиметься проєкт; очікувані кількісні та якісні результати від реалізації проєкту. Результати аналізу проєктів опубліковані на веб-сайті Мінрегіону та розглядалися регіональною (обласною) комісією у процесі їх відбору. Така комісія не є органом, що забезпечує фінансування інвестиційних проєктів
PI-11.2. Відбір інвестиційних проєктів	C	Чотири великих інвестиційних проєктів (за своєю вартістю складають 66% усіх проєктів) , що фінансувалися із залученням коштів ДФРР, були

⁹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0488-15#Text>.

		відібрані за стандартними критеріями, визначеними (опублікованими) у постанові Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196 ¹⁰
PI-11.3. Визначення вартості інвестиційних проєктів	С	У щорічному бюджеті Житомирської МТГ зазначається загальна вартість інвестиційних проєктів, а також видатки на їх реалізацію на відповідний бюджетний період. Однак, бюджетна документація не містить відповідної інформації на середньостроковий період
PI-11.4. Моніторинг інвестиційних проєктів	А	Відповідно до Програми соціально-економічного і культурного розвитку території Житомирської об'єднаної територіальної громади (далі – Програма) відповідальні виконавці інвестиційних проєктів готують квартальні звіти про виконання Програми, які містять й інформацію про виконання інвестиційних проєктів, та подають такі звіти до Департаменту економічного розвитку. Крім того, моніторинг великих інвестиційних проєктів, реалізація яких здійснювалася із залученням коштів ДФРР, проводився виконавцями проєктів як щодо фінансової складової, так і фізичного прогресу відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196. Житомирською обласною державною адміністрацією щокварталу до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом, забезпечено оприлюднення звітів за результатами моніторингу на веб-сайті Мінрегіону за встановленою формою (таблиця 11.3). Звіти за результатами моніторингу містять докази (фотографії), що відображають фізичний прогрес реалізації проєктів, та узагальнену аналітичну інформацію про результати їх реалізації

Довідкова інформація

173. Питання, пов'язані із розробкою та реалізацією інвестиційних проєктів, належать до компетенції Департаменту економічного розвитку Житомирської міської ради. Джерелом співфінансування таких проєктів можуть бути кошти ДФРР та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, у тому числі на соціально-економічний розвиток окремих територій.

174. У таблиці 11.1 наведено десять найбільших інвестиційних проєктів, що реалізовувались у місті Житомир у 2020 році та відповідають критеріям PEFA до визначення «великих інвестиційних проєктів», а саме: 1) загальна вартість інвестиційного проєкту становить не менше 1 відсотка річного обсягу видатків бюджету; 2) проєкт входить до числа 10 найбільших проєктів (за загальною вартістю інвестицій) п'яти найбільших установ органу влади (з точки зору обсягу інвестиційних видатків таких установ).

Параметр PI-11.1. Економічний аналіз інвестиційних пропозицій

175. Серед проєктів, зазначених у таблиці 11.1, чотири проєкти реалізовувалися за рахунок коштів ДФРР.

176. Форма державних інвестиційних проєктів та технічного завдання на державні інвестиційні проєкти, що можуть бути реалізовані у рамках ДФРР, встановлені наказом Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80 «Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку».

¹⁰ Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196-2015-%D0%BF#Text>.

Така форма містить елементи економічного аналізу і передбачає проведення експертизи проєктів на предмет оцінки: кількості населення, яке отримає вигоду від реалізації державних інвестиційних проєктів; території, на яку проєкт матиме вплив; очікуваних кількісних та якісних результатів, включаючи економічну ефективність проєкту; ключових заходів та вартості державних інвестиційних проєктів.

177. Економічний аналіз чотирьох великих інвестиційних проєктів, що фінансувалися за рахунок коштів ДФРР (№№ 1, 2, 3 та 4 в таблиці 11.1), було проведено відповідно до встановленої форми. Результати аналізу проєктів опубліковані на веб-сайті Мінрегіону та розглядалися регіональною (обласною) комісією у процесі їх відбору, який більш детально описаний в рамках параметру PI-11.2. Така комісія не є органом, що забезпечує фінансування інвестиційних проєктів.

178. Питома вага сукупної вартості зазначених чотирьох інвестиційних проєктів у загальній вартості усіх десяти проєктів, наведених у таблиці 11.1, складає 66 відсотків.

179. **Оцінка параметра = С.**

Таблиця 11.1: Економічний аналіз та відбір десяти найбільших інвестиційних проєктів, що реалізовувалися у Житомирі у 2020 році

Інвестиційний проєкт	Загальна вартість проєкту (млн. грн)	Частка у видатках бюджету у міста, %	Дані для PI-11.1 Економічний аналіз проєктів				Дані для PI-11.2 Відбір проєктів	
			Проведено (Так/Ні)	Відповідність встановленим процедурам (Так/Ні)	Опубліковано (Так/Ні)	Орган розгляду результатів аналізу	Пріоритизація органом влади (Так/Ні)	Відповідність стандартам ім критеріям відбору
Капітальний ремонт благоустрою території набережної річки Тетерів у м. Житомирі	35.4	10,6	Так	Так	Так	Житомирська ОДА	Так	Так
Реконструкція приміщень дошкільного навчального закладу №32 у м. Житомирі	41.4	12,4	Так	Так	Так	Житомирська ОДА	Так	Так
Реконструкція стадіону "Спартак" у м. Житомирі	64.0	19,2	Так	Так	Так	Житомирська ОДА	Так	Так
Реконструкція приміщень адміністративної будівлі Корольовської районної ради у м. Житомирі	79.4	23,8	Так	Так	Так	Житомирська ОДА	Так	Так
Капітальний ремонт вул. Велика Бердичівська у м. Житомирі	28.2	8,5	Ні	Ні	Ні	НЗ	Ні	Ні
Будівництво спортивної зали загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 у м. Житомирі	18.5	5,6	Ні	Ні	Ні	НЗ	Ні	Ні
Капітальний ремонт вул. Перемоги у м. Житомирі	14.5	4,3	Ні	Ні	Ні	НЗ	Ні	Ні
Капітальний ремонт вулиці Кооперативна в м.Житомирі	9.9	3,0	Ні	Ні	Ні	НЗ	Ні	Ні

Капітальний ремонт дорожнього покриття вул. Вересівський шлях та дороги Житомир - Вереси	25.9	7,8	Ні	Ні	Ні	НЗ	Ні	Ні
Капітальний ремонт вул. Київська (від майдану Соборного до вул. Небесної Сотні) в м.Житомирі	16.4	4,9	Ні	Ні	Ні	НЗ	Ні	Ні

Джерело інформації: Департамент економічного розвитку Житомирської міської ради.

Параметр PI-11.2. Відбір інвестиційних проєктів

180. Відбір інвестиційних проєктів, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР, проводиться відповідно до опублікованих критеріїв, визначених Порядком підготовки, оцінки та відбору таких проєктів (далі – Порядок), який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 №196.

181. Відповідно до вказаного Порядку відбір проєктів, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР, проводиться у два етапи.

182. На першому етапі відбір здійснює регіональна (обласна) комісія, яка має розмістити оголошення про проведення відбору на плановий рік на офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації та сторінці ДФРР офіційного сайту Мінрегіону. Наказом Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80 встановлена форма з оцінювання інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР, яка передбачає здійснення оцінювання членами регіональної комісії за стандартизованими критеріями. Оцінювання передбачає також бальну шкалу і визначення кількості балів кожним членом комісії щодо кожного критерію.

183. За результатами відбору Житомирська обласна державна адміністрація подає перелік проєктів-переможців Мінрегіону.

184. На другому етапі міжвідомча комісія, створена Мінрегіоном, здійснює оцінку відповідності інвестиційних проєктів вимогам законодавства. За результатами проведення оцінки відповідності проєктів вимогам законодавства Мінрегіон подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо переліку проєктів, на які спрямовуватимуться кошти ДФРР.

185. Відбір чотирьох великих інвестиційних проєктів, що реалізовувалися у місті Житомирі у 2020 році із залученням коштів ДФРР, було здійснено з використанням стандартних критеріїв. Зазначені чотири великі інвестиційні проєкти за їх загальною вартістю складають 66 відсотків у сукупній вартості усіх 10 проєктів, наведених у таблиці 11.1.

186. **Оцінка параметра = С.**

Параметр PI-11.3. Визначення вартості інвестиційних проєктів

187. У щорічному бюджеті Житомирської МТГ зазначається загальна вартість інвестиційних проєктів, а також видатки на їх реалізацію на відповідний бюджетний період. Однак, бюджетна документація не містить відповідної інформації на середньостроковий період.

188. **Оцінка параметра = С.**

Таблиця 11.2: Визначення вартості та моніторинг десяти великих інвестиційних проєктів у 2020 році

№	Інвестиційний проєкт	Дані для PI-11.3 Визначення вартості інвестиційних проєктів			Дані для PI-11.4 Моніторинг інвестиційних проєктів				
		Охоплен ня всього життєвог о циклу проєкту (Так/Ні)	Розподіл капітальни х видатків за роками (Рік/Три роки)	Повторю вані видатки (Рік/Три роки)	Моніто ринг вартості проєкту (Так/Ні)	Монітор инг фізичног о прогрес у (Так/Ні)	Наявність стандарт и зованих правил та процедур (Так/Ні)	Високий рівень дотрима ння процеду р (Так/Ні)	Інформаці я щодо загальної вартості та фізичного прогресу проєкту публікуєть ся щорічно (Так/Ні)
1	Капітальний ремонт благоустрою території набережної річки Тетерів у м. Житомирі	Так	Рік	Рік	Так	Так	Так	Так	Так
2	Реконструкція приміщень дошкільного навчального закладу №32 у м. Житомирі	Так	Рік	Рік	Так	Так	Так	Так	Так
3	Реконструкція стадіону "Спартак" у м. Житомирі	Так	Рік	Рік	Так	Так	Так	Так	Так
4	Реконструкція приміщень адміністративної будівлі Корольовської районної ради у м. Житомирі	Так	Рік	Рік	Так	Так	Так	Так	Так
5	Капітальний ремонт вул. Велика Бердичівська у м. Житомирі	Так	Рік	Рік	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні
6	Будівництво спортивної зали загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 у м. Житомирі	Так	Рік	Рік	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні
7	Капітальний ремонт вул. Перемоги у м. Житомирі	Так	Рік	Рік	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні
8	Капітальний ремонт вулиці Кооперативна в м.Житомирі	Так	Рік	Рік	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні
9	Капітальний ремонт дорожнього покриття вул. Вересівський шлях та дороги Житомир - Вереси	Так	Рік	Рік	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні
10	Капітальний ремонт вул. Київська (від майдану Соборного до вул. Небесної Сотні) в м.Житомирі	Так	Рік	Рік	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні

Data source: Департамент економічного розвитку Житомирської міської ради;

Веб-сайт Мінрегіону: <https://new.dfr.minregion.gov.ua/regions/zhitomirska-oblast>.

Параметр PI-11.4. Моніторинг інвестиційних проєктів

189. Усі інвестиційні проєкти, які реалізуються за рахунок бюджетних коштів, включені до міської цільової Програми «Будівництво (реконструкція, капітальний ремонт) об'єктів комунальної власності Житомирської об'єднаної територіальної громади на 2018-2020 роки» та Програми

соціально-економічного і культурного розвитку території Житомирської об'єднаної територіальної громади (далі – Програма). Остання затверджена рішенням міської ради від 18.12.2019 № 1713.

190. Відповідно до вказаного рішення відповідальні виконавці інвестиційних проєктів готують квартальні звіти про виконання Програми, які містять й інформацію про виконання інвестиційних проєктів, та подають такі звіти до Департаменту економічного розвитку. Останній здійснює моніторинг інвестиційних проєктів та забезпечує публікацію його результатів на веб-сайті міської ради: [https://zt-rada.gov.ua/?3398\[0\]=9961](https://zt-rada.gov.ua/?3398[0]=9961).

191. Крім того, моніторинг чотирьох великих інвестиційних проєктів, пов'язаних із залученням коштів ДФРР, проводився відповідними виконавцями проєктів як щодо фінансової складової, так і фізичного прогресу відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196. Житомирською обласною державною адміністрацією щокварталу до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом, забезпечено оприлюднення звітів за результатами моніторингу на веб-сайті Мінрегіону (таблиця 11.3) за встановленою формою разом з фотографіями, на яких зафіксований фізичний прогрес реалізації проєкту, та узагальненою аналітичною інформацією про основні результати, досягнуті за звітний період.

Таблиця 11.3: Інформація щодо опублікування результатів моніторингу інвестиційних проєктів, що реалізовувалися у 2020 році

№	Назва інвестиційного проєкту	Інформація щодо опублікування результатів моніторингу інвестиційного проєкту
1	Капітальний ремонт благоустрою території набережної річки Тетерів у м. Житомирі	https://dfr.minregion.gov.ua/Project-annotation?PROJT=22054
2	Реконструкція приміщень дошкільного навчального закладу №32 у м. Житомирі	https://dfr.minregion.gov.ua/Project-annotation?PROJT=21961
3	Реконструкція стадіону "Спартак" у м. Житомирі	https://dfr.minregion.gov.ua/Project-annotation?PROJT=17783
4	Реконструкція приміщень адміністративної будівлі Корольовської районної ради у м. Житомирі	https://dfr.minregion.gov.ua/Project-annotation?PROJT=21919

Джерело інформації: Департамент економічного розвитку Житомирської міської ради.

192. **Оцінка параметра = А.**

PI-12. Управління публічними активами

193. Даний показник оцінює рівень управління і моніторингу активами місцевих органів влади та рівень прозорості під час відчуження таких активів. Оцінювання здійснюється на основі даних за останній завершений бюджетний період (2020 р.), тоді як охоплення обмежується рівнем бюджетних установ місцевого органу влади.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-12. Управління публічними активами (M2)	B	
PI-12.1. Моніторинг фінансових активів	C	Кожна установа Житомирської міської ради веде індивідуальний облік за всіма категоріями фінансових активів, які обліковуються за справедливою вартістю. Однак, інформація про стан портфеля фінансових активів не публікується
PI-12.2. Моніторинг нефінансових активів	C	Кожна установа Житомирської міської ради веде індивідуальний реєстр основних засобів (будівель, транспортних засобів, споруд і пристроїв) із зазначенням їх вартості, строку експлуатації та режиму використання. Реєстр земельних ресурсів ведеться на центральному рівні (Держгеокадастром). Інформація про нефінансові активи не підлягає оприлюдненню
PI-12.3. Прозорість відчуження активів	A	Встановлено процедури та правила для відчуження активів. Відчуження комунального майна потребує прийняття місцевою радою відповідного рішення. Інформація про результати відчуження комунального майна включається до бюджетної звітності як доходи бюджету. Крім того, Відділ по управлінню та приватизації комунального майна Житомирської міської ради щороку готує письмовий аналітичний звіт про хід та результати відчуження комунального майна, який публікується на веб-сайті міської ради

Параметр PI-12.1. Моніторинг фінансових активів

194. Основними нормативно-правовими актами, які регулюють питання управління та обліку фінансових і нефінансових активів, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»¹¹ та національні стандарти бухгалтерського обліку і звітності.

195. На місцевому рівні управління публічними активами, зокрема фінансовими та нефінансовими активами, регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 351 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами».

196. Докази, отримані від трьох ГРК – Департаменту бюджету та фінансів, Департаменту освіти та виконавчого комітету міської ради, свідчать про те, що кожен ГРК затверджує власне Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку, відповідно до якого кожна установа веде індивідуальний облік за всіма категоріями фінансових активів, які обліковуються за справедливою вартістю. Міська рада у повному обсязі (100 %) володіє комунальними підприємствами, однак облік кількості та вартості їх цінних паперів не ведеться. Інформація про стан та структуру портфеля фінансових активів не публікується.

197. Відповідно до річної фінансової звітності Держказначейства основними фінансовими активами Житомирської міської ради є грошові кошти та дебіторська заборгованість.

¹¹ The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine" dated 16.07.1999 № 996-XIV: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

Таблиця 12.1: Моніторинг фінансових активів (2020 рік)

Вид активу	Наявність фінансових активів (так/ні)	Облік вартості придбання (так/ні)	Визнання справедливої вартості (так/ні)	Відповідність міжнародним стандартам обліку (так/ні)	Щорічна публікація інформації про активи (так/ні)
Цінні папери	Ні	НЗ	НЗ	НЗ	НЗ
Банківські депозити	Так	Так	Так	Так	Ні
Оренда	Так	Так	Так	Так	Ні
Дебіторська заборгованість	Так	Так	Так	Так	Ні
Кредити комунальним підприємствам	Так	Так	Так	Так	Ні

Джерело інформації: облікові записи та фінансова звітність ГРК та Житомирської міської ради за 2020 рік.

198. Оцінка параметра = С.

Параметр PI-12.2. Моніторинг нефінансових активів

199. Кожна установа Житомирської міської ради веде індивідуальний реєстр основних засобів (будівель, транспортних засобів, споруд, пристроїв, комп'ютерів, оргтехніки) із зазначенням їх вартості за роками, сум амортизації та чистої балансової вартості. Реєстр активів також містить інформацію про строк їх експлуатації та балансоутримувача.

200. Облік земельних ресурсів ведеться на центральному рівні (Держгеокадастром).

201. Процес формування Земельного кадастру розпочався у 2003 році. Починаючи з 2011 року він набув статусу єдиної державної геоінформаційної системи. Разом з тим, органи місцевого самоврядування ведуть власний облік земельних ресурсів, опираючись на дані Земельного кадастру.

202. Природних ресурсів громада не має.

203. Інформація про інші нефінансові активи не підлягає оприлюдненню.

Таблиця 12.2: Моніторинг нефінансових активів (2020 рік)

Реєстр нефінансових активів (Так/Ні)	Інформація про період використання та термін придатності (Так/Ні)	Реєстр земельних активів (Так/Ні)	Реєстр природних ресурсів (якщо застосовується) (Так/Ні/НЗ)	Інформація публікується на щорічній основі (Так/Ні)
Так	Так	НЗ	НЗ	Ні

Джерело інформації: реєстри та фінансова звітність ГРК та Житомирської міської ради за 2020 рік.

204. Оцінка параметра = С.

Параметр PI-12.3. Прозорість відчуження активів

205. Приватизація об'єктів комунального майна здійснюється відповідно до Закону України від 18 січня 2018 року № 2269-VIII «Про приватизацію державного і комунального майна».

206. Відповідно до статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі можуть продавати і купувати такі об'єкти, вирішувати питання їхнього відчуження.

207. Продаж об'єктів малої приватизації відбувається через електронну торгову систему ProZorro.Продажі. Постановою Кабміну від 10.05.2018 № 432 затверджено Порядок проведення електронних аукціонів для продажу об'єктів малої приватизації та визначення додаткових умов продажу.

208. Рішенням міської ради 29.09.2005 № 550¹² затверджено Порядок та умови відчуження об'єктів права комунальної власності, відповідно до яких для відчуження комунального майна необхідно рішення міської ради.

209. Інформація про результати відчуження комунального майна включається до бюджетної звітності як доходи бюджету. Крім того, Відділом по управлінню та приватизації комунального майна Житомирської міської ради щороку готується письмовий звіт про хід та результати відчуження комунального майна. Такий звіт за 2020 рік опубліковано на веб-сайті міської ради¹³.

210. Відповідно до звіту протягом 2020 року здійснено відчуження 4 об'єктів комунальної власності, що забезпечило 6.3 млн. грн доходів до бюджету громади.

Таблиця 12.3: Прозорість відчуження активів

Існують процедури відчуження нефінансових активів (Так/Ні)	Існують процедури відчуження фінансових активів (Так/Ні)	Інформація включається до бюджетної документації, фінансових звітів чи іншої документації (Повністю/частково)	Реєстр природних ресурсів (якщо застосовується) (Так/Ні/НЗ)	Інформація щодо відчуження активів подається до місцевої ради (Так/Ні)
Так	Так	Повністю	НЗ	Так

Джерело інформації: законодавчі акти, рішення міської ради, зазначені вище.

211. **Оцінка параметра = А.**

¹² <https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1567494309.pdf>.

¹³ <https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1620391734.pdf>.

PI-13. Управління боргом

212. Цей показник оцінює управління внутрішнім та зовнішнім боргом та гарантіями. Він прагне визначити, чи є задовільні методи управління, записи та засоби контролю для забезпечення ефективних та ефективних заходів.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-13. Управління боргом (M2)	B	
PI-13.1. Облік боргу і гарантій та звітування про них	A	<p>Департамент фінансів Житомирської міської ради щоквартально готує та подає до органів Держказначейства інформацію про місцевий борг і місцеві гарантії за формами, визначеними наказом Міністерства фінансів України від 17.01.2018 №12¹⁴. Зазначена інформація включається до квартальної та річної бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів і містить дані щодо внутрішніх і зовнішніх зобов'язань органу місцевого самоврядування. Дані звітів відображають як накопичення боргу, так і його динаміку. Інформація щодо обслуговування боргу також включається до квартальних та річних звітів, однак відображається в окремій формі.</p> <p>Дані обліку внутрішнього та зовнішнього місцевого боргу та місцевих гарантій є повними, точними, оновлюються та звіряються щомісяця</p>
PI-13.2. Схвалення боргу та гарантій	A	<p>Відповідно до статті 16 БКУ право на здійснення місцевих запозичень у межах, визначених рішенням про місцевий бюджет, належить міській територіальній громаді в особі керівника місцевого фінансового органу за дорученням міської ради.</p> <p>Відповідно до статті 74 БКУ обсяг та умови здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій погоджуються з Мінфіном. Процедурні питання процесу погодження місцевих запозичень і місцевих гарантій регулюються постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 110, якою затверджено Порядок здійснення місцевих запозичень. Пунктом 4 зазначеного Порядку передбачено прийняття рішення відповідної місцевої ради про здійснення запозичень. Відповідно до доказів, наданих Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради, останнє погодження місцевих запозичень Мінфіном відбулось 8 квітня 2019 року</p>
PI-13.3. Стратегія управління боргом	D	<p>Житомирська міська рада щороку затверджує річну Програму управління місцевим боргом Житомирської МТГ на плановий бюджетний період, яка містить інформацію щодо стану та структури наявного та прогнозованого обсягу місцевого боргу, граничних розмірів відсоткової ставки за користування кредитними коштами, оцінки можливих ризиків.</p> <p>Стратегія управління місцевим боргом на середньострокову перспективу не розробляється</p>

¹⁴ Наказ Міністерства фінансів України від 17.01.2018 № 12 «Про організацію роботи зі складання Державною казначейською службою України бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів».

Параметр PI-13.1. Облік боргу і гарантій та звітування про них

213. Відповідно до наказу Мінфіну від 23.08.2012 №938 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів» (підпункт 18.5 Порядку) та наказу Держказначейства від 06.02.2018 №36, яким затверджено Інструкцію про складання органами Державної казначейської служби України бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів (підпункт 3.1 Інструкції), Департамент бюджету та фінансів щоквартально готує і подає Держказначейству інформацію про місцевий борг і місцеві гарантії.

214. Зазначена інформація включається до квартальної та річної бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів і містить дані щодо внутрішніх і зовнішніх зобов'язань органу місцевого самоврядування. Боргові зобов'язання деталізуються за періодом їх погашення (довгострокові, середньострокові, короткострокові) та джерелом фінансування (позики банків та фінансових установ, позики за рахунок ресурсів ЄКР тощо). Дані звітів відображають як накопичення боргу, так і його динаміку. Інформація щодо обслуговування боргу також включається до квартальних та річних звітів, однак відображається в окремій формі.

215. Дані обліку внутрішнього та зовнішнього місцевого боргу та місцевих гарантій є повними, точними, оновлюються та звіряються щомісяця. Усі операції щодо управління місцевим боргом в органах Держказначейства здійснюються в автоматизованому режимі відповідно до доручень місцевого фінансового органу.

216. Відповідно до статті 18 БКУ Мінфін веде реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій. Інформація з відповідних реєстрів щомісячно публікується на офіційному сайті Міністерства фінансів України¹⁵.

Таблиця 13.1. Облік та звітність про місцевий борг та місцеві гарантії

Ведуться облікові записи зовнішнього та внутрішнього боргу (так/ні)	Частота оновлення облікових записів (М/Q/A) М=щомісяця Q=щокварталу A=Щороку	Записи є повними та точними (так/ні)	Частота звірки даних M=щомісяця Q=щокварталу A=Щороку N=не проводиться (щодо всіх, більшості, деяких даних)	Звітність (яка охоплює обслуговування боргу, накопичений борг, операції щодо боргу) M/Q/A/N	Додаткова інформація отримується за результатами звірки (у разі відсутності звітності) (так/ні)
Так	М	Так	М (всі дані)	Q/A	НЗ

Джерело інформації: Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради.

217. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-13.2. Погодження боргу та гарантій

218. Відповідно до статті 16 БКУ право на здійснення місцевих запозичень у межах, визначених рішенням про місцевий бюджет, належить міській територіальній громаді в особі керівника місцевого фінансового органу за дорученням міської ради.

¹⁵ <https://mof.gov.ua/uk/miscevij-borg-ta-miscevij-garantovanij-borg>.

219. Відповідно до статті 74 БКУ обсяг та умови здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій погоджуються з Мінфіном. Процедурні питання процесу погодження місцевих запозичень і місцевих гарантій регулюються:

- постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 110 «Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень». Пунктом 4 зазначеного Порядку передбачено прийняття рішення відповідної місцевої ради про здійснення запозичень;
- наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2021 №532 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо погодження обсягу та умов здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій».

220. Відповідно до доказів, наданих органами влади Житомирської міської ради, останнє погодження місцевих запозичень Мінфіном відбулось 8 квітня 2019 року (лист Мінфіну від 10.04.2019 №12010-22-10/10206).

Таблиця 13.2: Погодження боргу та гарантій

Наявність первинного законодавства (так/ні, назва акту)	Задokumentована політика та рекомендації (так/ні, назва інструкції, НПА)		Відповідальність у сфері управління боргом (так/ні, назва та розташування підрозділу)		Запозичення щороку погоджуються виконавчим або законодавчим органом влади (так/ні, зазначити останню дату погодження запозичень або гарантій)
	Рекомендації для окремого суб'єкта управління боргом	Рекомендації для декількох суб'єктів управління боргом	Право на взяття запозичень надано єдиному суб'єкту/особі	Звітування та моніторинг щодо операцій з управління боргу є компетенцією єдиного суб'єкту/особи	
Так, БКУ	Ні	Рекомендації для всіх місцевих органів влади, постанова Кабміну від 16.02.2011 №110	Так, Житомирська міська рада	Так, Департамент бюджету та фінансів	Так, Мінфіном, 8 квітня 2019 року

Джерело інформації: БКУ, постанова Кабміну від 16.02.2011 №110.

221. Оцінка параметра = А.

Параметр PI-13.3. Стратегія управління боргом

222. Житомирська міська рада щороку затверджує річну Програму управління місцевим боргом Житомирської МТГ на плановий бюджетний період (далі – Програма), яка містить інформацію щодо стану та структури наявного та прогнозованого обсягу місцевого боргу, граничних розмірів відсоткової ставки за користування кредитними коштами, оцінки можливих ризиків.

223. Департамент бюджету та фінансів щороку готує звіт про виконання Програми. І Програма, і звіт про її виконання публікуються на веб-сайті Житомирської міської ради¹⁶.

224. Стратегія управління місцевим боргом на середньострокову перспективу не розробляється.

225. **Оцінка параметра = D.**

¹⁶ <https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1581079771.pdf>;
<https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1617195143.pdf>.

КОМПОНЕНТ 4: Фіскальна стратегія та бюджетування відповідно до цілей політики

226. Оцінка в рамках даного компоненту допомагає відповісти на питання, чи є фіскальна стратегія та бюджет органу влади такими, що підготовлені з урахуванням напрямів фіскальної політики, стратегічних планів діяльності та макроекономічного й фіскального прогнозів, які б відповідали встановленим вимогам.

PI-14. Бюджетна стратегія на середньостроковий період

227. Цей показник вимірює здатність місцевих органів влади розробляти надійні макроекономічні та фіскальні прогнози, які мають вирішальне значення для розробки сталої фіскальної стратегії та підвищення рівня передбачуваності бюджетних асигнувань. Він також оцінює спроможність органу влади оцінити фіскальний вплив потенційних змін економічних умов. Оцінка цього показника охоплює останній бюджет, поданий до місцевої ради.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-14. Бюджетна стратегія на середньостроковий період (M2)	C+	
PI-14.1. Прогнози, на основі яких розробляється середньостроковий бюджет	A	Прогноз місцевого бюджету, поданий до міської ради 2020 році, включає оцінки доходів та видатків бюджету на плановий бюджетний період та два наступні за ним бюджетні періоди. Такі оцінки розроблено на основі ключових демографічних та макроекономічних індикаторів, визначених у пояснювальній записці до річного бюджету на 2021 рік. Прогноз бюджету громади та відповідні базові припущення, на яких він ґрунтувався, були подані до міської ради разом із річним бюджетом на 2021 рік
PI-14.2. Фіскальний вплив змін у політиці	D	Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2021-2023 рр. не містить інформації щодо оцінки фінансового впливу всіх запропонованих змін у політиці доходів та видатків на бюджетний рік та наступні два фінансові роки
PI-14.3. Середньострокові оцінки видатків та доходів	B	До прогнозу місцевого бюджету включаються середньострокові оцінки видатків та доходів на плановий бюджетний період та два наступні фінансові роки. Показники доходів деталізуються за їх видами. Показники видатків розподіляються за кодами відомчої класифікації видатків та кредитування та агрегованими кодами типової програмної класифікації видатків та кредитування. Розподіл видатків за кодами економічної класифікації не передбачений типовою формою прогнозу
PI-14.4. Узгодженість бюджету з оцінками попереднього року	D	Бюджетні документи не містять пояснень щодо відповідних змін у бюджетних показниках між першим роком середньострокового періоду прогнозу, підготовленого у поточному бюджетному періоді, та другим роком середньострокового періоду прогнозу, підготовленого у попередньому бюджетному періоді

Параметр PI-14.1. Прогнози, на основі яких розробляється середньостроковий бюджет

228. На виконання статті 75¹ БКУ Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради щороку готує прогноз місцевого бюджету на плановий бюджетний період та два наступні за ним бюджетні періоди¹⁷.

229. 228. Прогноз бюджету Житомирської МТГ, поданий до міської ради у 2020 році, включає оцінки доходів, видатків, трансфертів бюджету на наступний (2021) бюджетний рік та два наступні (2022 та 2023) фінансові роки. Такі оцінки розроблено з урахуванням основних демографічних та макроекономічних показників, визначених у пояснювальній записці до річного бюджету на 2021 рік, зокрема, обсягів роздрібного товарообігу, обсягу прямих іноземних інвестицій на одиницю населення, загальної суми експорту та імпорту товарів, середньої заробітної плати, кількості малих, середніх і великих підприємств. Такі макроекономічні показники, як ВВП, ІСЦ та процентна ставка, що враховуються для формування доходів і видатків міського бюджету, розроблялися центральним урядом.

230. Прогноз бюджету громади та відповідні базові припущення, на яких він ґрунтувався, були подані до міської ради разом із річним бюджетом на 2021 рік – 16 грудня 2020 року (після схвалення виконавчим комітетом міської ради).

231. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-14.2. Фіскальний вплив змін у політиці

232. Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2021-2023 рр. не містить інформації щодо оцінки фінансового впливу всіх запропонованих змін у політиці доходів та видатків на бюджетний рік та наступні два фінансові роки.

233. **Оцінка параметра = D.**

Таблиця 14.1. Фіскальний вплив змін у політиці

Готується інформація щодо фіскального впливу усіх запропонованих змін		
Бюджетний рік	Два наступних бюджетних періоди	Подається до місцевої ради
Ні	Ні	Ні

Джерело інформації: Бюджетна документація Житомирської міської ради на 2020 та 2021 роки.

¹⁷ Типова форма прогнозу місцевого бюджету та Інструкція щодо його складання затверджені наказом Міністерства фінансів України від 02.06.2021 № 314.

Параметр PI-14.3. Середньострокові оцінки видатків та доходів

234. До прогнозу місцевого бюджету включаються середньострокові оцінки видатків та доходів на плановий бюджетний період та два наступні фінансові роки. Показники доходів деталізуються у розрізі їх видів. Показники видатків розподіляються за кодами відомчої класифікації видатків та кредитування та агрегованими кодами типової програмної класифікації видатків та кредитування. Розподіл видатків за кодами економічної класифікації не передбачений типовою формою прогнозу.

235. **Оцінка параметра = В.**

Таблиця 14.2. Середньострокові оцінки видатків

Класифікація	Бюджетний рік (так/ні)	Два наступних фінансових роки (так/ні)
Відомча	Так	Так
Економічна	Так (частково)	Ні
Програмна/функціональна	Так	Так

Джерело інформації: Бюджетна документація Житомирської міської ради на 2020 та 2021 роки.

Параметр PI-14.4. Узгодженість бюджету з оцінками попереднього року

236. Бюджетні документи не містять пояснень щодо відповідних змін у бюджетних показниках між першим роком середньострокового періоду прогнозу, підготовленого у поточному бюджетному періоді, та другим роком середньострокового періоду прогнозу, підготовленого у попередньому бюджетному періоді.

237. **Оцінка параметра = D.**

Нещодавні або поточні реформи

238. Типова форма прогнозу місцевого бюджету та Інструкція щодо його складання затверджені наказом Міністерства фінансів України від 02.06.2021 № 314¹⁸. Наказом передбачено, що виконавчі органи відповідних місцевих рад не пізніше 1 вересня року, що передує плановому, розглядають та схвалюють прогнози відповідних місцевих бюджетів і у п'ятиденний строк подають їх разом із фінансово-економічним обґрунтуванням до відповідних місцевих рад.

PI-17. Процес підготовки бюджету

239. Цей показник вимірює ефективність участі відповідних зацікавлених сторін у процесі підготовки бюджету, включаючи політичне керівництво, та чи є ця участь впорядкованою та своєчасною. Оцінка охоплює бюджетні установи місцевого органу влади. Період оцінювання для параметрів 17.1 та 17.2 – останній бюджет, поданий до законодавчого органу (бюджет громади на 2021 рік); для параметра 17.3 – останні три фінансові роки (бюджет громади на 2019, 2020, 2021 роки).

¹⁸ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-21#Text>.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-17. Процес підготовки бюджету (M2)	D+	
PI-17.1. Бюджетний календар	C	Бюджетний календар дотримується усіма учасниками бюджетного процесу. З урахуванням заходів та термінів їх виконання, визначених у бюджетному календарі, ГРК мають менше чотирьох тижнів (фактично – до 10 днів) для підготовки бюджетних запитів та відповідних розрахунків до бюджету
PI-17.2. Керівництво щодо підготовки бюджету	C	Бюджетний циркуляр на 2021 рік був доведений до ГРК 27 жовтня 2020 року, а граничні обсяги видатків – 2 листопада 2020 року. Граничні обсяги (стелі) видатків охоплюють усі видатки бюджету на повний бюджетний період. Однак, такі граничні обсяги не затверджуються виконавчим комітетом ради (відсутня вимога у законодавстві). Після завершення підготовки детальних показників бюджету граничні обсяги видатків для ГРК уточнюються та схвалюються виконавчим комітетом ради у складі прогнозу місцевого бюджету
PI-17.3. Подання бюджету законодавчому органу влади	D	У кожному з аналізованих періодів (2018-2020 рр.) виконавчий комітет міської ради подав проект бюджету до міської ради менше ніж за місяць до початку нового бюджетного періоду. Фактичні дати подання: бюджет на 2019 рік – 10.12.2018; бюджет на 2020 рік – 17.12.2019; бюджет на 2021 рік – 16.12.2020

Параметр PI-17.1. Бюджетний календар

240. Основні процедури та граничні терміни планування й затвердження місцевих бюджетів, які визначені БКУ (статті 75, 75¹, 76, 77, 78), наведені у таблиці 17.1.

Таблиця 17.1: Основні процедури та граничні терміни планування й затвердження місцевих бюджетів

До 15 серпня	Місцеві фінансові органи подають до виконавчих органів місцевих рад прогнози місцевих бюджетів
До 1 вересня	Виконавчі органи місцевих рад розглядають та схвалюють прогнози місцевих бюджетів
До 6 вересня	Виконавчі органи місцевих рад подають прогнози місцевих бюджетів разом із фінансово-економічним обґрунтуванням до місцевих рад для розгляду у порядку, визначеному радами
Протягом тижня після схвалення проекту Закону про державний бюджет Кабміном (до 22 вересня)	Мінфін видає органу місцевого самоврядування лист з інструкцією, який стосується: <ul style="list-style-type: none"> - орієнтовних оцінок міжбюджетних трансфертів; - методики, що використовується для розрахунку міжбюджетних трансфертів; - організаційно-методичних вимог до підготовки бюджету; типової форми рішення місцевої ради про затвердження місцевого бюджету (якщо така форма змінилася)
Протягом одного тижня після прийняття проекту Закону про державний бюджет парламентом у	Мінфін подає органу місцевого самоврядування оновлену інформацію про бюджет, визначену проектом Закону про бюджет, затвердженим парламентом у другому читанні, включаючи: <ul style="list-style-type: none"> - показники міжбюджетних відносин (включаючи трансферти);

другому читанні (до 27 листопада)	- текстові правові положення Закону про державний бюджет; - організаційно-методичні вимоги щодо підготовки бюджету.
До 25 грудня	Затвердження місцевого бюджету місцевою радою

Примітка. Складено авторами на основі положень БКУ.

241. Бюджетний календар Житомирської міської ради затверджений рішенням виконавчого комітету міської ради від 20.08.2020 №707. Бюджетний календар є досить чітким та детальним (таблиця 17.2) і дотримується усіма учасниками бюджетного процесу.

Таблиця 17.2: Бюджетний календар Житомирської міської ради

№ п/п	Зміст заходів	Відповідальні за виконання	Термін виконання
1.	Підготувати інформацію про стан соціально-економічного розвитку Житомирської міської об'єднаної територіальної громади за 2020 рік, прогноз розвитку громади, перелік інвестиційних програм (проектів) на плановий бюджетний період та наступні за плановим два бюджетних періоди	Департамент економічного розвитку міської ради Виконавчі органи міської ради	До 10.09.2020
2.	Здійснити розрахунки показників очікуваного фонду оплати праці по Житомирській міській об'єднаній територіальній громаді на 2021 рік та прогнози 2022-2023 роки, а також середньооблікової чисельності працюючих	Департамент економічного розвитку міської ради	До 10.09.2020
3.	Надати прогнозні розрахунки доходів загального та спеціального фондів бюджету Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік та 2022-2023 роки з детальним обґрунтуванням та відображенням в аналітичній записці показників, які безпосередньо впливають на прогнозні розрахунки в розрізі джерел надходжень	Департамент бюджету та фінансів міської ради спільно з Головним управлінням Державної податкової служби у Житомирській області, виконавчих органів міської ради	До 15.09.2020
4.	Підготувати та внести на розгляд виконавчого комітету міської ради проекти рішень про затвердження фінансових планів комунальних підприємств міської ради на 2021 рік***	Виконавчі органи міської ради	До 01.01.2021
5.	Підготувати та внести на розгляд виконавчого комітету міської ради проект рішення про затвердження планової мережі загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021/2022, 2022/2023 навчальні роки	Департамент освіти міської ради	До 01.10.2020

6.	Довести до головних розпорядників коштів Інструкцію з підготовки бюджетних запитів та показники для підготовки бюджетних запитів на 2021 рік та прогнозу на 2022-2023 роки	Департамент бюджету та фінансів міської ради	Упродовж 5 днів після отримання Інструкції від Департаменту фінансів Житомирської ОДА
7.	Провести розрахунки витрат бюджету Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на обслуговування та погашення місцевого боргу, а також забезпечення виконання гарантійних зобов'язань за кредитами міжнародних фінансових організацій на 2021-2023 роки	Управління комунального господарства міської ради Управління транспорту та зв'язку міської ради Департамент бюджету та фінансів міської ради	До 01.09.2020
8.	Провести інвентаризацію діючих міських цільових програм щодо актуальності їх реалізації в плановому бюджетному періоді та при необхідності забезпечити підготовку проєктів нових програм або змін до діючих	Департамент економічного розвитку міської ради Виконавчі органи міської ради	До 25.09.2020
9.	Надати з обґрунтованими розрахунками перелік питань, які потребують фінансового забезпечення у 2021 році та 2022-2023 роках. Забезпечити першочергове включення до переліку об'єктів незавершеного будівництва та об'єктів на умовах залучення співфінансування за рахунок коштів територіальної громади, державного і обласного бюджетів, інвестиційних проєктів та програм енергозбереження	Головні розпорядники коштів місцевого бюджету	До 15.09.2020

10.	Забезпечити своєчасну та якісну підготовку інформації та статистичних звітів щодо показників, які враховуються при розрахунку трансфертів з державного бюджету та видатків бюджету Житомирської міської об'єднаної територіальної громади	<p>Департамент освіти міської ради</p> <p>Служба (управління) у справах дітей міської ради</p> <p>Управління охорони здоров'я міської ради</p> <p>Департамент соціальної політики міської ради</p>	У терміни, встановлені органами виконавчої влади
11.	Підготувати проекти кошторисів та бюджетні запити до прогнозу на 2021-2023 роки	Головні розпорядники коштів місцевого бюджету	Упродовж 10 робочих днів після отримання контрольних показників
12.	Оприлюднити бюджетні запити після подання міській раді проекту рішення про бюджет Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік відповідно до вимог статті 28 Бюджетного кодексу України	Головні розпорядники коштів місцевого бюджету	У триденний термін після подання проекту рішення
13.	Узагальнити пропозиції головних розпорядників коштів та провести аналіз бюджетних запитів	Департамент бюджету та фінансів міської ради	Упродовж 10 робочих днів після отримання пропозицій
14.	Забезпечити розміщення на сайті міської ради інформацію щодо проекту бюджету Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік та прогнозу на 2022-2023 роки з урахуванням візуалізації (графіки, схеми, діаграми) в розрізі напрямків надходження та використання бюджетних коштів	<p>Департамент бюджету та фінансів міської ради</p> <p>Головні розпорядники коштів місцевого бюджету</p>	Жовтень-грудень 2020 року
15.	Підготувати та оприлюднити на сайті міської ради проекти рішень виконавчого комітету міської ради «Про проект бюджету Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» та «Про прогноз бюджету Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2022 і 2023 роки»	Департамент бюджету та фінансів міської ради	До 01.12.2020

16.	Підготувати та оприлюднити на сайті міської ради проект рішення міської ради «Про бюджет Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік»	Департамент бюджету та фінансів міської ради	До 01.12.2020
17.	Подати схвалений виконавчим комітетом міської ради проект рішення «Про бюджет Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» на розгляд Житомирської міської ради	Департамент бюджету та фінансів міської ради	До 01.12.2020
18.	Забезпечити організацію розгляду на засіданнях постійних комісій міської ради проекту рішення «Про бюджет Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік»	Відділ організаційного забезпечення депутатської діяльності міської ради Департамент бюджету та фінансів міської ради Головні розпорядники коштів місцевого бюджету	До 01.12.2020

242. Граничні терміни виконання окремих заходів, зазначених у таблиці 17.2, є достатньо стислими, що може негативно впливати на якість та своєчасність підготовки відповідних матеріалів та показників учасниками бюджетного процесу. Це, зокрема, стосується підготовки бюджетних запитів головними розпорядниками коштів, які мають лише до 10 днів для підготовки бюджетних запитів й відповідних розрахунків до бюджету та їх подання до Департаменту бюджету та фінансів Житомирської міської ради (пункти 6 і 11 бюджетного календаря).

Таблиця 17.3: Бюджетний календар та керівництво щодо підготовки бюджету

Бюджетний календар існує (Так/Ні)	Дата доведення бюджетного циркуляру (1) та граничних обсягів видатків (2)	Граничний термін для подання розрахунків до бюджету	Охоплення	% ГРК, якими дотримано граничний термін	Дата схвалення граничних видатків виконавчим органом влади	Розрахункові показники бюджету переглянуто та схвалено виконавчим органом влади після доопрацювання (якщо граничні показники не готуються) (Так/Ні)
Так	(1) 27.10.2020 (2) 02.11.2020	09.11.2020	100 %	100%	16.12.2020	НЗ

Джерело інформації: Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради.

243. **Оцінка параметра = С.**

Параметр PI-17.2. Керівництво щодо підготовки бюджету

244. Відповідно до БКУ (стаття 75, частина 3) місцеві фінансові органи повинні надавати ГРК вказівки та інструкції з підготовки бюджетних запитів для підготовки показників бюджету на наступний бюджетний рік. Бюджетний циркуляр на 2021 рік був надісланий ГРК 27 жовтня 2020 року, граничні обсяги видатків – 2 листопада 202 року. Граничні видатки охоплюють видатки бюджету на

повний бюджетний період. Однак, стелі видатків не були затверджені виконавчим комітетом до перед їх доведенням до ГРК. Після завершення підготовки детальних показників бюджету граничні обсяги видатків для ГРК уточнюються та схвалюються виконавчим комітетом ради у складі прогнозу місцевого бюджету. У 2020 році це відбулося 16 грудня.

245. Оцінка параметра = С.

Параметр PI-17.3. Подання бюджету законодавчому органу влади

246. Як видно з таблиці 17.4 нижче, у кожному з років (2018-2020 рр.), що охоплені оцінкою, проект бюджету громади подано до міської ради менше ніж за місяць до початку нового бюджетного періоду. Фактичні дати подання проекту бюджету до законодавчого органу: на 2019 рік – 10.12.2018; на 2020 рік – 17.12.2019; на 2021 рік – 16.12.2020.

Таблиця 17.4: Дати подання проекту бюджету до місцевої ради

Проект бюджету на фінансовий рік	Дата подання проекту бюджету
2019	10.12.2018
2020	17.12.2019
2021	16.12.2020

Джерело інформації: Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради.

247. Оцінка параметра = D.

PI-18. Розгляд бюджету законодавчим органом влади

248. Цей показник оцінює законодавчий контроль та дебати щодо рішення про річний бюджет з точки зору внутрішніх процедур контролю та обговорення, відведеного часу на цей процес та можливості затвердження бюджету до початку нового фінансового року, а також оцінює наявність правил щодо внесення змін до показників бюджету протягом бюджетного періоду без попереднього їх затвердження законодавчим органом. Період, що оцінюється: для параметрів 18.1, 18.2 та 18.4 – останній завершений бюджетний період; для параметру 18.3 – останні три завершені бюджетні періоди.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА	Обґрунтування оцінки
PI-18. Розгляд бюджету законодавчим органом влади (M1)	C+	
PI-18.1. Обсяг розгляду бюджету	A	Огляд бюджету міською радою охоплює як показники бюджету Житомирської МТГ на наступний бюджетний період, так і показники на середньострокову перспективу (прогноз місцевого бюджету). Положення фіскальної стратегії є складовою прогнозу місцевого бюджету. Огляд також охоплює деталізовані показники доходів та видатків бюджету
PI-18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету	C	Станом на 17 вересня 2021 року міська рада не мала затвердженого Бюджетного регламенту. Разом з тим, деякі процедури розгляду проекту бюджету визначені у положенні про постійні комісії міської ради, затвердженому рішенням міської ради від 21.07.2016 № 261. Ці процедури дотримуються всіма суб'єктами бюджетного процесу.

		Процедури не містять заходів щодо проведення публічних консультацій та порядку проведення переговорних процедур
PI-18.3. Часові рамки затвердження бюджету	A	У кожному із трьох років досліджуваного періоду бюджет Житомирської МТГ був прийнятий міською радою до початку нового бюджетного періоду (таблиця 18.3)
PI-18.4. Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	B	Хоча для всіх змін, які вносяться до показників бюджету протягом бюджетного періоду, існують чіткі законодавчі норми та правила, визначені в бюджетному законодавстві, вони дозволяють здійснювати численні перерозподіли коштів між ГРК, оскільки для таких перерозподілів відсутні обмеження

Параметр PI-18.1. Обсяг розгляду бюджету

249. При Житомирській міській раді функціонують п'ять постійних комісій, однією з яких є постійна Комісія міської ради з питань бюджету, економічного розвитку, комунальної власності, підприємництва, торгівлі та залучення інвестицій (далі – Комісія). Положення про комісії затверджені рішенням міської ради.

250. Серед завдань, які покладені на Комісію, є розгляд за дорученням ради або за власною ініціативою проекту бюджету громади на плановий бюджетний період та прогнозу бюджету Житомирської МТГ на середньострокову перспективу.

251. Комісія запрошує ГРК на свої засідання щодо проекту бюджету та розглядає як узагальнені, так і детальні оцінки/розрахунки, підготовлені відповідними ГРК. Огляд стосується детальних розрахунків доходів (за видами), видатків за економічною та програмною класифікаціями, а також тенденцій у виконанні показників бюджету у попередніх бюджетних періодах.

252. Огляд бюджету охоплює середньостроковий період у рамках розгляду прогнозу бюджету, який відповідно до БКУ готується на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди.

253. Виходячи з термінів, зазначених у таблицях 17.4 та 18.2, розгляд бюджету радою зайняв: у 2018 році – 8 днів; у 2019 році – 1 день; у 2020 році – 8 днів. За словами міської влади, пізня дата подання проекту бюджету до міської ради у 2019 році пов'язана з процесом об'єднання громад (село Вереси та громада Житомира були об'єднані в одну громаду) та осінніми місцевими виборами.

254. Відповідно до положення про галузеві комісії, затвердженого рішенням міської ради від 21.07.2016 р. № 261, матеріали розгляду проекту бюджету Комісією мають бути передані міському голові для ширшого розгляду в установленому порядку.

Таблиця 18.1: Обсяг розгляду бюджету

Законодавчий орган розглядає бюджет (Y/N)	Охоплення				
	Напрями фіскальної політики	Прогноз на середньостроковий період	Середньострокові пріоритети	Сукупні доходи і видатки	Деталізовані доходи і видатки
Так	Так	Так	Так	Так	Так

Джерело інформації: бюджетна документація для Житомирської МТГ; Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради.

255. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету

256. Станом на 17 вересня 2021 року міська рада не мала затвердженого Бюджетного регламенту. Разом з тим, деякі процедури розгляду проекту бюджету визначені у положенні про постійні комісії міської ради, затвердженому рішенням міської ради від 21.07.2016 № 261¹⁹. Ці процедури дотримуються всіма суб'єктами бюджетного процесу. Процедури не містять заходів щодо проведення публічних консультацій та порядку проведення переговорних процедур.

Таблиця 18.2: Законодавчі процедури розгляду бюджету

Законодавчі процедури існують	Затверджуються до початку бюджетних слухань	Процедури дотримуються	Процедури містять організаційні заходи
Так	Так	Так	Так

Джерело інформації: Положення про постійні комісії Житомирської міської ради.

257. **Оцінка параметра = С.**

Параметр PI-18.3. Часові рамки затвердження бюджету

258. Відповідно до БКУ місцеві бюджети затверджуються до 25 грудня року, що передуює плановому. Фактичні дати затвердження бюджету Житомирської МТГ за останні три завершені бюджетні періоди наведені в таблиці 18.3 і свідчать про дотримання критеріїв, передбачених методологією оцінки ДВФП (щодо затвердження бюджету до початку нового бюджетного періоду).

Таблиця 18.3: Часові рамки затвердження бюджету

Бюджет для фінансового року:	Дата прийняття бюджету радою
2019	18.12.2018
2020	18.12.2019
2021	24.12.2020

Data source: рішення Житомирської міської ради про бюджет Житомирської МТГ на 2019, 2020, 2021 рр.

259. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-18.4. Правила коригування бюджету виконавчим органом влади

260. Стаття 23 БКУ дозволяє місцевому фінансовому органу змінювати бюджетні асигнування протягом бюджетного періоду без внесення змін до рішення ради про бюджет у наступних випадках: 1) збільшення власних надходжень і видатків бюджетних установ; 2) передачі повноважень на здійснення видатків від одного ГРК до іншого; 3) перерозподілу бюджетних асигнувань у розрізі економічної класифікації видатків бюджету у межах загального обсягу бюджетних призначень ГРК за бюджетною програмою; 4) перерозподілу видатків бюджету і надання кредитів з бюджету за бюджетними програмами у межах загального обсягу бюджетних призначень ГРК; 5) розподілу видатків резервного фонду бюджету, додаткових дотацій та субвенцій, а також збільшення видатків розвитку за рахунок зменшення інших видатків.

261. Усі ці випадки передбачають, що зміни до показників бюджету вносяться виконавчим комітетом в межах першочергово затверджених обсягів видатків.

¹⁹ https://zt-rada.gov.ua/?doc_id=28821.

262. Деякі з цих змін повинні бути затверджені постійною комісією місцевої ради, відповідальною за питання бюджету.

263. При цьому, забороняється без внесення змін до рішення про місцевий бюджет збільшувати бюджетні призначення на заробітну плату за рахунок зменшення інших видатків бюджету, а також збільшувати видатки на функціонування місцевих органів влади.

264. Хоча для всіх змін, які вносяться до показників бюджету протягом бюджетного періоду, існують чіткі законодавчі норми та правила, вони дозволяють здійснювати численні перерозподіли коштів між ГРК, оскільки для таких перерозподілів відсутні обмеження щодо їх обсягу та кількості.

Оцінка параметра = В.

Заходи реформи

265. Бюджетний регламент Житомирської міської ради затверджено рішенням виконавчого комітету міської ради від 23 жовтня 2021 року № 1231. Бюджетний регламент опубліковано на веб-сайті міської ради. Він містить порядок підготовки, розгляду, затвердження, обговорення та прийняття радою бюджету, подання звітів про виконання бюджету. Крім того, регламент визначає процедурні питання щодо опрацювання бюджету постійними комісіями ради, а також правила проведення громадських консультацій при підготовці бюджету..

КОМПОНЕНТ 5: Передбачуваність та контроль у процесі виконання бюджету

266. Цей компонент призначений для оцінки того, чи виконується бюджет у рамках системи ефективних стандартів, процесів і внутрішнього контролю, забезпечуючи цільове використання бюджетних коштів.

PI-19. Адміністрування надходжень

267. Цей показник оцінює систему адміністрування основних податкових надходжень місцевих органів влади, зокрема процедури, що використовуються у процесі збору та моніторингу основних податків. Він містить чотири параметри та використовує метод M2 (AV) для узагальнення оцінок параметрів. Період оцінювання для параметрів 19.1 і 19.2 – на момент оцінки, для параметрів 19.3 і 19.4 – останній завершений бюджетний період (2020).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	Обґрунтування оцінки
PI-19. Адміністрування надходжень (M2)	НЗ	
PI-19.1. Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	НЗ	Адмініструється Державною фіскальною службою України
PI-19.2. Реєстр нерухомості та оцінка податку на майно	НЗ	Адмініструється Державною фіскальною службою України
PI-19.3. Управління ризиками, аудит і розслідування	НЗ	Адмініструється Державною фіскальною службою України
PI-19.4. Моніторинг податкової заборгованості	НЗ	Адмініструється Державною фіскальною службою України

PI-19.1. Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень

268. Відповідно до Методології оцінки PEFA даний параметр застосовний, якщо місцевий орган влади керує та збирає ключові податки та збори безпосередньо, та/або адмініструє ключові податки та збори, але їх збирає уряд або агентство вищого рівня.

269. Оскільки податкові надходження та збори адмініструються та стягуються Державною фіскальною службою України (далі – ДФС) від імені Житомирської міської ради відповідно до Податкового кодексу України та деяких інших галузевих законів, цей параметр не застосовується.

270. **Оцінка параметра = НЗ.**

PI-19.2. Реєстр нерухомості та оцінка податку на майно

271. Податок на майно та земельний податок, як і орендна плата, адмініструються Державною фіскальною службою України.

272. **Оцінка параметра = НЗ.**

PI-19.3. Управління ризиками, аудит і розслідування

273. ДФС у місті Житомирі не проводить оцінки ризиків, не здійснює податкових перевірок та розслідувань. Це обов'язки ДФС обласного рівня, у зв'язку з чим параметр 19.3 не застосовується.

274. **Оцінка параметра = НЗ.**

PI-19.4. Моніторинг податкової заборгованості

275. Даний параметр також не застосовується, оскільки ключові податки і збори адмініструються ДФС України.

276. **Оцінка параметра = НЗ.**

PI-20. Облік надходжень

277. Цей показник оцінює процедури обліку та звітності щодо збору надходжень, їх консолідації та звірки 'доходних' рахунків. Він містить три параметри та використовує метод M1 (WL) для агрегування оцінок параметрів. Оцінка даного показника охоплює бюджетні та позабюджетні установи і враховує дані 'на момент оцінки'.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБҐРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-20. Облік надходжень (M1)	A	
PI-20.1. Інформація про збір надходжень	A	Департамент бюджету та фінансів отримує щомісячні звіти про надходження до бюджету громади від Управління ДФС у місті Житомирі, які містять інформацію про всі надходження з розбивкою за видами податків. Крім того, фіскальна служба надає щоденну інформацію про податкові надходження (у розрізі платників податків). Департамент бюджету та фінансів готує щомісячний зведений звіт як про податкові, так і неподаткові надходження (у розрізі кодів класифікації доходів)
PI-20.2. Перерахування зібраних доходів	A	Усі податки сплачуються безпосередньо на рахунки, зареєстровані в Казначействі – окремо для кожного виду податкових надходжень. Тому всі податкові надходження безпосередньо перераховуються до Казначейства протягом 24 годин
PI-20.3. Звірка обліку надходжень	НЗ	Оскільки органи влади міста Житомир не мають прав щодо адміністрування ключових податкових надходжень, даний параметр не застосовується

Параметр PI-20.1. Інформація про збір надходжень

278. Департамент бюджету та фінансів отримує щомісячні звіти про надходження до бюджету громади від Управління ДФС у місті Житомирі, які містять інформацію про всі надходження з розбивкою за видами податків. Крім того, фіскальна служба надає щоденну інформацію про податкові надходження (у розрізі платників податків). Департамент бюджету та фінансів готує щомісячний зведений звіт як про податкові, так і неподаткові надходження (у розрізі кодів класифікації доходів).

279. **Оцінка параметра = A.**

Параметр PI-20.2. Перерахування зібраних доходів

280. Усі податки сплачуються безпосередньо на рахунки, зареєстровані в Казначействі – окремо для кожного виду податкових надходжень. Тому всі податкові надходження безпосередньо перераховуються до Казначейства протягом 24 годин.

281. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-20.3. Звірка обліку надходжень

282. Як визначено в рамках оцінки показника PI-19 органи влади міста Житомир не мають прав щодо адміністрування ключових податкових надходжень. Це – компетенція ДФС України.

283. **Оцінка параметра = НЗ.**

PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року

284. Цей показник оцінює, наскільки Департамент бюджету та фінансів міської ради може прогнозувати потребу у коштах та забезпечувати достовірну інформацію про наявність коштів, необхідних для надання послуг. Покриття оцінки включає бюджетні установи міської ради. Період оцінки: для 21.1, 21.2 та 21.4 – на момент оцінки, а для 21.3 – останній завершений фінансовий рік (2020 р.).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБґРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року (M2)	B+	
PI-21.1. Консолідація касових залишків	A	Усі залишки коштів на рахунках консолідується Казначейством щоденно. Станом на 1 липня 2021 року, залишок коштів склав 34,9 млн. грн
PI-21.2. Прогнозування і моніторинг касових залишків	A	Після затвердження бюджету Житомирською міською радою, але до початку нового бюджетного періоду, Департамент бюджету та фінансів готує розпис бюджету громади, який регулярно (принаймні щомісяця) оновлюється на основі фактичних доходів та видатків бюджету
PI-21.3. Інформація про граничні рівні зобов'язань	A	Після затвердження міського бюджету Житомирською міською радою Департамент бюджету та фінансів надсилає головним розпорядникам коштів помісячний розпис видатків. ГРК, у свою чергу, визначають граничні видатки для розпорядників нижчого рівня. Така інформація дозволяє бюджетним установам брати бюджетні зобов'язання протягом одного повного фінансового року в межах бюджетних показників, затверджених міською радою.
PI-21.4. Значущість коригувань бюджету протягом року	C	Аналіз бюджету громади на 2020 рік свідчить про численні коригування бюджету протягом року. Так, протягом року до бюджету тринадцять разів вносилися зміни відповідно до процедур та правил, визначених у БКУ. Проте, такі коригування призвели до зміни показників видатків бюджету громади в сторону збільшення

Параметр PI-21.1. Консолідація касових залишків

285. Засади управління коштами місцевих бюджетів багато в чому обумовлюються функціонуванням Єдиного казначейського рахунку (ЄКР), який є національною системою, створеною Казначейством, що регулюється відповідно до наказу Казначейства від 26.06.2002 № 122.

286. Кількість рахунків, якими оперують органи місцевого самоврядування міста та розпорядники коштів бюджету громади, залежить від кількості таких розпорядників та бюджетних програм (тобто, програмної класифікації видатків). Усі 1073 банківські рахунки, відкриті для ГРК, розпорядників коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у 2020 році, прив'язані до ЄКР та обліковуються в Національному банку України. Залишки готівки на рахунках консоліднуються щодня. Станом на 1 липня 2021 року зведений залишок готівки становив 34,9 млн. гривень.

287. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-21.2. Прогнозування і моніторинг касових залишків

288. Прогноз грошових потоків (розпис бюджету) розробляється Департаментом бюджету та фінансів щороку перед початком нового бюджетного періоду (після прийняття бюджету міською радою). Такий прогноз містить показники бюджету з розбивкою за місяцями і розробляється окремо для доходів та видатків. Він оновлюється на постійній основі в залежності від притоку (доходи з урахуванням трансфертів з інших бюджетів) та відтоку (видатки) грошових коштів.

289. **Оцінка параметра = А.**

Таблиця 21.1: Консолідація банківських та касових залишків

Масштаб консолідації (Всі, більшість, менше ніж більшість)	Частота консолідації (D - щодня, W - щотижня, M - щомісяця)
Усі	D

Джерело інформації: Департамент бюджету та фінансів міської ради.

Таблиця 21.2: Консолідація банківських та касових залишків (за рахунками)

Рахунок	Частота консолідації	Час	Сума
Казначейство	Щодня (двічі на день)	1 липня 2020 року	UAH 34.9 million
Спеціальні рахунки	НЗ	НЗ	НЗ
Відсоток банківських залишків, що консоліднуються щомісяця $A/(A+B)$			100 %
Відсоток банківських залишків, що консоліднуються щомісяця			-

Джерело інформації: Департамент бюджету та фінансів міської ради.

Параметр PI-21.3. Інформація про граничні рівні зобов'язань

290. Після затвердження міського бюджету Житомирською міською радою Департамент бюджету та фінансів надсилає головним розпорядникам коштів помісячний розпис видатків. ГРК, у свою чергу, визначають граничні видатки для розпорядників нижчого рівня. Така інформація дозволяє бюджетним установам брати бюджетні зобов'язання протягом одного повного фінансового року в

межах бюджетних показників, затверджених радою. Зазначене попереджує накопичення заборгованості за видатками (як видно з оцінки показника PI-22).

291. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-21.4. Значущість коригувань бюджету протягом року

292. Питання внесення змін до місцевого бюджету регулюються статтею 78 БКУ. З урахуванням вимог кодексу у 2020 році зміни до бюджету громади вносилися тринадцять разів, при цьому такі коригування призвели до зміни показників видатків бюджету громади в сторону збільшення. Більшість змін були обумовлені виділенням для бюджету Житомирської МТГ додаткових обсягів трансфертів з державного та обласного бюджетів. Так, відхилення фактичних показників від початково затверджених у бюджеті склало 4,4 % (як видно з аналізу показника PI-1.1). Зміни суттєво вплинули на відхилення у структурі видатків за функціями (10,7%) та економічними категоріями (14,3%), про що свідчить оцінка показників PI-2.1 and PI-2.2. З урахуванням зазначеного є підстави говорити про суттєві коригування бюджету протягом року.

293. **Оцінка параметра = С.**

PI-22. Заборгованість за видатками

294. Цей показник вимірює ступінь наявності заборгованості, а також ступінь вирішення та контролю системної проблеми в цьому відношенні. Показник містить два параметри та використовує метод M1 (WL) для агрегування оцінок параметрів. Період, що оцінюється, для 22.1 — це три останні завершені фінансові роки (2018-2020), для 22.2 — 'на момент оцінки'.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБҐРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-22. Заборгованість за видатками (M1)	А	
PI-22.1. Розмір заборгованості за видатками	А	У кожному із трьох останніх завершених роки заборгованість за видатками відсутня
PI-22.2. Моніторинг заборгованості за видатками	А	Навіть за відсутності заборгованості усі бюджетні установи готують звіт про заборгованість за бюджетними коштами, який є частиною місячної бюджетної звітності і у якому повинні відобразитися будь-які непогашені зобов'язання. На підставі звітів бюджетних установ про заборгованість Казначейство готує консолідований місячний звіт протягом двох тижнів після закінчення попереднього (звітного) місяця

Параметр PI-22.1. Розмір заборгованості за видатками

295. Відповідно до наказу Мінфіну від 02.04.2014 № 372 «Про затвердження Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ», заборгованість за видатками — це прострочені зобов'язання, що виникають на 30-й день після закінчення терміну обов'язкового платежу згідно з укладеними договорами.

296. У кожному з трьох останніх завершених фінансових років (2018, 2019, 2020) відсутня заборгованість за видатками на оплату праці, бюджетними трансфертами, пенсійними виплатами, видатками, пов'язаними із виконанням зобов'язань перед постачальниками, підрядниками, видатками з обслуговування кредитів. Специфіка казначейського обслуговування бюджету обмежує зобов'язання щодо видатків наявними фінансовими ресурсами, необхідними для здійснення відповідних виплат. Іншими словами, у разі відсутності коштів на рахунку видатки не проводяться.

297. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-22.2. Моніторинг заборгованості за видатками

298. Заборгованість за видатками визначається щомісячно, щоквартально та щорічно. У відповідних звітах відображається заборгованість на початок і кінець звітного року, в якому була виникла прострочена заборгованість, а також заборгованість, термін погашення якої не настав. Ця звітність дозволяє відстежити вік заборгованості. Крім того, у звітах відображається заборгованість, погашена з початку звітного року.

299. Усі бюджетні установи готують звіт про бюджетну заборгованість, який є частиною місячної бюджетної звітності і у якому повинні відображатися будь-які непогашені зобов'язання. Такий звіт готується навіть якщо заборгованість дорівнює нулю і подається до органів Казначейства за встановленою формою (форма 7м). На підставі звітів бюджетних установ про заборгованість Казначейство готує консолідований місячний звіт протягом двох тижнів після закінчення попереднього (звітного) місяця, який містить інформацію про заборгованість за видатками у розрізі бюджетних програм та кодів економічної класифікації видатків. Такий консолідований звіт надається Казначейством Департаменту бюджету та фінансів міської ради не пізніше ніж 25-го числа місяця, наступного за звітним періодом.

300. **Оцінка параметра = А.**

PI-23. Механізми контролю за фондом оплати праці

301. Цей показник стосується лише фонду оплати праці для державних службовців: як ним керують, як проводяться зміни та як досягається узгодженість з управлінням кадровими записами. Заробітна плата за тимчасову працю і дискреційні виплати, які не є частиною системи нарахування заробітної плати, включені в оцінку внутрішнього контролю, не пов'язаного з заробітною платою, PI-25. Період оцінювання для параметрів 23.1, 23.2 і 23.3 – 'на момент оцінки', для параметру 23.4 – останні три завершені фінансові роки (2018, 2019, 2020 рр.).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБґРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-23. Механізми контролю за фондом оплати праці (M1)	C+	
PI-23.1. Інтегрування обліку заробітної плати і кадрового обліку	B	Процес управління людськими ресурсами та нарахування заробітної плати повністю автоматизований. Програмне забезпечення для управління людськими ресурсами та програмне забезпечення для управління заробітною платою пов'язані із затвердженим штатним розписом для забезпечення внутрішнього контролю, узгодженості даних.

		При цьому, зміни в кадровій базі автоматично не відображаються в програмному забезпеченні управління заробітною платою. Повна інтеграція між даними про персонал і зарплату забезпечується за допомогою ручного втручання
PI-23.2. Управління змінами у фонді оплати праці	А	Будь-які зміни в системі обліку персоналу та обліку заробітної плати оновлюються протягом 24 годин і звіряються щомісяця перед обробкою та виплатою зарплати. Підставою для зміни записів завжди є відповідні нормативно-правові акти міської ради, а також підтверджуючі документи. Завдяки цьому не було заборгованості із виплати заробітної плати, яка б вимагала ретроактивного коригування
PI-23.3. Внутрішній контроль фонду оплати праці	А	Існують чіткі правила та процедури внесення змін до бази системи обліку кадрів та нарахування заробітної плати. Вони передбачають авторизацію цифрового підпису, що означає наявність аудиторського сліду. Лише уповноважені особи з відділу персоналу, кадровики, головний бухгалтер та заступники бухгалтерів ГРК та бюджетних установ мають доступ до програмного забезпечення, яке використовується для управління персоналом та заробітною платою (для цілей перегляду та зміни відповідної інформації). Це інструмент для забезпечення повної цілісності даних
PI-23.4. Аудит фонду оплати праці	С	Державна аудиторська служба, Пенсійний фонд та фонди соціального страхування можуть перевіряти систему оплати праці (Пенсійний фонд та фонди соціального страхування – у частині відповідних відрахувань із заробітної плати). За результатами інтерв'ю з Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради, було отримано докази щодо п'яти (5) перевірок нарахувань заробітної плати, проведених у 2018-2020 роках, у тому числі 4 ревізії Управління Пенсійного фонду у Житомирській області (одна з них у 2018 році, дві – у 2019 року, одна – у 2020 році) та 1 перевірка, проведена фондами соціального страхування у 2019 році. За останні три завершені фінансові роки (2018-2020) жодного комплексного аудиту заробітної плати, який би охоплював усі установи Житомирської міської ради, не було проведено

Ключова інформація

302. Для оцінки даного показника експертами було проведено інтерв'ю з представниками Департаменту бюджету та фінансів і з виконавчим комітетом Житомирської міської ради.

Параметр PI-23.1. Інтегрування обліку заробітної плати і кадрового обліку

303. У користуванні посадовцями Житомирської міської ради є програмне забезпечення централізованого управління персоналом з децентралізованим програмним забезпеченням управління заробітною платою, яке використовується на рівні бюджетних підрозділів.

304. Базою для бюджетних асигнувань є штатний розпис, затверджений міським головою. Програмне забезпечення для управління людськими ресурсами та програмне забезпечення для управління заробітною платою пов'язані із затвердженим штатним розписом. Однак прямого зв'язку між двома з них немає. Іншими словами, зміни в базі даних персоналу (що впливають на статус заробітної плати працівника) автоматично (без людського втручання) не відображаються в

програмному забезпеченні управління заробітною платою. Повна інтеграція між даними про персонал і зарплату забезпечується за допомогою ручного втручання.

305. Працівники міської ради щодня підписують лист обліку персоналу, який використовується для розрахунку місячної заробітної плати. Перед обробкою та виплатою місячної нарахування заробітної плати керівник кожного бюджетного підрозділу звіряє фонд оплати праці за поточний місяць (використовуючи записи відділу кадрів для обліку персоналу та записи бухгалтерії – для нарахування заробітної плати) з нарахуванням заробітної плати за попередній місяць на предмет виявлення будь-яких відхилень. Якщо розбіжність має місце, вона має бути підтверджена відповідною документацією (рішення ради, розпорядження голови, нормативно-правові акти тощо).

Таблиця 23.1: Контроль фонду оплати праці

Функція	Так /Ні	Хто здійснює	Частота
Найм працівників та їх переведення на інші посади – дані звіряються із затвердженим штатним розписом установи	Так	Структурний підрозділ з питань управління персоналом	У разі змін
Звірка баз даних щодо оплати праці та управління персоналом	Так	Структурний підрозділ з питань бухгалтерського обліку	Щомісяця
Ведення документації щодо змін в оплаті праці	Так	Структурний підрозділ з питань бухгалтерського обліку	На регулярній основі
Розрахунок заробітної плати перевіряється на наявність відхилень від попередніх розрахунків зарплати	Так	Структурний підрозділ з питань бухгалтерського обліку	Перед нарахуванням заробітної плати
Оновлення даних щодо управління персоналом та оплати праці	Так	Структурний підрозділ з питань бухгалтерського обліку та управління персоналом	У разі змін
Звірка даних із затвердженим штатним розписом	Так	Структурний підрозділ з питань бухгалтерського обліку та управління персоналом	У разі змін
Аудиторський слід в системі внутрішнього контролю	Так	Бухгалтери та інші посадовці, які мають доступ до програмного забезпечення з управління кадровим потенціалом та фондом оплати праці	На регулярній основі
Аудит заробітної плати за останні три роки	Так	ДАС, Пенсійний фонд, фонди соціального страхування	Відповідно до вимог законодавства

Джерело інформації: докази, отримані від виконавчого комітету ради та Департаменту бюджету та фінансів.

306. **Оцінка параметра = В.**

Параметр PI-23.2. Управління змінами у фонді оплати праці

307. Будь-які зміни в обліку персоналу та обліку заробітної плати оновлюються протягом 24 годин і звіряються щомісяця перед обробкою та виплатою щомісячної зарплати. Підставою для зміни записів завжди є відповідні нормативно-правові акти міської ради/виконкому та інші підтверджуючі документи. Завдяки цьому не було заборгованості із виплати заробітної плати, яка б вимагала ретроактивного коригування.

308. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-23.3. Внутрішній контроль фонду оплати праці

309. Існують чіткі правила та процедури для внесення змін до бази даних та облікових записів з управління персоналом та нарахування заробітної плати, які включають авторизацію цифрового підпису та, як наслідок, ведуть до аудиторського сліду.

310. Лише уповноважені особи, головні бухгалтери та заступники бухгалтерів ГРК та бюджетних установ мають доступ до програмного забезпечення управління персоналом та заробітною платою для перегляду та зміни відповідної інформації. Таким чином забезпечується повна цілісність даних.

311. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-23.4. Аудит фонду оплати праці

312. ДАС України, Пенсійний фонд України та фонди соціального страхування уповноважені на проведення аудиту заробітної плати (Пенсійний фонд та фонди соціального страхування – в частині відповідних відрахувань від заробітної плати).

313. Зокрема, Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради надано докази проведення п'яти перевірок нарахувань заробітної плати, проведених у 2018-2020 роках на рівні підрозділів з питань бухгалтерського обліку головних розпорядників коштів, у тому числі 4 ревізії здійснено Управлінням Пенсійного фонду у Житомирській області (одна з них у 2018 році, дві – у 2019 року, одна – у 2020 році) та 1 перевірка – фондами соціального страхування у 2019 році.

314. За останні три завершені фінансові роки (2018-2020) жодного комплексного аудиту заробітної плати, який би охоплював усі установи Житомирської міської ради, не було проведено.

315. **Оцінка параметра = С.**

PI-24. Закупівлі

316. Цей показник досліджує ключові аспекти управління закупівлями. Він оцінює рівень прозорості закупівельних операцій з акцентом на відкритих та конкурентних методах закупівель, моніторинг результатів закупівель та доступ до механізмів оскарження та відшкодування. Період оцінки – останній завершений фінансовий рік, оцінка охоплює бюджетні та позабюджетні установи.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБҀРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-24. Закупівлі (M2)	B+	
PI-24.1. Моніторинг закупівель	A	Інформація, доступна на ProZorro, є точною та повною для всіх методів закупівлі товарів, послуг та робіт. Інформація представлена в режимі реального часу, відображає мету, предмет, умови, вартість, переможця(ів) закупівельних контрактів. Точність та повнота

		інформації про закупівлі підтверджені за результатами аудиту та перевірок ДАСУ
PI-24.2. Методи закупівель	С	Закон про публічні закупівлі визначає такі методи закупівель: 1) відкриті торги; 2) конкурентний діалог; 3) закупівлі за рамковими угодами; 4) переговорна процедура закупівлі. Як зазначено в таблиці 24.2, питома вага контрактів, проведених із використанням конкурентних методів закупівель, у 2020 році становила 67 %
PI-24.3. Доступ громадськості до інформації про закупівлі	А	Результати аналізу рівня доступу громадськості до інформації про закупівлі дозволяють зробити висновок, що всі шість вимог, передбачених методологією PEFA, виконано. Інформація про закупівлі, доступна для публічного доступу, є точною та повною, що підтверджено у ході аудиту та перевірок ДАСУ
PI-24.4. Урегулювання скарг щодо закупівель	В	Розгляд скарг щодо закупівель здійснює Антимонопольний комітет України (далі – АМКУ) як орган, відповідальний за розгляд скарг на національному та субнаціональному рівнях. Окремого органу з розгляду скарг щодо закупівель на місцевому рівні не існує. Скарги подаються до АМКУ у вигляді електронного документа через електронну систему закупівель ProZorro. Система розгляду скарг щодо закупівель відповідає 5 із 6 критеріїв методології PEFA (див. таблицю 24.4)

Ключова інформація

317. Нормативно-правова база щодо публічних закупівель діє як по відношенню до національних, так субнаціональних урядів.

318. Публічні закупівлі в Україні проводяться на електронній платформі «Державні закупівлі. Онлайн», яка є частиною системи державних закупівель ProZorro (далі – ProZorro), де інформація про всі державні закупівлі є загальнодоступною. Це також дає можливість брати участь у тендерах на закупівлі, пропонувати товари, послуги та роботи державним установам та державним (комунальним) підприємствам, а також користуватися всіма відповідними послугами.

319. Згідно із Законом про публічні закупівлі інформація щодо всіх закупівель (всіх форм і способів) на суму понад 50 тис. грн. повинна бути оприлюднена.

320. У разі закупівлі товарів, робіт і послуг на суму до 50 000 грн, замовнику дозволяється не використовувати електронну систему закупівель. У такому випадку обов'язковим є оприлюднення в електронній системі закупівель звіту про закупівлі.

321. Для здійснення закупівель замовниками та продавцями використовуються електронні майданчики, інтегровані до порталу ProZorro. Інформація про тендер ідентична та доступна на всіх електронних майданчиках та на порталі ProZorro. Для здійснення закупівель через ProZorro необхідно зареєструвати всіх учасників, у тому числі це стосується місцевих органів влади (через їх офіційних представників). Усі учасники мають індивідуальні електронні кабінети з паролем доступу до системи.

Параметр PI-24.1. Моніторинг закупівель

322. Інформація, доступна на ProZorro, є точною та повною для всіх методів закупівлі товарів, послуг та робіт. Інформація представлена в режимі реального часу, відображає мету, предмет, умови, вартість, переможця(ів) закупівельних контрактів. Точність та повнота інформації про закупівлі підтверджені за результатами аудиту та перевірок ДАСУ.

323. Оцінка параметра = А.

Параметр PI-24.2. Методи закупівель

324. Закон про публічні закупівлі визначає такі методи закупівель: 1) відкриті торги; 2) конкурентний діалог; 3) закупівлі за рамковими угодами; 4) переговорна процедура закупівлі.

325. Кожна бюджетна установа несе відповідальність за власні закупівлі. Консолідована інформація щодо закупівель міської ради в цілому свідчить про те, що у 2020 році 67 % (50.3 % відкриті торги та 16.7% переговорна процедура) загального обсягу закупівель були проведені із використанням конкурентних методів.

326. Інші 33 % закупівель відбулися через неконкурентні методи (таблиця 24.2). Звіти про такі закупівлі доступні на сайті міської ради (див. табл. 24.3).

Таблиця 24.1: Пороги закупівель (застосовані на всіх рівнях управління)

Метод закупівлі	Поріг			
	Звичайна діяльність в економіці		Інші сфери економіки ²⁰	
	Товари та послуги	Застосовується	Товари та послуги	Застосовується
Відкриті торги	На рівні або вище 200 000 грн	На рівні або більше 1,5 млн грн	Дорівнює або перевищує 1,0 млн. грн	Дорівнює або перевищує 5,0 млн. грн
Конкурентний діалог	На рівні або вище 200 000 грн	На рівні або більше 1,5 млн грн	Дорівнює або перевищує 1,0 млн. грн	Дорівнює або перевищує 5,0 млн. грн
Рамкова угода	На рівні або вище 200 000 грн	На рівні або більше 1,5 млн грн	Дорівнює або перевищує 1,0 млн. грн	Дорівнює або перевищує 5,0 млн. грн
Переговорна процедура	На рівні або вище 200 000 грн	На рівні або більше 1,5 млн грн	Дорівнює або перевищує 1,0 млн. грн	Дорівнює або перевищує 5,0 млн. грн

²⁰ Приклади інших сфер економіки включають: (i) видобуток, транспортування, постачання та зберігання газу; (ii) виробництво, транспортування та постачання теплової енергії; (iii) виробництво, передача, розподіл, купівля-продаж, постачання електричної енергії, централізоване диспетчерське (операційно-технологічне) управління єдиною енергосистемою України; (iv) виробництво, транспортування та подача питної води, забезпечення функціонування централізованої системи водовідведення; (v) надання послуг з використання інфраструктури залізниць загального користування, функціонування міського електричного транспорту та експлуатацію його об'єктів для надання транспортних послуг.

Таблиця 24.2: Методи та відповідні обсяги закупівель у 2020 році

Загальна вартість закупівель (1)	Вартість контрактів із застосуванням неконкурентних методів (2)	Вартість контрактів із застосуванням конкурентних методів (3)	Частка закупівель із застосуванням конкурентних методів (3)/(1)
UAH 872.0 млн	UAH 287.9 млн	UAH 584.1 млн	67 %

Деталізована інформація щодо методів закупівель та відповідної їх вартості для Житомирської міської ради (2020 рік)

Методи закупівель	Очікувана вартість контракту (UAH млн)	%	Фактична вартість контракту (UAH млн)	%
Відкриті торги	496.0	51.8%	438.5	50.3%
Переговорна процедура	146.2	15.3%	145.5	16.7%
Переговорна процедура (скорочений тендер)	40.0	4.2%	34.6	4.0%
Закупівлі за рамковими угодами	17.3	1.8%	4.5	0.5%
Закупівлі без застосування ProZorro	258.9	27.0%	248.8	28.5%
Разом	958.3	100.0%	872.0	100.00%

Джерело інформації: prozorro.gov.ua; Департамент економічного розвитку Житомирської міської ради.

327. Оцінка параметра = С.

Параметр PI-24.3. Доступ громадськості до інформації про закупівлі

328. Таблиця 24.3 містить узагальнену інформацію щодо вимог методології PEFA до доступності інформації про закупівлі. Результати дослідження, представлені в таблиці, свідчать про те, що усі шість вимог виконані для Житомирської міської ради. Інформація про закупівлі, доступна для публічного доступу, є точною та повною, що підтверджено у ході аудиту та перевірок ДАСУ

Таблиця 24.3: Доступ громадськості до інформації про закупівлі

Інформація про закупівлі	Результати дослідження	Доступ громадськості
Нормативно-правова база закупівель	Закон про закупівлі: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text Інші нормативно-правові акти на порталі ProZorro portal: https://infobox.prozorro.org/news-mert на сайті міської ради: https://zt-rada.gov.ua/?3398[0]=7913	Так
План державних закупівель	Опубліковані на порталі ProZorro: https://www.dzo.com.ua/tenders/plans на сайті міської ради: https://zt-rada.gov.ua/onlineport	Так

Можливості проведення торгів	Опубліковані на порталі ProZorro: http://prozorro.org/ на сайті міської ради: https://zt-rada.gov.ua/onlineport	Так
Укладення контрактів (ціль, підрядник і вартість)	Опубліковані на порталі ProZorro: https://www.dzo.com.ua/tenders/contracts на сайті міської ради: https://zt-rada.gov.ua/onlineport	Так
Дані про вирішення скарг на закупівлю	Опубліковані на порталі ProZorro: http://prozorro.org/	Так
Річна статистика закупівель	Опубліковані на порталі ProZorro: https://bi.prozorro.org/sense/app/fba3f2f2-cf55-40a0-a79f-b74f5ce947c2/sheet/HbXjQep/state/analysis	Так

329. Оцінка параметра = А.

Параметр PI-24.4. Урегулювання скарг щодо закупівель

330. Статтею 18 Закону про публічні закупівлі встановлено порядок розгляду скарг щодо закупівель та визначено Антимонопольний комітет України (далі – АМКУ) як незалежний орган, відповідальний за розгляд скарг на національному та субнаціональному рівнях. Окремого органу з розгляду скарг щодо закупівель на місцевому рівні не існує.

331. Скарги подаються до АМКУ у вигляді електронного документа через електронну систему закупівель ProZorro.

332. Таблиця 24.4 нижче узагальнює положення системи опрацювання скарг щодо закупівель для міста Житомира, яка відповідає 5 із 6 критеріїв Методології PEFA.

Таблиця 24.4: Елементи системи розгляду скарг щодо закупівель

Елементи/Критерії	Докази/коментарі	Відповідність
Не бере участі в закупівлях або в процесі, що веде до прийняття рішень про присудження контракту	АМКУ не бере участі в процедурах закупівель та укладенні контрактів	Так
Не стягує плату, що обмежує доступ для зацікавлених сторін	Розмір збору встановлюється Постановою Кабміну від 22.04.2020 № 292 і варіюється в залежності від предмета скарги (кваліфікаційних вимог до замовників, технічних, кількісних та якісних характеристик предмета закупівлі, тендерної документації тощо). Ставка збору не може бути менше 2000 грн і більше 85000 грн. Збір підлягає поверненню заявнику, якщо скарга задоволена або розгляд скарги припинено у зв'язку з усуненням порушення	Ні
Дотримується чітко визначених та загальнодоступних процедур подання та вирішення скарг	Скарги подаються в електронному вигляді через електронну систему закупівель ProZorro	Так
Має повноваження щодо призупинення процесу закупівлі	Електронна система закупівель автоматично призупиняє процедуру закупівлі до розгляду апеляції	Так

Приймає рішення у визначені строки	Строк розгляду скарги не перевищує 10 робочих днів з дати прийняття скарги до розгляду (строк може бути аргументовано продовжено органом оскарження до 20 робочих днів) – пункт 14 статті 18 Закону України «Про публічні закупівлі»	Так
Видає обов'язкові для кожної сторони рішення (не перешкоджаючи доступу до зовнішнього вищого органу)	Рішення АМКУ є обов'язковими до виконання, проте можуть бути оскаржені в суді	Так

333. Оцінка параметра = В.

PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою

334. This indicator measures the effectiveness of general internal controls for non-salary expenditures. Specific expenditure controls on public service salaries were discussed under PI-23. The present indicator contains three dimensions and uses the M2 (AV) method for aggregating dimension scores. The time period covered by the assessment is 'at time of assessment,' and the coverage is SNG budgetary units and EBUs.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБґРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою (M2)	В	
PI-25.1. Розподіл обов'язків	А	У місті Житомирі встановлено та задокументовано чіткий розподіл обов'язків, який діє для процедур УДФ. Процедури розподілу обов'язків є чіткими та послідовними, оскільки вони визначають, хто несе відповідальність за планування видатків (і згодом – за підготовку тендерної документації), хто санкціонує здійснення видатків та хто затверджує і надсилає платіжні документи. Процедури також передбачають, що одна і та ж посадова особа не може біти відповідальною за облік операцій та їх схвалення. Закон про державні закупівлі розмежовує роль та відповідальність державних службовців у процесі закупівель; посадові особи, які готують тендерну документацію для закупівель, відрізняються від тих, хто визначає їх переможців, тих, хто погоджує тендери, і тих, хто підписує договори про закупівлі. Положення щодо облікової політики в у міській раді також визначає чіткі правила/процедури розподілу обов'язків, включаючи обов'язки щодо планування витрат, авторизації операцій, проведення оплати та бухгалтерського обліку
PI-25.2. Ефективність контролю зобов'язань за видатками	С	Відповідно до задокументованих внутрішніх процедур та під наглядом контрольно-аналітичного відділу, розпорядники коштів здійснюють контроль, щоб забезпечити виконання зобов'язань лише в межах бюджетів та місячних бюджетних асигнувань. Інформаційна система Казначейства застосовується до органів державного управління всіх рівнів; система містить модуль, який забезпечує реєстрацію всіх бюджетних зобов'язань, і ця процедура гарантує, що

		зобов'язання ефективно виконуються в межах бюджетних асигнувань відповідного розпорядника коштів. Разом з тим, бюджетні зобов'язання не обмежуються коштами, наявними на рахунках бюджету та ГРК
PI-25.3. Відповідність правилам і процедурам здійснення платежів	В	Наразі відсутність функціонального підрозділу внутрішнього аудиту, а також відсутність звітів зовнішнього аудиту як доказів обмежує базу для оцінювання ефективності та рівня дотримання правил і процедур оплати. Однак, інформація контрольно-аналітичного відділу свідчить про достатній рівень дотримання правил і процедур, а також про те, що можливі відхилення завжди контролюються та усуваються. Тим не менш, відсутність незалежного зовнішнього аудиту та інституційного внутрішнього аудиту потребує подальших дій щодо захисту фінансової доброчесності

Ключова інформація

320. У 2016 році Житомирською міською радою в організаційну структуру введено новий структурний підрозділ – контрольно-аналітичний відділ, який наділений функціями та повноваженнями, притаманними внутрішньому контролю. Відділ безпосередньо підпорядковується міському голові та підзвітний міській раді. Основною метою створення цього структурного підрозділу є забезпечення контролю за діяльністю виконавчих органів ради, комунальних підприємств та установ, одержувачів бюджетних коштів. Основними завданнями відділу є проведення комплексу контрольно-аналітичних заходів та надання міському голові та раді незалежних висновків та рекомендацій щодо:

- удосконалення системи управління фінансовими та матеріальними ресурсами;
- запобігання незаконному та неефективному використанню бюджетних коштів, комунального майна тощо;
- недопущення помилок, порушень чи інших недоліків у діяльності виконавчих органів ради, комунальних підприємств та установ міста, а також підприємств та організацій, яким надано податкові пільги або субсидії з міського бюджету.

321. Розпорядженням міського голови від 06.02.2018 №87 затверджено Кодекс етичної поведінки посадових осіб виконавчих органів Житомирської міської ради. Документ опублікований на сайті Житомирської міської ради (<https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1526030828.pdf>).

322. Крім того, створено належні умови для реалізації положень Кодексу виконавчими органами ради шляхом укладання Колективного договору між адміністрацією Житомирської міської ради та профспілковим комітетом первинної профспілкової організації виконавчих органів Житомирської міської ради, також узгодження інтересів працівників, власників та уповноважених ними органів. Таким документом, зокрема, визначено правила внутрішнього трудового розпорядку виконавчих органів міської ради.

323. Слід зазначити, що для реалізації цього елемента рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради затверджено Регламент виконавчого комітету Житомирської міської ради, який розміщено на веб-сайті міської ради.

Параметр PI-25.1. Розподіл обов'язків

335. Міністерством фінансів визначено загальні принципи внутрішнього контролю в центральних органах влади, а також бюджетних установах місцевого самоврядування та позабюджетних установах. Такі підходи до внутрішнього контролю чітко визначені в постанові Кабінету Міністрів № 1062 від 12.12.2018, які набули чинності в 2019 році. Постанова також застосовується на

субнаціональному рівні та містить три ключові елементи для забезпечення ефективної системи внутрішнього контролю в центральних (та місцевих) органах влади; це: (i) розподіл завдань і функцій (посадова інструкція) для кожного працівника (керівників відділів і підлеглих працівників); (ii) створення механізмів авторизації та затвердження; і найголовніше (iii) чіткий розподіл обов'язків для кожного працівника, особливо для тих, хто несе адміністративну та фінансову відповідальність.

336. У місті Житомирі встановлено та задокументовано чіткий розподіл обов'язків, який діє для процедур УДФ. Питання щодо практики внутрішнього контролю та розподілу обов'язків чітко регулюються постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062. Постанова, яка застосовується і на рівні місцевих органів влади, визначає три основні елементи ефективного внутрішнього контролю в центральних та місцевих органах влади, а саме: (i) перелік завдань і функцій (посадова інструкція) для кожного працівника - керівників відділів та підлеглих працівників; (ii) створення і використання механізмів авторизації та затвердження; (iii) чіткий розподіл обов'язків для кожного персоналу, особливо для тих, хто має повноваження адміністративного та фінансового характеру.

337. Процедури документотворення передбачають розробку інструкцій в рамках окремих структурних підрозділів. Згідно з інструкціями, особа, яка має право підпису документу, відрізняється від особи, яка реєструє документ в системі, так само як особа, яка видає дозвіл на платіж (керівник структурного підрозділу), відрізняється від того, хто проводить платіж (бухгалтер). Положення щодо облікової політики в у міській раді також визначає чіткі правила/процедури розподілу обов'язків у сфері бухгалтерського обліку. Відповідно до вказаного Положення у Департаменті бюджету і фінансів різні посадові особи відповідають за авторизацію та облік операцій. Фінансові операції перевіряються ГРК та Департаментом фінансів міської ради, який підпорядковується виконавчому комітету на чолі з міським головою.

338. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-25.2. Ефективність контролю зобов'язань за видатками

339. Відповідно до задокументованих внутрішніх процедур та під наглядом контрольно-аналітичного відділу, розпорядники коштів здійснюють контроль за тим, щоб зобов'язання виконувались лише в межах граничних обсягів видатків та місячних бюджетних асигнувань. Інформаційна система Казначейства застосовується до органів державного управління всіх рівнів; система містить модуль, який забезпечує реєстрацію всіх бюджетних зобов'язань, і ця процедура гарантує, що зобов'язання ефективно виконуються в межах бюджетних асигнувань відповідного розпорядника коштів.

340. **Оцінка параметра = С.**

Параметр PI-25.3. Відповідність правилам і процедурам здійснення платежів

341. Наразі відсутність функціонального підрозділу внутрішнього аудиту, а також відсутність звітів зовнішнього аудиту як доказів обмежує базу для оцінювання ефективності та рівня дотримання правил і процедур оплати. Однак інформація контрольно-аналітичного відділу свідчить про достатній рівень дотримання правил і процедур, а також про те, що можливі відхилення завжди спостерігаються та виправляються. Тим не менш, відсутність незалежного зовнішнього аудиту та інституційного внутрішнього аудиту потребує подальших дій щодо захисті фінансової доброчесності.

342. **Оцінка параметра = В.**

PI-26. Внутрішній аудит

343. Показник використовується для оцінки стандартів та процедур, що застосовуються у внутрішньому аудиті. Період часу, охоплений параметрами 26.1 та 26.2 – ‘в момент оцінки’, для 26.3 – останній завершений бюджетний період (2020 рік), для 26.4 – аудиторські звіти трьох останніх завершених фінансових років (2018-2020 рр.). Оцінці підлягають бюджетні установи місцевого органу влади.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБґРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-26. Внутрішній аудит (M1)	D	
PI-26.1. Сфера охоплення внутрішнього аудиту	D	У бюджетних установах м. Житомира не створено відділів внутрішнього аудиту та не призначено посадову особу, відповідальну за внутрішній аудит. Тому в міській раді немає функціонального підрозділу внутрішнього аудиту
PI-26.2. Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	H3	Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується
PI-26.3. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	H3	Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується
PI-26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	H3	Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується

Ключова інформація

328. Відповідно до частини третьої статті 26 БКУ розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників повинні утворювати функціональні підрозділи внутрішнього аудиту, а також відповідати за проведення таких перевірок у своїй установі та підпорядкованих бюджетних і позабюджетних установах. Внутрішній аудит – це діяльність підрозділу внутрішнього аудиту в бюджетній установі, спрямована на вдосконалення системи управління, запобігання незаконному, неефективному та нецільовому використанню бюджетних коштів, помилок чи інших недоліків, що виникають під час діяльності, а також така діяльність спрямована на удосконалення внутрішнього контролю.

329. Основні принципи проведення внутрішнього аудиту та порядок утворення підрозділу внутрішнього аудиту встановлюються Кабінетом Міністрів України (постанова від 28.09.2011 р. № 1001). Органам влади рекомендувалося створити внутрішні підрозділи з 1 січня 2012 року. Якщо неможливо створити відділ внутрішнього аудиту, слід призначити посадову особу, відповідальну за внутрішній аудит. Відповідно до цих законодавчих положень органи місцевого самоврядування при організації та здійсненні діяльності щодо внутрішнього аудиту повинні керуватися Порядком, затвердженим цією постановою та нормативно-правовими актами, прийнятими Мінфіном.

330. З метою посилення незалежності підрозділів внутрішнього аудиту пунктом 5-1 постанови № 1001 запроваджено підписання декларації внутрішнього аудиту між керівником державного органу, його територіального органу, бюджетної установи та керівником підрозділу внутрішнього аудиту відповідного органу чи установи. Така декларація є документом, порівнянним із Статутом внутрішнього аудиту, який використовується в міжнародній практиці.

331. Стандартами внутрішнього аудиту, затвердженими наказом Мінфіну від 04.10.2011 р. № 1247 (розділ третій), визначено незалежність внутрішнього аудиту. Організаційна незалежність вимагає безпосереднього підпорядкування та підзвітності підрозділу внутрішнього аудиту керівнику установи. Організаційна незалежність забезпечується шляхом: (1) затвердження керівником установи положення про відділ внутрішнього аудиту та шестимісячного плану діяльності внутрішнього аудиту; (2) інформування керівника установи керівником підрозділу внутрішнього аудиту про стан виконання плану внутрішнього аудиту та інших завдань, а також про наявність обмежень у проведенні внутрішнього аудиту чи ресурсів.

332. Функціональна незалежність пов'язана з перешкоджанням працівникам підрозділу внутрішнього аудиту виконувати функції, не пов'язані з виконанням плану внутрішнього аудиту.

333. Мінфіном розроблено методичні рекомендації щодо внутрішнього аудиту в державному секторі на основі міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту, розроблених Інститутом внутрішніх аудиторів (IIA).

Параметр PI-26.1. Сфера охоплення внутрішнього аудиту

344. У бюджетних установах м. Житомира не створено відділів внутрішнього аудиту та не призначено посадову особу, відповідальну за внутрішній аудит. Тому в міській раді немає функціонального підрозділу внутрішнього аудиту.

345. **Оцінка параметра = D.**

Параметр PI-26.2. Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються

346. Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується.

347. **Оцінка параметра = НЗ.**

Параметр PI-26.3. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї

348. Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується.

349. **Оцінка параметра = НЗ.**

Параметр PI-26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту

350. Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується.

351. **Оцінка параметра = НЗ.**

КОМПОНЕНТ 6: Облік та звітність

352. Показники даного компоненту призначені для вимірювання точності та надійності фінансових даних. Вони також покликані відповісти на питання, чи фінансова інформація створюється та поширюється у відповідний час для задоволення потреб у прийнятті рішень, управлінні та звітності.

PI-27. Надійність фінансових даних

353. Цей показник оцінює, наскільки регулярно звіряються казначейські банківські рахунки, проміжні та авансові рахунки, а також як наявні процеси підтримують цілісність фінансових даних. Показник має чотири параметри та використовує метод M2 (AV) для агрегування оцінок параметрів. Оцінка охоплює бюджетні та позабюджетні установи органу влади для PI-27.1, бюджетні установи – для PI-27.2, 27.3 і 27.4. Період оцінки – на момент оцінки з охопленням попереднього року (2020).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБҐРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-27. Надійність фінансових даних (M2)	A	
PI-27.1. Звірка банківських рахунків	A	Житомирська міська рада має 1073 банківські рахунки, відкриті для ГРК, розпорядників нижчого рівня, одержувачів бюджетних коштів, у тому числі позабюджетних установ. Усі банківські рахунки безпосередньо пов'язані з Єдиним казначейським рахунком (ЄКР). Управління Казначейства у місті та Департамент бюджету та фінансів мають онлайн-доступ і отримують щоденні звіти про рух коштів по кожному з рахунків, які потім звіряються через ЄКР. Бюджетний кодекс України передбачає можливість для бюджетних установ відкривати банківські рахунки в банках державної форми власності. Ці банківські рахунки використовуються для обслуговування бюджетних коштів в частині власних надходжень бюджетних установ
PI-27.2. Проміжні рахунки	H3	Проміжні рахунки відсутні
PI-27.3. Авансові рахунки	A	Аванси персоналу на оплату праці та оперативну діяльність є короткостроковими. Підрядники отримують до 30% вартості робіт, такі кошти зараховуються до майбутніх платежів. Усі аванси звіряються не менше одного разу в квартал протягом місяця після закінчення попереднього кварталу. На момент оцінки залишок на рахунку підрядника був нульовим. Усі авансові рахунки звіряються щомісяця під час подання звітів про бюджетну заборгованість до Казначейства
PI-27.4. Процеси підтвердження надійності фінансових даних	B	Казначейство веде облік в автоматизованій системі обліку та звітності. Доступ суворо обмежений системою паролів. Записи не можна створювати або змінювати без реєстрації в електронному контрольному списку. Існує аудиторський слід у разі використання системи. Однак, підрозділу внутрішнього аудиту, який би відповідав за перевірку та контроль цілісності даних, не створено. Разом з тим, при міській раді функціонує спеціальний відділ, який здійснює внутрішній контроль і підпорядковується безпосередньо міському голові. Певною мірою зазначений відділ виконує і функції внутрішнього аудиту по відношенню до забезпечення фінансової доброчесності

Параметр PI-27.1. Звірка банківських рахунків

354. Для бюджету Житомирської МТГ відкрито 1073 банківські рахунки для ГРК, розпорядників нижчого рівня, одержувачів бюджетних коштів, у тому числі позабюджетних установ. Кількість банківських рахунків ґрунтується на класифікації видатків, затвердженій Мінфіном, та залежить від кількості розпорядників коштів, а також кількості бюджетних програм, затверджених рішенням про місцевий бюджет. Тому кількість банківських рахунків буде змінюватися з року в рік, але навіть протягом фінансового року рахунки, що не використовуються, можуть закритися.

355. Банківські рахунки безпосередньо пов'язані з Єдиним казначейським рахунком (ЄКР). Інформація завантажується в систему централізованого зберігання даних. Після закриття робочого дня для перерахування коштів та виконання всіх технологічних процедур, визначених вимогами нормативних актів та технологічних регламентів Казначейства, складається звіт, який включає бухгалтерську, операційну та управлінську звітність (щоденні звіти про надходження державного та місцевих бюджетів тощо).

356. Бюджетний кодекс України передбачає можливість для бюджетних установ відкривати банківські рахунки в банках державної форми власності. Ці банківські рахунки використовуються для обслуговування бюджетних коштів в частині власних надходжень бюджетних установ.

357. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-27.2. Проміжні рахунки

358. Проміжні рахунки відсутні.

359. **Оцінка параметра = НЗ.**

Параметр PI-27.3. Авансові рахунки

360. Планом рахунків не передбачено такого виду як авансові рахунки. Натомість такі рахунки відображаються як дебіторська заборгованість у розрізі видатків. Залишки на таких рахунках аналізуються щомісяця. Рахунки (авансові) зазвичай закриваються вчасно, за деякими винятками. У таких випадках розпорядники коштів пояснюють основні причини затримок у закритті авансових рахунків (у примітках до фінансової звітності).

361. Аванси персоналу на оплату праці та оперативну діяльність є короткостроковими та оплачуються якомога швидше.

362. Посилаючись на інфраструктурні контракти, місцева влада може сплачувати підрядникам мобілізаційний збір, який складає до 30 відсотків вартості контракту. Це залік майбутніх платежів на основі затверджених сертифікатів завершення робіт, отриманих від підрядників. Казначейство забезпечує контроль за авансовими платежами та рахунками. Усі авансові рахунки звіряються щомісяця під час подання звітів про бюджетну заборгованість до Казначейства.

363. **Оцінка параметра = А.**

Параметр PI-27.4. Процеси підтвердження надійності фінансових даних

364. Казначейство веде облік в автоматизованій системі обліку та звітності. Доступ суворо обмежений системою паролів. Записи не можна створювати або змінювати без реєстрації в електронному контрольному списку. Існує аудиторський слід у разі використання системи. Однак, підрозділу внутрішнього аудиту, який би відповідав за перевірку та контроль цілісності даних, не створено.

365. Як було зазначено раніше (PI-25), при міській раді функціонує спеціальний відділ, який здійснює внутрішній контроль і підпорядковується безпосередньо міському голові. Певною мірою зазначений відділ виконує і функції внутрішнього аудиту по відношенню до забезпечення фінансової доброчесності. Група з оцінювання вважає, що цей орган відповідає вимогам, встановленим до відповідно операційного органу. Внутрішній аудит використання коштів має бути проведений ДАСУ та РПУ; однак за період, охоплений оцінкою (2018-2020 рр.), перевірки з боку РПУ не здійснювалися. Крім того, ДАСУ також не забезпечувала регулярних планових перевірок, тому аудиторські звіти відсутні.

366. **Оцінка параметра = В.**

PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року

367. Цей показник оцінює повноту, достовірність та своєчасність інформації про виконання бюджету. Бюджетні звіти за рік мають відповідати охопленням бюджету та ґрунтуватися на бюджетній класифікації, щоб уможливити моніторинг виконання бюджету та, у разі необхідності, своєчасне застосування коригувальних заходів. Оцінка цього показника охоплює бюджетні установи та здійснюється за останній завершений фінансовий рік (2020).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБґРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року (M1)	D+	
PI-28.1. Охоплення та зіваність звітів	D	Охоплення та види бюджетної класифікації, що застосовуються при підготовці звітів, не дозволяють порівняти початково затверджені показники видатків бюджету із відповідними показниками звіту про виконання бюджету в частині відомчої класифікації видатків. Лише доходи можна безпосередньо порівняти за детальними кодами класифікації
PI-28.2. Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року	A	Як зазначено в таблиці 28.2 нижче, на місцевому рівні готуються місячні звіти про виконання бюджету; вони видаються протягом тижня після закінчення попереднього (звітного) місяця
PI-28.3. Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року	C	Звіти про виконання бюджету містять затверджені (планові) та фактичні показники видатків бюджету, але не охоплюють видатки на етапі бюджетних зобов'язань. Дані, представлені в місячних та квартальних звітах, є послідовними та достатніми для аналізу виконання бюджету. На даний момент не існує функціонального незалежного внутрішнього аудиту для перевірки точності цих звітів. Проте, певною мірою контрольно-аналітичний відділ виконує функції, які за своєю природою можна віднести до сфери внутрішнього аудиту. Зовнішній аудит, результати якого підтвердили б цілісність звітів, не проводився

Параметр PI-28.1. Охоплення та зіставність звітів

368. Класифікація доходів дозволяє порівнювати інформацію, включену до звітів про виконання місцевих бюджетів, із першочергово затвердженими показниками. Звітність в частині видатків бюджету не є повністю порівнюваною, оскільки показники видатків не деталізуються за кодами відомчої класифікації (використовується економічна, функціональна та програмна класифікації).

Таблиця 28.1: Бюджетні звіти, які готуються протягом року

Покриття та класифікація			Часові рамки		Точність		
Є порівнюваними із початково затвердженим бюджетом (так/ні)	Рівень деталізації	Трансферти, що надаються установам (так/ні)	Частота підготовки і звітів	Надаються протягом:	Застереження щодо точності даних (так/ні)	Проводиться аналіз (так/ні)	Payment information
	A=усі класифікації P= показники частково агреговані M= основні відомчі коди E=основні економічні категорії		W/M/Q N= >Q'ly				
Ні	P	Ні	M/Q	2 тижні	Ні	Так	E

Джерело інформації: Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради.

369. Таким чином, як уже було зазначено, на відміну від видатків, доходи, включені до звітів, є порівняними з показниками першочергово затверджених бюджетів. Враховуючи особливості нормативно-правового регулювання процесу формування фінансової звітності, ініціювати зміни щодо структури та наповнення звітів можна на центральному рівні.

370. **Оцінка параметра = D.**

Параметр PI-28.2. Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року

371. У таблиці 28.2 представлені дати надання звітів про виконання бюджету Житомирської МТГ у 2020 році. Територіальні органи Казначейства готують такі звіти та надають їх органу місцевого самоврядування протягом тижня після закінчення звітного місяця.

Таблиця 28.2: Дати надання місячних звітів про виконання бюджету громади у 2020 році

Звітність за період	Фактична дата надання звіту	Граничний термін
Січень 2020	05.02.2020	05.02.2020
Лютий 2020	05.03.2020	05.03.2020
Березень 2020	03.04.2020	05.04.2020
Квітень 2020	05.05.2020	05.05.2020
Травень 2020	05.06.2020	05.06.2020
Червень 2020	03.07.2020	05.07.2020
Липень 2020	05.08.2020	05.08.2020

Серпень 2020	04.09.2020	05.09.2020
Вересень 2020	05.10.2020	05.10.2020
Жовтень 2020	05.11.2020	05.11.2020
Листопад 2020	04.12.2020	05.12.2020
Грудень 2020	11.01.2021	05.01.2021

Джерело інформації: Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради.

372. Оцінка параметра = А.

Параметр PI-28.3. Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року

373. Звіти про виконання бюджету містять затверджені (планові) та фактичні показники бюджету, але не охоплюють видатки на етапі бюджетних зобов'язань. Інформація, яка включається до місячних та квартальних звітів про виконання бюджету (доходи та видатки, трансферти з державного бюджету, заборгованість за видатками, показники боргу) є узгодженою та достатньою для проведення аналізу виконання бюджету, який проводиться щоквартально. Результати аналізу опубліковані на сайті міської ради²¹.

374. На даний момент не існує функціонального незалежного підрозділу з питань внутрішнього аудиту для перевірки точності бюджетних звітів та їх цілісності. Разом з тим, інформація, представлена у звітах, є корисною, оскільки вона забезпечує базу для аналізу показників виконання місцевих бюджетів.

375. Оцінка параметра = С.

PI-29. Річна фінансова звітність

376. Цей показник оцінює, наскільки річна фінансова звітність є повною, своєчасною та відповідає загальноприйнятим принципам і стандартам бухгалтерського обліку. Це має вирішальне значення для підзвітності та прозорості в системі УДФ. Показник має три параметри та використовує метод M1 (WL) для агрегування оцінок параметрів. Періодом оцінки для параметрів 29.1 і 29.2 є останній завершений фінансовий рік (2020), для параметру 29.3 – три останні завершені фінансові роки (2018, 2019, 2020).

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБҐРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-29. Річна фінансова звітність (M1)	D+	
PI-29.1. Повнота річної фінансової звітності	D	Річна фінансова звітність містить повну інформацію про активи, зобов'язання, включаючи довгострокові, доходи та звіт про рух грошових коштів. У звітах Казначейства видатки бюджету деталізуються за кодами економічної, програмної та функціональної класифікації, але не відомчої, що не дає можливості для їх прямого порівняння з початковим бюджетом. Департамент бюджету та фінансів готує додаткові річні звіти на основі функціональної класифікації, але такі звіти не подаються у формі першочергового бюджету, тому не дають можливості їх прямого порівняння з початковим бюджетом

²¹ <https://zt-rada.gov.ua/?pages=1124>; <https://zt-rada.gov.ua/?pages=1225>.

PI-29.2. Подання звітності для зовнішнього аудиту	D	Звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2020 рік не подавалися для зовнішнього аудиту
PI-29.3. Стандарти обліку	B	Підготовка фінансової звітності державного сектору ведеться з урахуванням вимог національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності, які узгоджуються з міжнародними стандартами у найважливіших сферах; інформація у річних фінансових звітах є послідовною та структурованою. Застосовані стандарти та політика бухгалтерського обліку розкриваються у примітках до фінансової звітності. Відмінності між національними стандартами бухгалтерського обліку у державному секторі та стандартами IPSAS не розкриваються

Параметр PI-29.1. Повнота річної фінансової звітності

377. Річна фінансова звітність містить повну інформацію про активи, зобов'язання, включаючи довгострокові, доходи та звіт про рух грошових коштів. У звітах Казначейства видатки бюджету деталізуються за кодами економічної, програмної та функціональної класифікації, але не відомчої, що не дає можливості для їх прямого порівняння з початковим бюджетом. Департамент бюджету та фінансів готує додаткові річні звіти на основі функціональної класифікації, але такі звіти не подаються у формі першочергового бюджету, тому не дають можливості їх прямого порівняння з початковим бюджетом.

Таблиця 29.1: Інформація, яка міститься у річній фінансовій звітності

Фінансовий звіт	Дата подання звіту для проведення зовнішнього аудиту	Наповнення фінансового звіту			Звірений звіт про рух грошових коштів
		Видатки у розрізі кодів програмної, функціональної та економічної класифікації та доходи	Фінансові та нефінансові активи і зобов'язання	Гарантії і довгострокові зобов'язання	
Зведений річний фінансовий звіт (2020)	Не подавався для проведення аудиту	Так	Так	Так	Так

Джерело інформації: річний фінансовий звіт про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2020 рік.

378. Оцінка параметра = D.

Параметр PI-29.2. Подання звітності для зовнішнього аудиту

379. Річна фінансова звітність за 2020 рік не подавалася для зовнішнього аудиту. Фінансова звітність міської ради не перевірялася Рахунковою палатою України в жодному з трьох останніх років. Консолідована річна фінансова звітність подавалася до Міністерства фінансів до 25 січня року, наступного за звітним. Але оцінка в межах даного параметру стосується подання звіту для проведення зовнішнього аудиту.

380. Звіти, які готувалися за результатами перевірки з боку Державної аудиторської служби України, не відповідають критеріям зовнішнього аудиту.

381. **Оцінка параметра = D.**

Параметр PI-29.3. Стандарти обліку

382. Підготовка фінансової звітності державного сектору ведеться з урахуванням вимог національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності, які узгоджуються з міжнародними стандартами у найважливіших сферах. Інформація у річних фінансових звітах є послідовною та структурованою. Застосовані стандарти та політика бухгалтерського обліку розкриваються у примітках до фінансової звітності. Відмінності між національними стандартами бухгалтерського обліку у державному секторі та стандартами IPSAS не розкриваються. Звіт про результати діагностики поточного стану системи бухгалтерського обліку державного сектору в Україні, який оприлюднив Світовий банк, підтверджує, що більше ніж 80 відсотків національних стандартів узгоджуються з IPSAS.

383. **Оцінка параметра = B.**

КОМПОНЕНТ 7: Зовнішній контроль та аудит

384. Показники в рамках даного компоненту дозволяють оцінити, чи використання бюджетних коштів і державних фінансів в цілому підлягає незалежній перевірці і чи існують механізми зовнішнього нагляду виконання рекомендацій щодо покращення діяльності органу влади.

PI-30. Зовнішній аудит

385. Цей показник досліджує характеристики зовнішнього аудиту і передбачає проведення зовнішнього аудиту вищим органом аудиту (ВОА) або його регіональним офісом. Показник має чотири параметри та використовує метод M1 (ML) для агрегування оцінок параметрів. Оцінка охоплює бюджетні та позабюджетні установи, період оцінки для параметрів для 30.1, 30.2 та 30.3 – останні три завершені бюджетні періоди, для параметру 30.4 – ‘на момент оцінки’.

386. Перший параметр показника зосереджується на діяльності ВОА: масштаб охоплення аудитом, особливості діяльності. Четвертий параметр оцінює незалежність ВОА. Параметр 2 акцентує увагу на процедурах після завершення аудиту. Параметр 3 оцінює те, як об’єкти аудиту реагують на рекомендації, надані в аудиторських звітах.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБҐРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-30. Зовнішній аудит (M1)	D	
PI-30.1. Охоплення і стандарти аудиту	D	Протягом останніх трьох завершених фінансових років ВОА, яким в Україні є Рахункова палата України (РАУ), не проводив жодного зовнішнього аудиту фінансової діяльності Житомирської міської ради
PI-30.2. Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	D	РПУ не проводило зовнішнього аудиту фінансової звітності Житомирської міської ради, тому аудиторські звіти до міської ради не подавалися
PI-30.3. Контроль за результатами зовнішнього аудиту	NA	Протягом періоду оцінки (2018-2020 рр.) РПУ не проводила жодного зовнішнього аудиту в Житомирській міській раді
PI-30.4. Незалежність вищого органу аудиту по відношенню до місцевих органів влади	D	РПУ не є повністю незалежним органом. Його персонал – це державні службовці, які підпорядковуються та контролюються органами виконавчої влади. Знову ж таки, РПУ не має повного мандату на перевірку всіх державних коштів

Параметр PI-30.1. Охоплення і стандарти аудиту

387. Протягом останніх трьох завершених фінансових років Рахункова палата України, яка є вищим органом аудиту і відповідальна за проведення зовнішнього аудиту видатків місцевого бюджету за рахунок трансфертів з державного бюджету, а також аудит доходів та видатків місцевих бюджетів, які визначаються функціями держави та делегуються на виконання органам місцевого самоврядування, не проводила зовнішній аудит фінансової та операційної діяльності Житомирської міської ради. З точки зору стандартів, відомо, що РПУ здійснює аудит на основі стандартів ISSAI.

388. **Оцінка параметра = D.**

Параметр PI-30.2. Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади

389. РПУ не проводило зовнішнього аудиту фінансової звітності Житомирської міської ради, тому аудиторські звіти до міської ради не подавалися.

390. **Оцінка параметра = D.**

Параметр PI-30.3. Контроль за результатами зовнішнього аудиту

391. Протягом періоду оцінки (2018-2020 рр.) РПУ не проводила зовнішнього аудиту в Житомирській міській раді. Відповідно, рекомендації не надавалися. З рахуванням зазначеного, даний параметр не застосовується.

392. **Оцінка параметра = D.**

Параметр PI-30.4. Незалежність вищого органу аудиту по відношенню до місцевих органів влади

393. У 2015 році Верховна Рада оприлюднила новий закон, спрямований на зміцнення незалежності Рахункової палати України (яка є вищим органом аудиту в Україні). Згідно з новим законом, Голова Рахункової палати (який є членом РПУ) та інші члени РПУ призначаються законодавчим органом; їх усунення здійснюється лише за поданням парламенту на підставі достатніх доказів, передбачених законом. Тим не менш, співробітники РПУ є державними службовцями; це означає, що працівники РПУ не є незалежними від органів виконавчої влади. Крім того, їх винагорода та пільги визначаються органами виконавчої влади, а не Радою РПУ. РПУ має повні повноваження щодо розробки власного плану аудиту, але не має повних повноважень щодо аудиту всіх бюджетних коштів; наприклад, РПУ має повноваження перевіряти частину доходів і видатків субнаціонального уряду, а решта є об'єктом для перевірки Державною аудиторською службою (SAS) (яка безпосередньо підпорядковується Уряду). Аудити, які проводяться ДАС, не узгоджені з бюджетним циклом, вони також більше спрямовані на аудит ефективності та результативності, а не на фінансовий аудит.

394. Інший елемент незалежності стосується бюджету РПУ; РПУ не подає свій бюджетний запит безпосередньо до законодавчої влади, а подає його до Міністерства фінансів для консолідації. Посадовці РПУ зазначили, що хоча установа й не має досвіду скорочень бюджету на забезпечення своєї діяльності та/або затримок фактичних перерахувань коштів, майбутнє залишається непередбачуваним.

395. **Оцінка параметра = D.**

PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади

396. Цей показник зосереджується на законодавчому розгляді аудиторських звітів субнаціонального уряду. Оцінка цього показника базується на аудиторських звітах, поданих законодавчим органам протягом останніх трьох років.

ІНДИКАТОРИ/ ПАРАМЕТРИ	ОЦІНКА 2021	ОБҐРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ
PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади (M2)	D	
PI-31.1. Терміни розгляду звітів про результати аудиту	D	Міська рада не отримувала звітів про результати аудиту від РПУ чи ДАС
PI-31.2. Слухання за результатами аудиту	NA	Міська рада не проводила слухань щодо висновків зовнішнього аудиту та/або перевірених фінансових звітів
PI-31.3. Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	NA	Жодних рекомендацій щодо аудиту та/або фінансових висновків міська рада не надавала
PI-31.4. Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	NA	Міська рада не здійснювала розгляду аудиторських звітів

Параметр PI-31.1. Timing of audit report scrutiny

397. Міська рада не отримувала звітів про результати аудиту від Рахункової палати України чи Державної аудиторської служби України.

398. **Оцінка параметра = D.**

Параметр PI-31.2. Hearings on audit findings

399. Міська рада не проводила слухань щодо висновків зовнішнього аудиту та/або перевірених фінансових звітів.

400. **Оцінка параметра = NA.**

Параметр PI-31.3. Recommendations on audit by the subnational council

401. Жодних рекомендацій щодо аудиту та/або фінансових висновків міська рада не надавала.

402. **Оцінка параметра = NA.**

Параметр PI-31.4. Transparency of legislative scrutiny of audit reports

403. Міська рада не здійснювала розгляду аудиторських звітів.

404. **Оцінка параметра = NA.**

3. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ СИСТЕМИ УДФ

3.1 Комплексне оцінювання за результативними показниками

3.1.1 Міжбюджетні фіскальні відносини

405. Спостерігається варіативність загальної ефективності міжбюджетних відносин. Показник, який оцінює ефективність надання трансфертів з вищих рівнів влади, отримав доволі низький бал (HLG-1 з оцінкою 'C'). Оцінки окремих параметрів даного показника, які характеризують відхилення у структурі трансфертів та прогнозованість трансфертів, також є низькими (HLG-1.1, 1.2 і 1.4 з рейтингами 'C', 'D' і 'D' відповідно), за винятком параметра, який стосується своєчасності та повноти перерахування трансфертів місцевим органам влади (оцінка 'A' для HLG-1.3). Низька ефективність трансфертів від вищих рівнів влади обумовлюється тим, що не всі трансферти, які передбачені в Законі про Державний бюджет України на відповідний рік, розподіляються на початку року, а тому такі нерозподілені трансферти не можуть бути враховані при першочерговому затвердженні місцевих бюджетів. Це негативно вплинуло на виконання бюджету міста з точки зору фіскальної надійності. Як результат, відхилення мають місце й у структурі видатків бюджету як для функціональної класифікації, так і для економічних категорій видатків (оцінки 'C' для PI-2.1 і PI-2.2). Фіскальні правила та моніторинг фіскального стану демонструють кращі позиції – як показник в цілому, так і його всі параметри також отримали оцінку "A". Зокрема, фіскальні та боргові правила для місцевих органів влади є чіткими та застосовними до всіх субнаціональних урядів. Такі правила ретельно контролюються, а за їх порушення місцеві органи влади несуть відповідальність відповідно до законодавства.

3.1.2 Надійність бюджету

406. Відповідно до результатів оцінки показники, які характеризують надійність бюджету, демонструють різні бали. Рівень виконання сукупних видатків видається доволі надійним з огляду на отриманий результат – рівень фактичного виконання видатків бюджету був менше 10 % у двох із трьох останніх років (оцінка 'B' для PI-1). Надійність виконання сукупних видатків свідчать про достатній рівень бюджетної дисципліни. Значні відхилення у структурі видатків за кодами функціональної та економічної класифікацій (PI-2.1 та 2.2 мають бал 'C') негативно впливають на надійність бюджету. Причиною таких відхилень, як не дивно, є трансферти з бюджетів органів влади вищого рівня, оскільки такі трансферти надходили до міського бюджету протягом року і не були враховані при першочерговому затвердженні бюджету (бал HLG-1 'C'). Таким чином трансферти, які надходили у процесі виконання бюджету місті, стали причиною внесення змін до бюджету та перерозподілу асигнувань між окремими статтями видатків (бюджетними програмами). Разом з тим, міською радою дотримані вимоги бюджетного законодавства щодо планування та використання коштів резервного фонду бюджету. Фактичні видатки за рахунок коштів резервного фонду відсутні. Показники фактичного виконання сукупних доходів бюджету також демонстрували надійність методів їх прогнозування (оцінка PI-3.1 'A'); відхилення у структурі доходів були більшими ніж відхилення у виконанні сукупних доходів (оцінка PI-3.2 'B'), що також пояснюється надходженням протягом року трансфертів з державного бюджету та обласного бюджету, які не були враховані при затвердженні бюджету міста.

3.1.3 Прозорість публічних фінансів

407. Планування та виконання бюджету ґрунтується на використанні відомчої, програмної, функціональної та економічної бюджетної класифікації відповідно до стандартів СДФ/КФОУ, тоді як звітність готується із застосуванням лише економічної, програмної та функціональної класифікації.

Бюджетна класифікація наближається до стандартів Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів 2001 року. Відсутність відомчої класифікації у звітах про виконання бюджету певним чином обмежує прозорість використання бюджетних коштів, як результат – оцінка 'D' для показника PI-4.1.

408. Окрім того, що планування, виконання та звітність бюджету в цілому базуються на адміністративній, економічній, функціональній та програмній класифікації, бюджетна документація, подана до міської ради, є комплексною (оцінка 'B' для PI-5). У 2020 році співвідношення видатків закладів охорони здоров'я, які не були відображені у бюджетній звітності органу влади, до загальних видатків бюджету Житомирської МТГ склало 1,9%. Аналогічний показник для доходів, не відображених у бюджетній звітності, склав 1,8% сукупного обсягу доходів бюджету. Зазначене відповідає оцінці 'B' для PI-6.1 і PI-6.2. За таких умов не існує особливої загрози для прозорості у діяльності міської влади та підвідомчих їй установ та підприємств. Загальний бал для PI-6 склав 'B+'. Показник PI-7 не застосовується для оцінювання, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня.

409. Повнота та якість інформації про ефективність надання послуг забезпечили високу оцінку для показника PI-8 ('A'). Планові та фактичні результативні показники бюджетних програм публікуються на веб-сайті міської ради, забезпечуючи для громадськості доступ до інформації про запланований та фактичний обсяг ресурсів, що спрямовується на надання послуг у розрізі бюджетних програм. Доступною є повна інформація про всі джерела ресурсів, які використовуються для реалізації бюджетних програм (отриманих у готівковій та натуральній формі). Доступ громадськості до інформації про бюджет забезпечений на високому рівні (оцінка 'A' для PI-9); ключова бюджетна документація, у тому числі річний проект бюджету та прийнятий радою бюджет, звіти про його виконання, представлення інформації у форматі «бюджет для громадян», оперативно оприлюднюється на веб-сайті міської ради. Міська влада не має достатніх механізмів проведення консультацій з громадськістю під час підготовки проекту бюджету (PI-9bis.1 – 'D'), окремих бюджетних програм з надання послуг (PI-9bis.2 – 'C') та інвестиційних проектів (PI-9bis.3 – 'D'). Враховуючи оцінки усіх трьох індикаторів загальний бал для показника PI-9bis визначено 'D+'.

3.1.4 Управління активами та зобов'язаннями

410. Показники даного компоненту мають різну ефективність. Міська влада забезпечує достатній контроль над власними активами та зобов'язаннями, що сприяє покращенню надання послуг. У 2020 році було проведено аудит діяльності більшості комунальних підприємств міської ради (65,7% виходячи з їх сукупних видатків), за результатами чого відповідні річні звіти опубліковано на веб-сайті міської ради (PI-10.1 має оцінку 'D'). Оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня, а також враховуючи відсутність умовних зобов'язань у органів влади та механізмів ППП, PI-10.2 та PI-10.3 не застосовуються.

411. Не існує встановлених або затверджених місцевою владою рекомендацій щодо економічного аналізу публічних інвестиційних проектів. Разом з тим, економічний аналіз чотирьох великих інвестиційних проектів було проведено відповідно до форми технічного завдання, встановленої Мінрегіоном (наказ від 24.04.2015 №80). Така форма використовується для відбору проектів, які можуть фінансуватися за рахунок коштів ДФРР, і передбачає оцінку таких параметрів проекту як: територія, на яку проект матиме вплив; кількість населення, на яке поширюватиметься проект; очікувані кількісні та якісні результати від реалізації проекту. Результати економічного аналізу інвестиційних проектів публікуються на сайті Мінрегіону та враховуються регіональною (обласною) комісією у процесі відбору. Така комісія не є органом, що забезпечує фінансування інвестиційних проектів. У щорічному бюджеті Житомирської МТГ зазначається загальна вартість інвестиційних проектів, а також видатки на їх реалізацію на відповідний бюджетний період. Однак, інформація

щодо загальної вартості інвестиційних проєктів та видатків на їх реалізацію на три наступні бюджетні періоди не включена до бюджетної документації.

412. Моніторинг фінансових активів міської ради є задовільним. Кожна установа веде індивідуальний облік за всіма категоріями фінансових активів, які обліковуються за справедливою вартістю. Однак, інформація про стан портфеля фінансових активів не публікується (оцінка 'C' для PI-12.1). Аналогічний підхід до моніторингу та обліку нефінансових активів. Реєстр земельних ресурсів – компетенція центрального органу влади (оцінка 'C' для PI-12.2). При цьому, система відчуження об'єктів права комунальної власності є прозорою та законодавчо врегульованою. Усі доходи від вибуття активів зараховуються до бюджету (оцінка 'A' для PI-12.3). Система управління місцевим боргом добре розвинута та врегульована, із чіткими правилами та процедурами, встановленими нормативно-правовими актами на національному рівні. Одночасно, рішення щодо залучення місцевих запозичень повинно бути прийнято місцевою радою (PI-13.2 з рейтингом 'A'). Дані обліку внутрішнього та зовнішнього місцевого боргу та місцевих гарантій є повними, точними, оновлюються та звіряються щомісяця (PI-13.1 має оцінку 'A'). Однак, міська рада не має середньострокової стратегії управління боргом (PI-13.3 з оцінкою 'D').

3.1.5 Фіскальна стратегія та бюджетування відповідно до цілей політики

413. Показники даного компоненту різняться за своєю ефективністю. Дієва середньострокова фіскальна стратегія забезпечує основу для надійного бюджету. На даному етапі бюджет громади ґрунтується на річних макроекономічних показниках (PI-14.1 з оцінкою 'A'), основні з яких (ВВП, процентна ставка, обмінний курс, рівень інфляції) прогнозуються центральним урядом. У 2020 році Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради не проводив аналіз фіскального впливу всіх запропонованих змін у дохідній та видатковій політиці на показники бюджету у середньостроковій перспективі (оцінка 'D' для PI-14.2). При цьому, до прогнозу місцевого бюджету включаються середньострокові оцінки видатків та доходів. Показники доходів деталізуються за їх видами, показники видатків – за кодами відомчої класифікації видатків та кредитування та агрегованими кодами типової програмної класифікації видатків та кредитування. Розподіл видатків за кодами економічної класифікації не передбачений типовою формою прогнозу (оцінка 'B' для PI-14.3). Пояснення причин розбіжностей між прогнозом, розробленим у поточному бюджетному періоді, та прогнозом, підготовленим у попередньому бюджетному періоді, не надаються (PI-14.4 з оцінкою 'D'), негативно впливає на надійність бюджету.

414. Оцінки, отримані в рамках аналізу показника PI-17 (оцінка 'D+'), свідчать про необхідність перегляду та оптимізації процесів підготовки проєкту бюджету. Параметри PI-17.1 та PI-17.2 мають оцінки 'C'. Хоча бюджетний календар і бюджетний циркуляр є комплексними документами, які містять чіткі заходи з підготовки бюджету, календар передбачає до 10 днів для підготовки головними розпорядниками коштів бюджетних запитів і подання їх до Департаменту бюджету і фінансів міської ради. Стелі видатків для ГРК не підлягають затвердженню виконавчим органом міської ради. Подання бюджету, схваленого виконавчим комітетом, до міської ради відбувається менше ніж за 30 днів до початку нового бюджетного періоду (оцінка 'D' для PI-17.3).

415. Процедури розгляду міською радою проєкту бюджету є комплексними та врегульованими законодавством. При цьому, огляду підлягають як показники річного бюджету, так і прогноз бюджету на середньостроковий період. Положення фіскальної стратегії є складовою прогнозу місцевого бюджету. Огляд охоплює деталізовані показники доходів і видатків бюджету (PI-18.1 з оцінкою 'A'). На момент проведення оцінювання Житомирська міська рада не мала бюджетного регламенту, хоча деякі процедури розгляду бюджетної пропозиції передбачені Положенням міської ради про галузеві комісії (оцінка 'C' для PI-18.2). Своєчасне затвердження міською радою бюджету

громади (PI-18.3 з оцінкою 'A') сприяє своєчасному та ефективному використанню бюджетних коштів для підвищення якості публічних послуг. Бюджетним кодексом встановлені чіткі правила та обмеження щодо внесення змін до бюджету. Однак, такі обмеження не стосуються частоти та кількості внесення змін до бюджету протягом року (оцінка 'B' для PI-18.4). Численні перерозподіли бюджетних коштів між ГРК не сприяють реалізації запланованих цілей та завдань бюджетної політики.

3.1.6 Передбачуваність та контроль у процесі виконання бюджету

416. Загальна ефективність показників даного компонента вище середньої. Державна фіскальна служба України (ДФС) відповідає за адміністрування податків, які підлягають зарахуванню до місцевих бюджетів, тому показник PI-19 і всі його параметри не застосовуються. Тим не менш, слід зазначити, що офіційний веб-сайт ДФС містить вичерпну та доступну інформацію, необхідну для платників податків з точки зору нормативно-правового забезпечення їх прав та обов'язків, порядку декларування та сплати податкових платежів. Дистанційне обслуговування платників податків передбачає безкоштовну телефонну лінію для зв'язку та можливість подавати запити та скарги в онлайн-режимі. Механізми подання скарг платниками податків визначені законодавчо.

417. Механізми обліку доходів є ефективними (оцінка 'A' для PI-20). Усі податки належним чином враховуються і відповідна інформація оперативно надходить до місцевого органу влади, що є необхідною умовою ефективного управління грошовими коштами. Як результат, високими є оцінки для показника PI-21. Усі доходи зараховуються на рахунки, відкриті в Державній казначейській службі України, тому дані щодо всіх надходжень передаються безпосередньо до Казначейства протягом 24 годин (PI-20.2 з оцінкою 'A'). Показник PI-20.3 не застосовується, оскільки міська рада не здійснює адміністрування податків. Це компетенція ДФС. Річний розпис доходів та видатків місцевого бюджету доводиться до розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, що є основою для планування ними власної діяльності, у тому числі у сфері надання послуг (оцінка 'A' для PI-21.3). Це забезпечує своєчасне планування закупівельних операцій, що також сприяє підвищенню ефективності публічних послуг. Однак, частота і обсяги внесення змін до бюджету та його розпису (PI-21.4 з оцінкою 'C') викликають занепокоєння і негативно впливають на виконання завдань бюджетної політики.

418. Заборгованість за видатками бюджету добре контролюється (PI-22 із загальним балом 'A'). Процеси управління фондом оплати праці та персоналом працюють задовільно, не дивлячись на оцінку 'C+' для PI-23. Усі структурні підрозділи, які пройшли опитування, мають автоматизовані системи нарахування заробітної плати та управління персоналом. Однак, зміни в кадровому обліку автоматично не відображаються в програмному забезпеченні, яке використовується для обліку фонду оплати праці. Повна інтеграція між даними про персонал і заробітну плату забезпечується за допомогою ручного управління (PI-23.1 з оцінкою 'B'). Безпека та цілісність облікових даних забезпечується шляхом встановлення обмеженого доступу до автоматизованої системи управління даними (PI-23.2 та PI-23.3 з оцінками 'A'). Аудит заробітної плати нерівномірний (PI-23.4 з оцінкою 'C'). Системи закупівель є надійною та сучасною (PI-24 із загальною оцінкою 'B+'); система надійних закупівель покращує якість та доступність публічних послуг. Для громадськості відкритий доступ до повної інформації про закупівлі (PI-24.3 з рейтингом 'A'), разом з тим лише 67% закупівель проходять через конкурентні методи (PI-24.2 з оцінкою 'C'). Система управління скаргами у сфері закупівель є дієвою (оцінка PI-24.4 з оцінкою 'B').

419. Внутрішній контроль за видатками, що не пов'язані з оплатою праці, функціонує на достатньо високому рівні (PI-25 з оцінкою 'B') та регулюється нормативно-правовими актами, прийнятими на національному рівні. Разом з тим, відповідні інструменти такого контролю діють на рівні місцевого

самоврядування, включаючи Житомирську міську раду, у структурі якої функціонує орган внутрішнього контролю. Закони, положення та процедури фінансового менеджменту передбачають відповідні заходи для сегрегації обов'язків у даній сфері (PI-25.1 з оцінкою 'A'). Рівень дотримання законів та нормативних актів у сфері УДФ є високим, але відсутність функції внутрішнього аудиту означає відсутність регулярної незалежної перевірки діяльності міської ради. Оскільки функції внутрішнього аудиту не існує, оцінка для PI-25.3 – 'B'.

3.1.7 Облік та звітність

420. Ефективність показників цього компоненту є різною. Однак процес фінансової цілісності показує хороші показники. Звірка банківських рахунків здійснюється оперативно, так само як і авансових рахунків. Рахунки до запиту відсутні, що свідчить про високий ступінь точності даних. Доступ до фінансової звітності мають лише уповноважені працівники, так само як і право вносити зміни до облікових записів. Завдяки цьому будь-які коригування та/або внесення даних у систему забезпечують аудиторський слід (PI-27 з оцінкою 'A').

421. Звіти про виконання бюджету, які готуються протягом року, забезпечують корисну фінансову інформацію для використання в управлінні, незважаючи на те, що серед виконавчих органів Житомирської міської ради немає окремого підрозділу, відповідального за цілісність даних (PI-28.3 з оцінкою 'C'). У звітах відображається інформація про виконання доходів (за кодами класифікації доходів) та видатків у розрізі кодів економічної, функціональної та програмної класифікацій. Таким чином, через відсутність відомчої класифікації підходи до формування звіту унеможливають порівняння показників, першочергово затверджених радою, із відповідними показниками звіту про виконання місцевого бюджету (PI-28.1 з оцінкою 'D'). Лише доходи, визначені у рішенні про місцевий бюджет, можна порівняти з доходами, представленими у звітах про виконання бюджету. Система електронної звітності сприяє прискоренню процесу подання звітів про виконання бюджету за рік; подання здійснюється протягом одного тижня після завершення попереднього місяця (PI-28.2 з оцінкою 'A').

422. Національні стандарти бухгалтерського обліку застосовуються при підготовці річної фінансової звітності (оцінка 'B' для PI-29.3). Річна фінансова звітність є комплексною і містить показники доходів та видатків, залишків грошових коштів та дебіторської заборгованості, матеріальних активів, заборгованості, довгострокових зобов'язань та гарантій, а також узгодженого звіту про рух грошових коштів. Однак, річна фінансова звітність не є порівнянню із затвердженим бюджетом (PI-29.1 з оцінкою 'D'). Міська влада також не подавала річну фінансову звітність до РПУ протягом останніх трьох років (оцінка 'D' для PI-29.2).

3.1.8 Зовнішній контроль та аудит

423. Результати оцінки засвідчили незадовільний стан справ у сфері зовнішнього контролю та аудиту. Повноваження РПУ не розповсюджуються на всі доходи та видатки місцевих бюджетів, а обмежуються лише трансфертами з державного бюджету та видатками, делегованими державою для виконання місцевим органам влади. Протягом останніх трьох років аудит з боку РПУ не проводився. Незалежність РПУ підривається ще й тим, що її співробітники є державними службовцями з точки зору умов працевлаштування, оплати праці, призначення, переведення та звільнення, в той час як Голова та члени РПУ призначаються Верховною Радою України. Обсяги фінансування РПУ погоджуються Мінфіном (як для будь-якого іншого розпорядника коштів державного бюджету), що також певним чином послаблює незалежність РПУ (PI-30 з оцінкою 'D'). Оскільки бюджет Житомирської МТГ не підлягав аудиту з боку незалежного аудиторського органу (РПУ), відповідно до міської ради не подавалися звіти за результатами зовнішнього аудиту (оцінка 'D' для PI-31).

3.2 Сильні та слабкі сторони системи УДФ

3.2.1 Бюджетна дисципліна

424. Дієве законодавство у сфері управління державними фінансами, прийняте на центральному рівні, є обов'язковим для застосування усіма місцевими органами влади. Поряд із високим ступенем дотримання бюджетного законодавства учасниками бюджетного процесу зазначене сприяє забезпеченню бюджетної дисципліни.

425. Показники сукупних видатків міського бюджету є надійними з точки зору незначного відхилення фактичних видатків від затверджених міською радою. Одночасно, мають місце значні відхилення у структурі видатків як за економічною, так і функціональною класифікаціями. Зазначене є результатом розподілу бюджетних трансфертів від органів влади вищого рівня протягом року, оскільки відповідно до бюджетного законодавства у місцевих бюджетах можуть плануватися лише ті трансферти, які передбачені законом про Державний бюджет України на відповідний рік. Законодавством також передбачено, що кошти субвенцій, які є цільовими трансфертами, можуть спрямовуватися лише на конкретні цілі, визначені відповідними нормативно-правовими актами. Ці вимоги дотримано місцевими органами влади. Високий рівень бюджетної дисципліни в деякій мірі також обумовлений надійністю прогнозування сукупних доходів бюджету Житомирської МТГ.

426. Доходи та видатки бюджету, які не відображені у бюджетній звітності, становлять менше 2 % загального обсягу бюджету громади, що не створює загрози для погіршення стану бюджетної дисципліни. Однак, такі показники повинні ретельно контролюватися для недопущення їх зростання у майбутньому. Законодавство передбачає можливість для бюджетних установ та комунальних підприємств використовувати їх власні доходи для цілей покращення якості публічних послуг. Також існує вимога щодо підготовки такими установами та підприємствами періодичної звітності про використання «позабюджетних» коштів. Зазначена вимога дотримується.

427. Управління фінансовими ризиками знаходиться на рівні середньої ефективності. Діяльність комунальних підприємств контролюється міською владою, крім того вона підлягає щорічному зовнішньому аудиту. У 2020 році для більшості комунальних підприємств Житомирської міської ради (з огляду на обсяг їх сукупних видатків) було проведено аудит. За результатами оцінювання зроблено висновок, про відсутність затверджених підходів до економічного аналізу проектів (PI-11.1 з оцінкою 'C'), стандартних критеріїв для їх відбору та пріоритизації (PI-11.2 з оцінкою 'C'), а також відсутність у бюджетній документації інформації щодо реалізації інвестиційних проектів у середньостроковій перспективі (PI-11.3 з оцінкою 'C'). При цьому, забезпечується регулярний моніторинг усіх інвестиційних проектів (PI-11.4 з оцінкою 'A').

428. Одним з основних елементів, який зазвичай негативно впливає на бюджетну дисципліну, є облік та контроль фонду оплати праці. Однак, система контролю, яка застосовується виконавчими органами влади у місті Житомир, є ефективною та забезпечує наявність актуальної інформації щодо оплати праці персоналу та кадрового обліку.

429. Система внутрішнього контролю функціонує доволі ефективно, тоді як відсутність інституціоналізованого регулярного внутрішнього аудиту викликає занепокоєння.

430. Неефективність зовнішнього нагляду за діяльністю виконавчих органів влади обумовлена, переважно, законодавчим обмеженням повноважень РПУ щодо масштабів та охоплення аудиту місцевих бюджетів, і, відповідно, неподанням міській раді звітів за результатами аудиту виконання бюджету громади. Зазначене може одночасно призвести до послаблення системи внутрішнього контролю з подальшим впливом на бюджетну дисципліну через те, що працівники органу місцевого самоврядування не відчують достатнього рівня підзвітності та підконтрольності.

3.2.2 Стратегічний розподіл ресурсів

431. Розподіл фінансового ресурсу здійснюється на основі бюджетної класифікації, яка відповідає міжнародним стандартам. Показники бюджету деталізуються за кодами відомчої, економічної, функціональної і програмної класифікацій, що дозволяє відстежувати використання фінансового ресурсу та послуги, які за рахунок таких ресурсів надаються. Інформація, яка в складі бюджетної документації подається до міської ради та підлягає оприлюдненню, є вичерпною та комплексною. Її доступність для громадськості підвищує прозорість публічних фінансів і дозволяє громадянам бути поінформованими про хід реалізації бюджетного процесу.

432. Щорічний бюджет громади формується на основі прогнозу бюджету на середньострокову перспективу, який, в свою чергу, розробляється із урахуванням тенденцій виконання бюджету у попередніх періодах та основних макроекономічних показників розвитку країни та міста. Зазначені припущення та прогнози забезпечують основу для розподілу бюджетних коштів відповідно до пріоритетів бюджетної політики. Однак, упущення у підходах до прогнозування показників бюджету та розвитку міста полягає в тому, що бюджетна документація не містить пояснень стосовно причин перегляду прогнозних показників на протязі років середньострокового періоду. На обґрунтованість розрахунків до бюджету може впливати недостатність часу, який передбачається бюджетним календарем для підготовки головними розпорядниками коштів їх бюджетних запитів, оскільки зазначене може позначитися на ефективності визначення пріоритетів діяльності ГРК. Однак, усі бюджетні програми та заплановані заходи були виконані вчасно в рамках наявних фінансових ресурсів.

433. Своєчасність та повнота надходження трансфертів з державного та обласного бюджетів мають вплив на надійність бюджету, оскільки місцеві органи влади ніколи не можуть знати точний обсяг трансфертів, який вони отримають протягом бюджетного періоду. З іншого боку, зазначені трансферти мають і позитивний вплив на бюджет громади, оскільки вони є джерелом додаткового фінансового ресурсу. Суттєві відхилення у структурі видатків бюджету відповідно до кодів функціональної та економічної класифікації у поєднанні з численними змінами до бюджету протягом року викликають занепокоєння, оскільки вони потенційно можуть вплинути на стратегічний розподіл ресурсів. З іншого боку, стабільна система обліку доходів і ефективне управління грошовими коштами сприяють дотриманню заздалегідь визначених стратегічних підходів до розподілу фінансового ресурсу.

3.2.3 Ефективне використання ресурсу для цілей надання послуг

434. Бюджетна класифікація, яка застосовується у бюджетному процесі, дозволяє відстежувати джерела отримання надходжень до бюджету та напрями використання бюджетних коштів. Все ще існує занепокоєння стосовно частоти внесення змін до бюджету протягом року та перерозподілу бюджетних призначень між ГРК, кодами економічної та функціональної класифікації. Управління доходами та видатками бюджету здійснюється своєчасно та із дотриманням вимог і правил законодавства.

435. Ефективна та прозора система здійснення закупівель забезпечила високий показник частки операцій, які відбуваються із застосуванням конкурентних методів закупівель на відкритих торгових майданчиках. Це також впливає на ефективність та прозорість використання коштів бюджету та комунальних підприємств. Крім того, система ProZorro, яка використовується для здійснення закупівель, дозволяє скоротити витрати місцевих органів влади, пов'язані з організацією та проведенням закупівельних операцій, що вивільняє фінансовий ресурс бюджету для його спрямування на інші цілі.

436. Застосуванням програмно-цільового методу у бюджетному процесі передбачає підвищення ефективності і прозорості використання бюджетних коштів через встановлення взаємозв'язку між виділеним ресурсом та результатом його спрямування на надання послуг. У рамках даного підходу проводиться оцінка ефективності бюджетних програм, результати якої підлягають оприлюдненню на сайті ГРК та/або міської ради. Паспорти бюджетних програм та звіти про їх виконання, які містять інформацію про мету, завдання, результативні показники бюджетних програм, є доступними для громадян на сайті міської ради. Таким чином, громадськість може аналізувати, наскільки заплановані показники виконані за результатами звітного періоду, надсилати запити та пропозиції органам влади і тим самим брати участь в поліпшенні процесів надання публічних послуг. Ефективному використанню бюджетних коштів сприяє також якісний облік ресурсів, які отримують ГРК на виконання відповідних програм як у натуральному, так і у грошовому вигляді. Це посилює підзвітність та підконтрольність виконавців бюджетних програм, а також їх відповідальність за цільове та ефективне використання фінансового ресурсу. Консультації з громадськістю при підготовці проекту бюджету, бюджетних програм з надання послуг, інвестиційних проектів наразі не є дієвим інструментом реалізації ефективної бюджетної політики. Існує потреба у забезпеченні нормативно-правового регулювання даного питання з метою активного залучення громадськості до участі в розподілі та використанні бюджетних коштів.

437. Внутрішній аудит у Житомирі не запроваджено; зовнішнього аудиту майже не існує. Викликає занепокоєння, що найкращі міжнародні практики незалежного аудиту не інституціоналізовані в органах влади міста. Своєчасна підготовка та публікація річних та проміжних звітів про виконання бюджету сприяють покращенню підзвітності органів влади, що також безпосередньо пов'язано з прозорим та ефективним використанням фінансових ресурсів.

3.3 Зміни, що відбулися після проведення попереднього оцінювання

438. Дане оцінювання є першим для Житомирської міської ради.

3.4 Висновки щодо підходів з надання послуг

3.4.1 Міжбюджетні фіскальні відносини

439. Суттєві відхилення між фактичними та затвердженими радою показниками міжбюджетних трансфертів не вплинули негативно на ефективність надання послуг. Як зазначено вище, під час аналізу показника HLG-1, вчасне перерахування трансфертів з державного та обласного бюджетів до бюджету Житомирської МТГ дозволило нівелювати вплив зазначених відхилень.

3.4.2 Надійність бюджету

440. Результати оцінювання свідчать про те, що на якість надання послуг не вплинули неоднорідні оцінки показників, які характеризують надійність бюджету. Так, враховуючи показник виконання сукупних видатків, бюджет можна вважати надійним і констатувати, що заплановані видатки були профінансовані та встановлені цілі видаткової політики були досягнуті. Протягом року бюджет отримав додаткові джерела фінансування видатків у вигляді трансфертів з державного бюджету та обласного бюджету. Це, власне говорячи і стало основною причиною суттєвих відхилень у структурі видатків у розрізі функцій та економічних категорій. Однак, за свідченням місцевих органів влади, на ефективність послуг це негативно не вплинуло – усі заплановані заходи та програми були реалізовані у повному обсязі. Що стосується доходів бюджету, виконання відповідних показників свідчить про незначні відхилення як в загальному обсязі доходів, так і в їх структурі.

3.4.3 Прозорість публічних фінансів

441. Бюджетне законодавство, яке регулює питання формування, затвердження, виконання місцевих бюджетів та підготовки звітів про їх виконання, передбачає вимогу щодо оприлюднення та опублікування широкого спектру бюджетних документів, у тому числі проекту бюджету та бюджету, схваленого місцевою радою, паспортів бюджетних програм, звітів про їх виконання, результатів моніторингу та оцінки ефективності виконання бюджетних програм та якості надання публічних послуг.

442. Механізми залучення громадян до бюджетного процесу представлені таким інструментом як «громадський бюджет», який охоплює лише частину бюджету громади. Разом з тим, потребує розвитку та запровадження у практику механізм проведення консультацій із громадськістю з питань підготовки бюджету в цілому, а також проектування програм з надання послуг та інвестиційних проектів.

443. Бюджетна класифікація, що використовується при плануванні та виконанні бюджету, дозволяє легко відстежувати напрями використання фінансових ресурсів на конкретні послуги, програми та заходи. Цю саму класифікацію застосовують бюджетні установи та комунальні підприємства, які є безпосередніми надавачами публічних послуг. Кошти, які використовуються комунальними підприємствами охорони здоров'я для надання медичних послуг, відображаються у звітності в залежності від джерела їх отримання: якщо це кошти місцевого бюджету – у бюджетній звітності органу влади, якщо власні доходи таких підприємств – у фінансовій звітності самих підприємств. Доходи та видатки закладів освіти повністю включаються до бюджетної звітності міської ради. Зазначені підходи сприяють підвищенню прозорості публічних фінансів.

3.4.4 Управління активами та зобов'язаннями

444. Бюджетні установи та підприємства, які надають послуги, не мають права здійснювати запозичення. Такі установи та підприємства самостійно готують фінансову звітність, яку у встановлені терміни подають до профільного структурного підрозділу міської ради. Кожна установа веде індивідуальний реєстр фінансових та нефінансових активів. Структурні підрозділи, які надають публічні послуги, обов'язково залучаються до обговорення інвестиційних проектів, до яких мають відношення або які мають безпосередній вплив на надання відповідних послуг, а також готують та подають відповідному ГРК власні пропозиції щодо реалізації інвестиційних проектів.

3.4.5 Фіскальна стратегія та бюджетування відповідно до цілей політики

445. Відсутність середньострокового бюджетного планування може мати вплив на ефективність надання послуг, оскільки за таких умов відсутність інформації про очікувані (прогнозні) доходи та видатки бюджету, на які можна розраховувати надавачам послуг у середньостроковій перспективі, знижує прогнозованість та передбачуваність бюджетної політики. Також, негативний аспект може стосуватися неспроможності органу влади оцінити можливі зміни у видатковій та дохідній політиці, та їх вплив на якість надання публічних послуг. Ці зміни, як і будь-які коригування бюджету у процесі його планування, затвердження, виконання бюджету, можуть призвести до необхідності коригування бюджетних програм, що не завжди позитивно відображається на їх. На момент оцінки таких випадків не було. Місцевий бюджет затверджується вчасно, а бюджетні установи отримують витяги з розпису доходів та видатків бюджету (на які вони можуть розраховувати) протягом місяця з моменту прийняття бюджету місцевою радою, що не має негативного впливу на якість надання послуг.

3.4.6 Передбачуваність та контроль у процесі виконанням бюджету

446. Власні доходи комунальних підприємств охорони здоров'я, які не відображаються в бюджетній звітності міської ради, становлять близько 2 % загального обсягу доходів бюджету Житомирської МТГ. Такі доходи належним чином враховуються та відображаються у фінансовій звітності таких підприємств. Бюджетний кодекс передбачає можливість обслуговування бюджетних коштів в частині власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору, що також може сприяти поліпшенню якості надання послуг. Як уже зазначалося вище, бюджетні установи здійснюють свою діяльність відповідно до розпису доходів та видатків, наданого Департаментом бюджету та фінансів міської ради, а також Національною службою здоров'я України (в частині коштів, які надаються для комунальних підприємств охорони здоров'я). На підставі розпису готується кошторис бюджетної установи, який деталізує джерела доходів для бюджетної установи та напрями їх використання, тобто видатки установи. Усі відвідані установи на своєму досвіді не мали випадків нестачі готівкових коштів; фінансовий ресурс надходить на рахунки отримувачів коштів вчасно, що, відповідно, сприяє своєчасному наданню публічних послуг.

447. Заборгованість за видатками відсутня. Установи самостійно забезпечують індивідуальний облік фонду оплати праці та кадровий облік, а також самостійно здійснюють закупівлі товарів, робіт, послуг із використанням єдиної інформаційної платформи ProZorro. Механізми внутрішнього контролю, які застосовуються бюджетними установами, полягають у обмеженні доступу до інформаційних системи, які використовуються для ведення обліку та звітності, та використанні електронних ключів і підписів відповідальними особами. Відсутні механізми внутрішнього аудиту. Відвідані установи не підлягали аудиту протягом останніх трьох завершених фінансових років. У зв'язку із відсутністю звітів про результати аудиту ефективності неможливо зробити висновок про рівень ефективності публічних послуг, які надаються установами, що були відвідані.

3.4.7 Облік та звітність

448. Нормативно-правові акти, які регулюють питання підготовки та подання бюджетної і фінансової звітності, застосовуються і в діяльності установ та підприємств, які надають публічні послуги, у тому числі дошкільних закладів освіти, загальноосвітніх середніх шкіл, поліклінік тощо. Вимоги до бухгалтерського обліку та звітності суворо дотримуються та контролюються профільними структурними підрозділами міської ради. Усі установи та підприємства міської ради готують місячні та річні фінансові звіти, які подаються до зазначених структурних підрозділів (профільних департаментів, управлінь, відділів) та містять інформацію про всі доходи, витрати, активи та зобов'язання установ та підприємств. Звіти підлягають оприлюдненню на веб-сайтах установ та підприємств, які надають послуги.

3.4.8 Зовнішній контроль та аудит

449. Зовнішній аудит установ освіти та підприємств охорони здоров'я, які були відвідані експертами, не проводився протягом трьох останніх завершених років. У деякій мірі міська рада здійснювала огляд діяльності таких установ та підприємств у процесі проведення бюджетних слухань.

4. РЕФОРМИ УРЯДУ У СФЕРІ УДФ

4.1 Національний підхід до впровадження реформи УДФ

450. Основним стратегічним документом Уряду, в якому представлено вичерпну інформацію про підготовку та впровадження реформ УДФ, є Стратегія реформування системи управління державними фінансами та План заходів з її реалізації на відповідні роки.

451. Відповідна Стратегія на 2017-2020 роки затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 142-р. Заходи та завдання реформи в частині місцевих бюджету, які включені до розділу II Стратегії, передбачають наступні цілі:

- чітке розмежування повноважень між центральною владою та органами місцевого самоврядування;
- збільшення власних фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування;
- покращення фінансового забезпечення видаткових повноважень, делегованих центральною владою місцевому самоврядуванню;
- запровадження середньострокового бюджетного планування та вдосконалення ПЦМ на місцевому рівні;
- посилення спроможності органів місцевого самоврядування з питань управління боргом;
- підвищення фінансової прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування.

452. Оскільки реалізацію Стратегії на 2017-2020 роки завершено, новий проект Стратегії реформування системи УДФ на 2021-2025 роки було розроблено Міністерством фінансів у співпраці з іншими міністерствами та відомствами, а також проектами міжнародної технічної допомоги. Зазначений проект опубліковано на офіційному сайті Міністерства фінансів України 5 липня 2021 року²².

453. Відповідно до інформації, отриманої під час зустрічі команди експертів з представниками Мінфіну, яка відбулася 23 вересня 2021 року, проект Стратегії наразі доопрацьовується зацікавленими сторонами та найближчим часом має бути схвалений Урядом.

4.2 Нещодавні та поточні реформи у сфері УДФ, що мають вплив на місцеві органи влади

454. Однією з найважливіших і комплексних реформ, проведених за останні роки в Україні, є реформа децентралізації, яку можна розглядати та аналізувати з двох сторін, які тісно пов'язані між собою, але відрізняються за своєю природою. Це **децентралізація влади** та **фіскальна децентралізація**.

455. Обидва напрями децентралізації спрямовані на побудову ефективного місцевого самоврядування, забезпечення комфортних умов проживання громадян та надання доступних і якісних публічних послуг. Ці цілі не можуть бути досягнуті без забезпечення належного економічного розвитку територіальних громад та забезпечення їх достатнім фінансовим ресурсом.

456. Процес децентралізації влади та державного управління розпочався, коли Уряд прийняв Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні,

²² https://mof.gov.ua/uk/legal_acts_drafts_2021-485.

відповідно до якої протягом 2015-2020 років відбувався процес укрупнення територіальних громад шляхом їх об'єднання.

457. Головною зміною в структурі бюджетної системи, що відбулася в рамках реформи децентралізації, стала заміна трирівневої бюджетної системи на дворівневу. Трирівнева бюджетна система була представлена наступним чином:

1-й рівень – державний бюджет;

2-й рівень – обласні та районні бюджети, бюджети міст обласного значення;

3-й рівень – бюджети сіл, селищ, міст районного значення (які отримували трансферти з районного бюджету).

458. Нова діюча **дворівнева бюджетна система** виглядає наступним чином:

1-й рівень – державний бюджет;

2-й рівень – обласні та районні бюджети, бюджети територіальних громад (тобто бюджети всіх міст, сіл і селищ) – всі ці бюджети отримують трансферти безпосередньо з державного бюджету.

459. Новий підхід до побудови бюджетної системи означає дві важливі речі: по-перше, запровадження прямих міжбюджетних відносин між центральною владою та всіма органами місцевого самоврядування, і по-друге, зменшення залежності муніципалітетів від проміжного рівня (районних бюджетів).

460. Хоча такі нововведення не стосувалися бюджетів міст-обласних центрів та міст обласного значення в цілому (до яких належить Житомирська МТГ), вони забезпечили важливе підґрунтя для подальшого розвитку інших муніципалітетів (малих міст і сіл) та зміцнення їх фінансових можливостей.

461. Процес об'єднання територіальних громад додатково заохочувався інструментом фіскальної децентралізації. Таким інструментом стали зміни до Бюджетного кодексу України, якими було запроваджено нові, більш значні, дохідні та видаткові повноваження для об'єднаних територіальних громад, а також встановлено прямі міжбюджетні відносини між державним бюджетом та бюджетами новоутворених громад. Це означає, що бюджети таких громад отримують трансферти безпосередньо з державного бюджету (уникаючи районний рівень).

462. Таким чином, реформа фіскальної децентралізації забезпечила органи місцевого самоврядування новими фіскальними інструментами для збільшення власних ресурсів і, певною мірою, зменшення фінансової залежності від центральної влади. Додатковий ресурс, виділений органам місцевого самоврядування, сприяє розвитку територій, залученню інвестицій у сучасну інфраструктуру та поліпшення якості публічних послуг.

463. При цьому, бюджетна політика на місцевому рівні все ще залишається слабопрогнозованою у середньостроковій перспективі. Відсутність інтегрованої системи стратегічного планування перешкоджає ефективному використанню бюджетних коштів і призводить до невиконання запланованих показників бюджету.

464. Запровадження **середньострокового бюджетного планування** (СБП) у бюджетний процес, у тому числі на місцевому рівні, досі залишається одним із пріоритетів Уряду та Міністерства фінансів і включено до проекту Стратегії реформування системи УДФ на 2021-2025 роки.

465. Перший суттєвий крок на шляху впровадження СБП був зроблений у грудні 2018 року, коли Верховна Рада України ухвалила зміни до Бюджетного кодексу, якими визначила законодавчу

вимогу для органів місцевого самоврядування розробляти прогнози місцевих бюджетів, починаючи з 2020 року. Однак, у зв'язку з необхідністю проведення навчання для органів місцевого самоврядування з питань СБП для забезпечення їх спроможності у підготовці прогнозів місцевих бюджетів, Міністерство фінансів ініціювало відповідні зміни до Бюджетного кодексу, а стаття 75¹ («Складання та схвалення прогнозу місцевого бюджету») була призупинена до 1 січня 2021 року.

466. Саме 2021 рік став першим роком, коли органи місцевого самоврядування підготували та затвердили свої прогнози на 2022-2024 роки на основі Типової форми, затвердженої Міністерством фінансів (наказ від 02.06.2021 № 314). Крім того, це був перший рік, коли Мінфін надав органам місцевого самоврядування середньостроковий прогноз міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетом, які визначаються у Законі про державний бюджет.

467. Відповідно до статті 75¹ Бюджетного кодексу прогноз місцевого бюджету містить наступну інформацію:

- основні показники економічного і соціального розвитку території;
- сукупні показники доходів і фінансування місцевих бюджетів, граничні обсяги видатків бюджету (окремо для загального та спеціального фонду);
- граничні обсяги видатків у розрізі ГРК (окремо для загального та спеціального фондів);
- доходи місцевих бюджетів (окремо для загального та спеціального фонду);
- дефіцит/профіцит місцевого бюджету та джерела фінансування дефіциту;
- показники місцевого боргу та місцевих гарантій, видатки на погашення місцевого боргу;
- капітальні інвестиції (у розрізі інвестиційних проектів);
- інші показники та положення, визначені виконавчим органом влади.

468. Іншим інструментом підвищення прозорості та ефективності розподілу бюджетних ресурсів, який розглядається у рамках реформи УДФ в Україні, є **гендерно-орієнтоване бюджетування** (ГОб), впровадження якого вбачається доцільним як на державному, так і на місцевому рівнях. Хоча відповідні заходи у контексті зазначеної реформи відбувалися протягом 2013-2020 років у рамках реалізації проекту «Гендерно-орієнтоване бюджетування в Україні», наразі елементи ГОб застосовуються лише фрагментарно при підготовці та виконанні бюджету. Для покращення гендерної рівності в країні шляхом забезпечення бюджетування, яке враховує інтереси та потреби чоловіків та жінок, відповідні заходи включено до проекту Стратегії реформування системи УДФ на 2021-2025 роки. Такі заходи передбачають: урахування гендерних аспектів у прогнозах місцевих бюджетів; гендерний аналіз бюджетних програм; аналіз гендерної рівності серед показників ефективності бюджетної програми; запровадження уніфікованого переліку результативних показників виконання бюджетних програм і включення до них гендерно-чутливих показників.

469. У рамках щорічного бюджетного процесу Уряд розробив та подав до Верховної Ради України проект змін до Бюджетного кодексу, які становлять нормативно-правову базу для нововведень у бюджетній політиці, що плануються до впровадження у наступних бюджетних періодах (у разі їх прийняття Парламентом).

470. Такі нововведення, зокрема, передбачають додаткові надходження до місцевих бюджетів (10% адміністративних штрафів, отриманих як плата за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, та 50% плати за ліцензії на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор). Крім того, на 2022 рік для місцевих бюджетів передбачено нові трансферти з державного бюджету, кошти яких будуть спрямовуватися на закупівлю обладнання для їдальнь та забезпечення пожежної безпеки в закладах освіти.

4.3 Інституційні аспекти

Керівництво процесом з боку Уряду

471. Відповідно до інформації, отриманої від Міністерства фінансів, проект Стратегії реформування системи УДФ на 2021-2025 роки відповідає Угоді про асоціацію з ЄС, а також програмі розширеного фінансування МВФ.

472. Хоча розробником реформи УДФ та відповідальним за її впровадження є центральний Уряд, Житомирська міська рада, як і інші місцеві органи влади, відіграє важливу роль у забезпеченні виконання цілей та заходів Стратегії, які стосуються процесів фінансового управління на субнаціональному рівні, відповідно до термінів, встановлених Планом заходів з реалізації Стратегії.

Координація процесу з боку Уряду

473. Для координації виконання заходів з реалізації Стратегії реформування системи УДФ на 2017-2020 роки при Міністерстві фінансів було створено Координаційну робочу групу (наказ Мінфіну від 22.12.2018 № 1124), до складу якої входили представники Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента, галузевих комітетів Верховної Ради України, інших профільних міністерств, Казначейства, ДФС, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, міжнародних фінансових організацій (МВФ, Світовий банк), Представництва ЄС в Україні, проектів міжнародної технічної допомоги. Такий же підхід був застосований під час розробки проекту Стратегії реформування системи УДФ на 2021-2025 роки. Партнери з розвитку, такі як швейцарське агентство SECO, Представництва Світового банку та ЄС в Україні, МВФ, зробили свій внесок у розробку проекту Стратегії. Водночас, відсутні докази безпосередньої участі представників Житомирської міської ради у підготовці проекту Стратегії.

Сталий процес впровадження реформи УДФ

474. Не зважаючи на те, що окремої стратегії чи програми реформування системи УДФ на місцевому рівні не існує, центральний Уряд забезпечив розробку такої Стратегії, яка враховує положення, необхідні для забезпечення стійкого розвитку місцевих органів влади та їх бюджетів. Крім того, міська влада користується підтримкою деяких партнерів з розвитку, зокрема швейцарського агентства SECO, у напрямі вдосконалення системи УДФ на місцевому рівні.

Прозорість у впровадженні реформи УДФ

475. Як і у випадку зі Стратегією реформування системи УДФ на 2017-2020 роки, нова Стратегія на 2021-2025 роки буде опублікована на офіційному сайті Міністерства фінансів одразу після її схвалення Кабінетом Міністрів України. Інші механізми забезпечення прозорості реформування системи УДФ передбачають проведення моніторингу та оцінки процесу впровадження реформи, а також підготовку щоквартальних звітів про виконання Плану заходів з реалізації Стратегії. Такі звіти готуються кожним виконавцем заходів та подаються у встановлені строки до Мінфіну, який консолідує всі матеріали та подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України. Після затвердження консолідований звіт публікується на офіційному сайті Міністерства фінансів України²³.

²³ <https://mof.gov.ua/uk/zvit>

4.4 Ключові аспекти окремих реформ у сфері УДФ на місцевому рівні

476. На рівні Житомирської міської ради немає окремої Стратегії реформування системи УДФ. Вся діяльність щодо такої реформи регулюється і координується на центральному рівні. Як було зазначено вище, на момент проведення оцінювання проект нової Стратегії реформування системи УДФ на 2021-2025 роки знаходився на стадії доопрацювання. Після схвалення Кабінетом Міністрів України Стратегія стане основоположним документом реалізації відповідних реформ органами місцевого самоврядування.

Додаток 1. Огляд показників ефективності

Показник/параметр	2021 оцінка	Пояснення щодо дотримання вимог, передбачених відповідними показниками/параметрами
КОМПОНЕНТ «МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ»: МІЖБЮДЖЕТНІ ФІСКАЛЬНІ ВІДНОСИНИ		
HLG-1. Трансферти від вищих органів державного управління (M2)	C	
HLG-1.1. Рівень виконання трансфертів від вищих органів державного управління	C	Дані таблиці HLG.1 свідчать про те, що у двох із трьох років досліджуваного періоду відхилення між першочергово затвердженими та фактичними показниками трансфертів були між 92 та 116 %. Відхилення фактичних обсягів міжбюджетних трансфертів від запланованих показників за роками досліджуваного періоду виглядає наступним чином: 2018 – 112.5 %; 2019 – 95.1 %; 2020 – 122.7 %
HLG-1.2. Відхилення структури міжбюджетних трансфертів	D	У кожному із трьох років досліджуваного періоду відхилення у структурі цільових трансфертів склало більше 15 відсотків: 2018 – 15.8 %; 2019 – 17.6 %; in 2020 – 18.3 %
HLG-1.3. Своєчасність перерахування трансфертів від вищих органів державного управління	A	Перерахування трансфертів місцевим бюджетам, включаючи бюджет Житомирської МТГ, здійснюється відповідно до Порядку, який розробляється на центральному рівні та затверджується постановою Кабінету Міністрів № 1132 ²⁴ . Перед початком бюджетного періоду місцевий фінансовий орган складає помісячний розпис бюджету, який визначає графік надходжень до місцевого бюджету трансфертів. У кожному з років досліджуваного періоду (2018, 2019 та 2020 рр.) понад 90 % усіх трансфертів надходили до бюджету своєчасно відповідно до термінів, передбачених законодавством
HLG-1.4. Передбачуваність трансфертів	D	У 2021 році вищі органи влади (Мінфін) <i>вперше</i> довели до місцевих органів влади інформацію про прогноз трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди (на 2022-2024 рр.)
HLG-2. Фіскальні правила та моніторинг фіскального стану (M1)	A	
HLG-2.1. Фіскальні правила для місцевих органів влади	A	Основні правила та процедури, що застосовуються при складанні, розгляді, затвердженні та виконанні місцевих бюджетів, формуванні звітності про виконання місцевих бюджетів, урегульовані в БКУ, який містить зокрема норми щодо обмежень у прийнятті місцевих бюджетів з дефіцитом/профіцитом
HLG-2.2. Правила боргової політики для місцевих органів влади	A	Правила боргової політики для місцевих органів влади врегульовані в БКУ. Відповідно до статті 16 кодексу міські ради мають право здійснювати: місцеві внутрішні запозичення; місцеві зовнішні запозичення шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій; інші місцеві зовнішні запозичення (міські ради міст-обласних центрів).

²⁴ Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 «Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів».

		Граничний обсяг місцевого боргу та гарантованого боргу станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 200 відсотків середньорічного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку на наступні за плановим два бюджетні періоди. З метою забезпечення дотримання граничних обсягів місцевого боргу та місцевих гарантій Мінфін веде Реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій
HLG–2.3. Моніторинг місцевих органів влади	A	Відповідно до Бюджетного кодексу України (статті 60 і 61) всі органи державної влади складають і подають річну фінансову звітність до Казначейства до 31 березня року, що настає за звітним бюджетним періодом. Докази, надані територіальними органами Казначейства у місті Житомир, свідчать про те, що всі місцеві органи влади подають свою річну фінансову звітність у встановлені законодавством терміни.
КОМПОНЕНТ I: НАДІЙНІСТЬ БЮДЖЕТУ		
PI-1. Сукупне виконання видаткової частини (M1)	B	
PI-1.1. Сукупне виконання видаткової частини	B	Фактичне сукупне виконання бюджету за видатками склало 111.1 %, 105.2 % та 104.4% у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно. Тобто, у двох із трьох років відхилення було менше 10%
PI-2. Відхилення у структурі видатків (M1)	C+	
PI-2.1. Відхилення у структурі видатків у розрізі функцій	C	Відхилення у структурі видатків за функціональною класифікацією становило більше 15 відсотків у всіх трьох роках досліджуваного періоду: 8.2 %, 12.4 % та 10.7 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно
PI-2.2. Відхилення у структурі видатків у розрізі економічних категорій	C	Відхилення у структурі видатків за економічною класифікацією у 2019 році було значно вище порівняно із відповідним показником, розрахованим для відхилення за функціональною класифікацією. Однак, відхилення були менше 15 % у 2018 та 2020 роках. Як представлено у таблиці 2.1 та додатку 4 відхилення склало: 8.5 %, 30.6 % та 14.3 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно
PI-2.3. Використання коштів резервного фонду	A	Протягом 2018-2020 років видатки з резервного фонду бюджету не здійснювалися, хоча й планувалися у обсязі не більше 1 відсотка початково затвердженого обсягу видатків загального фонду бюджету громади
PI-3. Виконання дохідної частини (M2)	B+	
PI-3.1. Сукупне виконання дохідної частини	A	Сукупне фактичне виконання дохідної частини склало: 105.4 %, 109.1 % та 101.8 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно
PI-3.2. Відхилення у структурі доходів	B	Відхилення у структурі доходів за роками: 9.7 %, 6.6 % та 7.4 % у 2018, 2019 та 2020 роках відповідно
КОМПОНЕНТ II. ПРОЗОРИСТЬ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ		
PI-4. Бюджетна класифікація	D	

PI-4.1. Бюджетна класифікація	D	Планування та виконання бюджету здійснюються із використанням деталізованої відомчої, економічної, функціональної та програмної класифікації відповідно до стандартів СДФ/КФОУ. Однак, бюджетна звітність ґрунтується лише на використанні функціональної, економічної та програмної класифікації видатків бюджету. Бюджетна класифікація наближається до стандартів Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів 2001 року
PI-5. Бюджетна документація	B	
PI-5.1. Бюджетна документація	B	Бюджетна документація, подана до Житомирської міської ради у 2020 році, включає три з чотирьох основних елементів та чотири із восьми додаткових елементів, як представлено в таблиці 5.1
PI-6. Операції органів влади, які не відображаються у фінансовій звітності (M2)	B+	
PI-6.1. Видатки, які не відображаються у фінансовій звітності	B	Частка видатків неприбуткових комунальних підприємств охорони здоров'я, які не включаються до бюджетної звітності Житомирської міської ради, до загального обсягу видатків бюджету громади становила у 2020 році 1,9 відсотка
PI-6.2. Надходження, які не відображаються у фінансовій звітності	B	Частка доходів неприбуткових комунальних підприємств охорони здоров'я, які не включаються до бюджетної звітності Житомирської міської ради, до загального обсягу доходів бюджету громади становила у 2020 році 1,8 відсотка
PI-6.3. Фінансова звітність позабюджетних установ	A	Річна фінансова звітність була підготовлена усіма установами, які фінансуються з бюджету громади, та подана до відповідних ГРК протягом двох місяців після закінчення попереднього бюджетного періоду, як це передбачено законодавством. Річна фінансова звітність містить повну інформацію про доходи, видатки, фінансові та нефінансові активи, зобов'язання та звірені дані про рух грошових коштів
PI-7. Трансферти місцевим органам влади (M2)	H3	
PI-7.1. Система розподілу трансфертів	H3	Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня
PI-7.2. Своєчасність інформації про трансферти	H3	Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня
PI-8. Інформація про ефективність надання послуг (M2)	A	
PI-8.1. Плани надання послуг	A	Усі 14 ГРК розробляють паспорти бюджетних програм (для кожної програми окремо), які містять результативні показники їх виконання, мету та завдання, які мають бути виконані протягом бюджетного періоду. Для усіх ГРК (100 % їх загальної кількості) паспорти бюджетних програм, які містять результативні показники, що мають бути досягнуті протягом бюджетного періоду, публікуються на веб-сайті Житомирської міської ради

PI-8.2. Досягнуті результати надання послуг	A	Усі головні розпорядники коштів (100 % їх загальної кількості) готують та публікують на веб-сайті Житомирської міської ради річні звіти про виконання паспортів бюджетних програм (для кожної програми окремо) у терміни, визначені бюджетним законодавством. Інформація, яка в них відображається, містить фактичні результати, досягнуті у процесі реалізації бюджетних програм, а також інформацію щодо ефекту від реалізації програми
PI-8.3. Ресурси, отримані надавачами послуг	A	Кожна установа (розпорядник коштів), що забезпечує надання послуг, готує звіти про надходження, отримані в натуральній та готівковій формах, які надаються Департаменту бюджету та фінансів міської ради та органам Казначейства. Інформація про надходження у натуральній формі, які обраховуються одночасно у грошовому виразі та консолідується органами Держказначейства, включається до річної фінансової звітності. Документальне підтвердження, отримане від міської ради, підтверджує, що інформація про ресурси, отримані на виконання бюджетної програми, дизагрегована за джерелами фінансування. Усі ресурси (100 % їх обсягу), отримані бюджетними установами, включаються до звітів Казначейства
PI-8.4. Оцінювання результатів надання послуг	B	Оцінка ефективності бюджетних програм здійснюється головними розпорядниками коштів, що означає недотримання критерію щодо незалежності такої оцінки. Результати оцінки у розрізі бюджетних програм та узагальнені результати оцінки публікуються на веб-сайті Житомирської міської ради. Оцінка ефективності бюджетної програми включає: аналіз відповідності бюджетної програми загальнодержавним і місцевим пріоритетам соціально-економічного розвитку, а також вимогам законодавства, встановленим бюджетним законодавством; оцінка ефективності бюджетної програми шляхом встановлення співвідношення між досягнутими результатами та обсягом використаних бюджетних коштів; аналіз дисперсії планових і фактичних показників діяльності; визначення факторів, що гальмують виконання бюджетних програм; розробка пропозицій щодо підвищення ефективності бюджетної програми
PI-9. Доступ громадськості до фіскальної інформації	A	
PI-9.1. Доступ громадськості до фіскальної інформації	A	Місцеві органи влади Житомирської МТГ надають громадськості широкий та вільний доступ до фіскальної інформації. Зокрема, це стосується чотирьох основних та одного додаткового елементів, про що зазначено в таблиці 9.1 нижче. Елементи 5 та 7 не застосовуються, оскільки законодавством не передбачено вимоги щодо проведення зовнішнього аудиту звітності про виконання місцевих бюджетів
PI-9bis. Консультації з громадськістю (M2)	D+	

PI-9bis.1. Консультації з громадськістю щодо підготовки бюджету	D	Міська влада використовує «громадський бюджет» як інструмент для врахування громадської думки при підготовці бюджету, однак такий підхід не передбачає публічного обговорення проекту бюджету в цілому. Мова йде про певну частину коштів міського бюджету, визначену міською радою, яка може бути спрямована на реалізацію проектів, запропонованих та розроблених жителями Житомирської МТГ
PI-9bis.2. Консультації з громадськістю щодо розробки бюджетних програм з надання послуг	C	За інформацією міської влади у 2020 році мали місце громадські обговорення бюджетної програми середньої освіти. Пропозиції, отримані від громадян, відображені у річних звітах директорів шкіл, які публікуються на сайтах відповідних навчальних закладів
PI-9bis.3. Консультації з громадськістю щодо реалізації інвестиційних проектів	D	Громадські консультації з обговорення інвестиційних проектів у 2020 році не проводилися
КОМПОНЕНТ III. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ		
PI-10. Звітування про фінансові ризики		
PI-10.1. Моніторинг комунальних підприємств	D	Річна перевірена фінансова звітність трьох найбільших комунальних підприємств за 2020 фінансовий рік була опублікована на веб-сайті міської ради протягом дев'яти місяців після закінчення фінансового року. Ці три перевірені ПК за своєю вартістю становлять 65,7 %. Річна фінансова звітність за 2020 фінансовий рік по всіх підприємствах Житомирської міської ради була подана до Департаменту бюджету та фінансів до 1 березня року, наступного за звітним періодом (передбачено Порядком, затвердженим рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради від 19.08.2015 № 541 (див. таблицю 10.1 нижче))
PI-10.2. Моніторинг субнаціональних органів влади	NA	Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня
PI-10.3. Умовні зобов'язання та інші фінансові ризики	NA	Цей параметр не застосовується, оскільки міська рада не має досвіду реалізації ППП та не має значних умовних зобов'язань
PI-11. Управління державними інвестиціями (M2)	C+	
PI-11.1. Економічний аналіз інвестиційних пропозицій	C	Для оцінки інвестиційних проектів не існує визначених/затверджених місцевим органом влади рекомендацій. Однак, економічний аналіз чотирьох великих інвестиційних проектів (№№ 1, 2, 3 і 4 в таблиці 11.1) було проведено відповідно до форми технічного завдання, встановленої наказом Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80 ²⁵ . Така форма використовується для відбору проектів, що можуть фінансуватися за кошти ДФРР, і передбачає оцінку таких характеристик проекту як: територія, на яку проект матиме вплив; кількість населення, на яке поширюватиметься проект; очікувані кількісні та якісні результати від реалізації проекту.

²⁵ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0488-15#Text>.

		Результати аналізу проектів опубліковані на веб-сайті Мінрегіону та розглядалися регіональною (обласною) комісією у процесі їх відбору. Така комісія не є органом, що забезпечує фінансування інвестиційних проектів
PI-11.2. Відбір інвестиційних проектів	С	Чотири великих інвестиційних проектів (за своєю вартістю складають 66% усіх проектів) , що фінансувалися із залученням коштів ДФРР, були відібрані за стандартними критеріями, визначеними (опублікованими) у постанові Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196 ²⁶
PI-11.3. Визначення вартості інвестиційних проектів	С	У щорічному бюджеті Житомирської МТГ зазначається загальна вартість інвестиційних проектів, а також видатки на їх реалізацію на відповідний бюджетний період. Однак, бюджетна документація не містить відповідної інформації на середньостроковий період
PI-11.4. Моніторинг інвестиційних проектів	А	Для оцінки інвестиційних проектів не існує визначених/затверджених місцевим органом влади рекомендацій. Однак, економічний аналіз чотирьох великих інвестиційних проектів (№№ 1, 2, 3 і 4 в таблиці 11.1) було проведено відповідно до форми технічного завдання, встановленої наказом Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80 ²⁷ . Така форма використовується для відбору проектів, що можуть фінансуватися за кошти ДФРР, і передбачає оцінку таких характеристик проекту як: територія, на яку проект матиме вплив; кількість населення, на яке поширюватиметься проект; очікувані кількісні та якісні результати від реалізації проекту. Результати аналізу проектів опубліковані на веб-сайті Мінрегіону та розглядалися регіональною (обласною) комісією у процесі їх відбору. Така комісія не є органом, що забезпечує фінансування інвестиційних проектів
PI-12. Управління публічними активами (M2)	В	
PI-12.1. Моніторинг фінансових активів	С	Кожна установа Житомирської міської ради веде індивідуальний облік за всіма категоріями фінансових активів, які обліковуються за справедливою вартістю. Однак, інформація про стан портфеля фінансових активів не публікується
PI-12.2. Моніторинг нефінансових активів	С	Кожна установа Житомирської міської ради веде індивідуальний реєстр основних засобів (будівель, транспортних засобів, споруд і пристроїв) із зазначенням їх вартості, строку експлуатації та режиму використання. Реєстр земельних ресурсів ведеться на центральному рівні (Держгеокадастром). Інформація про нефінансові активи не підлягає оприлюдненню
PI-12.3. Прозорість відчуження активів	А	Встановлено процедури та правила для відчуження активів. Відчуження комунального майна потребує прийняття місцевою радою відповідного рішення. Інформація про результати відчуження комунального майна включається до бюджетної звітності як доходи бюджету. Крім того,

²⁶ Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196-2015-%D0%BF#Text>.

²⁷ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0488-15#Text>.

		Відділ по управлінню та приватизації комунального майна Житомирської міської ради щороку готує письмовий аналітичний звіт про хід та результати відчуження комунального майна, який публікується на веб-сайті міської ради
PI-13. Управління боргом (M2)	B	
PI-13.1. Облік боргу і гарантій та звітування про них	A	Департамент фінансів Житомирської міської ради щоквартально готує та подає до органів Держказначейства інформацію про місцевий борг і місцеві гарантії за формами, визначеними наказом Міністерства фінансів України від 17.01.2018 №12 ²⁸ . Зазначена інформація включається до квартальної та річної бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів і містить дані щодо внутрішніх і зовнішніх зобов'язань органу місцевого самоврядування. Дані звітів відображають як накопичення боргу, так і його динаміку. Інформація щодо обслуговування боргу також включається до квартальних та річних звітів, однак відображається в окремій формі. Дані обліку внутрішнього та зовнішнього місцевого боргу та місцевих гарантій є повними, точними, оновлюються та звіряються щомісяця
PI-13.2. Схвалення боргу та гарантій	A	Відповідно до статті 16 БКУ право на здійснення місцевих запозичень у межах, визначених рішенням про місцевий бюджет, належить міській територіальній громаді в особі керівника місцевого фінансового органу за дорученням міської ради. Відповідно до статті 74 БКУ обсяг та умови здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій погоджуються з Мінфіном. Процедурні питання процесу погодження місцевих запозичень і місцевих гарантій регулюються постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 110, якою затверджено Порядок здійснення місцевих запозичень. Пунктом 4 зазначеного Порядку передбачено прийняття рішення відповідної місцевої ради про здійснення запозичень. Відповідно до доказів, наданих Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради, останнє погодження місцевих запозичень Мінфіном відбулось 8 квітня 2019 року
PI-13.3. Стратегія управління боргом	D	Житомирська міська рада щороку затверджує річну Програму управління місцевим боргом Житомирської МТГ на плановий бюджетний період, яка містить інформацію щодо стану та структури наявного та прогнозованого обсягу місцевого боргу, граничних розмірів відсоткової ставки за користування кредитними коштами, оцінки можливих ризиків. Стратегія управління місцевим боргом на середньострокову перспективу не розробляється

²⁸ Наказ Міністерства фінансів України від 17.01.2018 № 12 «Про організацію роботи зі складання Державною казначейською службою України бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів».

КОМПОНЕНТ IV. ФІСКАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ЦІЛЕЙ ПОЛІТИКИ		
PI-14. Бюджетна стратегія на середньостроковий період (M2)	C+	
PI-14.1. Прогнози, на основі яких розробляється середньостроковий бюджет	A	Прогноз місцевого бюджету, поданий до міської ради 2020 році, включає оцінки доходів та видатків бюджету на плановий бюджетний період та два наступні за ним бюджетні періоди. Такі оцінки розроблено на основі ключових демографічних та макроекономічних індикаторів, визначених пояснювальної записці до річного бюджету на 2021 рік. Прогноз бюджету громади та відповідні базові припущення, на яких він ґрунтувався, були подані до міської ради разом із річним бюджетом на 2021 рік
PI-14.2. Фіскальний вплив змін у політиці	D	Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2021-2023 рр. не містить інформації щодо оцінки фінансового впливу всіх запропонованих змін у політиці доходів та видатків на бюджетний рік та наступні два фінансові роки
PI-14.3. Середньострокові оцінки видатків та доходів	B	До прогнозу місцевого бюджету включаються середньострокові оцінки видатків та доходів на плановий бюджетний період та два наступні фінансові роки. Показники доходів деталізуються за їх видами. Показники видатків розподіляються за кодами відомчої класифікації видатків та кредитування та агрегованими кодами типової програмної класифікації видатків та кредитування. Розподіл видатків за кодами економічної класифікації не передбачений типовою формою прогнозу
PI-14.4. Узгодженість бюджету з оцінками попереднього року	D	Бюджетні документи не містять пояснень щодо відповідних змін у бюджетних показниках між першим роком середньострокового періоду прогнозу, підготовленого у поточному бюджетному періоді, та другим роком середньострокового періоду прогнозу, підготовленого у попередньому бюджетному періоді
PI-17. Процес підготовки бюджету (M2)	D+	
PI-17.1. Бюджетний календар	C	Бюджетний календар в основному дотримується учасниками бюджетного процесу. З урахуванням заходів та термінів їх виконання, визначених у бюджетному календарі, ГРК мають менше чотирьох тижнів (фактично – до 10 днів) для підготовки бюджетних запитів та відповідних розрахунків до бюджету
PI-17.2. Керівництво щодо підготовки бюджету	C	Бюджетний циркуляр на 2021 рік був доведений до ГРК 27 жовтня 2020 року, а граничні обсяги видатків – 2 листопада 2020 року. Граничні обсяги (стелі) видатків охоплюють усі видатки бюджету на повний бюджетний період. Однак, такі граничні обсяги не затверджуються виконавчим комітетом ради (відсутня вимога у законодавстві). Після завершення підготовки детальних показників бюджету граничні обсяги видатків для ГРК уточнюються та схвалюються виконавчим комітетом ради у складі прогнозу місцевого бюджету
PI-17.3. Подання бюджету законодавчому органу влади	D	У кожному з аналізованих періодів (2018-2020 рр.) виконавчий комітет міської ради подав проект бюджету до міської ради менше ніж за місяць до початку нового бюджетного періоду. Фактичні дати подання: бюджет на

		2019 рік – 10.12.2018; бюджет на 2020 рік – 17.12.2019; бюджет на 2021 рік – 16.12.2020
PI-18. Розгляд бюджету законодавчим органом влади (M1)	C+	
PI-18.1. Обсяг розгляду бюджету	A	Огляд бюджету міською радою охоплює як показники бюджету Житомирської МТГ на наступний бюджетний період, так і показники на середньострокову перспективу (прогноз місцевого бюджету). Положення фіскальної стратегії є складовою прогнозу місцевого бюджету. Огляд також охоплює деталізовані показники доходів та видатків бюджету
PI-18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету	C	Станом на 17 вересня 2021 року міська рада не мала затвердженого Бюджетного регламенту. Разом з тим, деякі процедури розгляду проекту бюджету визначені у положенні про постійні комісії міської ради, затвердженому рішенням міської ради від 21.07.2016 № 261. Ці процедури дотримуються всіма суб'єктами бюджетного процесу. Процедури не містять заходів щодо проведення публічних консультацій та порядку проведення переговорних процедур
PI-18.3. Часові рамки затвердження бюджету	A	У кожному із трьох років досліджуваного періоду бюджет Житомирської МТГ був прийнятий міською радою до початку нового бюджетного періоду (таблиця 18.3)
PI-18.4. Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	B	Хоча для всіх змін, які вносяться до показників бюджету протягом бюджетного періоду, існують чіткі законодавчі норми та правила, визначені в бюджетному законодавстві, вони дозволяють здійснювати численні перерозподіли коштів між ГРК, оскільки для таких перерозподілів відсутні обмеження
КОМПОНЕНТ V. ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ		
PI-19. Адміністрування надходжень (M2)	H3	
PI-19.1. Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	H3	Адмініструється Державною фіскальною службою України
PI-19.2. Реєстр нерухомості та оцінка податку на майно	H3	Адмініструється Державною фіскальною службою України
PI-19.3. Управління ризиками, аудит і розслідування	H3	Адмініструється Державною фіскальною службою України
PI-19.4. Моніторинг податкової заборгованості	H3	Адмініструється Державною фіскальною службою України
PI-20. Облік надходжень (M1)	A	
PI-20.1. Інформація про збір надходжень	A	Департамент бюджету та фінансів отримує щомісячні звіти про надходження до бюджету громади від Управління ДФС у місті Житомирі, які містять інформацію про всі надходження з розбивкою за видами податків. Крім того, фіскальна служба надає щоденну інформацію про податкові надходження (у розрізі платників податків). Департамент бюджету та фінансів готує щомісячний зведений звіт як про податкові, так і неподаткові надходження (у розрізі кодів класифікації доходів)
PI-20.2. Перерахування зібраних доходів	A	Усі податки сплачуються безпосередньо на рахунки, зареєстровані в Казначействі – окремо для кожного виду

		податкових надходжень. Тому всі податкові надходження безпосередньо перераховуються до Казначейства протягом 24 годин
PI-20.3. Звірка обліку надходжень	H3	Оскільки органи влади міста Житомир не мають прав щодо адміністрування ключових податкових надходжень, даний параметр не застосовується
PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року (M2)	B+	
PI-21.1. Консолідація касових залишків	A	Усі залишки коштів на рахунках консолідуються Казначейством щоденно. Станом на 1 липня 2021 року, залишок коштів склав 34,9 млн. грн
PI-21.2. Прогнозування і моніторинг касових залишків	A	Після затвердження бюджету Житомирською міською радою, але до початку нового бюджетного періоду, Департамент бюджету та фінансів готує розпис бюджету громади, який регулярно (принаймні щомісяця) оновлюється на основі фактичних доходів та видатків бюджету
PI-21.3. Інформація про граничні рівні зобов'язань	A	Після затвердження міського бюджету Житомирською міською радою Департамент бюджету та фінансів надсилає головним розпорядникам коштів помісячний розпис видатків. ГРК, у свою чергу, визначають граничні видатки для розпорядників нижчого рівня. Така інформація дозволяє бюджетним установам брати бюджетні зобов'язання протягом одного повного фінансового року в межах бюджетних показників, затверджених міською радою.
PI-21.4. Значущість коригувань бюджету протягом року	C	Аналіз бюджету громади на 2020 рік свідчить про численні коригування бюджету протягом року. Так, протягом року до бюджету тринадцять разів вносилися зміни відповідно до процедур та правил, визначених у БКУ. Проте, такі коригування призвели до зміни показників видатків бюджету громади в сторону збільшення
PI-22. Заборгованість за видатками (M1)	A	
PI-22.1. Розмір заборгованості за видатками	A	У кожному із трьох останніх завершених роки заборгованість за видатками відсутня
PI-22.2. Моніторинг заборгованості за видатками	A	Навіть за відсутності заборгованості усі бюджетні установи готують звіт про заборгованість за бюджетними коштами, який є частиною місячної бюджетної звітності і у якому повинні відображатися будь-які непогашені зобов'язання. На підставі звітів бюджетних установ про заборгованість Казначейство готує консолідований місячний звіт протягом двох тижнів після закінчення попереднього (звітного) місяця
PI-23. Механізми контролю за фондом оплати праці (M1)	C+	
PI-23.1. Інтегрування обліку заробітної плати і кадрового обліку	B	Процес управління людськими ресурсами та нарахування заробітної плати повністю автоматизований. Програмне забезпечення для управління людськими ресурсами та програмне забезпечення для управління заробітною платою пов'язані із затвердженим штатним розписом для забезпечення внутрішнього контролю, узгодженості даних.

		При цьому, зміни в кадровій базі автоматично не відображаються в програмному забезпеченні управління заробітною платою. Повна інтеграція між даними про персонал і зарплату забезпечується за допомогою ручного втручання
PI-23.2. Управління змінами у фонді оплати праці	A	Будь-які зміни в системі обліку персоналу та обліку заробітної плати оновлюються протягом 24 годин і звіряються щомісяця перед обробкою та виплатою зарплати. Підставою для зміни записів завжди є відповідні нормативно-правові акти міської ради, а також підтверджуючі документи. Завдяки цьому не було заборгованості із виплати заробітної плати, яка б вимагала ретроактивного коригування
PI-23.3. Внутрішній контроль фонду оплати праці	A	Існують чіткі правила та процедури внесення змін до бази системи обліку кадрів та нарахування заробітної плати. Вони передбачають авторизацію цифрового підпису, що означає наявність аудиторського сліду. Лише уповноважені особи з відділу персоналу, кадровики, головний бухгалтер та заступники бухгалтерів ГРК та бюджетних установ мають доступ до програмного забезпечення, яке використовується для управління персоналом та заробітною платою для перегляду та зміни відповідної інформації. Це інструмент для забезпечення повної цілісності даних
PI-23.4. Аудит фонду оплати праці	C	Державна аудиторська служба, Пенсійний фонд та фонди соціального страхування можуть перевіряти систему оплати праці заробітної плати (Пенсійний фонд та фонди соціального страхування – у частині відповідних відрахувань із заробітної плати). За результатами інтерв'ю з Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради, було отримано докази щодо п'яти (5) перевірок нарахувань заробітної плати, проведених у 2018-2020 роках, у тому числі 4 ревізії Управління Пенсійного фонду у Житомирській області (одна з них у 2018 році, дві – у 2019 року, одна – у 2020 році) та 1 перевірка, проведена фондами соціального страхування у 2019 році. За останні три завершені фінансові роки (2018-2020) жодного комплексного аудиту заробітної плати, який би охоплював усі установи Житомирської міської ради, не було проведено
PI-24. Закупівлі (M2)	B+	
PI-24.1. Моніторинг закупівель	A	Інформація, доступна на ProZorro, є точною та повною для всіх методів закупівлі товарів, послуг та робіт. Інформація представлена в режимі реального часу, відображає мету, предмет, умови, вартість, переможця(ів) закупівельних контрактів. Точність та повнота інформації про закупівлі підтверджені за результатами аудиту та перевірок ДАСУ
PI-24.2. Методи закупівель	C	Закон про публічні закупівлі визначає такі методи закупівель: 1) відкриті торги; 2) конкурентний діалог; 3) закупівлі за рамковими угодами; 4) переговорна процедура закупівлі.

		Як зазначено в таблиці 24.2, питома вага контрактів, проведених із використанням конкурентних методів закупівель, у 2020 році становила 67 %
PI-24.3. Доступ громадськості до інформації про закупівлі	A	Результати аналізу рівня доступу громадськості до інформації про закупівлі дозволяють зробити висновок, що всі шість вимог, передбачених методологією PEFA, виконано. Інформація про закупівлі, доступна для публічного доступу, є точною та повною, що підтверджено у ході аудиту та перевірок ДАСУ
PI-24.4. Урегулювання скарг щодо закупівель	B	Розгляд скарг щодо закупівель здійснює Антимонопольний комітет України (далі – АМКУ) як орган, відповідальний за розгляд скарг на національному та субнаціональному рівнях. Окремого органу з розгляду скарг щодо закупівель на місцевому рівні не існує. Скарги подаються до АМКУ у вигляді електронного документа через електронну систему закупівель ProZorro. Система розгляду скарг щодо закупівель відповідає 5 із 6 критеріїв методології PEFA (див. таблицю 24.4)
PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою (M2)	B	
PI-25.1. Розподіл обов'язків	A	У місті Житомирі встановлено та задокументовано чіткий розподіл обов'язків, який діє для процедур УДФ. Процедури розподілу обов'язків є чіткими та послідовними, оскільки вони визначають, хто несе відповідальність за планування видатків (і згодом – за підготовку тендерної документації), хто санкціонує здійснення видатків та хто затверджує і надсилає платіжні документи. Процедури також передбачають, що одна і та ж посадова особа не може біти відповідальною за облік операцій та їх схвалення. Закон про державні закупівлі розмежує роль та відповідальність державних службовців у процесі закупівель; посадові особи, які готують тендерну документацію для закупівель, відрізняються від тих, хто визначає їх переможців, тих, хто погоджує тендери, і тих, хто підписує договори про закупівлі. Положення щодо облікової політики в у міській раді також визначає чіткі правила/процедури розподілу обов'язків, включаючи обов'язки щодо планування витрат, авторизації операцій, проведення оплати та бухгалтерського обліку
PI-25.2. Ефективність контролю зобов'язань за видатками	C	Відповідно до задокументованих внутрішніх процедур та під наглядом контрольно-аналітичного відділу, розпорядники коштів здійснюють контроль, щоб забезпечити виконання зобов'язань лише в межах бюджетів та місячних бюджетних асигнувань. Інформаційна система Казначейства застосовується до органів державного управління всіх рівнів; система містить модуль, який забезпечує реєстрацію всіх бюджетних зобов'язань, і ця процедура гарантує, що зобов'язання ефективно виконуються в межах бюджетних асигнувань відповідного розпорядника коштів. Разом з тим, бюджетні зобов'язання не обмежуються коштами, наявними на рахунках бюджету та ГРК

PI-25.3. Відповідність правилам і процедурам здійснення платежів	B	Наразі відсутність функціонального підрозділу внутрішнього аудиту, а також відсутність звітів зовнішнього аудиту як доказів обмежує базу для оцінювання ефективності та рівня дотримання правил і процедур оплати. Однак інформація контрольно-аналітичного відділу свідчить про достатній рівень дотримання правил і процедур, а також про те, що можливі відхилення завжди контролюються та усуваються. Тим не менш, відсутність незалежного зовнішнього аудиту та інституційного внутрішнього аудиту потребує подальших дій щодо захисту фінансової доброчесності
PI-26. Внутрішній аудит (M1)	D	
PI-26.1. Сфера охоплення внутрішнього аудиту	D	У бюджетних установах м. Житомира не створено відділів внутрішнього аудиту та не призначено посадову особу, відповідальну за внутрішній аудит. Тому в міській раді немає функціонального підрозділу внутрішнього аудиту
PI-26.2. Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	H3	Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується
PI-26.3. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	H3	Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується
PI-26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	H3	Оскільки функціонального підрозділу з питань внутрішнього аудиту не створено, даний параметр не застосовується
КОМПОНЕНТ VI. ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ		
PI-27. Надійність фінансових даних (M2)	A	
PI-27.1. Звірка банківських рахунків	A	Житомирська міська рада має 1073 банківські рахунки, відкриті для ГРК, розпорядників нижчого рівня, одержувачів бюджетних коштів, у тому числі позабюджетних установ. Усі банківські рахунки безпосередньо пов'язані з Єдиним казначейським рахунком (ЄКР). Управління Казначейства у місті та Департамент бюджету та фінансів мають онлайн-доступ і отримують щоденні звіти про рух коштів по кожному з рахунків, які потім звіряються через ЄКР. Бюджетний кодекс України передбачає можливість для бюджетних установ відкривати банківські рахунки в банках державної форми власності. Ці банківські рахунки використовуються для обслуговування бюджетних коштів в частині власних надходжень бюджетних установ
PI-27.2. Проміжні рахунки	H3	Проміжні рахунки відсутні
PI-27.3. Авансові рахунки	A	Аванси персоналу на оплату праці та оперативну діяльність є короткостроковими. Підрядники отримують до 30% вартості робіт, такі кошти зараховуються до майбутніх платежів. Усі аванси звіряються не менше одного разу в квартал протягом місяця після закінчення попереднього кварталу. На момент оцінки залишок на рахунку підрядника був нульовим. Усі авансові рахунки звіряються щомісяця під час подання звітів про бюджетну заборгованість до Казначейства

PI-27.4. Процеси підтвердження надійності фінансових даних	B	Казначейство веде облік в автоматизованій системі обліку та звітності. Доступ суворо обмежений системою паролів. Записи не можна створювати або змінювати без реєстрації в електронному контрольному списку. Існує аудиторський слід у разі використання системи. Однак, підрозділу внутрішнього аудиту, який би відповідав за перевірку та контроль цілісності даних, не створено. Разом з тим, при міській раді функціонує спеціальний відділ, який здійснює внутрішній контроль і підпорядковується безпосередньо міському голові. Певною мірою зазначений відділ виконує і функції внутрішнього аудиту по відношенню до забезпечення фінансової доброчесності
PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року (M1)	D+	
PI-28.1. Охоплення та зіставність звітів	D	Охоплення та види бюджетної класифікації, що застосовуються при підготовці звітів, не дозволяють порівняти початково затверджені показники видатків бюджету із відповідними показниками звіту про виконання бюджету в частині відомчої класифікації видатків. Лише доходи можна безпосередньо порівняти за детальними кодами класифікації
PI-28.2. Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року	A	Як зазначено в таблиці 28.2 нижче, місячні звіти про виконання бюджету протягом року; вони видаються протягом тижня після закінчення попереднього (звітного) місяця
PI-28.3. Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року	C	Звіти про виконання бюджету містять затверджені (планові) та фактичні показники видатків бюджету, але не охоплюють видатки на етапі бюджетних зобов'язань. Дані, представлені в місячних та квартальних звітах, є послідовними та достатніми для аналізу виконання бюджету. На даний момент не існує функціонального незалежного внутрішнього аудиту для перевірки точності цих звітів. Проте, певною мірою контрольно-аналітичний відділ виконує функції, які за своєю природою можна віднести до сфери внутрішнього аудиту. Зовнішній аудит, результати якого підтвердили б цілісність звітів, не проводився
PI-29. Річна фінансова звітність (M1)	D+	
PI-29.1. Повнота річної фінансової звітності	D	Річна фінансова звітність містить повну інформацію про активи, зобов'язання, включаючи довгострокові, доходи та звіт про рух грошових коштів. У звітах Казначейства видатки бюджету деталізуються за кодами економічної, програмної та функціональної класифікації, але не відомчої, що не дає можливості для їх прямого порівняння з початковим бюджетом. Департамент бюджету та фінансів готує додаткові річні звіти на основі функціональної класифікації, але такі звіти не подаються у формі першочергового бюджету, тому не дають можливості їх прямого порівняння з початковим бюджетом
PI-29.2. Подання звітності для зовнішнього аудиту	D	Звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ за 2020 рік не подавалися для зовнішнього аудиту

PI-29.3. Стандарти обліку	B	Підготовка фінансової звітності державного сектору ведеться з урахуванням вимог національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності, які узгоджуються з міжнародними стандартами у найважливіших сферах; інформація у річних фінансових звітах є послідовною та структурованою. Застосовані стандарти та політика бухгалтерського обліку розкриваються у примітках до фінансової звітності. Відмінності між національними стандартами бухгалтерського обліку у державному секторі та стандартами IPSAS не розкриваються
КОМПОНЕНТ VII. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА АУДИТ		
PI-30. Зовнішній аудит (M1)	D	
PI-30.1. Охоплення і стандарти аудиту	D	Протягом останніх трьох завершених фінансових років ВОА, яким в Україні є Рахункова палата України (РАУ), не проводив жодного зовнішнього аудиту фінансової діяльності Житомирської міської ради
PI-30.2. Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	D	РПУ не проводило зовнішнього аудиту фінансової звітності Житомирської міської ради, тому аудиторські звіти до міської ради не подавалися
PI-30.3. Контроль за результатами зовнішнього аудиту	NA	Протягом періоду оцінки (2018-2020 рр.) РПУ не проводила жодного зовнішнього аудиту в Житомирській міській раді
PI-30.4. Незалежність вищого органу аудиту по відношенню до місцевих органів влади	D	РПУ не є повністю незалежним органом. Його персонал – це державні службовці, які підпорядковуються та контролюються органами виконавчої влади. Знову ж таки, РПУ не має повного мандату на перевірку всіх державних коштів
PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади (M2)	D	
PI-31.1. Терміни розгляду звітів про результати аудиту	D	Міська рада не отримувала звітів про результати аудиту від РПУ чи ДАС
PI-31.2. Слухання за результатами аудиту	NA	Міська рада не проводила слухань щодо висновків зовнішнього аудиту та/або перевічених фінансових звітів
PI-31.3. Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	NA	Жодних рекомендацій щодо аудиту та/або фінансових висновків міська рада не надавала
PI-31.4. Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	NA	Міська рада не здійснювала розгляду аудиторських звітів

Додаток 2. Резюме спостережень за системою внутрішнього контролю

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
1. Середовище контролю	
<p>1.1 Особиста та професійна цілісність та етичні цінності керівництва і персоналу, включаючи сприятливе ставлення до постійного внутрішнього контролю в організації</p>	<p>Відповідно до Закону України № 2493 від 07.06.2001 до основних обов'язків посадових осіб місцевого самоврядування, зокрема, віднесено шанобливе ставлення до громадян та їх звернень до органів місцевого самоврядування, турбота про високий рівень культури, спілкування і поведінки, авторитет органів та посадових осіб місцевого самоврядування (стаття 8).</p> <p>Національне агентство України з питань державної служби своїм наказом № 158 від 05.08.2016 затвердило Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, якими вони зобов'язані керуватися під час виконання своїх посадових обов'язків. Дотримання вимог Загальних правил повинно враховуватися під час проведення щорічного оцінювання службової діяльності керівників та працівників.</p> <p>Наказом Мінфіну № 1217 від 29.09.2011 затверджено Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту.</p> <p>В Житомирській міській раді створено контрольно-аналітичний відділ міської ради, який перебуває в безпосередньому підпорядкуванні міського голови та підзвітний міській раді. Основною метою створення даного структурного підрозділу є забезпечення контролю за діяльністю виконавчих органів ради, комунальних підприємств та установ, одержувачів бюджетних коштів. Основними завданнями відділу є проведення комплексу контрольно-аналітичних заходів та надання міському голові і раді за їх підсумками об'єктивних і незалежних висновків, рекомендацій щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - удосконалення системи управління фінансовими та матеріальними ресурсами; - запобігання фактам незаконного та неефективного використання бюджетних коштів, комунального майна, тощо; - запобігання та попередження виникненню помилок, порушень чи інших недоліків у діяльності виконавчих органів ради, комунальних підприємств та установ міста, а також підприємств та організацій, яким було надано пільги щодо сплати податків до міського бюджету або проводились дотаційні виплати з бюджету міста. <p>Розпорядженням міського голови від 06.02.2018 року №87 затверджено Кодекс етичної поведінки посадових осіб виконавчих органів Житомирської міської ради. Такий документ опубліковано на сайті Житомирської міської ради https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1526030828.pdf.</p> <p>Крім того, для працівників виконавчих органів ради створено належні умови для реалізації зазначеного елемента шляхом укладання Колективного Договору між адміністрацією Житомирської міської ради і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації працівників виконавчих органів Житомирської міської ради, який має на меті регулювання трудових і соціально-економічних відносин, а також узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів. Такий документ, зокрема, визначає правила внутрішнього трудового розпорядку виконавчих органів міської ради.</p>

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>Слід зазначити, що для реалізація зазначеного елемента також, рішенням виконавчого комітету Житомирської міської ради затверджено Регламент виконавчого комітету Житомирської міської ради, розміщений в загальному доступі на сайті міської ради. Регламент є нормативно-правовим актом, розроблений на основі чинного законодавства України та визначає:</p> <ul style="list-style-type: none"> механізм організації взаємодії виконавчого комітету міської ради, виконавчих органів міської ради з реалізації положень Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про доступ до публічної інформації», інших нормативних актів; механізм здійснення організаційного, матеріально-технічного забезпечення виконавчих органів міської ради; встановлює внутрішній розпорядок роботи виконавчих органів міської ради.
1.2 Зобов'язання щодо компетентності	<p>Відповідно до наказу Мінсоцполітики від 29.12.2004 № 336²⁹ розділ посадової інструкції «Кваліфікаційні вимоги» містить норми, які стосуються освіти, освітньо-кваліфікаційних рівнів та досвіду, достатніх для повного і якісного виконання робіт за посадою. У Розділі «Повинен знати» містяться вимоги до спеціальних знань, а також знань законодавчих актів та нормативних документів, необхідних для виконання посадових обов'язків. Цим же наказом встановлено, що усі працівники повинні підвищувати професійну кваліфікацію згідно з вимогами чинного законодавства, а усі керівники повинні упроваджувати заходи щодо професійного розвитку персоналу з метою досягнення високих економічних результатів.</p> <p>Відповідно до Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування (наказ Національного агентства з питань державної служби № 158 від 05.08.2016) посадові особи місцевого самоврядування повинні постійно поліпшувати свої уміння, знання і навички відповідно до функцій та завдань займаної посади, підвищувати свій професійний та культурний рівень, та удосконалювати організацію службової діяльності. Кодексом етичної поведінки посадових осіб виконавчих органів Житомирської міської ради визначено, що посадові особи виконавчих органів Житомирської міської ради повинні постійно поліпшувати свої уміння, знання і навички відповідно до функцій та завдань займаної посади, підвищувати свій професійний та культурний рівень, удосконалювати організацію службової діяльності.</p> <p>Відповідно до Закону України № 2493 від 07.06.2001 до основних обов'язків посадових осіб місцевого самоврядування, зокрема, віднесено постійне вдосконалення організації своєї роботи, підвищення професійної кваліфікації (стаття 8). З метою підвищення ефективності діяльності посадових осіб місцевого самоврядування один раз на 4 роки проводиться їх атестація, під час якої оцінюються, зокрема, результати роботи, ділові та професійні якості. Типове положення про проведення атестації посадових осіб місцевого самоврядування затверджене постановою Кабміну № 1440 від 26.10.2001. У період між атестаціями проводиться щорічна оцінка виконання посадовими особами місцевого самоврядування покладених на них завдань та обов'язків.</p>

²⁹ Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>Відповідно до постанови Кабміну № 59 від 26.01.2011³⁰ головний бухгалтер має подавати керівникові пропозиції щодо організації навчання працівників бухгалтерської служби, у тому числі працівників бухгалтерських служб бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі, з метою підвищення їх професійно-кваліфікаційного рівня.</p> <p>Постанова Кабміну № 1040 від 26.11.2008³¹ зобов'язує юридичну службу організовувати і проводити роботу, пов'язану з підвищенням кваліфікації працівників юридичної служби та підприємства, що належить до сфери його управління.</p> <p>В залежності від галузі (професії) працівники проходять періодичну атестацію, якій передує проходження курсів підвищення кваліфікації. Наприклад, Наказом Мінфіну № 1537 від 01.12.2011 затверджено порядок проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень. Така оцінка проводиться щорічно. Відповідно до Закону України № 2145 від 05.09.2017 «Про освіту» педагогічні працівники проходять чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років (ст. 50). Чергова атестація працівники закладів галузі культури (наказ Мінкультури № 44 від 16.07.2007) та лікарів (Наказ МОЗу № 359 від 19.12.1997 «Про подальше удосконалення атестації лікарів»³² (у редакції наказу МОЗу № 650 02.10.2015)) також проводяться один раз на п'ять років, а у 2021 році розпочнеться щорічна перевірка особистого освітнього портфолію з балами безперервного професійного розвитку (наказ МОЗу № 446 22.02.2019 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів»).</p> <p>В контрольно-аналітичному відділі міської ради, як і у виконавчих органах в цілому, на постійній ній основі організована робота щодо підвищення кваліфікації працівників, високий рівень самоосвіти та вдосконалення.</p>
1.3 «Тон на рівні вищої ланки» (тобто філософія управління та стиль роботи)	<p>Відповідно до законодавства усі керівники повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у частині прийняття та моніторингу ризиків: аналізувати стан виконання планів, організації робіт, виконавської майстерності працівників, задоволення вимог замовників та технологічні, ринкові, фінансові досягнення чи прорахунки (наказ Мінсоцполітики від 29.12.2004 № 336); - у частині відношення та дій керівництва щодо фінансової звітності: затвердити облікову політику підприємства (відповідно до Закону України № 996 від 16.07.1999 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»); - у частині відношення керівництва до: <ul style="list-style-type: none"> • обробки інформації: володіти знаннями з права економіки адміністрування, фінансів, кадрового менеджменту; аналізувати та узагальнювати інформацію (наказ Мінсоцполітики від 29.12.2004 № 336); • функції обліку: затвердити облікову політику підприємства (відповідно до Закону України № 996 від 16.07.1999 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»); • персоналу: забезпечувати умови для вдосконалення організації розподілу праці, виконання робіт та управління підрозділами; сприяти

³⁰ «Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи».

³¹ «Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації».

³² Однією з вимог наказу є те, що перед атестацією на підтвердження кваліфікаційної категорії лікарі проходять курси підвищення кваліфікації або передатестаційний цикл в закладах післядипломної освіти або на факультетах післядипломної освіти лікарів.

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>встановленню ефективних виробничих (службових) взаємовідносин і зав'язків між працівниками; забезпечувати додержання вимог посадових інструкцій; упроваджувати заходи щодо професійного розвитку персоналу з метою досягнення високих економічних результатів; удосконалювати форми мотивації праці працівників (наказ Мінсоцполітики від 29.12.2004 № 336);</p> <ul style="list-style-type: none"> моніторингу, перевірок та оцінки: аналізувати стан виконання планів, організації робіт, виконавської майстерності працівників, задоволення вимог замовників та технологічні, ринкові, фінансові досягнення чи прорахунки (наказ Мінсоцполітики від 29.12.2004 № 336). <p>Основні положення, що стосуються відношення керівництва до персоналу, врегульовано правилами внутрішнього трудового розпорядку. Діюче законодавство не передбачає можливості оптимізації та підвищення ефективності розподілу обов'язків між керівником та його заступниками, оскільки всі ключові підрозділи (посади) в установі мають бути підпорядковані виключно керівнику (як описано у пункті 1.4 цього додатку).</p>
1.4 Організаційна структура	<p>Організаційну структуру установ, що фінансуються із бюджету ОТГ, затверджує їх засновник: місцева рада. Відповідно до статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить затвердження структури виконавчих органів ради. Статтею 54 цього закону встановлено, що положення про відділи, управління та інші виконавчі органи ради також затверджуються відповідною радою. При розробці та затвердженні Житомирською міською радою положень про департаменти, управління та самостійні відділи узгоджуються конкретні цілі та мета діяльності таких установ.</p> <p>Законодавством передбачена організаційна структура установ, яка містить ключові підрозділи, необхідні для здійснення внутрішнього контролю. Житомирською міською радою в 2016 році до організаційної структури внесено новий структурний підрозділ – контрольно-аналітичний відділ міської ради, який наділено функціями та повноваженнями притаманними внутрішньому контролю. Такий відділ перебуває в безпосередньому підпорядкуванні міського голови та підзвітний міській раді. Основною метою створення даного структурного підрозділу є забезпечення контролю за діяльністю виконавчих органів ради, комунальних підприємств та установ, одержувачів бюджетних коштів. Основними завданнями відділу є проведення комплексу контрольно-аналітичних заходів та надання міському голові і раді за їх підсумками об'єктивних і незалежних висновків, рекомендацій щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> удосконалення системи управління фінансовими та матеріальними ресурсами; запобігання фактам незаконного та неефективного використання бюджетних коштів, комунального майна, тощо; запобігання та попередження виникненню помилок, порушень чи інших недоліків у діяльності виконавчих органів ради, комунальних підприємств та установ міста, а також підприємств та організацій, яким було надано пільги щодо сплати податків до міського бюджету або проводились дотаційні виплати з бюджету міста.

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>Постановою Кабміну № 59 від 26.01.2011 затверджене Типове положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, у відповідності до якого функціонують бухгалтерські служби. Зокрема, передбачено, що така служба є самостійним структурним підрозділом (або призначений спеціаліст), підпорядкованим безпосередньо керівнику установи або його заступнику.</p> <p>Відповідно до статті 18 Закону України № 889 від 10.12.15 «Про державну службу» Служба управління персоналом державного органу (або посада спеціаліста з питань персоналу) утворюється з прямим підпорядкуванням керівнику державної служби. Обов'язки служби управління персоналом можуть бути покладені на одного з державних службовців органу. Типове положення про службу управління персоналом державного органу затверджене наказом Національного агентства України з питань державної служби № 47 від 03.03.2016.</p> <p>Як правило в установах створюються підрозділи, відповідальні за бухгалтерський облік та кадрову роботу, або призначаються відповідні спеціалісти. Однак, у невеликих установах вони відсутні. У таких випадках бухгалтерський облік здійснює організація вищого рівня (наприклад, централізована бухгалтерія відділу, відділ освіти, молоді, спорту, культури забезпечує фінансову діяльність навчальних закладів). Обов'язки з добору і обліку кадрів можуть суміщатися іншими співробітниками.</p> <p>Постановою Кабміну № 1040 від 26.11.2008 затверджене Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації. Відповідно до цього положення Юридична служба органу виконавчої влади, підприємства утворюється як самостійний структурний підрозділ, який підпорядковується безпосередньо керівникові. У невеликих установах (таких як школи) такі підрозділи та штатні посади не утворюються, а з юристом укладається договір на надання юридичних послуг. Окремі невеликі установи не мають юридичної підтримки свого функціонування.</p> <p>Відповідно до п. 7 Наказу Мініюсту № 1000/5 від 18.06.2015³³ організація діловодства в установах покладається на самостійні структурні підрозділи з діловодства (документаційного забезпечення), загальні відділи, канцелярії тощо або особу, відповідальну за діловодство в установі, - секретаря, діловода (далі - служба діловодства). Відповідно до п. 8 цього ж наказу архів є самостійним структурним підрозділом або входить до складу служби діловодства установи. У малочисельних установах призначається особа, відповідальна за ведення архіву установи. У невеликих установах такі особи можуть бути відсутніми, а відповідні обов'язки суміщаються іншими співробітниками.</p>

³³ Наказом затверджено Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях.

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	Відповідно до статті 26 БКУ для здійснення внутрішнього аудиту розпорядник бюджетних коштів в особі керівника утворює самостійний структурний підрозділ внутрішнього аудиту, що є підпорядкованим і підзвітним безпосередньо такому керівнику. Основні засади здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту ³⁴ та порядок утворення підрозділів внутрішнього аудиту ³⁵ визначено Кабміном. В Житомирській міській раді функціонує самостійний структурний підрозділ, що підпорядкований виключно міському голові та наділений функціоналом внутрішнього контролю.
1.5. Кадрова політика та практика	<p>Типовим положенням про службу управління персоналом державного органу, затвердженим наказом Національного агентства України з питань державної служби № 47 від 03.03.2016, до завдань служби віднесено, зокрема, добір персоналу; прогнозування розвитку персоналу, заохочення працівників до службової кар'єри, підвищення рівня їх професійної компетентності.</p> <p>В структурі Житомирської міської ради створено самостійний підрозділ - відділ кадрів та з питань служби в органах місцевого самоврядування Житомирської міської ради, який забезпечує організацію роботи щодо, зокрема, добору персоналу; прогнозування розвитку персоналу, заохочення працівників до службової кар'єри, підвищення рівня їх професійної компетентності, тощо.</p> <p>Відповідно до статті 16 Закону України № 2493-III від 07.06.2001 «Про службу в органах місцевого самоврядування» за рішенням органу місцевого самоврядування створюється кадровий резерв для зайняття посад і просування по службі, який затверджується сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради. Порядок формування та ведення кадрового резерву посадових осіб визначається відповідною радою. Постановою Кабміну № 1386 від 24.10.2001 затверджено типовий порядок формування кадрового резерву в органах місцевого самоврядування.</p> <p>Відділ кадрів та з питань служби в органах місцевого самоврядування Житомирської міської ради забезпечує весь спектр заходів щодо організації роботи з створення кадрового резерву для зайняття посад і просування по службі</p>
2. Оцінка ризику	
2.1 Ідентифікація ризику 2.2 Оцінка ризику (значимість та ймовірність) 2.3 Оцінювання ризику 2.4 Оцінка схильності до ризику	<p>Житомирською міською радою затверджено стратегічний документ, що визначає просторові та змістові напрямки розвитку міста на 10 років, а саме Концепцію інтегрованого розвитку Житомира до 2030 року. Концепція розроблена міждисциплінарною командою у складі фахівців виконавчих органів та депутатів міської ради, незалежних місцевих і закордонних експертів та представників Німецького товариства міжнародного співробітництва («Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH»).</p> <p>Паспорти бюджетних програм містять конкретні цілі задля розвитку, на досягнення яких спрямована реалізація кожної окремої бюджетної програми, та її результативні показники. Паспорти програм містять також елементи контролю та моніторингу за виконанням таких програм. Бюджетні програми розроблені з врахування гендерної рівності та рівних можливостей. Положення про внутрішній контроль, що мав би містити розділ стосовно управління ризиками, не затверджуються.</p>

³⁴ Постанова Кабміну № 1062 від 12.12.2018.

³⁵ Постанова Кабміну № 1001 від 28.09.2011.

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>У 2020 році Житомирською міською радою затверджено План доброчесності Житомирської міської об'єднаної територіальної громади. Цей документ є стратегічним документом міської ради, який розроблений з метою забезпечення дієвої протидії та запобігання корупції і базується на результатах оцінювання корупційних ризиків у діяльності Житомирської міської ради та її виконавчих органів.</p> <p>Метою підготовки Плану є визначення ефективних стратегічних і тактичних заходів, направлених на протидію корупції у Житомирській міській раді та її виконавчих органах, а також посилення їх спроможності у процесі створення та застосування механізмів запобігання корупції.</p> <p>Даний документ, та комплекс заходів, що ним визначені враховуються при розробці відповідних Бюджетних програм.</p> <p>Відповідно до статті 20 БКУ на всіх стадіях бюджетного процесу його учасники в межах своїх повноважень мають здійснювати оцінку ефективності бюджетних програм, що передбачає заходи з моніторингу, аналізу та контролю за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів.</p> <p>Кілька параметрів пов'язані між собою на основі ступеню визначення ризиків, зокрема:</p> <p>Економічний аналіз інвестиційних пропозицій оцінюється як «С»</p> <p>Для оцінки інвестиційних проектів проводиться незалежна економічна експертиза таких проектів, яка проводиться у відповідності до затверджених державних та міжнародних (при залученні міжнародних інвестицій) правил та стандартів. Результати експертизи публікуються, підлягають публічному обговоренню (для прикладу можна взяти КП «Житомирводоканал», КП «Житомиртеплокомуненерго»)</p> <p>Аналіз макро-фіскальної чутливості оцінюється як «D» в PI-14.3 – Департамент бюджету та фінансів органу місцевого самоврядування не готує аналізу макрофіскальної чутливості із зазначенням різних сценаріїв бюджету.</p> <p>У фіскальних органах України проведено децентралізацію та створено єдину юридичну особу – Державну фіскальну службу України. У відповідності до існуючої організаційної структури ДПС, територіальні органи є структурними підрозділами ДФС України та використовують загально прийняту систему управління ризиками доходів місцевих бюджетів. Відбір платників податків для проведення аудиту проводиться з використанням автоматизованої ризикоорієнтованої системи органів ДПС.</p> <p>Прогнозування та моніторинг касових залишків оцінюється як «А» в PI-21.2 – Департамент бюджету та фінансів міської ради готує консолідований прогноз грошових коштів на початку нового фінансового року після затвердження бюджету міською радою. Консолідований план руху грошових коштів оновлюється щомісяця на основі фактичного припливу і відтоку грошових коштів.</p>
2.5 Відповіді на ризик (передача, прийняття, контроль або уникнення)	<p>Реагування на ризик здійснюється працівниками в межах посадових інструкцій та функцій і завдань підрозділів, у яких вони працюють.</p> <p>Контрольно-аналітичним відділом міської ради у відповідності до затвердженого Положення про відділ проводиться ряд контрольних заходів, зокрема це аналітична робота, перевірки фінансово-господарської діяльності в цілому та з окремих питань, ревізії, інвентаризації тощо.</p> <p>Для прикладу, за результатами проведених перевірок фінансово-господарської діяльності підприємств та установ підпорядкованих та (або) підзвітних міській раді, спеціалісти, що здійснювали перевірку, у разі наявності</p>

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>порушень та недоліків складають акт перевірки. Такий акт містить рекомендації щодо усунення виявлених порушень та недоліків. Керівник контрольно-аналітичного відділу міської ради доповідає про результати перевірки безпосередньо міському голові у формі доповідної записки. За результатами розгляду матеріалів міським головою приймаються управлінські рішення (притягнення до відповідальності винних осіб, прийняття кадрових рішень, передача матеріалів до правоохоронних органів, розробка та затвердження комплексу заходів задля покращення роботи та усунення наявних недоліків на рівні Органу управління, тощо). Керівники підприємств та установ також розробляють та затверджують комплекс заходів щодо усунення порушень та недоліків та в подальшому звітують про заходи, вжиті для усунення порушень та недоліків до Органу управління та контрольно-аналітичному відділу міської ради, який здійснював перевірку.</p>
3. Контрольна діяльність	
<p>3.1 Процедура авторизації та затвердження</p>	<p>Відповідно до Закону України № 996 від 16.07.1999 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»; Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 59 від 26.01.2011; Національних положень (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БО); Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектора, затверджених наказом Міністерства фінансів України від № 11 23.01.2015, Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013р. №635, головний бухгалтер розробляє, а керівник установи затверджує положення про облікову політику.</p> <p>Відповідно до наказу Мінфіну № 88 від 24.05.1995 «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» керівник установи має встановити графік документообороту, що повинен забезпечити оптимальну кількість підрозділів і виконавців, через які проходить кожен первинний документ, визначати мінімальний строк його знаходження в підрозділі, а також сприяти поліпшенню облікової роботи, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку, підвищенню рівня його автоматизації. Графік документообороту оформляється у вигляді схеми або переліку робіт із створення, перевірки та обробки документів, що виконуються кожним підрозділом підприємства, установи, а також усіма виконавцями із зазначенням їх взаємозв'язку і термінів виконання робіт.</p> <p>У виконавчих органах Житомирської міської ради, переважній більшості підпорядкованих підприємств та установ забезпечено дотримання зазначених вище вимог діючого законодавства. Діяльність кожної окремої юридичної особи, що веде окремий бухгалтерський облік здійснюється у відповідності до розробленої та затвердженої облікової політики, графіку документообороту. Крім того, виконавчі органи міської ради у своїй діяльності, окрім зазначених документів дотримуються вимог Регламенту виконавчого комітету Житомирської міської ради</p> <p>Процеси забезпечення надійності фінансових даних отримали оцінку «В» в РІ-27.4. Тільки уповноважені співробітники мають доступ до фінансових записів. Всі зміни в цих записах належним чином затверджуються керівником управління і / або бюджетної установи; зміни формують аудиторський слід. Однак відсутній спеціальний підрозділ чи орган, відповідальний за цілісність фінансових даних.</p>

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>Ефективність контролю за зобов'язаннями щодо видатків оцінюється як «С» в PI-25.2. Ручна звірка зобов'язань за видатками має місце, коли зобов'язання звіряються керівником бухгалтерської служби кожної установи органу місцевого самоврядування із затвердженим бюджетом відповідно до класифікації видатків; потім зобов'язання затверджується у разі, коли для таких видатків є достатній затверджений бюджет. Ще один рівень перевірки для всіх бюджетних установ - це Департамент бюджету та фінансів міської ради, щоб забезпечити наявність грошових коштів для оплати зобов'язань.</p> <p>Інтеграція обліку оплати праці та кадрового обліку оцінюється як «В» в PI-23.1.</p> <p>Управління змінами в фонді оплати праці оцінюється як «А» в PI-23.2. Наявні докази, отримані з кадрових та зарплатних записів міської ради, Управління фінансів місцевої влади і відділу освіти, молоді та спорту, свідчать про те, що не було змін як у кадрах, так і в обліку фонду оплати праці на момент проведення роботи на місцях (липень 2019 року).</p> <p>Відповідність правилам та процедурам виплати заробітної плати оцінюється як «А» в PI-23.3.</p>
<p>3.2 Розподіл обов'язків (авторизація, обробка, облік, огляд)</p>	<p>Вимоги щодо розподілу ключових обов'язків визначені на законодавчому рівні і мають бути підтверджені внутрішніми документами.</p> <p>Відповідно до постанови Кабміну № 59 від 26.01.2011 «Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи», до основних завдань цієї включено ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності бюджетної установи та складення звітності.</p> <p>Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» визначено, що первинний документ (акт виконаних робіт (наданих послуг)) має бути підписаний особою, яка брала участь у здійсненні господарської операції. Наказ Міністру № 1000/5 від 18.06.2015 «Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях» визначає необхідність розподілу обов'язків при підписанні управлінських документів. Відповідно до цього наказу, внутрішнє погодження проекту договору за результатами закупівлі мають здійснювати, серед іншого, працівник, який підготував документ; керівник структурного підрозділу, в якому його створено; фінансовий підрозділ або головний бухгалтер (бухгалтер); керівник юридичної служби (юрист).</p> <p>Повний розподіл обов'язків щодо візування та підписання певних видів документів в установі має бути узагальнений в графіку документообігу, затвердженому керівником установи. В Житомирській МТГ рішенням виконавчого комітету ради затверджено Інструкцію з діловодства у виконавчих органах Житомирської міської ради, яка містить в собі розділ 3 «Організація документообігу та виконання документів». Дана інструкція узагальнює розподіл обов'язків та повноваження щодо візування та підписання певних видів документів що передбачені в розпорядчому документі про розподіл обов'язків, визначених у положеннях (статутах) установи, положеннях про структурні підрозділи, посадових інструкціях, тощо.</p>

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>Керівник установи затверджує положення про тендерний комітет відповідно до Примірного положення, затвердженого Мінекономрозвитку (наказ № 557 від 30.03.2016), та його склад. Не встановлене обмеження на можливість брати участь у визначенні переможця тендеру співробітниками, що готували відповідну тендерну пропозицію.</p> <p>Наказом Мінфіну № 879 02.09.2014 затверджене положення про інвентаризацію активів та зобов'язань. Наказ, зокрема, визначає, що для проведення інвентаризації розпорядчим документом керівника підприємства створюється інвентаризаційна комісія з представників апарату управління підприємства, бухгалтерської служби (представників аудиторської фірми, централізованої бухгалтерії, суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи, яка здійснює ведення бухгалтерського обліку на підприємстві на договірних засадах) та досвідчених працівників підприємства, які знають об'єкт інвентаризації, ціни та первинний облік (інженери, технологи, механіки, виконавці робіт, товарознавці, економісти, бухгалтери). Інвентаризаційну комісію очолює керівник підприємства (його заступник) або керівник структурного підрозділу підприємства, уповноважений керівником підприємства. Цим положенням також встановлено, що матеріально відповідальні особи не включаються до складу робочої інвентаризаційної комісії для перевірки активів, що знаходяться у них на відповідальному зберіганні.</p>
3.3 Контроль доступу до ресурсів та записів	<p>На сайтах комунальних підприємств публікуються звіти зовнішніх незалежних аудитів. Крім того, на сайті Державної аудиторської служби України та Управління Північного офісу Державної аудиторської служби в Житомирській області публікуються результати ревізій та аудитів, в тому числі і виконавчих органів міської ради та підпорядкованих комунальних підприємств та установ.</p> <p>Процеси забезпечення надійності фінансових даних оцінюються як «В» в PI-27.4. Лише уповноважений персонал має доступ до фінансових записів. Всі зміни в цих записах належним чином затверджуються керівником управління та / або бюджетної установи; зміни формують аудиторський слід. Однак відсутній спеціальний підрозділ чи орган, відповідальний за цілісність фінансових даних.</p>
3.4 Верифікація	<p>Відповідно до Закону України № 996 від 16.07.1999 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію активів і зобов'язань. Під час таких перевірок перевіряються і документально підтверджуються наявність, стан і оцінка активів і зобов'язань. Положення про проведення інвентаризації затверджене наказом Мінфіну № 879 від 02.09.2014. Воно, зокрема, встановлює, що всі види зобов'язань та всі активи підприємства незалежно від їх місцезнаходження охоплюються повною інвентаризацією перед складанням річної фінансової звітності, а частковою у випадках передачі в оренду майна, зміни матеріально-відповідальних осіб тощо.</p> <p>Точність бюджетних звітів, які подаються протягом року, оцінюється як «С» в PI-28.3. Наразі не існує функціонального незалежного внутрішнього аудиту, який би підтверджував точність звітів про виконання бюджетів, що подаються протягом року. Зовнішній аудит також не проводився, щоб у рівній мірі засвідчити цілісність цих звітів.</p>
3.5 Звіряння	<p>Звіряння банківських рахунків оцінюються як «А» в PI-27.1. 26 банківських рахунків безпосередньо пов'язані з Єдиним казначейським рахунком (ЄКР).</p>

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>Департамент бюджету та фінансів міської ради отримує щоденний транзакційний звіт про рух коштів з кожного з 26 рахунків, який він узгоджує зі своїми касовими книгами. На додаток до цього, існує повна щотижнева звірка всіх 26 рахунків; це робиться протягом дня або двох після закінчення відповідного тижня.</p>
<p>3.6 Огляди операцій, процесів і дій</p>	<p>Показник моніторингу закупівель PI-24 оцінено як «А».</p> <p>Закупівля товарів робіт та послуг здійснюється на конкурсній основі з використанням електронних сервісів визначених на державному рівні. З квітня 2020 року всі закупівлі, що перевищують суму 50 тис. грн. відбуваються на конкурсній основі (спрощена процедура та тендерна процедура), що для окремих виконавчих органів міської ради та комунальних підприємств підпорядкованих раді становить більше 70% від всіх закупівель, інформація про які є в загальному доступі на порталі prozorro.gov.ua. Крім того, решта закупівель (до 50 тис.грн.) в обов'язковому порядку підлягають оприлюдненню у відповідній системі Prozorro.</p> <p>Для контролю та моніторингу закупівель, скарг на закупівлі та заяв використовується моніторинговий портал DOZORRO.</p> <p>Контрольно-аналітичним відділом при проведенні аналізу діяльності виконавчих органів ради, підприємств та установ, підпорядкованих міській раді, приділяється значна увага даному питанню (аналізується тендерна документація, підстави для укладання додаткових угод, дотримання встановлених процедур тощо).</p>
<p>4. Інформація та комунікація</p>	<p>Кожна бюджетна установа готує та подає щомісячні звіти про виконання бюджету протягом року в місцевий орган Казначейства. Комплексна проміжна фінансова звітність готується Казначейством та подається керівництву, щомісячно і щоквартально. Звіти охоплюють доходи за детальними кодами класифікації доходів та видатки (поточні та капітальні) за бюджетними програмами, детальними кодами функціональної та економічної класифікацій та ознакою ГРК (відомча класифікація), а також фінансування бюджету. (PI-28). Річна фінансова звітність містить інформацію про доходи та видатки відповідно до програмної, функціональної та економічної класифікацій, залишки грошових коштів та дебіторської заборгованості, матеріальні активи, кредиторську заборгованість та довгострокові зобов'язання плюс звірений звіт про рух грошових коштів (PI-29). Хоча орган місцевого самоврядування не проходив аудит протягом останніх трьох завершених років, 2016-2018, він готує річну фінансову звітність відповідно до Національних положень бухгалтерського обліку в державному секторі, виданих Міністерством фінансів, які, як правило, відповідають IPSAS (PI-29). Консолідована фінансова звітність не містить інформацію про матеріальні активи, яка міститься тільки у звіті на рівні кожної установи.</p> <p>Доступ до інформації для громадськості всебічний: завдяки офіційному порталю про публічні закупівлі (PI-24) громадськість має доступ до інформації про закупівлі.</p>
<p>5. Моніторинг</p>	
<p>5.1 Постійний моніторинг</p>	<p>Оцінка висвітлила низку напрямків, пов'язаних з поточною моніторинговою діяльністю:</p> <p>Ресурси, отримані підрозділами з надання послуг, оцінюються як «А» в PI-8.3. Кожна установа, що надає послуги, готує докладний звіт про отримані</p>

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>ресурси у натуральному вигляді; ці ресурси визначаються у грошовому вираженні і консолідується Казначейством.</p> <p>Моніторинг публічних корпорацій оцінюється як «D» в PI-10.1. Фінансові звіти 65,7% комунальних підприємств (за їх вартістю) за 2020 фінансовий рік пройшли аудит. Місцеві органи влади отримали річну фінансову звітність усіх комунальних підприємств за 2020 фінансовий рік до 1-го березня 2021 року (протягом двох місяців після закінчення звітного періоду).</p> <p>Показник щодо моніторингу місцевих органів влади (PI-10.2) є нестатосовним, оскільки відсутні бюджети нижчого рівня.</p> <p>Показник оцінки умовних зобов'язань та інших фіскальних ризиків є нестатосовним. Орган місцевого самоврядування не має явних та неявних умовних зобов'язань і будь-яких інших фінансових ризиків, які можуть виникнути в результаті його діяльності.</p> <p>Моніторинг інвестиційних проектів оцінюється «A» в PI-11.4. Орган місцевого самоврядування здійснює моніторинг та оцінку капітальних проектів. Щорічні звіти про фізичний прогрес та фінансові результати готуються та публікуються на офіційному веб-сайті міської ради.</p> <p>Якість моніторингу фінансових активів органу місцевого самоврядування оцінюється як «C» в PI-12.1. Кожна установа веде облік усіх фінансових активів, але така інформація не консолідується в цілому для органу місцевого самоврядування та не оприлюднюється.</p> <p>Якість моніторингу нефінансових активів органу місцевого самоврядування оцінюється як «C» в PI-12.2. Кожна установа органу місцевого самоврядування веде реєстр основних засобів: будівель, транспортних засобів, обладнання і приладів, із зазначенням їх вартості, віку і використання. Однак, така інформація не консолідується в цілому для органу місцевого самоврядування та не оприлюднюється.</p> <p>Моніторинг заборгованості за доходами оцінюється як «НЗ» в PI-19.4.</p> <p>Моніторинг заборгованості за видатками оцінюється як «A» в PI-22.2. Заборгованість за видатками відсутня. Звіт про заборгованість разом з місячним фінансовим звітом готується щомісяця протягом тижня після закінчення попереднього місяця.</p> <p>На контрольно-аналітичний відділ Житомирської міської ради у відповідності до затвердженого Положення покладено контрольно-наглядові (аудиторські) функції щодо фінансово-господарської діяльності підприємств, підпорядкованих та(або) підзвітних міській раді, надання висновків та пропозицій щодо усунення виявлених недоліків та оптимізації фінансово-господарської діяльності таких організацій. Міський голова погоджує план роботи відділу та затверджує план перевірок установ, підприємств та організацій на рік. Крім того, у разі нагальної потреби за розпорядженням міського голови може бути прийнятим рішення, щодо проведення позапланових контрольних заходів.</p>
5.3 Реагування з боку керівництва	<p>Зовнішній аудит з боку РПУ не проводився і відповідно аудиторський звіт міській раді не подавався, це ж саме стосується і перевірок з боку ДАСУ, тому реагування з боку керівництва міста відсутні. За результатами перевірки відділом внутрішнього контролю фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств та бюджетних установ, підзвітних міській раді, підготовлено рекомендації щодо усунення виявлених порушень.</p> <p>Керівник контрольно-аналітичного відділу міської ради доповідає про результати перевірки безпосередньо міському голові у формі доповідної</p>

Компоненти та елементи внутрішнього управління	Підсумок спостережень
	<p>записки. За результатами розгляду матеріалів міським головою приймаються управлінські рішення (притягнення до відповідальності винних осіб, прийняття кадрових рішень, передача матеріалів до правоохоронних органів, розробка та затвердження комплексу заходів задля покращення роботи та усунення наявних недоліків на рівні органу управління, тощо). Керівники підприємств та установ також розробляють та затверджують комплекс заходів щодо усунення порушень та недоліків та в подальшому звітують про заходи, вжиті для усунення порушень та недоліків до органу управління та контрольньо-аналітичному відділу міської ради, який здійснював перевірку.</p>

Додаток 3.1 Докази та джерела інформації для оцінювання показників

Показники	Параметри	Використані дані, докази
КОМПОНЕНТ «МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ»: МІЖБЮДЖЕТНІ ФІСКАЛЬНІ ВІДНОСИНИ		
HLG-1. Трансферти від вищих органів державного управління	HLG-1.1. Рівень виконання трансфертів від вищих органів державного управління	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр. Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.) Звіти міської ради про виконання бюджету за 2018-2020 рр.
	HLG-1.2. Відхилення структури міжбюджетних трансфертів	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр. Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.)
	HLG-1.3. Своєчасність перерахування трансфертів від вищих органів державного управління	Річний та помісячний розписи на 2020 рік Довідки про щоденні надходження трансфертів (2020 р.) Постанова Кабміну від 24.12.2019 № 1101 Постанова Кабміну від 15.12.2010 № 1132
	HLG-1.4. Передбачуваність трансфертів	Листи Мінфіну від 1 серпня 2017 р. №. 05110-14-21/20701; від 3 серпня 2018 р. №. 05110-14-21/20720; від 9 вересня 2019 р. №. 05110-14-6/22263
HLG-2. Фіскальні правила та моніторинг фіскального стану	HLG-2.1. Фіскальні правила для місцевих органів влади	БКУ
	HLG-2.2. Правила боргової політики для місцевих органів влади	БКУ
	HLG-2.3. Моніторинг місцевих органів влади	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2020 р.
КОМПОНЕНТ І. НАДІЙНІСТЬ БЮДЖЕТУ		
PI-1. Сукупне виконання видаткової частини	PI-1.1. Сукупне виконання видаткової частини	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр. Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.)
PI-2. Відхилення у структурі видатків	PI-2.1. Відхилення у структурі видатків у розрізі функцій	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр. Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.)
	PI-2.2. Відхилення у структурі видатків у розрізі економічних категорій	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр. Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.) Помісячні розписи за 2018-2020 рр.
	PI-2.3. Використання коштів резервного фонду	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр. Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.)
PI-3. Виконання дохідної частини	PI-3.1. Сукупне виконання дохідної частини	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр. Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.)
	PI-3.2. Відхилення у структурі доходів	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр.

		Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.)
КОМПОНЕНТ II. ПРОЗОРІСТЬ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ		
4. Бюджетна класифікація	4.1 Бюджетна класифікація	Наказ Мінфіну від 14.01.2011 № 11 “Про бюджетну класифікацію” Річні та проміжні звіти про виконання бюджету у 2020 р.
5. Бюджетна документація	5.1 Бюджетна документація	Бюджетна класифікація на 2020 та 2021 рр., у тому числі опублікована на сайті за посиланням: https://zt-rada.gov.ua/miscvybudjet Рішення Житомирської міської ради про бюджет (2018-2020 рр.)
PI-6. Операції органів влади, які не відображаються у фінансовій звітності	PI-6.1. Видатки, які не відображаються у фінансовій звітності	Фінансова звітність комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я у 2020 році
	PI-6.2. Надходження, які не відображаються у фінансовій звітності	Фінансова звітність комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я у 2020 році
	PI-6.3. Фінансова звітність позабюджетних установ	Дати надання фінансової звітності комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я у 2020 році Наказ Мінфіну від 24.01.2012 № 44 “Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування”
PI-7. Трансферти місцевим органам влади	PI-7.1. Система розподілу трансфертів	НЗ
	PI-7.2. Своєчасність інформації про трансферти	НЗ
PI-8. Інформація про ефективність надання послуг	PI-8.1. Плани надання послуг	БКУ Наказ Мінфіну від 26.08.2014 № 836 “Деякі питання використання ПЦМ для складання та виконання місцевих бюджетів” Веб-сайт міської ради: https://zt-rada.gov.ua/passports
	PI-8.2. Досягнуті результати надання послуг	Веб-сайт міської ради: https://zt-rada.gov.ua/reports
	PI-8.3. Ресурси, отримані надавачами послуг	Наказ Мінфіну від 23.08.2012 № 938 “Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів” Звіт про надходження ресурсів в натуральній формі у 2020 році
	PI-8.4. Оцінювання результатів надання послуг	БКУ Наказ Мінфіну від 17.05.2011 № 608 “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення оцінки ефективності бюджетних програм” Методика порівняльного аналізу оцінки ефективності бюджетних програм місцевих бюджетів (схвалена Мінфіном) Результати оцінки ефективності бюджетних програм за 2020 рік Веб-сайт міської ради: https://zt-rada.gov.ua/results

PI-9. Доступ громадськості до фінансової інформації	PI-9.1. Доступ громадськості до фінансової інформації	Веб-сайт міської ради: https://zt-rada.gov.ua/miscevybudget
PI-9bis. Консультації з громадськістю	PI-9bis.1. Консультації з громадськістю щодо підготовки бюджету	Веб-сайт міської ради: https://zt-rada.gov.ua/budgetgromad
	PI-9bis.2. Консультації з громадськістю щодо розробки бюджетних програм з надання послуг	
	PI-9bis.3. Консультації з громадськістю щодо реалізації інвестиційних проектів	
КОМПОНЕНТ III. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ		
PI-10. Звітування про фінансові ризики	PI-10.1. Моніторинг комунальних підприємств	Фінансова звітність комунальних підприємств Житомирської міської ради за 2020 рік
	PI-10.2. Моніторинг субнаціональних органів влади	НЗ
	PI-10.3. Умовні зобов'язання та інші фінансові ризики	НЗ
PI-11. Управління державними інвестиціями	PI-11.1. Економічний аналіз інвестиційних пропозицій	Бюджет Житомирської МТГ на 2020 рік Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2022-2024 рр. Постанова Кабміну від 18.03.2015 №196 "Деякі питання державного фонду регіонального розвитку" Програма соціально-економічного і культурного розвитку території Житомирської МТГ на 2020 рік (рішення міської ради від 18.12.2019 № 1713)
	PI-11.2. Відбір інвестиційних проектів	
	PI-11.3. Визначення вартості інвестиційних проектів	
	PI-11.4. Моніторинг інвестиційних проектів	
PI-12. Управління публічними активами	PI-12.1. Моніторинг фінансових активів	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 № 996-XIV Постанова Кабміну від 10.05.2018 № 351 "Про затвердження Порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами" Розпорядження голови міської ради від 30.03.2015 № 103-р Звіт Казначейства про виконання міського бюджету за 2020 рік
	PI-12.2. Моніторинг нефінансових активів	
	PI-12.3. Прозорість відчуження активів	Закон України "Про приватизацію державного та комунального майна" від 18.01.2018 № 2269-VIII Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" № 280/97-ВР від 21.05.1997 Порядок відчуження комунального майна (рішення від 29.09.2005 № 550)
13. Управління боргом	PI-13.1. Облік боргу і гарантій та звітування про них	Звіт Казначейства про виконання міського бюджету за 2020 рік Інформація про місцевий борг за 2020 рік

	PI-13.2. Схвалення боргу та гарантій	БКУ Постанова Кабміну від 16.02.2011 № 110 Постанова Кабміну від 14.05.2012 № 541 Постанова Кабміну від 01.08.2012 № 815
	PI-13.3. Стратегія управління боргом	Програма управління місцевим боргом на 2020 рік та звіт про її виконання: https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1581079771.pdf ; https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1617195143.pdf
КОМПОНЕНТ IV. ФІСКАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ЦІЛЕЙ ПОЛІТИКИ		
PI-14. Бюджетна стратегія на середньостроковий період	PI-14.1. Прогнози, на основі яких розробляється середньостроковий бюджет	Бюджетна документація на 2021 рік Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2022-2024 pp.
	PI-14.2. Фіскальний вплив змін у політиці	Бюджетна документація на 2021 рік Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2022-2024 pp.
	PI-14.3. Середньострокові оцінки видатків та доходів	Типова форма прогнозу місцевого бюджету та Інструкція щодо його складання (наказ Мінфіну від 02.06.2021 № 314) Бюджетна документація на 2021 рік Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2022-2024 pp.
	PI-14.4. Узгодженість бюджету з оцінками попереднього року	Бюджетна документація на 2021 рік Прогноз бюджету Житомирської МТГ на 2022-2024
PI-17. Процес підготовки бюджету	PI-17.1. Бюджетний календар	Бюджетний календар на 2021 рік (рішення ради від 20.08.2020 №707)
	PI-17.2. Керівництво щодо підготовки бюджету	Бюджетний циркуляр на 2021 рік
	PI-17.3. Подання бюджету законодавчому органу влади	Рішення виконавчого комітету міської ради про схвалення бюджету Житомирської МТГ (2018-2020 pp.)
PI-18. Розгляд бюджету законодавчим органом влади	PI-18.1. Обсяг розгляду бюджету	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками міської ради Бюджетна документація на 2021 рік Бюджетні запити ГРК до бюджету на 2021 рік
	PI-18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету	Бюджетний регламент Житомирської міської ради (рішення міської ради від 23.10.2021 № 1231)
	PI-18.3. Часові рамки затвердження бюджету	Рішення про бюджет на 2018-2020 pp.
	PI-18.4. Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	БКУ (стаття 23)
КОМПОНЕНТ V. ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ		
PI-19. Адміністрування надходжень	PI-19.1. Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	НЗ

	PI-19.2. Реєстр нерухомості та оцінка податку на майно	НЗ
	PI-19.3. Управління ризиками, аудит і розслідування	НЗ
	PI-19.4. Моніторинг податкової заборгованості	НЗ
PI-20. Облік надходжень	PI-20.1. Інформація про збір надходжень	Інформація про доходи міського бюджету на 2018-2020 рр., надані Департаментом бюджету та фінансів міської ради
	PI-20.2. Перерахування зібраних доходів	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками міської ради
	PI-20.3. Звірка обліку надходжень	Дані про проведення звірки, надані Департаментом бюджету та фінансів міської ради
PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року	PI-21.1. Консолідація касових залишків	Інформація про залишки коштів (щоденна) – станом на 01.07.2021
	PI-21.2. Прогнозування і моніторинг касових залишків	Розпис бюджету на 2020 рік
	PI-21.3. Інформація про граничні рівні зобов'язань	Наказ Міністерства фінансів від 28.01.2002 № 57 "Про затвердження документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету"
	PI-21.4. Значущість коригувань бюджету протягом року	Рішення про внесення змін до бюджету міста на 2020 рік Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками Департаментом бюджету та фінансів міської ради
PI-22. Заборгованість за видатками	PI-22.1. Розмір заборгованості за видатками	Казначейські звіти про виконання міського бюджету за 2018-2020 рр.
	PI-22.2. Моніторинг заборгованості за видатками	Місячні звіти про бюджетну заборгованість
PI-23. Механізми контролю за фондом оплати праці	PI-23.1. Інтегрування обліку заробітної плати і кадрового обліку	Інформація, отримана під час інтерв'ю з фахівцями, відповідальними за облік персоналу та оплати праці Дані обліку персоналу та оплати праці за 2020 рік
	PI-23.2. Управління змінами у фонді оплати праці	Інформація, отримана під час інтерв'ю з фахівцями, відповідальними за облік персоналу та оплати праці Дані обліку персоналу та оплати праці за 2020 рік
	PI-23.3. Внутрішній контроль фонду оплати праці	Інформація, отримана під час інтерв'ю з фахівцями, відповідальними за облік персоналу та оплати праці Дані обліку персоналу та оплати праці за 2020 рік
	PI-23.4. Аудит фонду оплати праці	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками виконавчого комітету міської ради

PI-24. Закупівлі	PI-24.1. Моніторинг закупівель	Закон України «Про закупівлі» № 922 від 25.12.2015 (стаття 2) Дата про закупівлі, здійснені міською радою у 2020 році Електронна платформа: https://prozorro.gov.ua Веб-сайт: https://bi.prozorro.org
	PI-24.2. Методи закупівель	Закон України «Про закупівлі» № 922 від 25.12.2015 (стаття 2) Дата про закупівлі, здійснені міською радою у 2020 році (у розрізі методів здійснення закупівель) Електронна платформа: https://prozorro.gov.ua Веб-сайт: https://bi.prozorro.org
	PI-24.3. Доступ громадськості до інформації про закупівлі	Закон України «Про закупівлі» № 922 від 25.12.2015 (Статті 2, 4, 7-1, 8, 9, 10) Електронна платформа: https://prozorro.gov.ua Веб-сайт: https://bi.prozorro.org
	PI-24.4. Урегулювання скарг щодо закупівель	Закон України «Про закупівлі» № 922 від 25.12.2015 (стаття 18) Постанова Кабміну від 22.04.2020 № 292: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2020-%D0%BF#Text
PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою	PI-25.1. Розподіл обов'язків	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками міської ради
	PI-25.2. Ефективність контролю зобов'язань за видатками	Наказ Мінфіну від 02.03.2012 № 309 БКУ (стаття 55)
	PI-25.3. Відповідність правилам і процедурам здійснення платежів	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками міської ради
PI-26. Внутрішній аудит	PI-26.1. Сфера охоплення внутрішнього аудиту	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками міської ради
	PI-26.2. Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	Стандарти внутрішнього аудиту (наказ Мінфіну від 04.10.2011 № 1247)
	PI-26.3. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками міської ради
	PI-26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками міської ради
КОМПОНЕНТ VI. ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ		
PI-27. Надійність фінансових даних	PI-27.1. Звірка банківських рахунків	Наказ Держказначейства від 26.06.2002 № 122 “Про затвердження Положення про єдиний казначейський рахунок” Наказ Мінфіну від 23.08.2012 № 938 “Про затвердження казначейського обслуговування місцевих бюджетів” Наказ Мінфіну від 22.06.2012 № 758 “Про затвердження Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України”

	PI-27.2. Проміжні рахунки	Наказ Мінфіну від 29.12.2015 № 1219 “Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі” Наказ Мінфіну від 31.12.2013 № 1203 “Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі” Наказ Держказначейства від 17.05.2000 №1 “План рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів”
	PI-27.3. Авансові рахунки	Постанова Кабміну від 23.04.2014 № 117 “Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти” Інформація міської ради про авансові платежі у 2020 році
	PI-27.4. Процеси підтвердження надійності фінансових даних	Про затвердження положень про територіальні органи Державної казначейської служби України (наказ Мінфіну від 12.10.2011 № 1280) Інформація, отримана під час інтерв'ю з представниками Департаментом бюджету та фінансів міської ради
PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	PI-28.1. Охоплення та зіставність звітів	Наказ Мінфіну від 17.01.2018 № 12 “Про організацію роботи зі складання Державною казначейською службою України бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів”
	PI-28.2. Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року	Листи Держказначейства про надання місячних звітів у 2020 році
	PI-28.3. Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року	Інтерв'ю з представниками Департаменту бюджету і фінансів міської ради
PI-29. Річна фінансова звітність	PI-29.1. Повнота річної фінансової звітності	Звіти Казначейства за 2020 рік Рішення міської ради про затвердження бюджету на 2020 рік
	PI-29.2. Подання звітності для зовнішнього аудиту	Інтерв'ю з представниками Департаменту бюджету і фінансів міської ради
	PI-29.3. Стандарти обліку	БКУ (статті 43, 80) Наказ Мінфіну від 17.01.2018 № 12 “Про організацію роботи зі складання Державною казначейською службою України бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів” Наказ Держказначейства від 06.02.2018 № 36 “Щодо організації роботи органів Державної казначейської служби України зі складання бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів”
КОМПОНЕНТ VII. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА АУДИТ		
PI-30. Зовнішній аудит	PI-30.1. Охоплення і стандарти аудиту	Інтерв'ю з представниками РПУ
	PI-30.2. Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	Інтерв'ю з представниками РПУ

	PI-30.3. Контроль за результатами зовнішнього аудиту	Інтерв'ю з представниками РПУ
	PI-30.4. Незалежність вищого органу аудиту по відношенню до місцевих органів влади	Закон України «Про Рахункову палату України від 02.07.2015 №. 576
PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади	PI-31.1. Терміни розгляду звітів про результати аудиту	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-ВР від 21.05.1997
	PI-31.2. Слухання за результатами аудиту	Інтерв'ю з представниками міської ради
	PI-31.3. Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	
	PI-31.4. Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	

Додаток 3.2 Список осіб, з якими проведено інтерв'ю

№.	Ім'я, ПРИЗВИЩЕ	Посада	ОРГАНІЗАЦІЯ	КОНТАКТИ
1.	Тетяна Грицун	Начальник управління	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, Міністерство фінансів України	(044) 277-54-53
2.	Олена Гоголь	Начальник відділу	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, Міністерство фінансів України	(044) 277-54-59
3.	Олександр Чернюк	Заступник начальника відділу	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, Міністерство фінансів України	(044) 277-54-43
4.	Юлія Гузир	Головний спеціаліст	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, Міністерство фінансів України	(044) 277-54-44
5.	Володимир Ющук	Заступник начальника управління – начальник відділу	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, Міністерство фінансів України	(044) 277-54-44
6.	Сергій Юрійчук	Головний спеціаліст	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, Міністерство фінансів України	(044) 277-54-61
7.	Оксана Бура	Начальник відділу	Департамент боргової політики, Міністерство фінансів України	-
8.	Оксана Капленко	Заступник начальника відділу	Департамент боргової політики, Міністерство фінансів України	-
9.	Оксана Чорна	Начальник відділу	Департамент контролю публічної адміністрації та міжбюджетних відносин, Рахункова палата України	(044) 298-74-49
10.	Юлія Солянік	Заступник Голови Служби	Державна аудиторська служба України	(044) 425-80-20
11.	Інна Тихомирова	Начальник Відділу	Державна аудиторська служба України, Відділ євроінтеграції та міжнародних зв'язків	(066) 433 21 23
12.	Діна Прокопчук	Директор Департаменту	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	(0412) 48-12-25
13.	Валентина Тимощук	Заступник директора Департаменту	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	(098) 318-97-89
14.	Тетяна Грищук	Заступник директора Департаменту	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	(0412) 48-12-32
15.	Ніла Борецька	Начальник відділу – головний бухгалтер	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	093-797-49-67
16.	Олена Сидорова	Заступник начальника відділу	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	067-791-19-60
17.	Ірина Свіцельська	Начальник відділу	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	(0412) 48-12-31
18.	Анна Верпахівська	Начальник відділу – головний бухгалтер	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	063-413-63-16

19.	Світлана Литвин	Заступник начальника відділу	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	068-219-09-43 budget@zt-vlada.gov
20.	Лариса Дмитренко	Головний спеціаліст	Департамент бюджету та фінансів, Житомирська міська рада	097-195-99-66
21.	Олена Юрченко	Директор Департаменту	Департамент економічного розвитку, Житомирська міська рада	ooyrchenko.zt@gmail.com 067-978-66-93
22.	Марина Білоус	Начальник відділу	Департамент економічного розвитку, Житомирська міська рада	bilous.marine@gmail.com 096-946-89-32
23.	Віктор Деркач	Головний спеціаліст	Департамент економічного розвитку, Житомирська міська рада	067-136-14-43 der.ztn@gmail.com
24.	Олександр Гончарук	Начальник відділу	Департамент економічного розвитку, Житомирська міська рада	096-945-23-37
25.	Борис Пахолюк	Директор	Агенція розвитку міста	063-145-72-74 ku.qvm.zt@gmail.com
26.	Олена Кравчук	Начальник Відділу	Відділ по управлінню та приватизації комунального майна, Житомирська міська рада	067-937-45-23
27.	Олена Заворотнюк	Начальник відділу	Департамент містобудування та земельних відносин, Житомирська міська рада	097-930-21-06
28.	Олена Прищепа	Головний бухгалтер	Департамент містобудування та земельних відносин, Житомирська міська рада	067-367-09-36
29.	Валентина Козяр	Начальник відділу	Контрольно-аналітичний відділ, Житомирська міська рада	(0412) 48-11-89
30.	Світлана Ковтуненко	First Deputy Director	Департамент освіти, Житомирська міська рада	(0412) 47-03-94
31.	Ніна Щедракова	Головний бухгалтер	Департамент освіти, Житомирська міська рада	097-262-43-64
32.	Наталія Бащінська	Головний спеціаліст	Управління комунального господарства, Житомирська міська рада	063-377-77-79
33.	Ігор Задорожний	Начальник відділу	Управління житлового господарства, Житомирська міська рада	093-161-10-91
34.	Олександр Саєнко	Заступник Голови	Головне управління ДФС України у Житомирській області	097-997-97-39
35.	Яніна Глінчевська	Директор	ЗОШ №28 Житомирської міської ради	067-145-68-93
36.	Валерія Пугачова	Головний бухгалтер	ЗОШ №28 Житомирської міської ради	097-993-26-86 school28-zt@ukr.net
37.	Тетяна Бас	Директор	ДНЗ №51 Житомирської міської ради	Zdnc-51@ukr.net
38.	Володимир Мордюк	Директор	Лікарня №1 Житомирської міської ради	(0412) 55-42-47
39.	Валентина Петухова	Заступник директора з економічних питань	Лікарня №1 Житомирської міської ради	admin@cml1.zt.ua

Додаток 4. Лист розрахунку для HLG-1, PI-1, PI-2 та PI-3

Таблиця 1: розрахунки для HLG-1 та HLG-2

Таблиця 1.1 – Фінансові роки для оцінки

Рік 1 =	2018
Рік 2 =	2019
Рік 3 =	2020

Млн. грн.

Таблиця 1.2

Дані для року =		2018				
Види трансфертів	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Субвенції на освіту	285,6	296,8	321,4	-24,6	24,6	7,7%
Субвенції на охорону здоров'я	210,4	264,3	236,8	27,5	27,5	11,6%
Субвенція на соціально-економічний розвиток	-	24,0	0,0	24,0	24,0	-
Субвенції на пільги та субсидії	475,0	501,7	534,5	-32,8	32,8	-
Субвенції на сім'ю та дітей	312,4	295,1	351,6	-56,5	56,5	-
Субвенції на будівництво житла	-	38,4	0,0	38,4	38,4	-
Субвенція на дороги	-	-	0,0	0,0	0,0	-
Інші трансферти	-	24,1	0,0	24,1	24,1	-
Разом трансфертів	1 283,4	1 444,3	1 444,3	0,0	227,9	
Відхилення загального обсягу трансфертів						112,5%
Відхилення у структурі трансфертів						15,8%

Таблиця 1.3

Дані для року = 2019						
Види трансфертів	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Субвенції на освіту	357,9	363,9	340,3	23,6	23,6	6,9%
Субвенції на охорону здоров'я	203,3	214,3	193,3	21,0	21,0	10,9%
Субвенція на соціально-економічний розвиток	-	24,7	0,0	24,7	24,7	
Субвенції на пільги та субсидії	265,5	176,7	252,4	-75,7	75,7	30,0%
Субвенції на сім'ю та дітей	344,5	304,8	327,5	-22,7	22,7	6,9%
Субвенції на будівництво житла	-	13,6	0,0	13,6	13,6	-
Субвенція на дороги	-	-	0,0	0,0	0,0	-
Інші трансферти	3,0	18,3	2,9	15,5	15,5	-
Разом трансфертів	1 174,2	1 116,3	1 116,3	0,0	196,8	
Відхилення загального обсягу трансфертів						95,1%
Відхилення у структурі трансфертів						17,6%

Таблиця 1.4

Дані для року = 2020						
Види трансфертів	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Субвенції на освіту	416,1	459,7	510,5	-50,8	50,8	9,9%
Субвенції на охорону здоров'я	54,2	64,5	66,5	-2,0	2,0	3,0%
Субвенція на соціально-економічний розвиток	-	9,4	0,0	9,4	9,4	-
Субвенції на пільги та субсидії	-	8,7	0,0	8,7	8,7	-
Субвенції на сім'ю та дітей	-	20,8	0,0	20,8	20,8	-
Субвенції на будівництво житла	-	6,1	0,0	6,1	6,1	-
Субвенція на дороги	-	8,6	0,0	8,6	8,6	-
Інші трансферти	5,9	6,4	7,2	-0,8	0,8	-
Разом трансфертів	476,2	584,2	584,2	0,0	107,1	
Відхилення загального обсягу трансфертів						122,7%
Відхилення у структурі трансфертів						18,3%

Таблиця 1.5 – Матриця результатів

Роки	Відхилення загального обсягу трансфертів	Відхилення у структурі трансфертів
2018	112,5%	15,8%
2019	95,1%	17,6%
2020	122,7%	18,3%

Таблиця 2: розрахунки для PI-1 та PI-2.1, PI-2.2, PI-2.3

Таблиця 2.1 – Фінансові роки для оцінки

Рік 1 =	2018
Рік 2 =	2019
Рік 3 =	2020

Млн. грн

Таблиця 2.2

Дані для року =		2018				
Ознака функціональної класифікації	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Загальнодержавні функції	141,2	134,4	158,1	-23,7	23,7	15,0%
Економічна діяльність	348,0	360,8	389,6	-28,9	28,9	7,4%
Охорона здоров'я	261,4	368,4	292,6	75,8	75,8	25,9%
Духовний та фізичний розвиток	41,3	41,2	46,2	-5,0	5,0	10,9%
Освіта	934,8	1 031,9	1 046,6	-14,7	14,7	1,4%
Соціальний захист та соціальне забезпечення	837,6	886,8	937,7	-51,0	51,0	5,4%
Міжбюджетні відносини	84,1	89,2	94,2	-5,0	5,0	5,3%
Інші	157,6	228,9	176,5	52,5	52,5	29,7%
Разом видатки	2 806,1	3 141,6	3 141,6	0,0	256,6	
Відсотки	6,5	5,5				
Резервний фонд	20,0	0,0				
Усього	2 832,6	3 147,1				
Відхилення обсягу видатків (PI-1)						111,1%
Відхилення у структурі видатків (PI-2)						8,2%
Резервний фонд						0,0%

Таблиця 2.3

Дані для року =		2019					
Ознака функціональної класифікації	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток	
Загальнодержавні функції	160,0	159,3	169,5	-10,2	10,2	6,0%	
Економічна діяльність	340,9	423,3	361,2	62,1	62,1	17,2%	
Охорона здоров'я	326,0	326,0	345,4	-19,4	19,4	5,6%	
Духовний та фізичний розвиток	52,0	54,1	55,0	-1,0	1,0	1,8%	
Освіта	1 170,6	1 225,1	1 240,1	-15,0	15,0	1,2%	
Соціальний захист та соціальне забезпечення	668,5	563,4	708,1	-144,7	144,7	20,4%	
Міжбюджетні відносини	98,4	99,4	104,3	-4,8	4,8	4,6%	
Інші	159,2	301,7	168,6	133,0	133,0	78,9%	
Разом видатки	2 975,7	3 152,3	3 152,3	0,0	390,2		
Відсотки	5,6	4,4					
Резервний фонд	20,0	0,0					
Усього	3 001,5	3 156,7					
Відхилення обсягу видатків (PI-1)						105,2%	
Відхилення у структурі видатків (PI-2)						12,4%	
Резервний фонд						0,0%	

Таблиця 2.4

Дані для року =		2020					
Ознака функціональної класифікації	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток	
Загальнодержавні функції	174,7	160,4	183,8	-23,4	23,4	12,7%	
Економічна діяльність	400,0	465,7	420,8	44,9	44,9	10,7%	
Охорона здоров'я	138,5	187,2	145,8	41,5	41,5	28,5%	
Духовний та фізичний розвиток	48,0	45,7	50,6	-4,9	4,9	9,7%	
Освіта	1 354,5	1 311,1	1 425,2	-114,1	114,1	8,0%	
Соціальний захист та соціальне забезпечення	69,7	77,1	73,3	3,7	3,7	5,1%	
Міжбюджетні відносини	117,0	141,0	123,1	17,9	17,9	14,5%	
Інші	231,5	278,0	243,6	34,4	34,4	14,1%	
Разом видатки	2 533,9	2 666,1	2 666,1	0,0	284,8		

Відсотки	4,4	3,8	
Резервний фонд	17,9	0,0	
Усього	2 556,2	2 669,9	
Відхилення обсягу видатків (PI-1)			104,4%
Відхилення у структурі видатків (PI-2)			10,7%
Резервний фонд			0,0%

**Таблиця 2.5 – Матриця результатів
(функціональна класифікація)**

Роки	для PI-1.1	для PI-2.1	для PI-2.3
	Відхилення загального обсягу видатків	Відхилення у структурі видатків	Резервний фонд
2018	111,1%	8,2%	
2019	105,2%	12,4%	0,0%
2020	104,4%	10,7%	

Таблиця 2.6

Дані для року = 2018						
Економічна категорія	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Оплата праці і нарахування	875,6	942,3	972,8	-30,5	30,5	3,1%
Використання товарів і послуг	527,9	592,4	586,5	5,9	5,9	1,0%
Придбання основного капіталу	42,5	142,4	47,2	95,1	95,1	201,6%
Обслуговування боргу	6,5	5,5	7,2	-1,7	1,7	23,6%
Поточні та капітальні трансферти підприємствам	454,1	501,8	504,5	-2,7	2,7	0,5%
Інші поточні та капітальні трансферти	84,1	125,7	93,5	32,3	32,3	34,5%
Соціальні виплати	820,5	835,8	911,6	-75,8	75,8	8,3%
Інші видатки	21,4	1,2	23,8	-22,6	22,6	94,8%
Усього видатки	2 832,6	3 147,1	3 147,1	0,0	266,7	
Відхилення у структурі видатків						8,5%

Таблиця 2.7

Дані для року = 2019						
Економічна категорія	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Оплата праці і нарахування	1 055,0	1 101,9	1 109,6	-7,7	7,7	0,7%
Використання товарів і послуг	667,3	390,8	701,8	-311,1	311,1	44,3%
Придбання основного капіталу	61,5	195,9	64,7	131,2	131,2	202,8%
Обслуговування боргу	5,6	4,4	5,9	-1,5	1,5	25,8%
Поточні та капітальні трансферти підприємствам	449,0	815,0	472,2	342,9	342,9	72,6%
Інші поточні та капітальні трансферти	98,6	113,0	103,7	9,3	9,3	8,9%
Соціальні виплати	642,6	534,3	675,9	-141,6	141,6	21,0%
Інші видатки	21,8	1,4	22,9	-21,5	21,5	93,8%
Усього видатки	3 001,5	3 156,7	3 156,7	0,0	966,7	
Відхилення у структурі видатків						30,6%

Таблиця 2.8

Дані для року = 2020						
Економічна категорія	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Оплата праці і нарахування	1 241,6	1 248,8	1 296,9	-48,1	48,1	3,7%
Використання товарів і послуг	392,8	286,8	410,3	-123,5	123,5	30,1%
Придбання основного капіталу	105,7	162,7	110,4	52,3	52,3	47,4%
Обслуговування боргу	4,4	3,8	4,6	-0,8	0,8	18,0%
Поточні та капітальні трансферти підприємствам	638,6	758,9	667,0	91,9	91,9	13,8%
Інші поточні та капітальні трансферти	117,0	149,7	122,2	27,5	27,5	22,5%
Соціальні виплати	36,7	56,8	38,3	18,5	18,5	48,4%
Інші видатки	19,4	2,3	20,3	-18,0	18,0	88,5%
Усього видатки	2 556,2	2 669,9	2 669,9	0,0	380,6	
Відхилення у структурі видатків						14,3%

Таблиця 2.9 – Матриця результатів

Роки	Відхилення у структурі
2018	8,5%
2019	30,6%
2020	14,3%

Таблиця 3: розрахунки для PI-3

Таблиця 3.1 - Фінансові роки для оцінки

Рік 1 =	2018
Рік 2 =	2019
Рік 3 =	2020

Таблиця 3.2

Дані для року =		2018					
Види надходжень	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток	
Податкові надходження							
Податки на прибуток	207,0	228,3	218,2	10,0	10,0	4,6%	
Податки на доходи від заробітної плати	915,4	977,3	965,1	12,3	12,3	1,3%	
Податки на власність	194,1	144,8	204,6	-59,8	59,8	0,3	
Податки на товари і послуги	141,0	128,4	148,7	-20,3	20,3	13,7%	
Інші податки	1,0	1,1	1,0	0,1	0,1	5,8%	
Трансферти							
Трансферти від інших органів влади	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Інші доходи							
Доходи від власності	45,9	61,1	48,4	12,8	12,8	26,4%	
Доходи від продажу товарів та послуг	54,7	96,6	57,7	38,9	38,9	67,5%	
Штрафи та пеня	0,2	0,7	0,2	0,6	0,6	356,6%	
Інші надходження	5,6	11,4	5,9	5,5	5,5	93,9%	
Усього доходів	1 564,8	1 649,7	1 649,7	0,0	160,3		
Відхилення загального обсягу доходів						105,4%	
Відхилення у структурі доходів						9,7%	

Таблиця 3.3

Дані для року = 2019						
Види надходжень	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Tax revenues						
Податки на прибуток	250,8	283,9	273,5	10,4	10,4	3,8%
Податки на доходи від заробітної плати	1 137,8	1 181,6	1 240,9	-59,3	59,3	4,8%
Податки на власність	160,0	172,8	174,5	-1,6	1,6	0,9%
Податки на товари і послуги	130,5	139,5	142,4	-2,8	2,8	2,0%
Інші податки	1,3	1,7	1,4	0,3	0,3	20,2%
Трансферти						
Трансферти від інших органів влади	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Інші доходи						
Доходи від власності	72,3	130,0	78,9	51,1	51,1	64,8%
Доходи від продажу товарів та послуг	85,9	91,1	93,7	-2,6	2,6	2,7%
Штрафи та пеня	0,0	1,5	0,0	1,5	1,5	
Інші надходження	10,2	14,1	11,1	3,0	3,0	26,6%
Усього доходів	1 848,9	2 016,4	2 016,4	0,0	132,7	
Відхилення загального обсягу доходів						109,1%
Відхилення у структурі доходів						6,6%

Таблиця 3.4

Дані для року = 2020						
Види надходжень	Затверджено	Виконано	Скоригований бюджет	Відхилення	Абсолютне відхилення	Відсоток
Tax revenues						
Податки на прибуток	292,6	305,1	297,9	7,1	7,1	2,4%
Податки на доходи від заробітної плати	1 314,3	1 284,3	1 338,0	-53,7	53,7	4,0%
Податки на власність	174,5	166,9	177,6	-10,7	10,7	6,0%
Податки на товари і послуги	133,1	156,0	135,5	20,5	20,5	15,1%
Інші податки	1,6	1,4	1,6	-0,2	0,2	9,9%
Трансферти						
Трансферти від інших органів влади	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Інші доходи						
Доходи від власності	52,8	84,1	53,7	30,4	30,4	56,6%
Доходи від продажу товарів та послуг	95,1	83,5	96,8	-13,3	13,3	13,7%
Штрафи та пеня	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	
Інші надходження	11,3	30,4	11,5	18,9	18,9	163,9%
Усього доходів	2 075,2	2 112,6	2 112,6	0,0	155,7	
Відхилення загального обсягу доходів						101,8%
Відхилення у структурі доходів						7,4%

Таблиця 3.5 – Матриця результатів

Роки	Відхилення загального обсягу доходів	Відхилення у структурі доходів
2018	105,4%	9,7%
2019	109,1%	6,6%
2020	101,8%	7,4%

Додаток 5. Оцінювання гендерно-орієнтованого УДФ

Додаток 5.1. Вступ

Мета

Мета оцінки гендерно-орієнтованого УДФ полягає у зборі інформації стосовно міри, у якій гендерний підхід входить у систему управління державними фінансами на рівні Житомирської міської ради, та оцінці того, наскільки така система відповідає потребам чоловіків та жінок, а також інших груп споживачів послуг у місті.

Ця оцінка є однією із перших на субнаціональному рівні. Вона разом із стандартною оцінкою PEFA не лише забезпечить основу для узгодження з боку швейцарського SECO дизайну проекту ELocFin з урахуванням гендерного аспекту, але й, як очікується, слугуватиме інформаційним підґрунтям для прийняття рішень щодо подальших реформ. Така інформація може бути використана швейцарським SECO та іншими партнерами з розвитку.

Для проведення оцінки група експертів використовувала додаткові Інструкції щодо оцінювання ГОУДФ, опубліковані Секретаріатом PEFA у січні 2020 року.

Робота на місцях проводилася паралельно та в рамках основного оцінювання PEFA, що дозволило оптимізувати використання часу та взаємодію з представниками місцевих органів влади, особливо враховуючи зайнятість останніх. Більше того, деяка інформація, отримана під час основного оцінювання, була використана для цілей оцінювання ГОУДФ. Додаткова інформація також надавалася органами влади міста.

Звіт про результати оцінки ГОУДФ (представлений у вигляді додатку до основного звіту) є предметом для отримання оцінки якості PEFA Check і, відповідно, потребує опрацювання рецензентами та дотримання процедури контролю якості.

Основна інформація

Центральний уряд має значні напрацювання у сфері нормативно-правового забезпечення питань гендерної рівності. Відповідні акти однаково стосуються як національного, так і місцевого рівнів. Однак, органами місцевого самоврядування, в тому числі Житомирською міською радою, відповідні процедури та процеси у бюджетний цикл не впроваджено. У таблиці А-5.1 нижче наведено перелік нормативно-правових актів, які діють та стосуються питань гендерної рівності, але на практиці та у діяльності Житомирської міської ради не реалізовані.

Таблиця А-5.1: Нормативно-правова база з питань забезпечення гендерної рівності

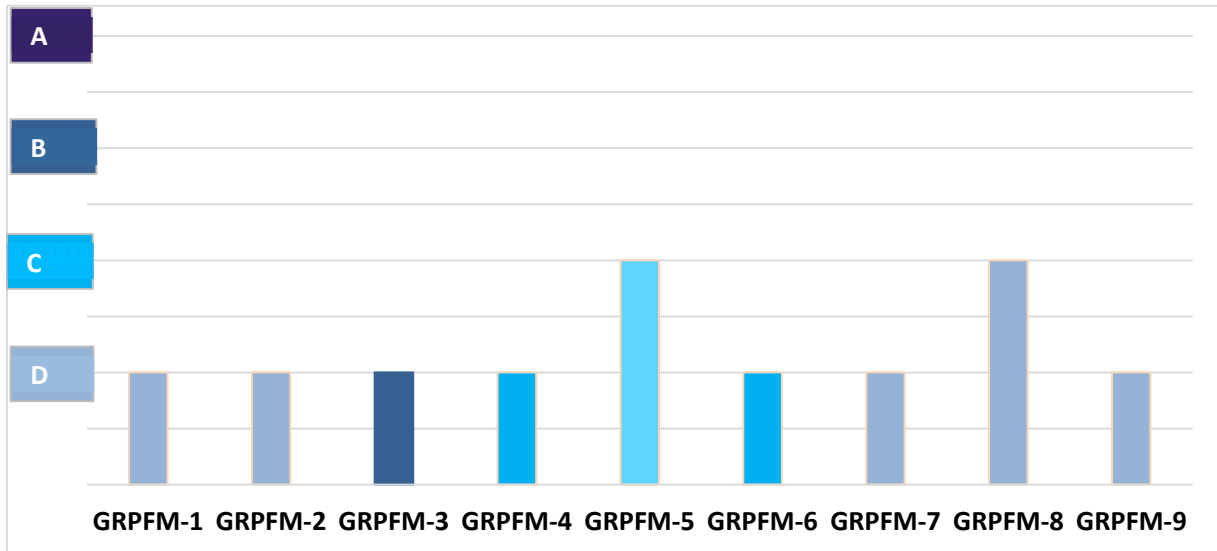
Нормативно-правова база з питань гендерної рівності
<ul style="list-style-type: none">• Конституція України;• Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;• Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»;• Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;• Закон України «Про протидію торгівлі людьми»;

<ul style="list-style-type: none"> • міжнародні договори України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та резолюції міжнародних конференцій, міжнародних організацій та їхніх органів, що використовуються у гендерно-правовій експертизі згідно з Порядком, затвердженим постановою Кабінетом Міністрів України від 28 листопада 018 року № 997; • Восьма періодична доповідь України про виконання Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; • Національний огляд виконання Пекінської декларації та Платформи дій (1995) та заключних документів двадцять третьої спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН (2000) у контексті двадцять п'ятої річниці четвертої Всесвітньої конференції зі становища жінок та ухвалення Пекінської декларації та Платформи дій (2015); • Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142-р; • Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки • Основні напрямки бюджетної політики на 2018-2020 роки, схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 № 411-р; • Інструктивний лист Мінфіну щодо підготовки бюджетних запитів на 2019 рік від 27 липня 2018 року № 04110-09-9/20040; • Методичні рекомендації щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі, що затверджені наказом Міністерства фінансів України № 1 від 02 січня 2019 року; • Наказ Міністерства фінансів від 29 березня 2019 року № 130 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання у 2019 році місцевих бюджетів на середньостроковий період»; • Наказ Міністерства фінансів України 08 квітня 2019 року № 145 «Про затвердження Змін до Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм»; • Інструктивний лист Міністерства фінансів України щодо підготовки бюджетних запитів на 2020-2022 рр. від 03 вересня 2019 року № 04110-09-10/22087; • Наказ Міністерства фінансів України від 23 жовтня 2019 №446 «Огляд видатків державного бюджету» оприлюднений 08 січня 2020 року на https://www.mof.gov.ua/uk/decrees_2020-412)
<p>Державні програми та Національні плани дій</p> <ul style="list-style-type: none"> • Державна соціальна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2018 року № 273; • Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 113-р (зі змінами, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2018 року № 637-р); • Національний план дій з виконання рекомендацій, викладених у заключних зауваженнях Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок до восьмої періодичної доповіді України про виконання Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, на період до 2021 року
<p>Нормативно-правові акти Житомирської міської ради</p> <ul style="list-style-type: none"> • Концепція міської програми «Житомир – місто рівних можливостей» на 2020-2025 роки, схвалена міською радою 07.02.2019

Додаток 5.2. Огляд результатів оцінювання

Рисунок 1 нижче демонструє рівень ГОУДФ в місті Житомир, а додаток 5.3 містить пояснення виконання показників модуля ГОУДФ.

Рис. 1: Огляд результатів оцінювання

Наразі органи влади міста не здійснюють аналіз очікуваних змін у видатковій та дохідній політиці з точки зору впливу таких змін на гендерну рівність (оцінка для ГОУДФ-1 – ‘D’); зазначене не корелює з оцінкою показника, який характеризує фіскальний вплив відповідних змін при проведенні стандартного оцінювання PEFA (оцінка для PI-14.1 – ‘A’).

Система управління публічними інвестиціями також не містить елементів гендерного аналізу для визначення впливу інвестицій на гендерну рівність (оцінка для ГОУДФ-2 – ‘D’), хоча економічний аналіз інвестиційних проектів у деякій мірі відбувається до початку відбору та фінансування проектів (PI-11 rated ‘C+’).

Бюджетний циркуляр, який готується Департаментом бюджету та фінансів, не містить інформації про гендерні аспекти і не передбачає вимоги або рекомендації для ГРК враховувати їх під час підготовки бюджету (ГОУДФ-3 з оцінкою ‘D’). Показник стандартної оцінки PEFA, який корелює з показником ГОУДФ-3, - це PI-17, який має загальну оцінку ‘D+’.

Проект бюджету (разом з документами, які до нього додаються), що подається на розгляд міській раді, також не містить специфічної інформації щодо пріоритетів, які б стосувалися питань гендерної рівності (оцінка для ГОУДФ-4 - ‘D’); відсутність такої інформації означає, що громадськість не має важелів для відслідковування державної політики у даному напрямі. Разом з тим, наявність широкого та вільного доступу громадськості до ключової фіскальної інформації (оцінка для PI-9 – ‘A’), у тому числі шляхом її оприлюднення на офіційному веб-сайті міської ради, сприяє підвищенню прозорості у використанні бюджетних коштів та підзвітності органів влади міста.

Результати оцінки підтвердили наявність дизагредованих за статтю результативних показників окремих бюджетних програм (ГОУДФ-5 з оцінкою ‘C’), що краще корелює з показником PI-8, який в цілому оцінено балом ‘A’.

Відсутність гендерних аспектів у бюджетній документації унеможлиблює відстеження видатків на цілі гендерної рівності (оцінка для ГОУДФ-6 – 'D'), а це, в свою чергу, означає відсутність відповідних даних у бюджетній звітності (ГОУДФ-7 з оцінкою 'D').

Департамент соціальної політики, Управління охорони здоров'я, Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради здійснювали оцінку ефективності та результативності програм з надання послуг із застосуванням гендерно-чутливих показників (ГОУДФ-8 оцінено балом 'C', що відносно корелює з оцінкою 'B' для показника PI-8.4).

Аналіз бюджету міською радою обмежується інформацією, що міститься в бюджетній документації; тобто, якщо така документація не містить гендерно-чутливої інформації, наприклад щодо напрямів забезпечення гендерної рівності, даних з розбивкою за статтю, міська рада не має можливості провести гендерно-чутливий аналіз документації і бюджету (оцінка для ГОУДФ-9 - 'D'). У зв'язку із зазначеним відповідний показник стандартної оцінки PI-18 має дещо вищий бал – 'C+'.

Додаток 5.3. Деталі оцінки гендерно-орієнтованого бюджетування

Модуль з оцінювання ГОУДФ передбачає використання дев'яти (9) гендерно-чутливих показників, які призначені для оцінки процесів та систем, які функціонують в рамках бюджетного циклу, з метою заохочення та розширення прав жінок. У таблиці А-5.2 нижче наведено підсумкові оцінки ГОУДФ для Житомирської міської ради з більш детальним аналізом та поясненнями балів у наступних розділах.

Таблиця А-5.2: Результати оцінки ГОУДФ у 2021 році

Показники ГОУДФ		Метод	Оцінки параметрів		Загальна оцінка
			i	ii	
ГОУДФ-1	Аналіз гендерного впливу пропозицій з бюджетної політики	M1	D	D	D
ГОУДФ-2	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями		D		D
ГОУДФ-3	Гендерно-орієнтований бюджетний циркуляр		D		D
ГОУДФ-4	Гендерно-орієнтована бюджетна документація		D		D
ГОУДФ-5	Інформація про ефективність надання послуг з розбивкою за статтю	M2	C	C	C
ГОУДФ-6	Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність		D		D
ГОУДФ-7	Гендерно-орієнтована звітність		D		D
ГОУДФ-8	Оцінка гендерного впливу надання послуг		C		C
ГОУДФ-9	Законодавчий контроль гендерного впливу на бюджет	M2	D	NA	D

ГОУДФ-1: Аналіз гендерного впливу пропозицій з бюджетної політики

Підсумок балів

ГОУДФ-1 (M1)	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
Аналіз гендерного впливу пропозицій з бюджетної політики		D	
1.1	Аналіз гендерного впливу пропозицій в частині політики видатків	D	Органи влади міста Житомира не здійснюють аналіз запропонованих змін у політиці видатків з точки зору їх впливу на інтереси та потреби чоловіків та жінок
1.2	Аналіз гендерного впливу пропозицій в частині політики доходів	D	Органи влади міста Житомира не здійснюють аналіз запропонованих змін у політиці доходів з точки зору їх впливу на інтереси та потреби чоловіків та жінок

Навідне запитання

Чи включає проведений урядом аналіз запропонованих змін у політиці видатків і доходів інформацію про вплив на гендерний аспект?

Опис

Цим показником вимірюється обсяг, у якому орган влади проводить оцінку впливу запропонованих змін у державній політиці видатків і доходів на гендерну рівність. Цей індикатор містить два параметри, а агрегування балів за цими параметрами здійснюється із застосуванням методу M1 (WL).

Відповідний показник або параметр

PI-14.2. Фіскальний вплив змін у політиці

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Останній завершений фіскальний рік

ГОУДФ-1.1. Аналіз гендерного впливу пропозицій в частині політики видатків

Органи влади міста Житомира не здійснюють аналіз запропонованих змін у політиці видатків з точки зору їх впливу на інтереси та потреби чоловіків та жінок. Оцінка ГОУДФ на субнаціональному рівні є новою концепцією, яку ще належить розвинути та впровадити у бюджетний процес.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ-1.2. Аналіз гендерного впливу пропозицій в частині політики доходів

Зміни у політиці доходів мають вплив на виконання бюджету, оскільки вони призводять до змін у видатковій політиці. Останні, в свою чергу, можуть бути як позитивними, так і негативними в залежності від недовиконання чи перевиконання доходів. Як результат, це може впливати на політику гендерної рівності та, відповідно, чоловіків і жінок, які є споживачами послуг.

Органи влади міста Житомира не здійснюють аналіз запропонованих змін у політиці доходів з точки зору їх впливу на гендерну рівність.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ-2: Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями

Підсумок балів

ГОУДФ-2	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями	D	
2.1	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями	D	Наразі, органи влади Житомирської міської ради не здійснюють аналіз впливу великих інвестиційних проектів на гендерну рівність в рамках проведення економічного аналізу відповідних інвестиційних пропозицій

Навідне запитання

Чи проводить орган влади аналіз впливу великих державних інвестиційних пропозицій на гендерний аспект у рамках економічного аналізу інвестиційних пропозицій?

Опис

Цим показником вимірюється обсяг, у якому надійні методи оцінювання, основані на економічному аналізі та призначені для підготовки техніко-економічного обґрунтування, зокрема попереднього, масштабних інвестиційних проектів, включають аналіз впливу на гендерний аспект.

Відповідний показник або параметр

PI-11 Управління державними інвестиціями
PI-11.1 Економічний аналіз інвестиційних пропозицій

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Останній завершений фінансовий рік

ГОУДФ–2.1. Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями

У 2017 році Мінекономіки видало Методичні рекомендації (наказ від 22.12.2017 № 1865) щодо розробки та оцінки державних інвестиційних проектів. Ці рекомендації були спрямовані на те, щоб допомогти всім ГРК на національному та субнаціональному рівнях правильно та ефективно планувати свої державні інвестиційні проекти з урахуванням гендерної проблематики.

Міська влада зауважила на врахуванні гендерного підходу при розробці та обговоренні деяких інвестиційних проектів. Зокрема, йдеться про розробку інвестиційної проектної документації для таких проектів, як «Реконструкція міської набережної» та «Благоустрій та картографування міських парків і скверів». Проте доказів з цього приводу не надано.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ-3: Гендерно-орієнтований бюджетний циркуляр

Підсумок балів

ГОУДФ-3	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Гендерно-орієнтовний бюджетний циркуляр	D	
	3.1 Гендерно-орієнтовний бюджетний циркуляр	D	Бюджетний циркуляр, виданий Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради на 2020 фінансовий рік, не містив жодної вимоги до ГРК щодо надання інформації про гендерний вплив їхніх бюджетних пропозицій

Навідне запитання

Чи вимагає бюджетний циркуляр наведення розпорядниками бюджетних коштів інформації про вплив їхніх пропозицій щодо видатків на гендерну рівність?

Опис

Цим показником вимірюється рівень гендерної орієнтованості бюджетного циркуляра (бюджетних циркулярів) органу влади.

Відповідний показник або параметр

PI-17 Процес підготовки бюджету

PI-17.2 Керівництво щодо підготовки бюджету

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Останній бюджет, поданий до місцевої ради

ГОУДФ-3.1. Гендерно-орієнтований бюджетний циркуляр

Бюджетний циркуляр, виданий Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради на 2020 фінансовий рік, не містив жодної вимоги до ГРК щодо надання інформації про гендерний вплив їхніх бюджетних пропозицій to provide information on the gender impact of their budget policies and expenditure proposals.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ-4: Гендерно-орієнтована бюджетна документація

Підсумок балів

ГОУДФ-4	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Гендерно-орієнтована бюджетна документація	D	

4.1 Гендерно-орієнтована бюджетна документація	D	Ні у річній бюджетній документації міської влади, ні у її середньострокових стратегічних документах не міститься огляд пріоритетів політики щодо покращення гендерної рівності. Крім того, немає інформації щодо бюджетних заходів, спрямованих на зміцнення гендерної рівності, відсутні оцінки впливу бюджетної політики на гендерну рівність
--	---	---

Навідне запитання

Чи включає оприлюднена урядом документація з бюджетної пропозиції інформацію про гендерні пріоритети та бюджетні заходи, спрямовані на посилення гендерної рівності?

Опис

Цим показником оцінюється обсяг, у якому оприлюднена органом влади документація з бюджетної пропозиції містить додаткову інформацію про гендерні пріоритети та бюджетні заходи, спрямовані на посилення гендерної рівності.

Відповідний показник або параметр

PI-5 Бюджетна документація

PI-9 Доступ громадськості до фіскальної документації (основний елемент 1)

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Останній бюджет, поданий до місцевої ради

ГОУДФ-4.1. Гендерно-орієнтована бюджетна документація

Ні у річній бюджетній документації міської влади, ні у її середньострокових стратегічних документах не міститься огляд пріоритетів політики щодо покращення гендерної рівності. Крім того, немає інформації щодо бюджетних заходів, спрямованих на зміцнення гендерної рівності, відсутні оцінки впливу бюджетної політики на гендерну рівність.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ-5: Інформація про ефективність надання послуг з розбивкою за статтю

Підсумок балів

ГОУДФ-5	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Інформація про ефективність надання послуг з розбивкою за статтю	C	
5.1	Планова ефективність надання послуг із розбивкою за статтю	C	У 2020 році Департамент соціальної політики, Управління охорони здоров'я та Управління у справах сім'ї, молоді та спорту, сукупний обсяг бюджету яких складає 28.5% загального обсягу

		міського бюджету, забезпечили оприлюднення інформації і даних з розбивкою за статтю. Така інформація доступна на сайті Житомирської міської ради
5.2 Фактична ефективність надання послуг із розбивкою за статтю	С	Усі три ГРК, зазначені вище, забезпечили підготовку та оприлюднення інформації про фактичну ефективність надання послуг із розбивкою за статтю. Така інформація доступна на сайті Житомирської міської ради

Навідне запитання

Чи містить оприлюднена урядом бюджетна документація інформацію про ефективність реалізації програм надання послуг із розбивкою за статтю?

Опис

Цим показником вимірюється обсяг, у якому оприлюднена органом влади бюджетна документація включає інформацію з розбивкою за статтю про ефективність реалізації програм надання послуг, зокрема у планах і звітах про ефективність надання послуг. Він містить два параметри, а агрегування балів за цими параметрами здійснюється методом M2 (AV).

Відповідний показник або параметр

PI-8 Інформація про ефективність надання послуг

PI-8.1 Плани надання послуг (для ГОУДФ-5.1)

PI-8.2 Досягнуті результати надання послуг (для ГОУДФ-5.2)

Охоплення

Субнаціональний орган влади. Послуги, які надаються та фінансуються іншими рівнями влади, враховуються у разі, якщо місцевий орган влади приймає участь у фінансуванні значної частки вартості таких послуг через механізми відшкодування або передбачення цільових трансфертів іншим рівням влади.

Період часу

Для ГОУДФ-5.1 – наступний бюджетний період

Для ГОУДФ-5.2 – останній завершений фінансовий рік

ГОУДФ-5.1. Планова ефективність надання послуг із розбивкою за статтю

Незважаючи на гендерно-нейтральний бюджетний циркуляр, принаймні три (3) ГРК – Департамент соціальної політики, Управління охорони здоров'я, Управління у справах сім'ї, молоді та спорту – розробили гендерно-чутливі (із розбивкою за статтю) результативні показники бюджетних програм на 2020 рік.

Ґрунтуючись на інформації та доказах, отриманих від Житомирської міської ради, загальна кількість гендерно-чутливих бюджетних програм на 2020 рік склала 31, у тому числі: 15 із 16 програм Департаменту соціальної політики, 5 із 13 програм – Управління охорони здоров'я, 11 із 13 – Управління у справах сім'ї, молоді та спорту.

Відповідні інформація опублікована на сайті Житомирської міської ради:

Департамент соціальної політики – <https://zt-rada.gov.ua/?3398%5B0%5D=1118>,

Управління охорони здоров'я – <https://zt-rada.gov.ua/?3398%5B0%5D=1117>,

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту – <https://zt-rada.gov.ua/?3398%5B0%5D=1116>.

Оцінка параметру С.

ГОУДФ–5.2. Фактична ефективність надання послуг із розбивкою за статтю

З огляду на те, що Департамент соціальної політики, Управління охорони здоров'я, Управління у справах сім'ї, молоді та спорту підготували паспорти бюджетних програм, які містять дезагреговані за статтю результативні показники, відповідно вони забезпечили складання та оприлюднення звітів про їх виконання. Відповідні інформація опублікована на сайті Житомирської міської ради:

Департамент соціальної політики – <https://zt-rada.gov.ua/reportsDSPMR>,

Управління охорони здоров'я – <https://zt-rada.gov.ua/reportsYOZ>,

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту – <https://zt-rada.gov.ua/reportsYSSMS>.

Оцінка параметру С.

ГОУДФ–6: Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність

Підсумок балів

ГОУДФ-6	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність	D	
	6.1 Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність	D	Наразі відсутні інструменти відстеження бюджетних видатків на гендерні цілі. Бюджетні запити (пропозиції) ГРК не містять ні даних з розподілом за статтю, ні специфічних видатків, які б відображали цілі гендерної політики.

Навідне запитання

Чи має орган влади спроможність відстежувати видатки на цілі, пов'язані із забезпеченням гендерної рівності?

Опис

Цим показником вимірюється здатність органу влади відстежувати видатки на цілі, що стосуються гендерної рівності, упродовж усіх процесів формування, виконання та звітування про виконання бюджету

Відповідний показник або параметр

PI-4 Бюджетна класифікація

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Останній завершений фінансовий рік

ГОУДФ–6.1. Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність

План рахунків дозволяє відстежувати видатки ґрунтуючись на економічній, відомчій, функціональній та програмній класифікаціях. Така функціональна можливість відстеження напрямів використання бюджетних коштів створює передумови для відстеження бюджетних видатків на забезпечення гендерної рівності, однак на практиці така можливість не реалізована. Бюджетні запити (пропозиції) ГРК не містять ні даних з розподілом за статтю, ні специфічних видатків, які б відображали цілі гендерної політики.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ–7: Гендерно-орієнтована звітність

Підсумок балів

ГОУДФ-7	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Гендерно-орієнтована звітність	D	
7.1	Гендерно-орієнтована звітність	D	Міська влада Житомира щорічно готує та публікує бюджетні та фінансові звіти, але ці звіти не містять конкретних видатків, пов'язаних із забезпеченням гендерної рівності, і, як наслідок, не можуть представити та пояснити вплив бюджетної та галузевої політик на забезпечення гендерної рівності

Навідне запитання

Чи містять оприлюднені урядом річні звіти про виконання бюджету інформацію про гендерно орієнтовані видатки та доходи?

Опис

Цим показником вимірюється обсяг, у якому орган влади готує та оприлюднює річні звіти про виконання бюджету, що містять інформацію про гендерно орієнтовані видатки та доходи. Показник містить один параметр.

Відповідний показник або параметр

PI–9 Доступ громадськості до фінансової інформації

PI–28 Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року

PI–29 Річна фінансова звітність

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Останній завершений фінансовий рік

ГОУДФ–7.1. Гендерно-орієнтована звітність

Міська влада Житомира готує та публікує щорічні звіти про виконання бюджету та фінансові звіти, однак вони не містять специфічних видатків, пов'язаних із забезпеченням гендерної рівності. Звіти також не містять інформації, яка б пояснювала вплив бюджетної політики на досягнення гендерної рівності. Гендерно орієнтована звітність повинна включати наступні чотири аспекти: (i) аналіз результатів забезпечення гендерної рівності, (ii) інформація щодо видатків, пов'язаних із гендерними аспектами, (iii) оцінка результатів реалізації бюджетної політики, зокрема в частині її впливу на забезпечення гендерної рівності і, останнє, (iv) дані про зайнятість із розбивкою за статтю.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ–8: Оцінка гендерного впливу надання послуг

Підсумок балів

ГОУДФ-8	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Оцінка гендерного впливу надання послуг	C	
	8.1 Оцінка гендерного впливу надання послуг	C	Департаментом соціальної політики, Управлінням охорони здоров'я та Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради проведено гендерний аналіз та оцінку їх бюджетних програм, зазначених вище в рамках аналізу показника ГОУДФ-5. У 2020 році сукупний обсяг видатків зазначених трьох ГРК склав 28.5% загального обсягу міського бюджету

Навідне запитання

Чи включає орган влади (ГРК) в оцінки ефективності та дієвості надання послуг аналіз впливу на гендерну рівність?

Опис

Цим показником вимірюється обсяг, у якому незалежні оцінки ефективності та дієвості державних послуг включають аналіз впливу на гендерну рівність. Показник має один параметр.

Відповідний показник або параметр

PI-8.4 Оцінювання результатів надання послуг

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Три останніх завершених фінансових роки

ГОУДФ–8.1. Оцінка гендерного впливу надання послуг

Департаментом соціальної політики, Управлінням охорони здоров'я та Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради проведено гендерний аналіз та оцінку їх бюджетних програм, зазначених вище в рамках аналізу показника ГОУДФ-5. У 2020 році сукупний обсяг видатків зазначених трьох ГРК склав 28.5% загального обсягу міського бюджету.

Результати оцінки опубліковані на веб-сайті міської ради:

Департамент соціальної політики – [https://zt-rada.gov.ua/?3398\[0\]=7259](https://zt-rada.gov.ua/?3398[0]=7259),

Управління охорони здоров'я – [https://zt-rada.gov.ua/?3398\[0\]=10960](https://zt-rada.gov.ua/?3398[0]=10960),

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту – [https://zt-rada.gov.ua/?3398\[0\]=13240](https://zt-rada.gov.ua/?3398[0]=13240).

Оцінка параметру С.

ГОУДФ–9: Законодавчий контроль гендерного впливу на бюджет

Підсумок балів

ГОУДФ-9	Показник/Параметр	Оцінка 2021	Обґрунтування оцінки
	Законодавчий контроль гендерного впливу на бюджет	D	
9.1	Гендерно-орієнтований розгляд бюджету законодавчим органом влади	D	Оскільки проект бюджету та супровідна документація, яка подається виконавчим комітетом до міської ради, не містять даних та інформації щодо гендерно-чутливих видатків, контроль бюджету з боку законодавчого органу обмежується наявними програмами та пропозиціями щодо видатків бюджету. Огляд гендерного впливу програм із надання послуг не проводиться
9.2	Гендерно-орієнтований розгляд аудиторських звітів законодавчим органом влади	NA	Цей параметр не застосовується, оскільки відсутня законодавча вимога щодо проведення зовнішнього аудиту виконання місцевих бюджетів. Тобто, аудиторські звіти до міської ради не подаються

Навідне запитання

Чи передбачає контроль, який законодавчий орган (місцева рада) здійснює за бюджетом і аудитом, вимогу про вивчення впливу бюджету на гендерну рівність?

Опис

Цим показником вимірюється ступінь, у якому контроль бюджету і аудиту з боку законодавчого органу передбачає розгляд політики виконавчого органу з метою визначити, чи рівні вигоди для

чоловіків і жінок надає ця політика, забезпечуючи виділення достатніх коштів. Він містить два параметри, агрегування балів за якими здійснюється методом M2 (AV).

Відповідний показник або параметр

PI-18 Розгляд бюджету законодавчим органом влади (для ГОУДФ-9.1)

PI-31 Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади (для ГОУДФ-9.2)

Охоплення

Субнаціональний орган влади

Період часу

Для ГОУДФ-9.1 – останній завершений фінансовий рік

Для ГОУДФ-9.2 – три останніх завершених фінансових роки

ГОУДФ-9.1. Гендерно-орієнтований розгляд бюджету законодавчим органом влади

У Житомирській міській раді функціонує п'ять (5) постійних комісій з різних напрямів діяльності, у тому числі з питань бюджету та фінансів, житлово-комунального господарства, соціально-гуманітарних питань. Особливої профільної комісії з питань гендерного бюджетування чи гендерної рівності немає.

Оскільки проект бюджету та супровідна документація, яка подається виконавчим комітетом до міської ради, не містять даних та інформації щодо гендерно-чутливих видатків, контроль бюджету з боку законодавчого органу обмежується наявними програмами та пропозиціями щодо видатків бюджету. Огляд гендерного впливу програм із надання послуг не проводиться.

Оцінка параметру D.

ГОУДФ-9.2. Гендерно-орієнтований розгляд аудиторських звітів законодавчим органом влади

Цей параметр не застосовується, оскільки відсутня законодавча вимога щодо проведення зовнішнього аудиту виконання місцевих бюджетів. Тобто, аудиторські звіти до міської ради не подаються.

Оцінка параметру H3.

Додаток 5.4. Резюме показників ефективності за результатами оцінки ГОУДФ

№.	Показники/параметри	Оцінки 2021	Обґрунтування/пояснення
ГОУДФ-1	Аналіз гендерного впливу пропозицій з бюджетної політики	D	
1.1	Аналіз гендерного впливу пропозицій в частині політики видатків	D	Органи влади міста Житомира не здійснюють аналіз запропонованих змін у політиці видатків з точки зору їх впливу на інтереси та потреби чоловіків та жінок

1.2	Аналіз гендерного впливу пропозицій в частині політики доходів	D	Органи влади міста Житомира не здійснюють аналіз запропонованих змін у політиці доходів з точки зору їх впливу на інтереси та потреби чоловіків та жінок
ГОУДФ-2	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями	D	
2.1	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями	D	Наразі, органи влади Житомирської міської ради не здійснюють аналіз впливу великих інвестиційних проектів на гендерну рівність в рамках проведення економічного аналізу відповідних інвестиційних пропозицій
ГОУДФ-3	Гендерно-орієнтовний бюджетний циркуляр	D	
3.1	Гендерно-орієнтовний бюджетний циркуляр	D	Бюджетний циркуляр, виданий Департаментом бюджету та фінансів Житомирської міської ради на 2020 фінансовий рік, не містив жодної вимоги до ГРК щодо надання інформації про гендерний вплив їхніх бюджетних пропозицій
ГОУДФ-4	Гендерно-орієнтована бюджетна документація	D	
4.1	Гендерно-орієнтована бюджетна документація	D	Ні у річній бюджетній документації міської влади, ні у її середньострокових стратегічних документах не міститься огляд пріоритетів політики щодо покращення гендерної рівності. Крім того, немає інформації щодо бюджетних заходів, спрямованих на зміцнення гендерної рівності, відсутні оцінки впливу бюджетної політики на гендерну рівність
ГОУДФ-5	Інформація про ефективність надання послуг з розбивкою за статтю	C	
5.1	Планова ефективність надання послуг із розбивкою за статтю	C	У 2020 році Департамент соціальної політики, Управління охорони здоров'я та Управління у справах сім'ї, молоді та спорту, сукупний обсяг бюджету яких складає 28.5% загального обсягу міського бюджету, забезпечили оприлюднення інформації і даних з розбивкою за статтю. Така інформація доступна на сайті Житомирської міської ради
5.2	Фактична ефективність надання послуг із розбивкою за статтю	C	Усі три ГРК, зазначені вище, забезпечили підготовку та оприлюднення інформації про фактичну ефективність надання послуг із розбивкою за статтю. Така інформація

			доступна на сайті Житомирської міської ради
ГОУДФ-6	Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність	D	
6.1	Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність	D	Наразі відсутні інструменти відстеження бюджетних видатків на гендерні цілі. Бюджетні запити (пропозиції) ГРК не містять ні даних з розподілом за статтю, ні специфічних видатків, які б відображали цілі гендерної політики
ГОУДФ-7	Гендерно-орієнтована звітність	D	
7.1	Гендерно-орієнтована звітність	D	Міська влада Житомира щорічно готує та публікує бюджетні та фінансові звіти, але ці звіти не містять конкретних видатків, пов'язаних із забезпеченням гендерної рівності, і, як наслідок, не можуть представити та пояснити вплив бюджетної та галузевої політик на забезпечення гендерної рівності
ГОУДФ-8	Оцінка гендерного впливу надання послуг	C	
8.1	Оцінка гендерного впливу надання послуг	C	Департаментом соціальної політики, Управлінням охорони здоров'я та Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради проведено гендерний аналіз та оцінку їх бюджетних програм, зазначених вище в рамках аналізу показника ГОУДФ-5. У 2020 році сукупний обсяг видатків зазначених трьох ГРК склав 28.5% загального обсягу міського бюджету
ГОУДФ-9	Законодавчий контроль гендерного впливу на бюджет	D	
9.1	Гендерно-орієнтований розгляд бюджету законодавчим органом влади	D	Оскільки проект бюджету та супровідна документація, яка подається виконавчим комітетом до міської ради, не містять даних та інформації щодо гендерно-чутливих видатків, контроль бюджету з боку законодавчого органу обмежується наявними програмами та пропозиціями щодо видатків бюджету. Огляд гендерного впливу програм із надання послуг не проводиться
9.2	Гендерно-орієнтований розгляд аудиторських звітів законодавчим органом влади	NA	Цей параметр не застосовується, оскільки відсутня законодавча вимога щодо проведення зовнішнього аудиту виконання

			місцевих бюджетів. Тобто, аудиторські звіти до міської ради не подаються
--	--	--	--

Додаток 5.5. Джерела інформації

№.	Показники/параметри	Джерело інформації
ГОУДФ-1	Аналіз гендерного впливу пропозицій з бюджетної політики	Інтерв'ю з представниками міської ради; бюджетна документація на 2020 рік
ГОУДФ -2	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями	Інтерв'ю з представниками міської ради; бюджетна документація на 2020 рік; документація щодо реалізації інвестиційних проектів у 2020 році
ГОУДФ -3	Гендерно-орієнтований бюджетний циркуляр	Інтерв'ю з представниками міської ради; бюджетний циркуляр та інструкція із заповнення бюджетних запитів на 2020 та 2021 роки
ГОУДФ -4	Гендерно-орієнтована документація з бюджетної пропозиції	Інтерв'ю з представниками міської ради; бюджетна документація на 2020 рік
ГОУДФ -5	Інформація про ефективність надання послуг з розбивкою за статтю;	Інтерв'ю з представниками міської ради; паспорти бюджетних програм та звіти про їх виконання Департаменту соціальної політики, Управління охорони здоров'я, Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради
ГОУДФ -6	Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність	Інтерв'ю з представниками міської ради; План рахунків; Казначейські звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ у 2020 році
ГОУДФ -7	Гендерно-орієнтована звітність	Інтерв'ю з представниками міської ради; План рахунків; Казначейські звіти про виконання бюджету Житомирської МТГ у 2020 році
ГОУДФ -8	Оцінка гендерного впливу надання послуг	Інтерв'ю з представниками міської ради; результати оцінки ефективності бюджетних програм Департаменту соціальної політики, Управління охорони здоров'я, Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради
ГОУДФ -9	Законодавчий контроль гендерного впливу на бюджет	Інтерв'ю з представниками міської ради, депутатами міської ради; бюджетна документація на 2020 рік

Додаток 5.6. Порівняння результатів основної оцінки PEFA з результатами оцінки ГОУДФ

№.	Показники/параметри PEFA	Оцінки 2021	№.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
КОМПОНЕНТ «МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ»: МІЖБЮДЖЕТНІ ФІСКАЛЬНІ ВІДНОСИНИ					
HLG-1	Трансферти від вищих органів державного управління	C			
1.1	Рівень виконання трансфертів від вищих органів державного управління	C			

№.	Показники/параметри PEFA	Оцінки 2021	№.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
1.2	Відхилення структури міжбюджетних трансфертів	D			
1.3	Своєчасність перерахування трансфертів від вищих органів державного управління	A			
1.4	Передбачуваність трансфертів	D			
HLG-2	Фіскальні правила та моніторинг фіскального стану	A			
2.1	Фіскальні правила для місцевих органів влади	A			
2.2	Правила боргової політики для місцевих органів влади	A			
2.3	Моніторинг місцевих органів влади	A			
КОМПОНЕНТ I: НАДІЙНІСТЬ БЮДЖЕТУ					
PI-1	Сукупне виконання видаткової частини	B			
PI-2	Відхилення у структурі видатків	C+			
2.1	Відхилення у структурі видатків у розрізі функцій	C			
2.2	Відхилення у структурі видатків у розрізі економічних категорій	C			
2.3	Використання коштів резервного фонду	A			
PI-3	Виконання дохідної частини	B+			
3.1	Сукупне виконання дохідної частини	A			
3.2	Відхилення у структурі доходів	B			
КОМПОНЕНТ II. ПРОЗОРІСТЬ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ					
PI-4	Бюджетна класифікація	D	ГОУДФ-6	Відстеження видатків бюджету на гендерну рівність	D
PI-5	Бюджетна документація	B	ГОУДФ-4	Гендерно-орієнтована бюджетна документація	D
PI-6	Операції органів влади, які не відображаються у фінансовій звітності	B+			
6.1	Видатки, які не відображаються у фінансовій звітності	B			

No.	Показники/параметри PEFA	Оцінки 2021	No.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
6.2	Надходження, які не відображаються у фінансовій звітності	B			
6.3	Фінансова звітність позабюджетних установ	A			
PI-7	Трансферти місцевим органам влади	NA		H3	
7.1	Система розподілу трансфертів	NA		H3	
7.2	Своечасність інформації про трансферти	NA		H3	
PI-8	Інформація про ефективність надання послуг	A	ГОУДФ-5	Інформація про ефективність надання послуг з розбивкою за статтю	C
8.1	Плани надання послуг	A	5.1	Планова ефективність надання послуг із розбивкою за статтю	C
8.2	Досягнуті результати надання послуг	A	5.2	Фактична ефективність надання послуг із розбивкою за статтю	C
8.3	Ресурси, отримані надавачами послуг	A			
8.4	Оцінювання результатів надання послуг	B	ГОУДФ-8	Оцінка гендерного впливу надання послуг	C
PI-9	Доступ громадськості до фінансової інформації	A	ГОУДФ-4	Гендерно-орієнтована бюджетна документація	D
			ГОУДФ-7	Гендерно-орієнтована звітність	D
PI-9bis	Консультації з громадськістю	D+			
9bis.1	Консультації з громадськістю щодо підготовки бюджету	D			
9bis.2	Консультації з громадськістю щодо розробки бюджетних програм з надання послуг	C			
9bis.3	Консультації з громадськістю щодо реалізації інвестиційних проектів	D			
КОМПОНЕНТ III. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ					
PI-10	Звітування про фінансові ризики	D			

№.	Показники/параметри PEFA	Оцінки 2021	№.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
10.1	Моніторинг комунальних підприємств	D			
10.2	Моніторинг субнаціональних органів влади	NA			
10.3	Умовні зобов'язання та інші фінансові ризики	NA			
PI-11	Управління державними інвестиціями	C+	ГОУДФ-2	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями	D
11.1	Економічний аналіз інвестиційних пропозицій	C	ГОУДФ-2	Гендерно-орієнтоване управління державними інвестиціями	D
11.2	Відбір інвестиційних проєктів	C			
11.3	Визначення вартості інвестиційних проєктів	C			
11.4	Моніторинг інвестиційних проєктів	A			
PI-12	Управління публічними активами	B			
12.1	Моніторинг фінансових активів	C			
12.2	Моніторинг нефінансових активів	C			
12.3	Прозорість відчуження активів	A			
PI-13	Управління боргом	B			
13.1	Облік боргу і гарантій та звітування про них	A			
13.2	Схвалення боргу та гарантій	A			
13.3	Стратегія управління боргом	D			
КОМПОНЕНТ IV. ФІСКАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ЦІЛЕЙ ПОЛІТИКИ					
PI-14	Бюджетна стратегія на середньостроковий період	C+			
14.1	Прогнози, на основі яких розробляється середньостроковий бюджет	A			
14.2	Фінансовий вплив змін у політиці	D	ГОУДФ-1	Аналіз гендерного впливу пропозицій з бюджетної політики	D
14.3	Середньострокові оцінки витрат та доходів	B			

№.	Показники/параметри PEFA	Оцінки 2021	№.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
14.4	Узгодженість бюджету з оцінками попереднього року	D			
PI-17	Процес підготовки бюджету	D+			
17.1	Бюджетний календар	C			
17.2	Керівництво щодо підготовки бюджету	C	ГОУДФ-3	Гендерно-орієнтований бюджетний циркуляр	D
17.3	Подання бюджету законодавчому органу влади	D			
PI-18	Розгляд бюджету законодавчим органом влади	C+	ГОУДФ-9.1	Гендерно-орієнтований розгляд бюджету законодавчим органом влади	D
18.1	Обсяг розгляду бюджету	A			
18.2	Законодавчі процедури розгляду бюджету	C			
18.3	Часові рамки затвердження бюджету	A			
18.4	Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	B			
КОМПОНЕНТ V. ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ					
PI-19	Адміністрування надходжень	NA			
19.1	Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	NA			
19.2	Реєстр нерухомості та оцінка податку на майно	NA			
19.3	Управління ризиками, аудит і розслідування	NA			
19.4	Моніторинг податкової заборгованості	NA			
PI-20	Облік надходжень	A			
20.1	Інформація про збір надходжень	A			
20.2	Перерахування зібраних доходів	A			
20.3	Звірка обліку надходжень	NA			
PI-21	Передбачуваність розподілу коштів протягом року	B+			
21.1	Консолідація касових залишків	A			
21.2	Прогнозування і моніторинг касових залишків	A			

№.	Показники/параметри РЕФА	Оцінки 2021	№.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
21.3	Інформація про граничні рівні зобов'язань	A			
21.4	Значущість коригувань бюджету протягом року	C			
PI-22	Заборгованість за видатками	A			
22.1	Розмір заборгованості за видатками	A			
22.2	Моніторинг заборгованості за видатками	A			
PI-23	Механізми контролю за фондом оплати праці	C+			
23.1	Інтегрування обліку заробітної плати і кадрового обліку	B			
23.2	Управління змінами у фонді оплати праці	A			
23.3	Внутрішній контроль фонду оплати праці	A			
23.4	Аудит фонду оплати праці	C			
PI-24	Закупівлі	B+			
24.1	Моніторинг закупівель	A			
24.2	Методи закупівель	C			
24.3	Доступ громадськості до інформації про закупівлі	A			
24.4	Урегулювання скарг щодо закупівель	B			
PI-25	Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою	B			
25.1	Розподіл обов'язків	A			
25.2	Ефективність контролю зобов'язань за видатками	C			
25.3	Відповідність правилам і процедурам здійснення платежів	B			
PI-26	Внутрішній аудит	D			

№.	Показники/параметри PEFA	Оцінки 2021	№.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
26.1	Сфера охоплення внутрішнього аудиту	D			
26.2	Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	N/A			
26.3	Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	N/A			
26.4	Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	N/A			
КОМПОНЕНТ VI. ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ					
PI-27	Надійність фінансових даних	A			
27.1	Звірка банківських рахунків	A			
27.2	Проміжні рахунки	NA			
27.3	Авансові рахунки	A			
27.4	Процеси підтвердження надійності фінансових даних	B			
PI-28	Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	D+	ГОУДФ-7	Гендерно-орієнтована звітність	D
28.1	Охоплення та зіставність звітів	D			
28.2	Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року	A			
28.3	Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року	C			
PI-29	Річна фінансова звітність	D+	ГОУДФ-7	Гендерно-орієнтована звітність	D
29.1	Повнота річної фінансової звітності	D			
29.2	Подання звітності для зовнішнього аудиту	D			
29.3	Стандарти обліку	B			
КОМПОНЕНТ VII. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА АУДИТ					
PI-30	Зовнішній аудит	D			
30.1	Охоплення і стандарти аудиту	D			
30.2	Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	D			

№.	Показники/параметри PEFA	Оцінки 2021	№.	Показники/параметри ГОУДФ	Оцінки 2021
30.3	Контроль за результатами зовнішнього аудиту	NA			
30.4	Незалежність вищого органу аудиту по відношенню до місцевих органів влади	D			
PI-31	Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади	D	ГОУДФ-9.2	Гендерно-орієнтований розгляд аудиторських звітів законодавчим органом влади	НЗ
31.1	Терміни розгляду звітів про результати аудиту	D			
31.2	Слухання за результатами аудиту	NA			
31.3	Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	NA			
31.4	Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	NA			

Додаток 6: Оцінювання надання послуг

Поточний стан

Реформа децентралізації центрального уряду привела до передачі деяких важливих державних послуг з центрального на місцевий рівень, що мало на меті не лише посилення підзвітності органів влади, але й підвищення ефективності, розбудови потенціалу місцевого самоврядування з точки зору додаткової відповідальності, а також збільшення доходів та видатків місцевих бюджетів. У рамках даної оцінки PEFA, швейцарський SECO, Мінфін та міська влада Житомира погодилися провести оцінку надання послуг з метою визначення рівня впливу діючої системи УДФ на їх ефективність. Результати оцінки надання послуг ляжуть в основу узгодження напрямів впровадження проекту ELocFin з потребами громадськості.

Команда експертів, які проводили оцінювання, використовувала «Керівництво з оцінки PEFA на субнаціональному рівні: модуль з надання послуг» (від жовтня 2020 року). Практична робота у містах проводилась одночасно з основною оцінкою PEFA. Експерти використовували дані та інформацію, зібрану під час основної оцінки PEFA. Відповідно до вимог модуля надання послуг, додаткова інформація була зібрана шляхом інтерв'ю з двома ГРК – Департаментом освіти та Управлінням охорони здоров'я – та відповідними чотирма бюджетними установами – надавачами публічних послуг, які підпорядковані вказаним ГРК.

Ці чотири установи – це два заклади освіти (ЗОШ №28 та ДНЗ №51) і два неприбуткових комунальних підприємства охорони здоров'я (центр первинної медико-санітарної допомоги та лікарня №1). Засновником цих закладів є Житомирська міська рада. Імена та посади представників закладів, які прийняли участь в інтерв'ю, вказані вище у додатку 3.2.

Проведення інтерв'ю ґрунтувалося на додаткових питаннях, включених до модуля з надання послуг. Специфічні документи, які були отримані під час таких інтерв'ю, це: бюджетні запити та обґрунтування розрахунків до них; паспорти бюджетних програм та звіти про їх виконання; результати оцінки бюджетних програм з надання послуг; інструктивні листи від ГРК до бюджетних установ щодо очікуваних змін у галузевій політиці; річні звіти про результати діяльності керівників освітніх та медичних установ.

У таблиці нижче представлено результати оцінки надання послуг.

Таблиця А-6.1: Результати оцінки надання послуг

Показники/параметри	Стисле пояснення
КОМПОНЕНТ «МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ»: МІЖБЮДЖЕТНІ ФІСКАЛЬНІ ВІДНОСИНИ	
HLG-1. Трансферти від вищих органів державного управління	Житомирська міська рада отримувала цільові трансферти з державного бюджету та обласного бюджету, серед яких: субвенції на галузь освіти, охорони здоров'я, субвенція на соціально-економічний розвиток територій, субвенція на будівництво житла для бійців АТО, субвенція на дороги, субвенція на місцеві вибори, субвенція на заходи, пов'язані з

Показники/параметри	Стисле пояснення
	<p>пандемією COVID-19. Для подолання наслідків пандемії COVID-19 у державному бюджеті передбачено цільовий фонд, що дозволив міському бюджету отримати відповідну субвенцію у сумі 8,6 млн грн. Бюджет міста отримує значні кошти у вигляді субвенцій на освіту, що є важливим ресурсом для забезпечення заробітної плати вчителям. Деякі субвенції надходили до бюджету протягом року, однак це не мало негативного впливу на своєчасність відповідних видатків, оскільки в кожному з років періоду оцінки (2018, 2019 та 2020 роки) понад 90% усіх бюджетних дотацій було вчасно перераховано до міського бюджету у встановлені законом терміни. Перед початком наступного бюджетного періоду Департамент бюджету та фінансів готує річний розпис бюджету (прогноз грошових потоків), який визначає графік перерахування трансфертів з державного бюджету до бюджету громади.</p>
HLG-2. Фіскальні правила та моніторинг фіскального стану	Відсутній прямий вплив.
КОМПОНЕНТ I: НАДІЙНІСТЬ БЮДЖЕТУ	
PI-1. Сукупне виконання видаткової частини	<p>Відхилення фактичного загального обсягу видатків від першочергово затвердженого (оцінка для PI-1 - 'B') не було значним у 2019 та 2020 роках (5.2% та 4.4% відповідно), у 2018 році такий показник склав 11.1 %. Зазначене мало позитивний вплив на виконання програм з надання послуг. Затримок у розподілі та перерахуванні фінансового ресурсу бюджетним установам не було.</p>
PI-2. Відхилення у структурі видатків	
PI-2.1. Відхилення у структурі видатків у розрізі функцій	<p>Відхилення у структурі видатків (у розрізі функцій) склало більше 10% у двох із трьох років періоду оцінювання, що також пов'язано із перерахуванням трансфертів з державного та обласного бюджетів до бюджету громади протягом року.</p> <p>Найвище відхилення спостерігалось у видатках на охорону здоров'я та державне управління (у 2018 та 2020 рр.), а також на соціальний захист та економічну діяльність (у 2019 році).</p> <p>Однак, такі тенденції не мали негативного впливу на процес надання публічних послуг, більше того, відповідні бюджетні установи отримали більше фінансового ресурсу, ніж передбачалося у першочергово прийнятому бюджеті. Якби з державного та/або обласного бюджетів до бюджету громади надійшло менше ресурсу, ніж передбачалося, бюджетні установи мали б заборгованість за видатками, а заклади охорони здоров'я могли б звернутися за овердрафтом.</p>

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-2.2. Відхилення у структурі видатків у розрізі економічних категорій	Якщо аналізувати показники відхилення у структурі видатків за економічними категоріями, вони були суттєвими у 2019 (30.6%) та 2020 (14.3%) роках. Аналіз показників відхилення у структурі видатків за кодами економічної класифікації свідчить про найбільші відхилення у видатках на придбання основного капіталу. Однак, за свідченнями органів влади міста, це не спричинило негативного впливу на обсяг та якість публічних послуг.
PI-2.3. Використання коштів резервного фонду	Видатки резервного фонду, затверджені радою, не були реалізовані у 2018-2020 рр. Тобто, місцева влада спромоглася забезпечити усі потреби (видатки) за рахунок першочергово передбачених обсягів фінансування бюджетних програм.
PI-3. Виконання дохідної частини	
PI-3.1. Сукупне виконання дохідної частини	Бюджетні установи прогнозують обсяг власних надходжень, у тому числі від надання платних послуг, батьківської плати, спонсорських внесків тощо (частка таких надходжень становить є незначною – в середньому до 10% загального обсягу надходжень бюджетних установ освіти та охорони здоров'я). Решта коштів, необхідних для забезпечення видатків бюджетних установ, надходять за рахунок загальнодержавних податків і зборів, бюджетних трансфертів та інших надходжень місцевих бюджетів, обсяг яких прогнозує Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради. Прогноз надходжень бюджетних установ був близьким до їх потреб. Заплановані послуги надано в повному обсязі.
PI-3.2. Відхилення у структурі доходів	
КОМПОНЕНТ II. ПРОЗОРИСТЬ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ	
PI-4. Бюджетна класифікація	Для цілей бюджетування, моніторингу та звітності існуюча бюджетна класифікація дозволяє відстежувати видатки, розподілені за функціональною, економічною, відомчою ознаками. Усі бюджетні установи розробляють плани використання бюджетних коштів та звітують про їх виконання на основі відомчої, програмної, функціональної та економічної класифікацій. Такі плани та звіти подаються до відповідних ГРК (Управління охорони здоров'я, Департамент освіти) та до Казначейства. При цьому, консолідована звітність Казначейства не містять даних у розрз ГРК. Лише у затверджену місцевою радою бюджетну документацію включаються дані про видатки бюджету, що виділяються як за бюджетними програмами (функціями та підфункціями), так і за ГРК.

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-5. Бюджетна документація	<p>Пояснювальна записка до річного бюджету та прогнозу бюджету не містить пояснення наслідків впливу змін у видатковій та дохідній політиці, а також підходах до організації міжбюджетних відносин.</p> <p>Виходячи з цих наслідків, ГРК надають бюджетним установам повну та своєчасну інформацію про зміни в політиці, які очікуються в наступному бюджетному періоді та середньостроковій перспективі.</p>
PI-6. Операції органів влади, які не відображаються у фінансовій звітності	
PI-6.1. Видатки, які не відображаються у фінансовій звітності	<p>Частка позабюджетних видатків (які не відображаються у бюджетній звітності органу влади) для комунальних підприємств охорони здоров'я склала у 2020 році 1.9% загального обсягу їх видатків. Аналогічний показник для доходів таких підприємств – 1.8% загального обсягу доходів.</p>
PI-6.2. Надходження, які не відображаються у фінансовій звітності	<p>Хоча такі доходи і видатки не включаються до бюджетної звітності органу влади, вони відображаються у фінансовій звітності самих установ.</p> <p>Все ж таки, доходи та видатки поза звітністю органу влади може стати причиною зниження бюджетної прозорості.</p> <p>Що стосується закладів освіти, їх доходи і видатки в повному обсязі включені до бюджетної звітності Житомирської міської ради. У разі, коли установи отримують ресурси в натуральній формі, які спрямовуються на виконання бюджетних програм, інформація щодо них включається у фінансову звітність органу влади.</p>
PI-6.3. Фінансова звітність позабюджетних установ	<p>Складання фінансової звітності закладів освіти здійснюється відповідно до вимог національного положення бухгалтерського обліку в державному секторі (далі – НП(С)БО) 101 “Подання фінансової звітності” та Постанови Кабміну від 28.02.2000 № 419.</p> <p>Заклади охорони здоров'я, які є некомерційними комунальними підприємствами, подають фінансову звітність відповідно до НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” та Постанови Кабміну від 28.02.2000 № 419.</p> <p>Звітність подається до Департаменту освіти та Управління охорони здоров'я Житомирської міської ради, а також до органів Державної служби статистики та Державної фіскальної служби України. У фінансовій звітності відображаються всі доходи та витрати, активи та зобов'язання. Звіти подаються вчасно.</p>
PI-7. Трансфери місцевим органам влади	
PI-7.1. Система розподілу трансфертів	<p>Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня.</p>

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-7.2. Своєчасність інформації про трансферти	Цей параметр не застосовується, оскільки по відношенню до Житомирської міської ради немає органу влади нижчого рівня.
PI-8. Інформація про ефективність надання послуг	
PI-8.1. Плани надання послуг	<p>Паспорт бюджетної програми – це документ, який розробляється для кожної бюджетної програми (крім деяких винятків, передбачених законодавством) після прийняття бюджету та містить показники ефективності, які можна поділити на результати програми та здобутки від її реалізації.</p> <p>Бюджетна програма для закладів загальної середньої освіти включає такі результативні показники: середньорічну кількість учнів, вартість утримання одного учня, кількість шкіл. Аналогічні показники розробляються для бюджетних програм, пов'язаних із функціонуванням закладів охорони здоров'я: кількість пролікованих пацієнтів, середня вартість первинної/спеціалізованої медичної послуги, кількість лікарів; здобутком від реалізації програми буде зниження смертності та підвищення рівня виявлення захворювання на ранніх стадіях.</p> <p>Паспорти бюджетних програм розробляються із урахуванням положень стратегічних планів діяльності ГРК, у тому числі Департаменту освіти та Управління охорони здоров'я.</p>
PI-8.2. Досягнуті результати надання послуг	<p>Усі ГРК готують та подають до Департаменту бюджету та фінансів Житомирської міської ради звіти про виконання паспортів бюджетних програм, які оприлюднюються на офіційних сайтах ГРКУ та міської ради.</p> <p>Виходячи з інформації, яка міститься у відповідних паспортах та звітах про їх виконання, протягом 2018-2020 років не було випадків недовиконання результативних показників бюджетних програм.</p>
PI-8.3. Ресурси, отримані надавачами послуг	<p>Інформація про ресурси, отримані бюджетними установами для виконання бюджетних програм (у грошовій та натуральній формі), включається до їх фінансових звітів, які подаються відповідним ГРК. Останні консолідують таку звітність для всіх підпорядкованих установ та подають консолідовану звітність до Казначейства.</p> <p>Інформація про використані ресурси зазначається у розрізі завдань бюджетної програми, для кожного з яких визначаються результативні показники. Таким чином, результати виконання програми можна співставити з використаними ресурсами.</p>
PI-8.4. Оцінювання результатів надання послуг	Оцінка ефективності бюджетних програм, а отже й наданих послуг, здійснюється на підставі результативних показників та інформації, що міститься у бюджетних запитах, паспортах бюджетних програм та звітах про їх виконання, іншій бюджетній документації.

Показники/параметри	Стисле пояснення
	<p>Незважаючи на відсутність незалежної оцінки ефективності бюджетних програм, ГРК рекомендується проводити таку оцінку на всіх етапах бюджетного процесу. Опитані представники Департаменту освіти та Управління охорони здоров'я повідомили про врахування результатів оцінки при прийнятті рішення про виділення бюджетних коштів на наступний(і) бюджетний(и) період(и).</p> <p>Результати/матеріали оцінки доступні на веб-сайті Житомирської міської ради (див. PI-8.4).</p> <p>Результати оцінки можуть бути використані, зокрема, для: виявлення причин відхилення у виконанні фактичних показників; порівняння різних програм з надання послуг відповідно до рівня їх ефективності; розробки пропозицій щодо підвищення ефективності та прозорості бюджетних програм.</p>
PI-9. Доступ громадськості до фіскальної інформації	<p>Зведена бюджетна документація та проект бюджету (елемент 8 в рамках показник PI-9) містить детальну інформацію, яка стосується надання послуг (виділені ресурси, зміни порівняно з попередніми роками). Будь-яке рішення, яке впливає на надання послуг, має бути затверджене місцевою радою. На виконання закону від 13.01.2011 № 2939 «Про доступ до публічної інформації» проект рішення про бюджет громади оприлюднюється на веб-сайті Житомирської міської ради.</p>
PI-9bis. Консультації з громадськістю	
PI-9bis.1. Консультації з громадськістю щодо підготовки бюджету	<p>Житомирська міська рада не проводить консультації з громадськістю для комплексного обговорення усього проекту бюджету. Інструмент врахування громадської думки, що застосовується, - це «громадський бюджет», який передбачає виділення певної частки бюджету громади на реалізацію проектів, запропонованих і обраних жителями громади.</p>
PI-9bis.2. Консультації з громадськістю щодо розробки бюджетних програм з надання послуг	<p>Для залучення громадян до публічних консультацій з розробки програм з надання послуг також застосовується «громадський бюджет».</p> <p>За інформацією представників міської ради у 2020 році було проведено консультації з обговорення бюджетної програми з надання послуг загальної середньої освіти.</p> <p>Виходячи з досвіду відвідування загальноосвітньої школи № 28 м. Житомира, громадяни (батьки учнів) подали пропозиції щодо встановлення протипожежної сигналізації та будівництва міні-спортивного комплексу на території школи. Ці пропозиції були успішно реалізовані.</p>

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-9bis.3. Консультації з громадськістю щодо реалізації інвестиційних проектів	Представники міської ради не надали інформації, підтвердженої відповідними доказами, щодо проведення громадських консультацій з питань розробки та впровадження інвестиційних проектів у 2020 році. Водночас, було повідомлено про проведення консультацій у рамках підготовки проектів «Реконструкція набережної міста» та «Благоустрій та картографування парків та скверів міста».
КОМПОНЕНТ III. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ	
PI-10. Звітування про фінансові ризики	
PI-10.1. Моніторинг комунальних підприємств	Комунальні підприємства не залучені до процесу надання публічних послуг.
PI-10.2. Моніторинг субнаціональних органів влади	НЗ
PI-10.3. Умовні зобов'язання та інші фінансові ризики	НЗ
PI-11. Управління державними інвестиціями	
PI-11.1. Економічний аналіз інвестиційних пропозицій	<p>Реалізація інвестиційних проектів у місті Житомир у 2020 році вплинула на підвищення якості публічних послуг шляхом: реконструкції приміщень окремих бюджетних закладів (шкіл, дитячих садків, поліклінік та лікарень); розвитку спортивної та фізкультурної інфраструктури в навчальних закладах (наприклад, будівництво спортивної зали в ЗОШ № 10); покращення умов безпечного перебування дітей та учнів у навчальних закладах (встановлення пожежної сигналізації в ЗОШ №28).</p> <p>Окрім інформації, отриманої від бюджетних установ, відвіданих під час оцінки, органи місцевого влади міста Житомира надали інформацію, яка дозволяє зробити висновок про покращення інших державних послуг за рахунок реалізації інвестиційних проектів у місті. Зокрема, це стосується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення в місті нових центрів надання адміністративних послуг, що сприяло розширенню доступності громадян до послуг та скороченню термінів їх отримання; - реконструкції стадіону «Спартак»; - реконструкції набережної річки Тетерів у місті. <p>Зазначене свідчить про покращення умов для життя та відпочинку мешканців міста.</p>
PI-11.2. Відбір інвестиційних проектів	
PI-11.3. Визначення вартості інвестиційних проектів	Відсутній прямиий вплив.

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-11.4. Моніторинг інвестиційних проєктів	<p>Звіти про фінансовий та фізичний прогрес реалізації інвестиційних проєктів надають інформацію для аналізу впливу інвестиційного проєкту на ефективність та якість надання послуг, оскільки такі звіти містять інформацію про відповідність прогресу техніко-економічній документації.</p> <p>Крім того, моніторинг інвестиційних проєктів та відповідні звіти, підготовлені міською радою та опубліковані на її веб-сайті, допомагають громадянам бути поінформованими про те, які проєкти реалізуються, які їх основні результати, чи забезпечується цільове використання інвестиційних коштів, виходячи з цілей і завдань реалізації проєктів.</p> <p>Це, відповідно, сприяє підвищенню прозорості використання бюджетних коштів та підзвітності міської влади.</p>
PI-12. Управління публічними активами	
PI-12.1. Моніторинг фінансових активів	Відсутній прямий вплив.
PI-12.2. Моніторинг нефінансових активів	<p>Процес управління публічними активами переважно децентралізований. Бюджетні установи ведуть повний і актуальний облік своїх основних засобів, забезпечують інвентаризацію всіх активів із зазначенням їх балансової вартості, дати придбання, статусу, відповідальної особи та місця розташування активу. Інвентаризація основних засобів проводиться щорічно, а наявність і рух основних засобів відображаються в примітках до річної фінансової звітності.</p> <p>Усі заклади освіти та охорони здоров'я у місті мають децентралізовані бухгалтерські служби.</p>
PI-12.3. Прозорість відчуження активів	Протягом періоду оцінки у відділах охорони здоров'я та освіти, з якими проведено інтерв'ю, відчуження майна не було. Активи, проаналізовані в рамках PI-12.3, відносяться до міської ради загалом, а не до закладів охорони здоров'я та освіти.
PI-13. Управління боргом	
PI-13.1. Облік боргу і гарантій та звітування про них	<p>Заклади освіти не мають права здійснювати запозичення. Заклади охорони здоров'я можуть отримувати короткотермінові позики у банках на операційні цілі (за умови погодження міською радою). У разі нестачі готівки овердрафти, з одного боку, забезпечують стабільну і безперебійну роботу, а з іншого – збільшують вартість публічних послуг. Опитані заклади охорони здоров'я не використовували цей фінансовий інструмент у 2020 році.</p>
PI-13.2. Схвалення боргу та гарантій	
PI-13.3. Стратегія управління боргом	
КОМПОНЕНТ IV. ФІСКАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ЦІЛЕЙ ПОЛІТИКИ	

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-14. Бюджетна стратегія на середньостроковий період	
PI-14.1. Прогнози, на основі яких розробляється середньостроковий бюджет	Відповідно до БКУ, Департамент бюджету та фінансів Житомирської міської ради щорічно готує прогноз місцевого бюджету на середньострокову перспективу (на плановий та наступні за ним два бюджетні періоди). Середньостроковий прогноз бюджету не містить обґрунтування фіскального впливу змін у доходній та видатковій політиці.
PI-14.2. Фіскальний вплив змін у політиці	
PI-14.3. Середньострокові оцінки видатків та доходів	
PI-14.4. Узгодженість бюджету з оцінками попереднього року	
PI-17. Процес підготовки бюджету	
PI-17.1. Бюджетний календар	На підставі заходів та часових рамок, визначених бюджетним календарем міської ради, ГРК готують бюджетні запити для подання до Департаменту бюджету та фінансів. Проте, як уже зазначалося, бюджетний процес децентралізовано і кожна бюджетна установа розробляє та подає до відповідного ГРК деталізовані розрахунки, які є основою для доопрацювання бюджетного запиту. Після прийняття міською радою бюджету міста, ГРК надають бюджетним установам уточнені граничні обсяги видатків та план бюджетних асигнувань. На основі цього бюджетні установи розробляють індивідуальні кошториси бюджетних установ, які є балансом їх доходів і витрат.
PI-17.2. Керівництво щодо підготовки бюджету	
PI-17.3. Подання бюджету законодавчому органу влади	
PI-18. Розгляд бюджету законодавчим органом влади	
PI-18.1. Обсяг розгляду бюджету	У міській раді функціонують секторальні постійні комісії (з питань житлово-комунального господарства, соціального захисту), які тісно пов'язані із реалізацією бюджетних програм з надання послуг. У ході розробки програм представники міської влади беруть до уваги пропозиції жителів міста, які отримані як напряму засобами зв'язку, так і через інструменти онлайн-платформ ("бюджет для громадян").
PI-18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету	Відсутній прямиий вплив.
PI-18.3. Часові рамки затвердження бюджету	Протягом періоду оцінки (2018-2020 рр.), бюджет Житомирської МТГ був прийнятий вчасно (у грудні), до початку нового бюджетного періоду. Бюджетні установи отримують інформацію про передбачені для них доходи і видатки у другій половині грудня поточного року або ж на початку січня
PI-18.4. Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	Виконавчий комітет міської ради здійснював коригування бюджету в частині видатків, що пов'язано із збільшенням трансфертів з державного бюджету для місцевих бюджетів. Відповідно до таких коригувань вносилися зміни до розпису доходів і видатків.

Показники/параметри	Стисле пояснення
КОМПОНЕНТ V. ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ	
PI-19. Адміністрування надходжень	
PI-19.1. Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	НЗ
PI-19.2. Реєстр нерухомості та оцінка податку на майно	
PI-19.3. Управління ризиками, аудит і розслідування	
PI-19.4. Моніторинг податкової заборгованості	
PI-20. Облік надходжень	
PI-20.1. Інформація про збір надходжень	Заклади освіти та охорони здоров'я готують щомісячні звіти, які включають у тому числі інформацію щодо власних надходжень, та подають звіти до Казначейства. Казначейство консолідує всі надходження. Бюджетний кодекс України дозволяє бюджетним установам мати власні банківські рахунки в державних банках, які використовуються для обліку та зберігання власних надходжень бюджетних установ та додаються до банківських рахунків Казначейства, через які перераховуються бюджетні кошти. Державна аудиторська служба проводить перевірку таких власних доходів і видатків, що допомагає покращити надання послуг завдяки виконанню виданих рекомендацій.
PI-20.2. Перерахування зібраних доходів	
PI-20.3. Звірка обліку надходжень	NA
PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року	
PI-21.1. Консолідація касових залишків	Невід'ємною частиною системи управління бюджетом є помісячний план асигнувань (розпис бюджету), який є основою для фінансування навчальних закладів та закладів охорони здоров'я. Як правило, встановлені розписом обсяги фінансування дотримуються. Однак, якщо в бюджеті не вистачає коштів, Департамент бюджету і фінансів (на підставі відповідного запиту ГРК) може вдатися до такого інструменту бюджетного фінансування, як кошти КР (відповідно до Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів, затвердженого наказом Мінфіну від 23.08.2012 № 938). Бюджетні установи готують кошториси на основі показників, доведених ГРК. Щоденний аналіз надходжень та відтоків грошових коштів допомагає забезпечити належне управління готівкою та її
PI-21.2. Прогнозування і моніторинг касових залишків	
PI-21.3. Інформація про граничні рівні зобов'язань	
PI-21.4. Значущість коригувань бюджету протягом року	

Показники/параметри	Стисле пояснення
	розподіл відповідно до потреб бюджетних установ. Випадків критичного недофінансування чи нестачі готівки не було.
PI-22. Заборгованість за видатками	
PI-22.1. Розмір заборгованості за видатками	Станом на 1 січня 2021 заборгованість за видатками бюджету відсутня. Бюджетні установи подають місячні фінансові звіти до відповідних структурних підрозділів, які їх курують. Такі звіти містять інформацію про бюджетну заборгованість.
PI-22.2. Моніторинг заборгованості за видатками	
PI-23. Механізми контролю за фондом оплати праці	
PI-23.1. Інтегрування обліку заробітної плати і кадрового обліку	Міський голова призначає лише керівників бюджетних установ, яким дозволяється наймати інших працівників без погодження з місцевою радою.
PI-23.2. Управління змінами у фонді оплати праці	Новопризначені співробітники зазвичай отримують меншу заробітну плату, оскільки вони були призначені після початку місяця.
PI-23.3. Внутрішній контроль фонду оплати праці	Структура оплати праці персоналу включає заробітну плату, понаднормові виплати, надбавки, премії, що сприяє підвищенню продуктивності персоналу.
PI-23.4. Аудит фонду оплати праці	Вносити дані (нові посади, зміни, змінні виплати та відрахування) до системи з нарахування заробітної плати мають можливість лише уповноважені особи, як правило бухгалтери. Державна аудиторська служба України, Пенсійний фонд та фонди соціального страхування мають право проводити аудит заробітної плати. Протягом 2018-2020 років проведено 5 (п'ять) перевірок фонду оплати праці, в тому числі 4 ревізії Управлінням Пенсійного фонду в Житомирській області (одна з них у 2018 році, дві – у 2019 році, одна – у 2020 році) та 1 перевірка проведена Управлінням Пенсійного фонду у Житомирській області. Протягом останніх трьох завершених фінансових років жодної комплексної перевірки заробітної плати (усіх підрозділів Житомирської міської ради) не проводилося.
PI-24. Закупівлі	
PI-24.1. Моніторинг закупівель	Заклади охорони здоров'я та освіти відповідають за всі закупівлі в межах надходжень, які отримують з міського бюджету і державного бюджету (НСЗУ), та власних надходжень (за наявності власної бухгалтерії). Кожна установа готує та публікує детальний план закупівель на порталі «ProZorro». Інформація, доступна на «ProZorro», стосується мети, предмету, умов, вартості закупівель та переможця(ів) контракту.

Показники/параметри	Стисле пояснення
	Усі ГРК та бюджетні установи-надавачі послуг мають повний доступ до «ProZorro», що дозволяє реєструвати всі операції щодо закупівель у системі. Це забезпечує повний контроль за закупівельною діяльністю.
PI-24.2. Методи закупівель	Що стосується вартості закупівель, то 67% їх обсягу у 2020 році було здійснено за конкурентними методами. Такий низький відсоток пояснюється великою кількістю заявок шляхом переговорів за рахунок закупівлі послуг з тепло- та водопостачання, електроенергії, постачальниками яких, як правило, є монополісти.
PI-24.3. Доступ громадськості до інформації про закупівлі	Відсутній прямиий вплив на ефективність надання послуг.
PI-24.4. Урегулювання скарг щодо закупівель	Інформація щодо закупівель, проведених установами освіти і охорони здоров'я, з приводу яких відбулися процедури оскарження: - освіта – 6 закупівель зі скаргами на загальну очікувану вартість 4,2 млн. грн.; за рішенням Антимонопольного комітету скасовано усі з них; - охорона здоров'я – 2 закупівлі на 2,4 млн. грн.; за рішенням Антимонопольного комітету скасовано 1 контракт про закупівлю в обсязі 1,7 млн грн. Усі рішення Антимонопольного комітету були прийняті протягом 10 робочих днів з дня прийняття скарги до розгляду, що відповідає вимогам Закону про публічні закупівлі.
PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою	
PI-25.1. Розподіл обов'язків	Відповідно до задокументованих внутрішніх процедур та під наглядом заходів внутрішнього контролю, ГРК здійснюють контроль за бюджетними установами, щоб забезпечити виконання зобов'язань лише в межах наявного фінансового ресурсу та місячних бюджетних асигнувань. Інформаційна система Казначейства застосовується до органів державного управління всіх рівнів; вона включає модуль, який забезпечує реєстрацію всіх бюджетних зобов'язань, і такий підхід гарантує, що зобов'язання ефективно обмежуються бюджетними асигнуваннями відповідного ГРК.
PI-25.2. Ефективність контролю зобов'язань за видатками	
PI-25.3. Відповідність правилам і процедурам здійснення платежів	
PI-26. Внутрішній аудит	
PI-26.1. Сфера охоплення внутрішнього аудиту	Житомирська міська рада не має структурного підрозділу (відділу, департаменту) або посадової особи, відповідальних за питання внутрішнього аудиту.
PI-26.2. Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	
PI-26.3. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	
КОМПОНЕНТ VI. ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ	
PI-27. Надійність фінансових даних	
PI-27.1. Звірка банківських рахунків	Проміжні та авансові рахунки відсутні.
PI-27.2. Проміжні рахунки	
PI-27.3. Авансові рахунки	
PI-27.4. Процеси підтвердження надійності фінансових даних	
PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	
PI-28.1. Охоплення та зіставність звітів	Звіти Казначейства, що надаються протягом року, містять інформацію про виконання бюджету у розрізі усіх бюджетних програм. Бюджетні програми (паспорти бюджетних програм) містять інформацію про види послуг, що надаються (лікарні, школи, притулки, театри тощо). Звіти про виконання бюджетних програм містять наступну інформацію: мета та завдання програми; розподіл бюджетних коштів за напрямками їх використання; фактичні результативні показники програм. Вся ця інформація готується та узагальнюється ГРК на основі детальних даних, які надають бюджетні установи. Кожна бюджетна установа надає до Казначейства відповідну інформацію, необхідну для підготовки звітності. Казначейство готує консолідований звіт і надає його відповідним ГРК.
PI-28.2. Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року	
PI-28.3. Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року	
PI-29. Річна фінансова звітність	
PI-29.1. Повнота річної фінансової звітності	Установи, які надають публічні послуги, подають інформацію до Казначейства, на підставі якої формується зведена річна звітність. Казначейство готує зведений звіт та подає його до відповідних галузевих департаментів та управлінь, а також до Департаменту бюджету та фінансів міської ради. Річна фінансова звітність Казначейства містить інформацію про виконання бюджету у розрізі бюджетних програм.
PI-29.2. Подання звітності для зовнішнього аудиту	
PI-29.3. Стандарти обліку	
КОМПОНЕНТ VII. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА АУДИТ	
PI-30. Зовнішній аудит	
PI-30.1. Охоплення і стандарти аудиту	

Показники/параметри	Стисле пояснення
PI-30.2. Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	Протягом трьох останніх років (2018-2020), вищий аудиторський орган, яким є РПУ, не проводила аудит фінансової звітності та діяльності Житомирської міської ради та її виконавчих органів.
PI-30.3. Контроль за результатами зовнішнього аудиту	
PI-30.4. Незалежність вищого органу аудиту по відношенню до місцевих органів влади	
PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади	
PI-31.1. Терміни розгляду звітів про результати аудиту	РПУ не проводила аудит Житомирської міської ради протягом періоду оцінки (2018-2020 роки).
PI-31.2. Слухання за результатами аудиту	
PI-31.3. Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	
PI-31.4. Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	